

100
de
ÎNTREBĂRI
și
RĂSPUNSURI
despre lucrarea cu copiii

MANUALUL LUCRĂTORULUI CU COPIII

Răspunsuri la cele mai arzătoare întrebări puse de lucrătorii cu copiii

DE SAM DOHERTY

Publicată de Child Evangelism Fellowship® Inc. -- Specialized Book Ministry Sam Doherty, 53 Thornleigh Drive, Lisburn, Co. Antrim BT28 2DA, Irlanda de Nord © martie 1999

Editarea manualului în limba română: Asociația Misionară Pentru Educarea Copiilor (AMEC), Calea Turnișorului nr. 90, 550048 Sibiu, România

CUPRINS

Cuvânt înainte
Introducere

Secțiunea I: Biblia și copilul

Întrebarea 1: Poate un copil să creadă cu adevărat în Isus Hristos ca Mântuitorul lui?	8
Întrebarea 2: La ce vârstă poate un copil să creadă în Isus Hristos ca Mântuitor?	9
Întrebarea 3: Nu sunt copiii prea mici ca să înțeleagă Evanghelia și să aibă o cunoștință mântuitoare a Domnului Isus Hristos?	10
Întrebarea 4: Care este vârsta optimă pentru un copil să creadă în Isus Hristos?	11
Întrebarea 5: Este necesar pentru un copil creștin să știe exact când a fost mântuit/născut din nou?	12
Întrebarea 6: Sunt toți copiii în împărăția lui Dumnezeu?	13
Întrebarea 7: Sunt copiii credincioșilor în mod automat în împărăția lui Dumnezeu?	14
Întrebarea 8: Ne dă Biblia garanția că toți copiii credincioșilor vor fi mântuiți? Credeți în mântuirea întregii familii? Cum vom da socoteală pentru copiii părinților creștini care nu-L urmează pe Domnul?	15
Întrebarea 9: Sunt toți copiii pierduți?	17
Întrebarea 10: Ce se întâmplă cu un bebeluș dacă moare?	18
Întrebarea 11: Există o vârstă a responsabilității?	19
Întrebarea 12: Este un copil mai receptiv la Evanghelie decât un adult?	20
Întrebarea 13: Este mai bine pentru o persoană să fie salvată ca adult, ca adolescent sau din copilărie? De ce?	21
Întrebarea 14: Cum pot să știu dacă un copil este mântuit sau nu?	23
Întrebarea 15: Copiii care îl primesc pe Hristos, rămân fermi în credință, merg cu Domnul sau mai este necesară o altă „hotărâre”?	24
Întrebarea 16: Luarea deciziei pentru Hristos este o experiență adevărată, reală pentru copil sau este doar unul din mulții pași care-l vor conduce la o înțelegere mai matură ce va sfârși cu adevărata convertire la o vârstă mai matură?	24

Secțiunea a II-a: Evanghelizarea și copilul

Întrebarea 17: De ce ar trebui să evanghelizăm copiii?	26
Întrebarea 18: Ce înseamnă să evanghelizăm copiii?	27
Întrebarea 19: E corect și biblic să evanghelizăm copiii? Nu ar trebui să evanghelizăm părinții și apoi să-i îndemnăm pe ei să-și evanghelizeze copiii?	28
Întrebarea 20: Este corect să evanghelizăm un copil dacă nu-l putem ajuta după aceea? Mă gândesc în mod deosebit la copilul ai cărui părinți nu sunt creștini, sau la copilul care vine dintr-o cultură păgână. În ambele situații, el nu primește ajutor spiritual acasă și poate chiar să fie persecutat.	29
Întrebarea 21: Ce tip de evanghelizare este cel mai important și ar trebui să îi dăm prioritate, ținând cont de timp, finanțe și personal? Evanghelizarea adulților, a adolescenților sau a copiilor?	30
Întrebarea 22: Cine ar trebui să evanghelizeze copiii?	31
Întrebarea 23: Cum pot părinții să-și evanghelizeze copiii?	32
Întrebarea 24: La ce vârstă pot fi copiii evanghelizați?	33
Întrebarea 25: Au evanghelizat apostolii și biserica primară copiii? Dar ce a făcut biserica de-a lungul celor 2000 de ani de atunci?	34
Întrebarea 26: Ce este mesajul Evangheliei pentru copii?	35
Întrebarea 27: Pot să vorbesc copiilor despre păcat? Pot să le vorbesc despre moartea lui Hristos pe cruce? Nu-i va înfricoșa acest lucru, în mod deosebit dacă sunt mai mici?	37
Întrebarea 28: Trebuie să vorbesc copiilor despre judecata lui Dumnezeu?	38
Întrebarea 29: Ce trebuie să facă un copil ca să fie mântuit?	39
Întrebarea 30: Ce înțelegem prin credință mântuitoare?	40
Întrebarea 31: Ce este pocăința? Face parte și pocăința din mesajul Evangheliei? Este posibil pentru un copil să se pocăiască?	41
Întrebarea 32: Cum ar putea fi explicată pocăința copiilor?	42
Întrebarea 33: Când un copil crede în Hristos ca Mântuitor al lui, îl recunoaște și ca Domn? Sau acesta este un pas mai târziu, pe care trebuie să-l facă după convertire?	44

Întrebarea 34: Cât de mult trebuie să cunoască un copil înainte ca să fie mântuit?	45
Întrebarea 35: Poate un copil să creadă în Hristos prima dată când aude Evanghelia?	46
Întrebarea 36: Este suficient să-i învăț adevărurile Evangheliei și să las rezultatele în seama Duhului Sfânt? Sau mai am ceva de făcut?.....	46
Întrebarea 37: Ce înseamnă „să inviți” pe copii?.....	48
Întrebarea 38: Trebuie să prezint întotdeauna invitația atunci când evanghelizez copiii?.....	49
Întrebarea 39: Cum poți să-i îndemni pe copii să creadă în Hristos fără să exerciți presiuni asupra lor?	50
Întrebarea 40: Sfătuirea copiilor în mod individual și conducerea lor la Hristos este o parte a misiunii mele? Când și unde pot să fac acest lucru?.....	51
Întrebarea 41: Răspunsul la întrebarea 40 (pune-te la dispoziția lor) nu este același cu răspunsul de la întrebarea 37 (prezentarea invitației)?.....	52

Secțiunea a III-a: Ajută copiii mântuiți să crească

Întrebarea 42: Care este răspunderea mea pentru copiii care au crezut în Hristos? Cum îi pot ajuta să crească? Ce înseamnă lucrarea de creștere a copiilor? Trebuie să conduc un copil la Hristos dacă nu am nici o posibilitate să-l ajut după aceea să crească spiritual?	54
Întrebarea 43: Ce schimbări ar trebui să văd în viața copilului care a crezut în Isus Hristos ca Domn și Mântuitor? Ce aș putea să fac dacă nu se văd în viața lui nici un fel de dovezi că este mântuit?.....	55
Întrebarea 44: Ce trebuie să fac sau ce concluzii trebuie să trag atunci când un copil mântuit se mânie sau înjură, spune minciuni sau fură? Arată acestea că el nu este mântuit?	56
Întrebarea 45: Copiii mântuiți vor crește și se vor dezvolta spiritual la fel, mai bine, sau mai puțin bine ca un adult?	57
Întrebarea 46: Care este cea mai mare problemă cu care se confruntă copiii și despre care ar trebui să le vorbesc în învățătura mea?	58
Întrebarea 47: Sunt și alte probleme majore în viața copilului creștin despre care ar trebui să le vorbesc?	59
Întrebarea 48: Pot să îndemn copiii creștini să aibă un timp zilnic de părtășie? Cum pot face lucrul acesta?	60
Întrebarea 49: Trebuie să sfătuiesc copilul creștin în problemele lui personale? De ce? Cum? Când?	61
Întrebarea 50: Este posibil pentru un copil creștin să cadă și să meargă înapoi în lume? Este mai ușor pentru el să facă lucrul acesta decât pentru un adult?	62
Întrebarea 51: Și-a pierdut mântuirea un copil care a căzut?	62

Secțiunea a IV-a: Biserica locală și copiii

Întrebarea 52: Programele de evanghelizare din biserica locală ar trebui să includă misiuni separate pentru adulți, tineri și copii? Cine ar trebui să primească prioritate?	64
Întrebarea 53: Cum poate biserica locală împlini nevoile spirituale ale copiilor?	65
Întrebarea 54: Care credeți că este scopul principal pentru funcționarea Școlii Duminicale?	66
Întrebarea 55: Ce alte lucrări cu copiii poate organiza biserica locală în afară de Școala Duminicală?	66
Întrebarea 56: Misiunea pentru copii ar trebui să fie o lucrare a bisericii locale sau ar trebui să fie sub controlul unei organizații interdenominaționale ca Asociația Misionară pentru Educarea Copiilor?	67
Întrebarea 57: Cum poate începe o biserică un Grup Vestea Bună? Cine ar trebui să lucreze? Ce se întâmplă acolo?	68
Întrebarea 58: Ce este un Club de 5 Zile? Cine poate să lucreze? Cum poate fi început? Ce se întâmplă în el?	69
Întrebarea 59: Ce este un Club Biblic de Vacanță? Cine poate să lucreze? Ce se întâmplă acolo? Cum poate fi început?	70
Întrebarea 60: Sunt campaniile de evanghelizare sau serbările pentru copii o cale posibilă de a-i câștiga pentru Hristos?	72

Secțiunea a V-a: Părinți și copii

Întrebarea 61: Care este răspunderea părinților creștini pentru copiii lor și cum pot fi aceste responsabilități împlinite?	73
Întrebarea 62: Cât de important este pentru o familie să aibă un timp de închinare împreună	

zilnic? Ce formă ar trebui să aibă această închinare?	74
Întrebarea 63: Care este rolul și răspunderea spirituală a bunicilor pentru nepoți?	75

Secțiunea a VI-a: Lucrarea cu copiii

Întrebarea 64: Care ar fi calitățile necesare unei persoane care dorește să lucreze și să evanghelizeze copiii?	77
Întrebarea 65: Cum să câștig copiii pentru Evanghelie? Ce pot să fac? Cum trebuie să încep? ..	78
Întrebarea 66: Ce aş putea privi drept scopuri primare în lucrarea mea cu copiii?	79
Întrebarea 67: Cum pot să evanghelizez copiii nemântuiți și cum pot să hrănesc copiii mântuiți în același timp, în aceeași oră?	80
Întrebarea 68: Puteți să îmi dați câțiva pași simpli de pregătire a unei lecții biblice și îmi puteți explica mai bine răspunsul la întrebarea 67?	81
Întrebarea 69: Cum pot să prezint lecția biblică într-un mod interesant astfel încât copiii să asculte și să fie liniștiți?	82
Întrebarea 70: Copiii sunt atenți când le spun povestirea biblică, dar când ajung la sfârșit și încerc să le spun ce înseamnă, sunt foarte neliniștiți. Ce aş putea să fac?	83
Întrebarea 71: De ce ați accentuat faptul că trebuie să învățăm un adevăr central într-o lecție biblică? Nu ar trebui să încercăm să-i învățăm câteva adevăruri - patru, șase sau chiar mai multe - ținând cont că mulți copii știu așa de puțin și au nevoie să învețe așa de mult?	84
Întrebarea 72: Dar nu este necesar să fim siguri că adevărurile de bază ale Evangheliei sunt prezentate în fiecare lecție biblică?	85
Întrebarea 73: Este o singură metodă de predare a lecției biblice pentru fiecare ocazie când suntem cu copiii?	87
Întrebarea 74: Îmi puteți da câteva idei cum pot să caut un adevăr central și cum pot să-l găsesc?	88
Întrebarea 75: Cum ați încheia o lecție de evanghelizare? Cum ați formula invitația? Trebuie întotdeauna să prezentăm invitația în lecția biblică?	89
Întrebarea 76: Vorbiți deseori despre lucrarea Duhului Sfânt în evanghelizare. Care este răspunderea mea în evanghelizare? Cum aş putea ajunge la un echilibru între ceea ce face El și ceea ce am eu de făcut?	90
Întrebarea 77: Ce este Cartea Fără Cuvinte? Cum o putem folosi în evanghelizarea copiilor? ...	91
Întrebarea 78: Ce este doctrina? Este important pentru copii să înțeleagă și să învețe doctrina? ..	92
Întrebarea 79: Este corect să învățăm doctrina pe copiii nemântuiți? Mi s-a spus că nu e bine să fac acest lucru pentru că este imposibil pentru copiii nemântuiți să o înțeleagă?	93
Întrebarea 80: Când și unde aş putea să predau doctrina copiilor? ..	94
Întrebarea 81: Cum aş putea să predau doctrină copiilor?	95
Întrebarea 82: Credeți că este de folos să folosim mijloace vizuale, cum ar fi flanelograful, atunci când predăm o lecție biblică?	96
Întrebarea 83: Este corect să folosim imagini cu Domnul Isus atunci când predăm o lecție biblică?	97
Întrebarea 84: Ce credeți despre folosirea păpușilor în evanghelizarea copiilor?	97
Întrebarea 85: Ce credeți despre folosirea pantomimei și a dramei în evanghelizare?	98
Întrebarea 86: Am văzut povestiri biblice prezentate sub forma unor desene animate la video, în filme, la televizor sau în cărți (și tractate). Care este punctul dumneavoastră de vedere?	99
Întrebarea 87: Ce fel de cântece/imnuri/coruri ar trebui să îi învăț pe copii? Cum aş putea să-i învăț?	100
Întrebarea 88: Ar trebui să îi îndemnăm pe copii să învețe versete biblice pe de rost? Cum? ...	101
Întrebarea 89: Sunteți de acord cu jocurile biblice? Ce fel de jocuri și cum se joacă? Ce m-ați îndemna să includ în ora cu copiii?	102
Întrebarea 90: Pot să citesc din Biblie în timpul orei cu copiii? Pot să mă rog chiar eu? Cât timp? De ce?	102
Întrebarea 91: Cum aş putea să-i ajut pe copii să se roage?	103
Întrebarea 92: Să-i învăț pe copii despre misiune? Cum? Ar trebui să-i îndemn să dăruiască pentru misiune?	104
Întrebarea 93: Cum pot să păstrez disciplina la întâlnirea cu copiii?	106
Întrebarea 94: Pot să cer unui copil obraznic să părăsească ora și să-i spun să nu se întoarcă decât atunci când se va purta mai bine?	107
Întrebarea 95: Ar trebui să îi învăț pe copiii despre botez - însemnătatea și felul lui?	108

Întrebarea 96: Pot sa-i îndemn pe copiii care participă la grupul Vestea Bună, care este un grup interdenominațional, să vină la biserica mea și la Școala Duminicală și să nu mai meargă la biserica lor?	108
Întrebarea 97: Ce pași ar trebui să urmez în consilierea unui copil nemântuit și în conducerea lui la Hristos?	109
Întrebarea 98: Cum ați sfătui câțiva copii care vin deodată să vorbească despre cum să-L primească pe Hristos?	110
Întrebarea 99: Îmi puteți arăta câțiva pași în sfătuirea unui copil credincios care a rămas la urmă să fie sfătuit?	111
Întrebarea 100: Pot să fac referire la teoria evoluției atunci când vorbesc copiilor? Ce ar trebui să spun?	112
Zece întrebări pentru tine	113

CUVÂNT ÎNAINTE

Aceasta este una din cele mai practice, utile și inspirate prezentări ale evanghelizării și educației copiilor pe care am citit-o vreodată.

Întrebările și răspunsurile prezentate aici nu sunt teoretice, ci reflectă lucrurile cu care s-au confruntat personal Sam și Sadie Doherty în viața, lucrarea și misiunea lor cu copiii de-a lungul a câtorva zeci de ani.

Aceste întrebări nu s-au ivit doar ca gânduri pentru o carte, ci au răsărit din experiența anilor de lucru cu copiii și cu lucrătorii cu copiii.

Același lucru e valabil pentru „Răspunsuri”. Acestea nu vin din lumea configurațiilor psihologice, a metodologiei pragmatice ori a divertismentului juvenil, ci sunt rezultatul unei căutări stăruitoare însoțite de rugăciune a Scripturilor și au fost confirmate prin prezența roadelor, după cum cere Biblia.

Având autoritatea Scripturii și a abilităților dobândite de-a lungul multor ani de experiență, Sam Doherty ne-a împărtășit gânduri și cunoștințe care vor lumina și vor încuraja lucrarea noastră cu copiii și cu adulții.

Această carte slujește scopului, cu toate că acesta are un anumit grup țintă. Întrebările prezentate sunt relevante. Răspunsurile sunt convingătoare. Prin scopul și conținutul ei, această carte constituie o contribuție importantă la înțelegerea teologică a naturii păcatului, a stării copiilor, a relevanței Evangheliei, a necesității rugăciunii, a distingerei doctrinei și pericolelor unei metodologii care contrazice sau produce confuzii asupra curăției și scopului lecției biblice.

Pentru cei care nu sunt încă convinși că și copiii ar trebui evanghelizați, această carte constituie un îndemn la o schimbare a convingerii lor. Pentru cei care se opun evanghelizării copiilor, această carte prezintă un punct de vedere interesant față de o astfel de poziție. Pentru cei care Îl iubesc pe Domnul și pe copii, această carte va fi o experiență uimitoare, prin cunoștințe, prin instruirea practică și prin informațiile biblice.

Sam a scris așa cum a trăit, cu o simplitate profundă, cu o convingere adâncă și cu disciplină remarcabilă. Prin scrierea acestei cărți, el a adus o contribuție de o valoare inestimabilă copiilor și tuturor celor care lucrează cu copiii. Nu citiți aceste „întrebări” doar o dată. Păstrați-le la îndemână, ca o resursă. Folosiți indexul. Discutați conținutul lor și cu alți învățători, și atunci veți observa cum încrederea dumneavoastră va crește, lucrarea se va îmbunătăți și viața se va schimba. Nu veți fi doar dumneavoastră binecuvântați, ci veți fi o binecuvântare și pentru alții.

*Dr. Robert L. Alderman
Pastor
Shenandoah Baptist Church
Roanoke, Virginia, USA*

INTRODUCERE

Am lucrat în evanghelizarea copiilor și în misiunea Child Evangelism Fellowship timp de patruzeci și opt de ani – patrusprezece ani în țara mea natală ca director național al CEF în Irlanda și douăzeci și nouă de ani în Europa ca director european al CEF. Acum cinci ani m-am întors în Irlanda și m-am apucat de scris. Pe parcursul acestor ani am avut multe întrebări despre copii și despre evanghelizarea copiilor, la care aș fi dorit să îmi răspundă cineva. Nu știu vreo altă lucrare creștină care să stârnească mai multe întrebări ca lucrarea cu copiii. Și aș putea spune că întrebările noastre sunt la fel de multe și de numeroase ca întrebările copiilor.

De mult timp m-am gândit să scriu această carte, să încerc să răspund întrebărilor cu care m-am confruntat personal în lucrare și întrebărilor pe care mi le-au pus mulți lucrători cu copiii și studenți. Sunt mulțumitor Domnului pentru că în cele din urmă această ambiție și dorință au devenit realitate și cred că aceste răspunsuri vor fi un ajutor pentru toți cei care evanghelizează copiii. Nu am pretenția că sunt un expert și nici nu am pretenția că aceste întrebări sunt deplin inspirate. Cinstit vorbind, sunt cele mai bune încercări de a face față problemelor reale, de a încerca și de a găsi soluții pentru ele.

Pentru a găsi răspuns la aceste întrebări am folosit trei resurse:

➤ Cuvântul lui Dumnezeu.

Acesta trebuie să fie prima noastră resursă în orice studiu biblic cu copiii și în lucrarea cu copiii. Răspunderea noastră este în primul rând să aflăm ce spune Biblia despre un anumit subiect și ce răspuns dă la oricare întrebare specifică. Am încercat mereu, cât de bine am putut, să fac lucrul acesta.

➤ Experiența mea personală.

Am lucrat cu copiii în multe țări, dar în mod deosebit în Irlanda de Nord. Am avut prilejul să instruiesc lucrători cu copiii la nivel local și național și am instruit lucrătorii în multe Institute pentru lideri.

➤ Experiența și învățătura altora.

Doresc să îmi exprim recunoștința pentru ajutorul pe care l-am primit în mod personal de la cei care lucrează cu copiii și de la cei care instruiesc pe alții. Mulți dintre acești oameni lucrează la CEF. Alții au scris cărți ce ne-au fost nouă de mare folos. Numele celor care m-am ajutat sunt nenumărate. Sunt prea mulți ca să-i enumăr, dar doresc să-mi exprim recunoștința tuturor.

Această carte a fost publicată de misiunea noastră (Child Evangelism Fellowship Inc.- Specialized Book Ministry) înființată ca parte a misiunii CEF. Doresc să accentuez din nou că răspunsurile pe care le dau la fiecare întrebare sunt răspunsuri personale. Îmi asum deplina responsabilitate pentru tot ceea ce e scris aici.

Sunt convins că unii din cititorii mei nu sunt de acord cu unele din răspunsurile pe care le-am dat. Să fiți de acord cu tot ce am scris aici ar fi imposibil, dar nimeni nu trebuie să se supere din cauza aceasta. Putem întotdeauna să fim de acord sau să nu fim de acord. Încurajez fiecare cititor să-mi citească răspunsurile cu grijă și să compare ceea ce am scris cu învățătura Bibliei. Vă recomand de asemeni să nu izolați, să nu scoateți din context întrebări și răspunsuri, ci să le priviți în legătură cu celelalte ca un întreg. După aceea vă puteți decide asupra unui răspuns personal. Și dacă răspunsul dumneavoastră este diferit de al meu, nu este nici o problemă pentru mine.

Este clar că nu pot să răspund fiecărei întrebări în detaliu. Scopul acestei cărți este să dea cât mai multe răspunsuri din punct de vedere practic și aceasta înseamnă că aceste răspunsuri sunt destul de scurte. Cu toate acestea, veți primi mai multe răspunsuri citind și studiind celelalte cărți pe care le-am scris și care sunt menționate la începutul aceste cărți, cât și alte cărți pe care am de gând să le scriu în viitor.

Mai doresc să menționez și faptul că în această carte anumite lucruri sunt repetate. Sunt repetate anumite pasaje din celelalte cărți, cât și anumite pasaje de la un răspuns la altul. Oricum, natura cărții – vedere de ansamblu asupra lucrării cu copiii – face acest lucru inevitabil. Nu cred că este o carte care trebuie citită pagină cu pagină, ca celelalte cărți, ci trebuie să fie folosită mai mult ca o carte de referință, ca o carte în care să sapi ca să găsești răspunsul la o anumită întrebare. De aceea repetiția nu este atât de supărătoare.

Am încredere că aceste răspunsuri vă vor ajuta, vă vor încuraja în lucrare și veți putea răspunde nevoilor copiilor. Prin voia lui Dumnezeu veți putea fi schimbați pentru a face lucruri și mai mari pentru acești copii. Dacă acesta este rezultatul, atunci timpul investit în citirea acestei cărți a fost un timp petrecut bine.

Dacă ai întrebări, nu găsești răspunsul în această carte și ți-ar place să mi le pui, sau dacă ai întrebări despre răspunsurile date în această carte, te rog scrie-mi la adresa dată la început.

Doresc să-mi exprim recunoștința față de doctorul Robert Alderman pentru că a scris Cuvântul înainte la această carte. El este pastorul Bisericii Baptiste Shenandoah din Roanoke, Virginia, SUA, o biserică deosebită, cu o viziune misionară deosebită. Domnul Alderman și biserica lui ne-au fost de mare ajutor nouă și lucrării noastre timp de mulți ani și apreciez deosebit de mult interesul, încurajările, rugăciunile și sprijinul financiar pe care l-au dat lucrării noastre.

„Caută să te înfățișezi înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat, ca un lucrător care n-are de ce să-i fie rușine și care împarte drept Cuvântul adevărului.” (2 Timotei 2:15)

SECȚIUNEA I: Biblia și copilul

Întrebarea 1

Poate un copil să creadă cu adevărat în Isus Hristos ca Mântuitorul lui?

Răspuns

Înainte de a răspunde la această întrebare, aș dori să clarificăm ce înseamnă să crezi în Isus Hristos ca Mântuitor. Ce cere Biblia?

Pavel dă un răspuns foarte direct în Fapte 16:31 la întrebarea „Ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?” din versetul 30. El răspunde: „**Crede în Domnul Isus și vei fi mântuit.**” Acest lucru este foarte clar. Un păcătos este mântuit prin credința personală în Domnul Isus Hristos care a murit pentru el.

Același adevăr este prezentat simplu și clar în Ioan 3:16: „*Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică.*”

Un păcătos primește viața veșnică crezând în Isus Hristos.

Cuvântul grecesc folosit în ambele versete și tradus prin „crede în” este PISTEUO. Nu înseamnă doar „credință”, ci înseamnă „a-ți pune încrederea în”, „a te rezema pe”, ori „a te încrede”.

În Matei 18:2, Domnul Isus „*a chemat la El un copilaș și l-a pus în mijlocul lor.*” Cuvântul grecesc folosit pentru „copilaș” este PAIDION. Este diminutivul cuvântului PAIS, care înseamnă copil. Așa că acesta era un copil **mic**. Poate era un copil între 4 și 7 sau 8 ani. În versetul 6 Domnul Isus spune: „*oricine va face să păcătuiască pe unul din acești micuți care cred în Mine...*”

Este bine să înțelegem două lucruri:

- Domnul Isus vorbește aici despre copiii mici. Ține un copil în mâinile Sale și vorbește despre el cu cuvintele: „*unul din acești micuți.*” Cuvântul pentru „micuți” sau „copii” este același cu cel folosit în versetele 2, 3, 4 și 5. Apoi, în versetul 6, Domnul Isus folosește cuvântul MIKROS (mic) și se referă la copiii, în mod clar la copiii mici.
- El spune despre „*acești micuți care cred în Mine.*” Cuvântul pe care îl folosește este același cuvânt (PISTI-DO) ca din Fapte 16:31 și Ioan 3:16.

Este deci simplu, clar și logic pentru noi să spunem că este posibil pentru un copil - chiar un copilaș micuț - să creadă în Domnul Isus Hristos și să fie mântuit? Cum știm că acest lucru este posibil? Domnul Isus a afirmat acest lucru. Pentru mine este destul.

Acesta nu este singurul loc din Biblie unde este indicat în mod clar că un copil poate să aibă o experiență cu Dumnezeu reală, adevărată și validă.

- Un copil poate să se teamă de Dumnezeu (Deuteronom 31:11, 13).
- Un copil poate să-și pună nădejdea sau să se încreadă în Dumnezeu (Psalmul 78:7).
- Un copil poate să audă vocea lui Dumnezeu și să răspundă (1 Samuel 3:10).
- Un copil poate să facă ceea ce este bine în ochii lui Dumnezeu (2 Cronici 24:1, 2).
- Un copil poate să creadă în Hristos (Ioan 4:49, 53).
- Un copil poate să fie sfânt (sau un creștin născut din nou) (Efeseni 1:1 și 6:1; Coloseni 1:2 și 3:20).
- Un copil poate să fie credincios sau să creadă (Tit 1:6).

Mai mult, sunt o mulțime de versete biblice care promit mântuirea tuturor celor care cred în Hristos:

- celor care cred în Fiul (Ioan 3:36)
- oricui crede în El (Ioan 3:16; Romani 10:11)
- tuturor celor care cred (Fapte 13:39)
- tuturor celor care L-au primit (Ioan 1:12)

- tuturor celor ce cheamă Numele Domnului (Romani 10:13)
- tuturor celor ce se pocăiesc (Fapte 17:30).

În nici unul din aceste versete nu este o restricție sau o limitare cu privire la vârstă. Singurul lucru cerut este credința, care include pocăința. Să adăugăm altceva, chiar o anumită vârstă, este nescriptural.

Biblia ne învață în mod clar că un copil, chiar un copil micuț, poate să creadă în Isus Hristos și să fie mântuit. De aceea ar trebui să ne rugăm pentru ei și să ne stabilim ca țintă mântuirea copiilor noștri.

Aș dori să adaug că experiența arată că mulți oameni au crezut în Isus Hristos și au fost mântuiți din copilărie:

- Poate și tu ai fost mântuit de copil
- Poate cunoști alții care au fost mântuiți de când erau copii
- Poate ai văzut un copil sau mai mulți copii mântuiți în timpul lucrării tale
- Ar fi bine să știi că mulți creștini cunoscuți L-au primit pe Domnul de copii. Dintre aceștia enumăr pe Leighton Ford (cunoscut evanghelist american care a fost mântuit la vârsta de 6 ani), Corrie Ten Boom (misionară olandeză, mântuită la vârsta de 5 ani), Jonathan Edwards (unul din cei mai cunoscuți evangheliști și teologi din istoria bisericii Americii, mântuit la vârsta de 7 ani), Stephen Olford (cunoscut pastor englez, evanghelist și predicator, mântuit când avea 11 ani) și mulți alții.

Poate un copil să creadă cu adevărat în Isus Hristos ca Mântuitor? Cu siguranță, da.

Întrebarea 2

La ce vârstă poate un copil să creadă în Isus Hristos ca Mântuitor?

Răspuns

Aceasta este o întrebare la care Biblia nu dă un răspuns specific. Noi nu trebuie să citim în Biblie ceea ce nu este scris acolo. Este nescriptural să stabilim o anumită vârstă înaintea căreia este imposibil pentru un copil să fie mântuit. Cei care spun că un copil trebuie să împlinească 12, 13 sau 14 ani pentru a putea crede în Hristos, fac mult rău lucrării de evanghelizare a copiilor și copiilor înșiși.

Din nefericire, în multe din bisericile evanghelice (în special în Europa) există o filosofie a lucrării cu copiii, care are trei învățături:

- **Să predea** Biblia și Evanghelia copiilor mai mari. În felul acesta ei spun că „seamnă sămânța”, dar „recolta” nu este gata până la anii adolescenței.
- **Să evanghelizeze** adolescenții. Membrii bisericii se roagă pentru ei și așteaptă un răspuns de la acești adolescenți, probabil în jurul vârstei de 15, 16 sau 17 ani. Acest răspuns ar fi rezultatul normal, firesc, a ceea ce au fost învățați în timpul copilăriei.
- **Să asimileze** acești adolescenți mântuiți în biserica locală.

Această filosofie are două consecințe:

- Copiii, și în mod deosebit copiii mici nu sunt evanghelizați.
- Adolescenții, asupra cărora se îndreaptă cea mai mare parte a evanghelizării, sunt de cele mai multe ori mai greu de cucerit.

Cei care au această idee despre lucrarea cu copiii sunt sinceri în ceea ce fac și consideră că ceea ce fac este bine și drept. Ei nu cred că este normal pentru un copil să creadă în Hristos. Gândesc ca acest lucru este posibil doar în câteva cazuri și că nu trebuie să ne așteptăm ca toți copiii să creadă în Hristos. În mod inconștient ei stabilesc o limită pentru nașterea din nou în jurul vârstei de 12-13 ani sau de cele mai multe ori 14 ani.

Spun din nou că Biblia nu stabilește o vârstă. Singurul text din Noul Testament care vorbește despre vârsta copiilor care cred în Hristos este Matei 18:6, unde Domnul vorbește despre „unul din acești micuți care cred în Mine”. Aici se vorbește despre copiii mici care cred în Domnul.

Principalul motiv pentru care Biblia nu indică o vârstă la care un copil poate să creadă în Hristos este faptul că acești copii sunt atât de diferiți unul de altul. Unii copii, în mod deosebit cei care au crescut într-o familie creștină, sunt mult mai pregătiți să creadă în Hristos la o vârstă fragedă: copiii de 5 sau 6 ani pot să aibă o înțelegere clară a adevărilor spirituale, o convingere reală a stării lor de păcat și pot să creadă în Hristos. Cu toate acestea, întâlnim și copii de 7, 8 sau 9 ani care nu au această înțelegere și convingere a stării lor de păcat și nu sunt pregătiți să creadă în Hristos. Așa că nu putem și nu trebuie să fixăm o vârstă potrivită convertirii. Vorbind despre regenerare și nașterea din nou, Domnul Isus Hristos a spus:

„Vântul suflă încotro vrea și îi auzi vuietul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duhul” (Ioan 3:8).

Acest verset arată clar că nu trebuie să încercăm să stabilim reguli sau să limităm lucrarea Duhului Sfânt. Dogmatismul poate fi periculos uneori. Duhul Sfânt este stăpân în această lucrare de regenerare, chiar dacă uneori ceea ce face Duhul Sfânt este dincolo de limita noastră de a înțelege și este imposibil să explicăm omenește.

Când un copil este destul de mare să fie conștient că a păcătuit împotriva lui Dumnezeu, destul de mare să-i pară rău pentru păcatul lui, destul de mare să fie altfel și să înțeleagă că Isus Hristos a murit pentru el atunci este destul de mare să își pună încrederea în Hristos și să fie mântuit. Care este această vârstă? Nu știm. Dar pentru unii copii, cu siguranță, este mult mai devreme de vârsta de 12, 13 sau 14 ani.

De aceea răspunderea noastră este să evanghelizăm copiii de mici. Domnul Isus Hristos ne-a poruncit:

„Cine va crede și se va boteza, va fi mântuit; dar cine nu va crede, va fi osândit” (Marcu 16:15).

Această poruncă este valabilă și pentru copii, chiar și pentru copii mici. Rezultatele evanghelizării noastre nu depind de noi, ci depind de Duhul Sfânt; dar noi trebuie să ne facem partea noastră și răspunderea noastră este să-i evanghelizăm.

În primii ani ai lucrării mele am avut privilegiul să conduc evanghelizări pentru copii și am avut bucuria să conduc la Hristos mulți copii. Am făcut liste cu numele lor, adresele și vârstele. Cu puțin timp în urmă, studiind toate aceste statistici, am descoperit că cei mai mulți copii pe care i-am văzut venind la Hristos au fost copii între 8 și 10 ani. Au venit la Hristos și copii mai mici sau mai mari, dar cei mai mulți au fost între 8 și 10 ani. Acest lucru nu dovedește nimic, dar cred că este interesant. Astăzi copiii sunt diferiți de copiii de acum câțiva zeci de ani și dezvoltarea lor este mult mai rapidă. Cred că dacă astăzi s-ar mai face astfel de evanghelizări, statisticile ar arăta probabil că mulți copii se pot întoarce la Domnul între 7 și 9 ani.

A fost interesant pentru mine să citesc cu câțiva ani în urmă într-o carte despre psihologia copilului că perioada cea mai stabilă a copilăriei, din punct de vedere emoțional, este între 8 și 10 ani.

La ce vârstă poate crede un copil în Isus Hristos ca Mântuitor? Nu știm, dar de cele mai multe ori este mai devreme decât gândesc cei mai mulți oameni.

Întrebarea 3

Nu sunt copiii prea mici ca să înțeleagă Evanghelia și să aibă o cunoștință mântuitoare a Domnului Isus Hristos?

Răspuns

În unele situații răspunsul este „da”. Ei **sunt** prea mici. Uneori sunt prea mici să înțeleagă ce este păcatul, să fie convinși că sunt păcătoși și fără această înțelegere și convingere nu sunt gata să fie mântuiți.

Nu cred că **toți** copiii micuți pot să creadă în Hristos. Unii din ei nu sunt pregătiți pentru aceasta, în special cei mai mici, și nu trebuie vreodată să încercăm să-i determinăm să facă lucrul acesta.

Între copii însă **sunt** unii care **sunt** pregătiți, sunt gata și pot să înțeleagă tot ceea ce e nevoie pentru a fi mântuiți. Nu trebuie să uităm cuvintele Domnului Isus Hristos care ne-a îndemnat să nu-i disprețuim sau să nu ne uităm de sus la acești micuți:

„Feriti-vă să nu defăimați nici măcar pe unul din acești micuți, căci vă spun că îngerii lor în ceruri văd pururea fața Tatălui Meu care este în ceruri.” (Matei 18:10).

Pentru a da un răspuns acestei întrebări ar trebui să ne gândim la patru lucruri:

- Mântuirea este prin har, **prin credință** (Efeseni 2:8). Păcătoșii sunt mântuiți prin credință și nu prin înțelegere.
- Cu toate acestea nu putem spune că o persoană poate să aibă credință, dacă nu are înțelegere. Dar nu trebuie să facem din această problemă a înțelegerii un lucru prea complicat (vezi răspunsul la întrebarea 2).
- Nu trebuie să subestimăm capacitatea unui copil de a vedea și a înțelege lucrurile pe care uneori cei care sunt mai intelectuali le găsesc dificile sau imposibile să le vadă sau să le înțeleagă: *„În vremea aceea Isus a luat cuvântul și a zis: «Te laud Tată, Doamne al cerului și al pământului, pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor».” (Matei 11:25)*
- Nu trebuie să subestimăm puterea Duhului Sfânt de a ilumina și de a regenera. De fapt acesta este cheia răspunsului la aceasta întrebare. Cei care nu recunosc posibilitatea ca un copil să fie născut din nou s-ar putea să fie în situația de a nu recunoaște puterea și capacitatea Duhului Sfânt de a regenera acel copil.

Sunt copiii micuți prea tineri ca să înțeleagă Evanghelia și să fie mântuiți? Unii sunt, alții nu sunt.

Întrebarea 4

Care este vârsta optimă pentru un copil să creadă în Isus Hristos?

Răspuns

Cel mai simplu răspuns la această întrebare este: „Cu cât mai devreme cu atât mai bine”. Ne bucurăm să vedem bărbați și femei crezând în Isus Hristos.

Ne bucurăm că sufletele lor sunt mântuite. Dar cea mai mare parte a vieții lor a fost irosită. Personalitatea și obiceiurile lor au fost deja dăltuite și formate și se vor schimba greu, mai ales la persoanele în vârstă.

Ne bucurăm să vedem bărbați și femei în floarea vârstei venind la Hristos, dar și ei au dat mulți ani lumii.

Este minunat să vedem tineri și adolescenți venind la Hristos, pentru că au cea mai mare parte a vieții în față, ani mulți pe care îi pot trăi pentru Hristos și în care pot sluji Lui.

Dar ce minunat este să vezi copii de 10, 9, 8, 7 ani sau chiar mai mici venind la Hristos! Acești copii au aproape toată viața în față. Multe din obiceiurile, trăsăturile lor trebuie să fie formate. Ce potențial! Nu numai un suflet este mântuit, dar și o viață este salvată.

Ieremia scrie: *„Este bine pentru un om să poarte un jug în tinerețea lui.” (Plângeri 3:27).*

Așa este. Cu cât mai devreme începe să poarte acest jug (Matei 11:29) cu atât este mai bine. Cu cât un copil este mai mic, cu atât este mai flexibil, mai ușor de modelat.

Aș vrea mai degrabă să văd pe cineva crezând în Hristos la vârsta de 10 ani decât la 70. M-aș bucura și mai mult dacă acea persoană ar crede în Hristos la vârsta de 8 sau 6 ani.

Nu este un răspuns concret la această întrebare. Dar cred că suntem de acord cu toții că este cu atât mai bine pentru o persoană cu cât vine la Hristos mai devreme.

Care este vârsta optimă pentru un copil să creadă în Isus Hristos? Cu cât mai devreme cu atât mai bine.

Întrebarea 5

Este necesar pentru un copil creștin să știe exact când a fost mântuit/născut din nou?

Răspuns

Sigur că nu. **Este** important pentru o persoană tânără sau în vârstă să știe că e născută din nou, dar nu e necesar să știe exact vârsta, ziua sau ora în care a avut loc acest lucru. Din nefericire unii tineri credincioși care nu știu exact ziua și ora sunt îngrijorați, neliniștiți, nesiguri, mai ales când aud mărturiile celor ce știu aceste lucruri cu precizie.

Eu m-am născut cu mulți ani în urmă. Nu-mi amintesc cum s-a întâmplat, dar știu că m-am născut. Aceleași lucruri pot fi spuse și despre nașterea a doua.

Este frumos pentru un copil sau un adult să știe, să aibă scris undeva momentul în care a crezut în Isus Hristos și mulți fac acest lucru, dar nu este necesar.

Atunci când un copil s-a născut într-o familie creștină, se poate ca el să fi venit la Hristos când era mic, încât poate nici nu-și mai amintește momentul în care s-a întâmplat acest lucru. Aceasta a fost mărturia cunoscutului predicator și scriitor Dr. Campbell Morgan. Este posibil și ca în această familie creștină copilul să fi fost condus la acel moment al primirii lui Isus Hristos într-un mod așa de fin, lent, încât în viața lui să nu poată distinge acel moment al nașterii din nou.

Duhul Sfânt a ales și a folosit cuvântul „naștere” pentru a desena ce se întâmplă atunci când o persoană crede în Isus Hristos (Ioan 1:13; Ioan 3:3-8; 1 Petru 1:23; 1 Ioan 2:29; 3:9; 4:7; 5:1).

Orice naștere are trei părți. Există un proces de nouă luni care precede nașterea fizică. Nașterea în sine are loc la un timp definit și la un moment precis. După naștere începe un proces de creștere care durează ani de zile. Toate aceste trei părți sunt la fel de importante pentru nou născut. Este un proces care precedă nașterea, care poate fi mai lung sau mai scurt, proces care înseamnă o expunere la Cuvântul lui Dumnezeu, o înțelegere matură a Evangheliei și o convingere a stării de păcat. Apoi există un moment în viața copilului în care acesta este regenerat, născut din nou de Duhul Sfânt și primește viață nouă. După momentul nașterii din nou începe procesul treptat al sfințirii, al creșterii, proces ce continuă mulți ani.

Pentru mulți este o „problemă” că nu pot să spună momentul nașterii din nou, momentul regenerării. N-ar trebui să fie o problemă atâta vreme cât sunt siguri că acest lucru a avut loc.

Este posibil și ca unii oameni să spună în mod inconștient o dată greșită a nașterii din nou. Mărturiile lor spun că s-au născut din nou într-o anumită zi și într-un anumit ceas și se poate să nu fie așa.

- Poate că s-au născut din nou mai devreme decât gândesc și experiența de care vorbesc ei că ar fi naștere din nou este o întoarcere la Domnul sau un pas înainte în procesul sfințirii. Acest lucru este adevărat uneori pentru persoane care spun că au fost mântuite, s-au născut din nou ca adulți, iar apoi își amintesc că s-a mai întâmplat ceva în viața lor când erau tineri. Își amintesc o decizie luată mai devreme, o rugăciune care a fost ascultată și despre care apoi aproape au uitat. Poate vor descoperi într-o zi că acea experiență din copilăria lor a fost momentul nașterii din nou și nu cea de mai târziu.
- Sunt apoi alte persoane care s-ar putea să se fi născut din nou la o dată mai târzie decât cea despre care au crezut mereu. S-ar putea ca ceea ce spun ei că este momentul nașterii din nou să fi fost de fapt o parte a procesului preliminar a lucrării de pregătire făcută de Duhul Sfânt înainte de nașterea lor reală. S-ar putea ca o experiență târzie despre care ei au crezut că este o binecuvântare deosebită în viața lor să fi fost nașterea lor din nou.

Este important în toate aceste situații să știm că ne-am născut din nou. Este interesant și frumos să știm când s-a întâmplat acest lucru, dar nu este necesar.

Este necesar pentru un copil creștin să știe exact când a fost mântuit/născut din nou? Nu.

Întrebarea 6

Sunt toți copiii în împărăția lui Dumnezeu?

Răspuns

William Hendriksen, cunoscut teolog și scriitor american, definește împărăția lui Dumnezeu ca „*tărâmul în care legile Lui sunt ascultate și împlinite și în care domină harul Lui*”. El mai spune și că „*este clar că această expresie este echivalentă cu a avea viață veșnică sau a fi mântuit*” (Ioan 3:16-17).

Sunt toți copiii în Împărăția Lui? Cu siguranță nu. Nu există nici un loc în Scriptură care să ne învețe că toți copiii sunt în Împărăția lui Dumnezeu. Dimpotrivă, Biblia ne învață clar că toți copiii sunt morți din punct de vedere spiritual, sunt afară din Împărăția lui Dumnezeu și au nevoie de Mântuitor. De exemplu, copiii cărora li se vorbește în Efeseni 6:1 ca fiind credincioși sau sfinți, au fost morți spiritual înainte de a fi mântuiți (Efeseni 2:1, 5). Copiii nu se nasc în Împărăția lui Dumnezeu. Biblia ne spune acest lucru clar în Ioan 3:3:

„Adevărat, adevărat îți spun că dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu”.

Acest lucru este foarte clar definit. Singura cale prin care putem intra în Împărăția lui Dumnezeu este prin regenerare, naștere din nou (lucrarea Duhului Sfânt), prin pocăință și credință (partea păcătoșului). Nașterea din nou este lucrarea Duhului Sfânt (Ioan 3:5, 6) prin folosirea Cuvântului lui Dumnezeu (Iacov 1:18). Aceasta este nașterea din nou care dă unei persoane o nouă viață, o nouă natură și intrare în Împărăția lui Dumnezeu.

Toți copiii născuți în această lume sunt morți din punct de vedere spiritual de la nașterea lor și rămân așa până când cred în Isus Hristos ca Mântuitor al lor (Romani 5:15; Efeseni 2:1; Efeseni 2:5). În acel moment al credinței în Isus Hristos ei sunt regenerați și primesc viața veșnică (Efeseni 2:5; 1 Petru 1:3; Tit 3:5).

Toți copiii născuți în această lume au de la naștere o natură păcătoasă pe care au moștenit-o de la Adam (Psalmul 51:5; Efeseni 2:3; Romani 5:12). Pe măsură ce copilul crește, această natură se arată prin fapte, prin acte păcătoase (Psalmul 58:3; Isaia 53:6; Romani 3:23). Copilul care a crezut în Isus Hristos ca Mântuitor a fost născut din nou prin Duhul Sfânt și a primit o nouă natură (2 Corinteni 5:17) și o dorință nouă să placă lui Dumnezeu, cu toate că nu este încă o persoană perfectă.

Iată de ce copiii au nevoie să fie evanghelizați. Duhul Sfânt folosește Cuvântul lui Dumnezeu și mesajul Evangheliei pentru a naște din nou pe băieți și fetițe. Așa că ei trebuie să audă Evanghelia într-un mod simplu și cinstit prezentat. Dacă ei ar fi fost deja în Împărăția lui Dumnezeu, n-ar mai fi fost nevoie să fie evanghelizați.

Din nefericire, mulți din cei care lucrează în cercurile evanghelice, chiar cei care lucrează cu copiii, cred că toți copiii sunt în Împărăția lui Dumnezeu. Un lider al unei organizații evanghelice care lucrează cu copiii scrie: „Copiii aparțin deja Împărăției lui Dumnezeu” și „toți copiii încep cu Dumnezeu”. O concluzie logică la o astfel de afirmație ar fi faptul că ei nu au nevoie să fie evanghelizați decât atunci când sunt mari.

Aceste persoane spun că au ca bază a vederilor lor cuvintele Domnului Isus: „*Lăsați copilașii să vină la Mine, și nu-i opriți; căci Împărăția cerurilor este a celor ca ei*” (Marcu 10:14).

- Acest verset nu ne învață însă că toți copiii sunt în Împărăția lui Dumnezeu. Mai mult, versetul și contextul spun clar că Domnul Isus Hristos spune că Împărăția lui Dumnezeu este doar pentru cei care doresc și sunt gata să devină ca niște copilași.
- El spune în versetul 14: „*Împărăția lui Dumnezeu este a celor ca ei*” sau „în Împărăția cerurilor sunt oameni ca ei”; și înțelesul acesta a fost și mai bine clarificat în traducerea NIV care spune „*Împărăția cerurilor este a unora care seamănă cu ei*”.
- Versetul 15 explică clar ce înseamnă cuvintele din versetul 14: „*Adevărat vă spun că, oricine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copilaș, cu nici un chip nu va intra în ea!*”

- Noi trebuie să înțelegem că toți copiii sunt:
- afară din Împărăția lui Dumnezeu
- morți din punct de vedere spiritual
- păcătoși prin natura lor

Trebuie să-i evanghelizăm și trebuie să ne rugăm ca Duhul Sfânt să lucreze în inimile lor atunci când aud Evanghelia și ca Duhul Sfânt să-i nască din nou și să-i aducă în Împărăția Lui.

Sunt toți copiii în Împărăția lui Dumnezeu? Cu siguranță nu.

Întrebarea 7

Sunt copiii credincioșilor în mod automat în Împărăția lui Dumnezeu?

Răspuns

Din nou răspunsul este: cu siguranță nu. Nicăieri în Scriptură nu ni se arată că un copil este de la naștere în Împărăția lui Dumnezeu. Lucrul acesta este valabil atât pentru copiii credincioșilor cât și pentru copiii celor care nu cred în Dumnezeu.

Cei care cred că atunci când copiii au părinți credincioși sau unul din părinți este credincios, ei se nasc în Împărăția lui Dumnezeu, interpretează versete ca Marcu 10:14 (despre care am vorbit deja în răspunsul la întrebarea 6) și 1 Corinteni 7:14:

„Căci bărbatul necredincios este sfințit prin nevasta credincioasă și nevasta necredincioasă este sfințită prin fratele; altminterea, copiii voștri ar fi necurați, pe când acum sunt sfinți” (1 Corinteni 7:14).

Acest verset nu ne învață că dacă părinții sunt credincioși copiii sunt în Împărăția lui Dumnezeu. Cuvântul „sânt” folosit aici pentru toți copiii credincioșilor este altul decât cuvântul „sfințit” folosit înainte. Versetul spune că soțul nemântuit este sfințit prin soția mântuită. Lucrul acesta nu înseamnă însă că cel necredincios este în Împărăția lui Dumnezeu din cauza credinței soțului sau soției. Cuvântul „sânt” folosit aici pentru copii nu înseamnă că aceștia sunt mântuiți sau sunt în Împărăția lui Dumnezeu pe baza credinței unuia dintre părinți.

Ce înseamnă atunci acest cuvânt? În toate cele trei cazuri poate însemna doar că persoana nemântuită - soție, soț sau copil - are un statut privilegiat. Copilul credinciosului **este** deosebit. Are părinți care se roagă pentru el care-i mărturisesc și care trăiesc o viață creștină înaintea Lui. Copilul credincioșilor este diferit de copiii necredincioșilor. Nu este mântuit din cauza credinței părinților lui, dar are o mult mai mare posibilitate să fie mântuit. Copilul credincios este într-o situație privilegiată și pentru că o familie creștină are mai puține din problemele ce există de obicei într-o familie care este necreștină.

Acest verset spune și faptul că cei care nu au părinți credincioși sunt „necurați”. Aceasta înseamnă că ei nu au parte de privilegiul de a avea o familie duhovnicească, spirituală și că nu au parte de privilegiul de a-L vedea pe Hristos în familia lor.

Sunt și alte curente care folosesc acest verset în mod greșit pentru a învăța că botezul unui copil mic îl aduce în Împărăția lui Dumnezeu. Această învățătură se numește „regenerare prin botez”. Este o învățătură complet nebiblică. Botezul nu poate salva pe nimeni, nici pe cei tineri, nici pe cei bătrâni.

Sunt două puncte de vedere **evangelice** despre botez.

- Copiii credincioșilor sunt botezați ca semn că părinții lor sunt bine veniți, sunt membri ai unei biserici și ca semn că părinții lor cred că într-o zi acești copii vor crede în Isus Hristos și vor fi mântuiți.
- Cei care au crezut în Isus Hristos ca Mântuitor al lor sunt botezați ca **semn** că au crezut și ca o mărturie în fața oamenilor despre ceea ce au făcut.

În ambele situații botezul este doar un semn, o mărturie. În primul caz această mărturie este asupra unor lucruri viitoare și privește înainte. În al doilea caz privește în urmă. Dar nici unul din

grupuri nu crede și nu ar trebui să creadă că botezul poate mântui, regenera sau aduce pe cel botezat în Împărăția lui Dumnezeu. Botezul este un act făcut de oameni și nu de Dumnezeu.

Atunci când se crede că acești copii ai credincioșilor sunt membri ai Împărăției lui Dumnezeu fie în mod automat fie prin botez, părinții sau lucrătorii cu copiii din biserică nu se vor mai obosi să-i evanghelizeze; și lucrul acesta va aduce mult rău copiilor. De ce să-i evanghelizăm dacă ei sunt deja în Împărăția lui Dumnezeu?

Acest pericol poate fi subliniat de cuvintele unui lider al unei organizații evanghelice care lucrează cu copiii:

„Copiii din familii creștine pot fi priviți ca membri ai Împărăției până în momentul în care ei aleg să respingă acest drept” și „cred că este mult mai potrivit să ne gândim la creșterea acestor copii decât la evanghelizarea lor”.

Dumnezeu să ne binecuvinteze să vedem nevoile spirituale ale acestor copii, să vedem că trebuie să-i evanghelizăm pentru ca ei să creadă în Isus Hristos și astfel să intre în Împărăția lui Dumnezeu prin lucrarea regeneratoare a Duhului Sfânt.

Sunt copiii credincioșilor în mod automat membri ai împărăției lui Dumnezeu? Cu siguranță nu.

Întrebarea 8

Ne dă Biblia garanția că toți copiii credincioșilor vor fi mântuiți? Credeți în mântuirea întregii familii? Cum vom da socoteală pentru copiii părinților creștini care nu-L urmează pe Domnul?

Răspuns

Atunci când părinții sunt mântuiți - sau când măcar unul dintre părinți este mântuit - copiii lor sunt într-o situație privilegiată. Ei nu sunt ca alți copii. Au părinți care să-i învețe Cuvântul lui Dumnezeu, care să se roage cu ei și au în fața lor o mărturie vie a unei vieți creștine. De aceea este o posibilitate mai mare pentru acești copii să creadă în Isus Hristos decât pentru copiii care nu au părinți creștini. Am spus în răspunsul la întrebarea 7 că acest lucru ne este arătat în 1 Corinteni 7:14:

„Căci bărbatul necredincios este sfințit prin nevasta credincioasă, și nevasta necredincioasă este sfințită prin fratele; altminterea, copiii voștri ar fi necurați, pe când acum sunt sfinți” (1 Corinteni 7:14).

Acest verset nu ne învață că acești copii sunt mântuiți în mod automat pentru că au părinți creștini, nici nu ne învață că un soț este mântuit în mod automat pentru că soția lui este creștină. Ei sunt sfințiți, puși deoparte, au un statut privilegiat ca membri ai familiei în care cineva este mântuit - dar aceasta este tot.

Despre același lucru ne vorbește și textul din Fapte 16:31:

„ Crede în Domnul Isus Hristos și vești mântuit tu și casa ta”.

Mântuirea temnicerului a adus întreaga familie într-o poziție nouă, într-o poziție privilegiată. Aceasta înseamnă că ei erau mult mai aproape de mântuire, pentru că tatăl, capul familiei crezuse în Hristos. Și citim în versetul 34 că acea familie a fost mântuită, dar numai când ei personal și-au pus credința în Domnul Isus Hristos. Credința tatălui i-a adus pe toți într-o situație privilegiată și a făcut posibil pentru ei să vină la Hristos, dar mântuirea este un act personal. Fiecare din ei a trebuit să facă acest lucru în mod personal. Să credem altceva ar fi contrar învățăturii biblice clare care spune că mântuirea se poate obține prin credința personală în Domnul Isus Hristos.

În Fapte 2:39 citim: *„Căci făgăduința aceasta este pentru voi, pentru copiii voștri și pentru toți cei ce sunt deoparte acum, în oricât de mare număr nu va chema Domnul, Dumnezeul vostru”.*

Promisiunea mântuirii este și pentru copiii noștri, dar numai atunci când ei vin la Domnul. Acest lucru nu are loc în mod automat.

Proverbe 22:6 spune:

„Învață pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze, și când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea”.

Acest verset arată încă o dată cât de importantă este copilăria, dar nu se referă în mod specific concret la mântuire.

Un scriitor creștin explică faptul că acest verset nu trebuie privit atât de mult ca o promisiune, ci ca un avertisment pentru părinții creștini. El scrie: „În textul evreiesc propoziția «Pe care trebuie s-o urmeze» lipsește. Evreii spun: «Învăță pe copil calea lui și când va îmbătrâni nu se va abate de la ea»”.

Jay Adams, în cartea lui „Consilierul competent”, scrie că acest verset „este un avertisment pentru părinții care lasă copilul prea liber în copilărie să facă tot ce vrea și apoi când crește așteaptă ca el să-și schimbe obiceiurile”.

Concluzia pe care o putem trage din versetele de mai sus (și din altele ca Geneza 17:7; Exodul 20:5-6) este faptul că acești copii ai credincioșilor au un statut privilegiat și este mai probabil pentru ei să creadă în Hristos ca Mântuitor. Sunt destule versete care îndeamnă părinții să aibă încredere în Dumnezeu pentru mântuirea copiilor lor. În același timp însă nu văd în Scriptură nici o garanție că acești copii vor fi mântuiți. În Scriptură sunt exemple de copii care nu au urmat felul de viață evlavios al părinților lor.

- Fiii lui Samuel, marele conducător al Israelului și unul dintre cei mai evlavioși oameni din Biblie, nu au urmat căile Lui (1 Samuel 8:1-15).
- Fiii preotului Eli trăiau o viață urâtă înaintea lui Dumnezeu (1 Samuel 3:13) cu toate că Biblia arată clar că și Eli avea o parte din vină.
- Împărați buni din Biblie au avut copii care au făcut ce era rău înaintea Domnului. De exemplu, Ezechia (2 Cronici 29:1-2). El era un împărat bun în Iuda. Cu toate acestea fiul lui, Manase, a făcut ce a fost rău în ochii Domnului (2 Cronici 33:1-2) - cu toate că s-a întors la Dumnezeu mai târziu (2 Cronici 33:12). Același lucru este valabil pentru Iosafat, împărat bun care a avut un tată bun, Asa (2 Cronici 14:2), dar a avut un fiu care a făcut rău înaintea Domnului, Ioram (2 Cronici 21:6).

Cu toții știm că lucrurile au stat și invers: părinți răi au avut copii evlavioși și lucrul acesta este arătat în multe exemple de împărați din Iuda și Israel.

În istoria bisericii sunt exemple ale unor copii care nu au urmat modul evlavios de viață al părinților lor, și același lucru este valabil și astăzi.

Părinții sunt îndemnați de Cuvântul lui Dumnezeu să aibă încredere în Dumnezeu pentru mântuirea copiilor lor. În același timp însă sunt avertizați că ei trebuie să se roage, să mărturisească, să-i învețe pe copiii lor, astfel încât aceștia să aibă privilegiul să-L primească pe Dumnezeu în viața lor - mai devreme sau mai târziu.

“Căci eu îl cunosc și știu că are să poruncească fiilor lui și casei lui după el, să țină calea Domnului, făcând ce este drept și bine, pentru ca astfel Domnul să împlinească față de Avraam ce i-a făgăduit”(Geneza 18:19).

Aș dori totuși să accentuez trei lucruri:

- Numai Dumnezeu cunoaște inima fiilor și fiicelor risipitoare și doar El știe ce are loc în inima lor. Numai Domnul știe ce se va întâmpla până la sfârșitul vieții noastre. Întotdeauna este posibil ca Dumnezeul suveran să-i nască din nou, să-i aducă înapoi la EL, și de aceea ceea ce au învățat acești copii în copilărie este foarte important.
- Nu trebuie niciodată să tragem concluzii pripite, să spunem că dacă un copil nu urmează pașii spirituali ai părinților lui este vina părinților. S-ar putea să fie și așa, dar nu întotdeauna este adevărat acest lucru. Așa cum am văzut, sunt multe exemple în Biblie de părinți evlavioși ca profetul Samuel care au trecut prin această experiență zdrobitoare.
- Biblia spune clar că toți, inclusiv copiii părinților evlavioși, trebuie să ia o decizie personală înaintea lui Dumnezeu și că ei și doar ei sunt răspunzători pentru această decizie.

“Sufletul care păcătuiește, acela va muri. Fiul nu va purta nelegiuirea tatălui său, și tatăl nu va purta nelegiuirea fiului său! Neprihănirea celui neprihănit va fi peste el, și răutatea celui rău va fi peste el.” (Ezechiel 18:20).

Întrebarea 9
Sunt toți copiii pierduți?
Răspuns

Răspunsul depinde de ceea ce înțelegeți prin cuvântul „pierdut.” Cuvântul grecesc APOLLUMI este tradus în câteva moduri în Noul Testament.

De cele mai multe ori e tradus ca DISTRUS sau PIERDUT și contextul arată clar că păcătosul nemântuit este sub judecata lui Dumnezeu și va fi pierdut pentru totdeauna dacă moare în această situație.

„Nu vă temeți de cei ceucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul; ci „temeți-vă mai degrabă de Cel ce poate să piardă și sufletul și trupul în gheenă” (Matei 10:28).

„Pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (Ioan 3:15,16).

Orice persoană care nu crede, care Îl respinge pe Dumnezeu și mântuirea Lui este pierdută, este „sub mânia lui Dumnezeu” (Ioan 3:36) și va pieri, va fi distrus și va fi judecat pentru totdeauna dacă moare în această stare de necredință.

Păcătosul care pe de altă parte a crezut în Isus Hristos ca Mântuitor al lui nu va pieri, nu va fi condamnat și nu va fi judecat:

„Eu le dau viață veșnică, în veac nu vor pieri și nimeni nu le va smulge din mâna Mea” (Ioan 10:28).

Toți cei care Îl resping pe Hristos sunt pierduți din acest punct de vedere conform Cuvântului lui Dumnezeu. Concluzia logică este că acei copii care sunt destul de mari ca să înțeleagă, să fie convinși că sunt păcătoși, și să înțeleagă într-un fel că Isus Hristos a murit pentru ei și cu toate acestea Îl resping, și spun „nu” mântuirii, dacă mor sunt pierduți - sunt judecați, sunt despărțiți de Dumnezeu pentru totdeauna. Acești copii sunt PIERDUȚI. Ei sunt sub mânia lui Dumnezeu (Ioan 3.36). Ei sunt vinovați și trebuie să răspundă înaintea lui Dumnezeu și sunt în pericol de a fi sub judecata veșnică a lui Dumnezeu și au nevoie să fie mântuiți.

Cuvântul APOLLUMI este tradus și de câteva ori cu înțelesul de PIERDUT. Această traducere este de cele mai multe ori determinată de context și înseamnă pierdut din punct de vedere spațial. Cu alte cuvinte o persoană este „afară”. Este într-un loc în care nu ar trebui să fie. Este un înțeles similar cu cuvântul „pierdut” pe care îl folosim noi astăzi în conversația contemporană. Un obiect poate fi pierdut. El este într-o poziție rea și noi trebuie să-l căutăm. Un copil este pierdut. El a ieșit la plimbare și n-a mai găsit drumul spre casă, așa că noi trebuie să-l căutăm.

Cuvântul este folosit cu această traducere în câteva versete:

Matei 10:6
Matei 18:11-13
Luca 15:4
Luca 15:24
Luca 19:10

Cei care nu cred în Dumnezeu nu numai că sunt pierduți în sensul că sunt sub JUDECATA LUI DUMNEZEU, dar sunt pierduți și în sensul că sunt departe de Dumnezeu și sunt pierduți în POZIȚIA lor.

Toată omenirea este pierdută în felul acesta. Toți ne-am născut afară din Împărăția lui Dumnezeu și morți spiritual. Oricine este despărțit de Dumnezeu prin natura lui. Aceasta include și copiii care, chiar dacă au ajuns la vârsta înțelegerii sau nu, sunt pierduți și sunt afară din Împărăția lui

Dumnezeu. Domnul Isus Hristos spune clar că Tatăl nu dorește ca unul măcar din acești micuți să piară.

„Tot așa, nu este voia Tatălui vostru celui din ceruri să piară unul măcar din acești micuți” (Matei 18:14).

Dorința Lui este mântuirea copiilor.

Așa că putem spune că toți copiii sunt pierduți atât din punct de vedere al poziției lor față de Dumnezeu, cât și din punct de vedere al relației lor cu Dumnezeu. Dar numai acei copii care au ajuns la vârsta înțelegerii și care au respins mântuirea lui Dumnezeu sunt pierduți pentru veșnicie în situația în care mor în această stare.

Sunt toți copiii pierduți? Da!

Întrebarea 10

Ce se întâmplă cu un bebeluș dacă moare?

Răspuns

Răspunsul la întrebarea 9 constituie deja o parte din răspunsul la această întrebare.

Nu trebuie să uităm că Dumnezeu îi judecă pe oameni pe baza a ceea ce cunosc, înțeleg și simt, pe baza reponsabilității lor.

Biblia spune clar:

„Oricine crede în El, nu este judecat; dar cine nu crede a și fost judecat, pentru că nu a crezut în Numele singurului Fiul al lui Dumnezeu” (Ioan 3:18).

„Și judecata aceasta stă în faptul că odată venită lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele” (Ioan 3:19).

„Cine crede în Fiul are viața veșnică, dar cine nu crede în Fiul nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el.” (Ioan 3:36).

Concluzia logică este că atunci când este imposibil pentru o persoană să cunoască, să înțeleagă sau să simtă ceva despre Dumnezeu și păcat, este exclus ca acea persoană să fie judecată și condamnată la o pierzare veșnică. Se poate spune despre un bebeluș că a iubit sau a ales întunericul mai degrabă decât lumina? Cu siguranța nu.

Mai mult, putem fi siguri, citind Scriptura, că Dumnezeul nostru nu va condamna niciodată un bebeluș la o judecată veșnică și la o separare veșnică de El, atunci când acel micuț este incapabil atât să înțeleagă cât să și respingă.

Cred că și David a avut siguranța că într-o zi își va vedea copilul care murise, atunci când a spus:

„Acum când a murit, pentru ce să mai postesc? Pot să-l mai întorc în viață? Eu mă voi duce la el, dar el nu se va întoarce la mine.” (2 Samuel 12:23)

Problema cu care ne confruntăm, dacă răspunsul dat mai sus este valabil, este faptul că Biblia spune clar că numai cei născuți din nou pot intra în Împărăția lui Dumnezeu (Ioan 3:5). Am văzut de asemeni și faptul că oricine, chiar și bebelușii, sunt afară din Împărăția lui Dumnezeu, sunt morți din punct de vedere spiritual și au o natură păcătoasă. Cum poate atunci un bebeluș, născut mort din punct de vedere spiritual și cu o natură păcătoasă, născut afară din Împărăția lui Dumnezeu, să intre în Împărăția lui Dumnezeu atunci când moare? Nu știm. Charles Spurgeon, renumitul predicator, spunea că micuții care mor sunt regenerați printr-un act suveran de har din partea lui Dumnezeu în momentul morții și că pe baza aceluia act suveran al regenerării sunt în Împărăția lui Dumnezeu și sunt luați în Cer. El scria: „Știm că acești micuți intră în Împărăția lui Dumnezeu pentru că suntem convinși că dacă toată omenirea ar muri în stadiul de bebeluș, am fi sub har părtași ai răscumpărării, prin Domnul nostru”. Personal cred că așa este, dar nu putem susține acest punct de vedere deoarece Biblia nu ne spune așa ceva.

Dacă ar fi așa, și eu cred că așa este, atunci în ceruri sunt mulți care au murit ca bebeluși. Dacă noi credem că un copil primește sufletul în momentul conceperii, după cum cred eu, atunci cred că milioanele de copii care au fost avortați s-ar putea să fie în cer.

Ce se întâmplă atunci când moare un bebeluș? Dumnezeu îl ia cu El în cer.

Întrebarea 11

Există o vârstă a responsabilității?

Răspuns

Dacă răspunsul meu la întrebarea 10 este corect, și cred că este, atunci în mod logic există o vârstă a responsabilității.

➤ **Ce este vârsta responsabilității?**

Vârsta responsabilității este acea vârstă la care un copil este destul de mare ca să știe că este păcătos înaintea lui Dumnezeu, destul de mare să fie convins de starea lui de păcat și să aibă o dorință să se întoarcă din păcat, destul de mare să știe că Domnul Isus Hristos a murit pentru el și destul de mare ca să creadă în El ca Mântuitor al lui sau să-L respingă.

Dacă un copil moare înainte de a atinge această vârstă a responsabilității sau vârsta înțelegerii, atunci cred că Dumnezeu îl va lua în Cer prin harul Lui. Dar dacă un copil moare în necredință și respingere de Dumnezeu după ce a trecut de această vârstă, atunci va fi pierdut pentru totdeauna.

Am văzut deja în răspunsul la întrebarea 10 că o persoană este condamnată datorită necredinței sale și datorită faptului că L-a respins pe Dumnezeu (Ioan 3:18; Ioan 3:36). Aceasta include și copiii, dacă ei au ajuns la o vârstă la care să aleagă în mod deliberat să nu creadă sau să respingă vocea lui Dumnezeu.

➤ **Există versete biblice ce învață despre vârsta răspunderii?**

Sunt foarte puține versete în Biblie care să vorbească despre o vârstă a răspunderii. Cele mai multe concluzii se trag în mod logic din versete biblice generale și din principiile ce le conțin.

„Oricine crede în El, nu este judecat; dar cine nu crede, a și fost judecat pentru că n-a crezut în Numele singurului Fiu al lui Dumnezeu” (Ioan 3:18).

Cei care sunt condamnați de Dumnezeu sunt cei care în mod deliberat și conștient au ales să nu creadă.

„Și judecata aceasta stă în faptul că o dată venită lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele” (Ioan 18:19).

Condamnați sau judecați sunt cei care în mod deliberat iubesc întunericul și resping lumina.

Cu toate acestea există câteva versete care se referă direct la o vârstă a responsabilității și care par să spună că cei foarte mici nu sunt răspunzători.

„Și pruncii voștri, despre care ai zis: «Vor fi de jaf!»” (probabil cei sub 20 de ani, conform Numeri 14:29-31) și fiii voștri, care nu cunosc azi nici binele nici răul (cu siguranță cei considerați mai tineri), ei vor intra în ea” (Deuteronom 1:39). „Înainte ca să știe copilul să lepede răul, și să aleaga binele” (Isaia 7:16).

„Și Mie să nu-Mi fie milă de Ninive, cetatea cea mare, în care se află mai mult de o sută de mii de oameni, care nu știu să deosebească dreapta de stânga lor, afară de o mulțime de vite!” (Iona 4:11).

➤ **La ce vârstă răspunde atunci un copil înaintea lui Dumnezeu?**

Nu știm. Biblia nu dă o vârstă. Este clar și faptul că fiecare copil este diferit și că unii copii ajung la o vârstă a înțelegerii mai devreme decât alții. Este adevărat că acești copii pot fi cei crescuți într-o familie creștină. De aceea nu ar trebui să încercăm să stabilim o anumită vârstă. Dar cred că putem spune clar și dogmatic că această vârstă a înțelegerii și a responsabilității este mult mai mică decât 13 sau 14 ani. Cu toate acestea, în multe biserici și cercuri evanghelice se crede că înainte de **aceea** vârstă copiii sunt inocenți, nevinovați și nu li se poate cere socoteală. Fie ca Domnul să ne deschidă ochii să ne dăm seama că și

copiii răspund înaintea lui Dumnezeu și sunt sub mânia lui Dumnezeu dacă nu sunt mântuiți.

➤ **De ce nu spune Dumnezeu care este vârsta responsabilității?**

Este adevărat că ar fi fost mai ușor pentru noi dacă Dumnezeu ar fi fixat o vârstă. El nu face însă acest lucru deoarece, așa cum am văzut, această vârstă diferă de la un copil la altul. În al doilea rând, și cel mai important, nu avem această informație în Biblie, pentru că sincer vorbind aceasta nu este treaba noastră. Treaba noastră este să evanghelizăm copiii, indiferent de vârsta lor și să nu ne pierdem timpul și energia discutând și încercând să decidem cine este răspunzător și cine nu. Dumnezeu le cunoaște inimile. Treaba noastră este să evanghelizăm, nu să filozofăm. Dumnezeu să ne pună pe inimă copiii mici și mari și să ne ajute să înțelegem că trebuie să le prezentăm Evanghelia conform Marcu 16:15 și să ne rugăm ca Dumnezeu să lucreze în inimile lor și să-i conducă la Hristos.

Există o vârstă a responsabilității? Da, dar nu știm care este acea vârstă.

Întrebarea 12

Este un copil mai receptiv la Evanghelie decât un adult?

Răspuns

Răspunsul clar și corect la această întrebare este „Da”. Trebuie însă să arătăm motivele și trebuie să examinăm consecințele unui astfel de răspuns pozitiv.

➤ **Cum știm că un copil este mult mai receptiv la Evanghelie?**

✓ Biblia ne învață că așa este.

- Există în Biblie versete care ne învață că un adult trebuie să devină ca un copil pentru a putea fi mântuit. *„Adevărat vă spun că, dacă nu vă veți întoarce la Dumnezeu și nu vă veți face ca niște copilași, cu nici un chip nu veți intra în împărăția Cerurilor”* (Matei 18:3).

„Adevărat vă spun că oricine nu va primi împărăția Dumnezeu ca un copil, cu nici un chip nu va intra în ea!” (Marcu 10:15).

Prin natura lui, un copil este simplu, smerit, blând și încrezător. Prin natura lui, un adult este mai complicat, înclinat spre mândrie, împietrit și sceptic. Pentru a putea fi mântuit, un adult trebuie să devină ca un copil. Un copil este un copil, are deja caracteristicile menționate mai sus. Este într-adevăr și el mort din punct de vedere spiritual, dar Dumnezeu poate folosi acele caracteristici naturale pe care le are un copil pentru a-l conduce la Hristos.

Putem exemplifica acest principiu biblic printr-o lecție obiect ce folosește o ușă de lemn, ce reprezintă ușa mântuirii. Dacă ușa aceasta are doar un metru înălțime, poate un adult să intre prin ea? Da, dar întâi trebuie să se aplece, să devină ca un copil. Poate un copil să intre prin această ușă? Da - dar are un avantaj. El nu mai trebuie să devină ca un copil pentru că el este un copil.

- Există anumite versete biblice care arată faptul că persoana care respinge adevărul devine din ce în ce mai împietrită.

„El hotărăște din nou o zi: «Astăzi» - zicând, în David, după atâta vreme, cum s-a spus mai sus: «Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile!» (Evrei 4:7).

„Pentru ca aceștia (copiii) să-și pună încrederea în Dumnezeu, să nu uite lucrările lui Dumnezeu și să păzească poruncile Lui. Să nu fie ca părinții lor, un neam neascultător și răzvrătit...” (Psalmul 78:7,8).

Aceste versete ne arată clar că inimile copiilor sunt mai deschise și mai încrezătoare.

- Solomon îndeamnă copiii și tinerii să nu uite pe Creatorul lor în tinerețea lor, în copilăria lor, atunci când inimile lor nu au ajuns împietrite de păcat.

„Dar adu-ți aminte de Făcătorul tău în zilele tinereții tale, până nu vin zilele cele rele, până nu se apropie anii, când vei zice: «Nu găsesc nici o plăcere în ei!»” (Eclesiastul 21:1).

- ✓ Statisticile ne arată că aceste lucruri sunt reale.

Este un fapt recunoscut și dovedit că o persoană mai în vârstă îl primește mai greu pe Hristos. Statisticile arată că cele mai multe persoane au fost mântuite de tinere și că puține persoane sunt mântuite la bătrânețe.

- ✓ Experiența ne arată că așa este.

Cei care lucrează cu adulții, cu tinerii și cu copiii recunosc cu ușurință că cei mai deschiși și mai receptivi la Mesajul Evangheliei sunt copiii. Acest lucru este adevărat în toată lumea.

- ✓ Liderii creștini spun că așa este.

De exemplu, Charles Spurgeon scrie:

„Capacitatea de a crede este mai mare în copil decât în bărbat. Cu cât crește, această capacitate de a crede scade. Fiecare an ce trece duce mintea nenăscută din nou mai departe de Dumnezeu și o face mai puțin capabilă să primească lucrurile Lui. Ce capacitate este dorită? Capacitatea de a crede? Vă spun, copiii o au mult mai mult decât adulții. Nu vorbesc despre acea parte spirituală a credinței, ci dacă ne interesează capacitatea mentală a credinței, din aceasta găsești din plin în inima unui copil. Capacitatea lui de a crede nu a fost încă acoperită de superstiție, de pervertire, de falsitate sau năruită de necredință. Lasă Duhul Sfânt să lucreze în această capacitate de a crede și atunci va găsi destul ca să producă credință deplină în Dumnezeu”.

➤ **Care sunt consecințele acestui răspuns?**

Dacă răspunsul la această întrebare este da, și eu cred că este așa, atunci sunt câteva consecințe logice:

- ✓ Ar trebui să ne așteptăm ca mai mulți copii decât adulți să vină la Hristos.
- ✓ Ar trebui să vedem beneficiile evanghelizării copiilor pentru că ei sunt cei mai deschiși mesajului nostru. Așa cum un om de afaceri investește în acea parte a afacerii care i-ar aduce cel mai mare profit, la fel și bisericile ar trebui să vadă necesitatea de a investi timp, finanțe și personal în evanghelizarea copiilor, să-și dea seama că această lucrare va aduce pe termen lung cele mai mari rezultate.
- ✓ Nu trebuie să fim neglijenți în evanghelizarea copiilor, ci trebuie să ne asigurăm că cel mai roditor câmp de evanghelizare nu devine cel mai neglijat câmp pentru evanghelizare.
- ✓ Trebuie să păstrăm un echilibru biblic. Nu spun că numai copiii trebuie să fie evanghelizați. La fel de mare este nevoia adulților și a tinerilor. Porunca Domnului Isus este să evanghelizăm orice făptură (Marcu 16:15). Spun aceasta deoarece copiii constituie a treia parte din populația acestei lumi și sunt cei mai deschiși Evangheliei. Cel puțin o treime din resursele noastre de timp personal și finanțe ar trebui să fie folosite pentru evanghelizarea lor. Nu este acest lucru logic?

Este un copil mai receptiv la Evanghelie? Cu siguranță da.

Întrebarea 13

Este mai bine pentru o persoană să fie mântuită ca adult, ca adolescent sau din copilărie?

De ce?

Răspuns

Cu cât o persoană vine mai devreme la Hristos, cu atât e mai bine. Cred că cei mai mulți creștini ar răspunde **astfel** la așa o întrebare.

➤ **Iată ce ne învață Biblia**

✓ Ieremia a scris:

„Este bine pentru om să poarte un jug în tinerețea lui.” (Plângeri 3:27).

✓ Solomon a scris:

„Adu-ți aminte de Făcătorul tău acum în zilele tinereții tale.” (Eclesiastul 12:1).

✓ Solomon a mai scris:

„Cei ce Mă caută cu tot dinadinsul Mă găsesc.” (Proverbe 8:17).

✓ În Psalmul 78:1-8, psalmistul se ocupă de problema copiilor ce trebuie să-și pună nădejdea în Dumnezeu, să-L asculte când sunt copii, înainte ca să devină un neam răzvrătit și neascultător, care să nu mai fie interesat să facă lucrul acesta.

➤ **Bunul simț ne spune că este așa**

Logica și bunul simț ne spun că este mai bine pentru o persoană să fie mântuită înainte ca să se afunde în adâncimile păcatului, că este mai bine pentru acea persoană să fie mântuită decât să ajungă în aceste adâncimi și apoi să strige pentru a fi salvată. Anii trăiți în păcat înainte de convertire, au lăsat întotdeauna urme adânci în viața creștină, chiar dacă acea persoană a fost salvată de sub judecată.

Am mai văzut în răspunsul la întrebarea 12 că o persoană acceptă mai ușor să creadă în Hristos atunci când este tânără și mai deschisă Evangheliei. Așa că nu e doar mai bine, ci și mai simplu pentru o persoană să fie mântuită atunci când este tânără.

➤ **Un copil mântuit înseamnă o viață mântuită**

Noi, cei care lucrăm cu copiii, nu suntem interesați doar de mântuirea sufletelor lor. Ne interesează viețile lor și vrem să-i vedem trăind o viață pentru slava lui Dumnezeu. Un copil mântuit nu e doar un suflet mântuit, ci o viață mântuită. Când un copil crede în Hristos la vârsta, să spunem, de opt ani, are prin voia lui Dumnezeu peste 60-70 de ani în față, ani pe care-i poate trăi pentru Hristos. Atunci când un adult crede în Hristos la vârsta de 60 de ani, mai are câțiva ani pe care poate să-i dea lui Hristos. Cei mai buni ani ai lui s-au dus și au fost risipiți în lumea aceasta. De aceea înțelegem foarte bine răspunsul pe care l-a dat D. L. Moody, cunoscutul evanghelist american, când cineva l-a întrebat: „Câți s-au întors la Domnul seara trecută?” El a zis: „Doi și jumătate”, răspuns ce a surprins pe cel ce pusese întrebarea. „O, cu siguranță”, spuse el, „vrei să spui doi adulți și un copil”. „Nu,” spuse Moody, „vreau să spun doi copii și un adult”. Trei suflete au fost mântuite; două vieți și jumătate au fost salvate.

➤ **Prevenirea este mai bună decât cura**

Este mai bine pentru o persoană să vină la Hristos în copilărie decât la bătrânețe, pentru că personalitatea și obiceiurile ei sunt formate în primii ani ai vieții. Atunci când cineva vine la Hristos în adolescență, și mai ales când vine la Hristos un adult, personalitatea și obiceiurile acestuia sunt formate, puternice și vor fi nevoie de schimbări radicale atunci când acea persoană crede în Isus Hristos. Atunci când un copil crede în Hristos, viața lui poate să fie modelată conform Scripturii și în obiceiurile lui nu va mai trebui să fie chiar așa o mare schimbare. Un grădinar care dorește să schimbe forma unei plante, face întotdeauna acest lucru când planta este tânără, ușor de modelat. Este dificil, aproape imposibil să faci acest lucru când planta este matură, solidă.

O lucrătoare creștină asculta odată mărturiile date de alți creștini în timpul unui servici de evanghelizare. Unul fusese mântuit din beție, celălalt fusese criminal. Erau mărturii interesante, mișcătoare. Lucrătoarea creștină a venit și mi-a spus tristă: „Mi-ar plăcea să am o mărturie ca a lor”. Am întrebat-o când a fost mântuită. Ea a răspuns: „L-am primit pe Domnul Isus la patru ani și jumătate și nu știu nimic despre cele mai multe din păcatele despre care vorbesc ei”.

„Margaret”, i-am răspuns, „poți să lauzi pe Domnul pentru asta. Mărturia ta este cea mai frumoasă dintre toate. Sunt convins că fiecare din acești doi oameni și-ar fi dat mâna dreaptă pentru o mărturie ca a ta”.

Este mai bine să fii mântuit ca adult, tânăr sau copil? Cel mai bine este să fii mântuit de copil.

Întrebarea 14

Cum pot să știu dacă un copil este mântuit sau nu?

Răspuns

Putem să cunoaștem dacă un copil este mântuit, în primul rând prin ceea ce spune. Dacă el spune că a crezut în Isus Hristos ca Mântuitor al lui, putem să-l credem cu excepția situațiilor în care timpul și împrejurările indică altceva. Așa cum legile spun că un om este considerat nevinovat până când se dovedește vinovăția lui, la fel un copil care spune că este mântuit trebuie să fie considerat de noi mântuit, până când el arată că nu este.

În al doilea rând putem cunoaște că un copil este mântuit după roadele mântuirii care pot fi văzute în viața lui.

„Dacă este cineva (un copil) în Hristos, este o făptură nouă.” (2 Corinteni 5:17).

Credința mântuitoare se manifestă întotdeauna prin fapte. Dacă nu se manifestă, nu este o credință mântuitoare. Dacă nu este o evidență a faptelor, atunci „credința” este „moartă”. Așa cum spune Iacov în 2:17, 20, 26 - și „credința moartă” nu poate mântui.

Cu toate acestea nu trebuie să stabilim standarde prea înalte. Copilul este copil. Nu are multă cunoștință, experiență și abilitate să lupte cu păcatul. Așa cum copilul va crește și se va maturiza, la fel și cunoștința și abilitatea vor crește, dar ar trebui să vedem în viața lui măcar unul din următoarele lucruri:

- dragoste pentru Isus Hristos
- grijă pentru mântuirea altora
- dorință să citească Biblia și să se roage
- dorință să placă lui Dumnezeu cu cuvântul și/sau cu fapta

Cu toate acestea, nu trebuie să uităm, spun din nou, că atunci când un copil este mântuit nu devine o făptură îngerească peste noapte. Băieții mântuiți rămân tot băieți, departe de a fi perfecți. De aceea nu trebuie să așteptăm prea multe de la acești băieți. **Vor fi** dovezi (dacă sunt mântuiți), dar nu trebuie să fie dovezi extraordinare. Acest lucru este specific copiilor care s-au născut în familii creștine. Schimbarea din viețile lor după ce au crezut în Hristos poate să fie dificil de observat cu ochi omenești, mai ales pe termen scurt.

Nu trebuie să uităm câteva lucruri:

- Biblia și experiența ne învață clar că un copil poate să pretindă ca este mântuit fără ca să fi avut loc acest lucru. Acest lucru este posibil atunci când se practică acea formă de evanghelizare care face presiune emoțională asupra copiilor, și ei iau hotărâri pentru care nu sunt pregătiți din punct de vedere spiritual, hotărâri care sunt rezultatul tehnicilor de evanghelizare mai degrabă decât lucrarea Duhului Sfânt. Nu căuta să culegi roadele înainte ca ele să fie coapte.
- Dovezile mântuirii în viața copilului pot fi rare ca apariție și neînsemnate ca dimensiune. Nu descuraja prea curând. Ai răbdare!
- Ar trebui să înveți copiii că dacă ei sunt mântuiți vor fi aceste dovezi. Îndeamnă-i să se autoexamineze, dar evită să crezi îndoieli. Autoexaminarea (cercetarea) este biblică (1 Corinteni 11:28; 2 Corinteni 13:5; Iacov 1:22,26).
- În cele din urmă numai Dumnezeu Însuși cunoaște inimile copiilor și știe dacă ei sunt mântuiți sau nu. Noi trebuie să avem grija să nu fim nici judecători, nici jurați.

Întrebarea 15

Copiii care îl primesc pe Hristos, rămân fermi în credință, merg cu Domnul sau mai este necesară o altă „hotărâre”?

Răspuns

Cred că vorbim aici de copiii care L-au primit pe Domnul Isus în mod real și nu despre copiii care s-au prefăcut că sunt mântuiți pentru un motiv sau altul. Al doilea grup nu poate „să rămână” și „să stea ferm cu Domnul” pentru că nu a avut un început real pe calea creștină. De aceea „întoarcerea lor în lume” discreditează de multe ori evanghelizarea cu copiii. Iată de ce este esențial pentru fiecare evanghelist pentru copii să se asigure că felul lui de evanghelizare e biblic și că în lucrarea lui e dependent în mod deplin de Duhul Sfânt care salvează copiii și nu de persoana, lucrarea sau metodele evanghelistului.

Copilul care a crezut cu adevărat în Hristos este, conform Bibliei, născut din nou, îndreptățit, adoptat, botezat în trupul lui Hristos, locuit de Duhul Sfânt, răscumpărat, sigilat și are viața veșnică. Acestea sunt lucrările permanente ale lui Dumnezeu și nu pot fi pierdute.

Este posibil pentru un copil care a fost mântuit cu adevărat să se întoarcă în lume pentru un timp mai lung sau mai scurt. Dar eu cred că Dumnezeu Își va ține mâna asupra lui și îl va întoarce la El într-o zi sau alta. Pentru că este născut din nou și Duhul Sfânt locuiește în el, nu poate să fie cu adevărat fericit și mulțumit în lume. Este ca un „pește pe uscat”. Dacă el găsește fericire și mulțumire permanentă în lume, atunci el nu este mântuit.

Poate un copil să meargă cu Domnul? Da, sigur că poate, dar sunt posibile și perioade de căderi, îndoială și neascultare. Un copil trebuie să ia multe decizii! De fiecare dată când cade în păcat trebuie să ia decizia să vină la Domnul ca să ceară iertare și putere. Acestea nu sunt repetiții, acte adiționale la acea decizie unică și mare pe care a făcut-o atunci când a venit la Hristos. Aceasta a avut loc odată și are valabilitate pentru veșnicie.

Am putea să ne punem o altă întrebare care este la fel de relevantă: „Poate un adult cu adevărat să stea ferm și să meargă cu Domnul?” Răspunsul e același, chiar dacă acum întrebarea nu se referă la copii.

„Nu, nu va merge cu Domnul dacă nu este mântuit.” „Da, va rămâne ferm și va merge cu Domnul”.

„Da, poate să se întoarcă în lume.”

„Nu, nu-și va pierde mântuirea dacă a fost mântuit cu adevărat”. „Da, Dumnezeu poate să-l aducă înapoi.”

Este interesant să vedem ce spune Ch. Spurgeon despre acest subiect:

„Am mai multă încredere în viața spirituală a copiilor care L-au primit pe Hristos în această biserică, decât am în viața spirituală a adulților care L-au primit pe Hristos. La copiii convertiți am găsit de cele mai multe ori o cunoștință mai clară a Evangheliei și o dragoste mai caldă pentru Hristos decât la adulții convertiți. Convingerea mea este că între cei convertiți din mijlocul copiilor sunt creștinii cei mai buni pe care îi avem. Spun chiar că între copii au fost cei mai mulți care L-au primit pe Hristos într-un mod sincer, într-un mod adânc și au avut o alergare într-un mod adânc și pe termen lung mult mai serioasă. Vorbesc de cei care sunt ținuți și păstrați sub aripile bisericii”.

Întrebarea 16

Luarea deciziei pentru Hristos este o experiență adevărată, reală pentru copil sau este doar unul din mulții pași care-l vor conduce la o înțelegere mai adâncă ce va sfârși cu adevărată convertire la o vârstă mai matură?

Răspuns

Pot să fie amândouă situațiile. Răspunsul depinde în mod hotărâtor de acea „decizie inițială pentru Hristos”. Dacă a fost lucrarea Duhului Sfânt, dacă Duhul Sfânt a fost Cel care l-a convins, l-a ajutat să înțeleagă, i-a dat credința mântuitoare și regenerarea, atunci a fost o experiență a mântuirii reală. Aceasta nu trebuie să fie repetată. Nu este un pas care să ducă la o adevărată convertire la

o vârstă mai matură, ci este însăși experiența convertirii. Desigur, această experiență va fi urmată de mulți alți pași în procesul de sfințire. Acești pași vor duce la o înțelegere mai adâncă a ceea ce s-a întâmplat cu el și vor duce puțin câte puțin la schimbarea lui, conform imaginii lui Isus Hristos.

Cu toate acestea, dacă această decizie a fost doar o decizie, dacă au fost doar motive omenești, dacă a fost un răspuns al cărnii și dacă nu a fost lucrarea Duhului Sfânt, situația este complet diferită. O astfel de „decizie” poate avea două rezultate:

- Cel mai banal rezultat al unei astfel de decizii este faptul că acest copil crede că este mântuit când de fapt nu este. Aceasta îi dă un fel greșit de a înțelege siguranța mântuirii și ca rezultat acest copil poate fi foarte dificil de câștigat pentru Evanghelie și poate fi foarte greu condus la o credință adevărată, mântuitoare, la o cunoaștere a lui Isus Hristos. Cineva mi-a spus odată: „Este bine pentru copil să ia hotărâri pentru Domnul - chiar dacă nu sunt adevărate. Fiecare hotărâre îl va aduce mai aproape de Hristos”. Eu nu cred că este așa. Marele pericol este că atunci când ia o hotărâre ca aceasta, copilul să fie mulțumit și să fie și mai greu de câștigat. Copilul poate crește privind viitorul și veșnicia pe baza unei decizii trecute care nu a avut ca rezultat o schimbare reală în viața lui și o dorință pentru lucrurile spirituale.

Din cauza acestui pericol cred că este necesar să spun două lucruri:

- ✓ Trebuie să avem mare grijă cum evanghelizăm copiii. Ei sunt așa de deschiși, așa de interesați și influențabili. Prin urmare este cel mai ușor lucru din lume să exerciți presiune asupra copilului, care îl va face să ia o hotărâre pentru Isus Hristos, hotărâre care va fi lucrarea noastră și nu lucrarea Duhului Sfânt. Această presiune poate să fie psihică - să pledezi, să folosești diferite tehnici pentru a avea un răspuns imediat care s-ar putea să nu fie răspunsul inimii. Poate să fie o presiune emoțională - folosirea unui anumit tip de muzică, folosirea unor povestiri triste care să influențeze emoțiile. Poate să fie chiar o presiune socială - încercarea de a-l forța pe copil să răspundă pentru că și alții au făcut lucrul acesta într-un mod vizibil sau pentru că acest lucru ar place învățătorului sau părintelui. Astfel de situații sunt periculoase. Trebuie să fim foarte atenți!
- ✓ În al doilea rând trebuie să încurajăm copiii să se cerceteze conform Scripturii dacă sunt creștini cu adevărat sau nu (1 Corinteni 11:28; 2 Corinteni 13:5; Iacov 1:22-26). Nu dorim să creăm îndoieli sau ideea unei introspecții morbide, dar copilul trebuie învățat și trebuie să știe că dacă este în Hristos, el este o nouă ființă (2 Corinteni 5:17); și dacă el nu este o nouă creatură, nu este în Hristos. Nu vrem să încurajăm un fals sentiment al siguranței.
- Este și o a doua posibilitate, mult mai rară, rezultat al unei decizii omenești. Dumnezeu lucrează în multe feluri pe care nu le putem explica întotdeauna. Nașterea din nou are loc într-un moment, dar ca și nașterea omenească, regenerarea e precedată de un proces. Duhul Sfânt ajută copilul să înțeleagă, îl convinge de păcat și de nevoia lui. Chiar dacă acea primă „hotărâre” nu a fost o convertire reală, o experiență a nașterii din nou, se poate să fi fost un pas pe cale, care îl va conduce pe copil mai târziu la o adevărată convertire. Cu toate acestea, nu acesta este rezultatul de cele mai multe ori și pericolul unei astfel de decizii este atât de mare încât nici nu ne putem gândi la posibile avantaje.

Doresc să spun în încheiere că uneori este greu pentru o persoană să fie absolut sigură când s-a născut din nou.

- Unii care spun că ei cred că s-au născut din nou, să spunem, la vârsta de 22 de ani, pot descoperi în ceruri că de fapt s-au născut din nou când erau copii, într-un Grup Vestea Bună, atunci când s-au rugat o rugăciune simplă, dar sinceră. Ei s-au dus în lume și după aceea au experimentat întoarcerea la Domnul la 22 de ani. Aceea nu a fost o naștere din nou, ci o întoarcere la Domnul, pentru că Domnul a avut mâna asupra lui de-a lungul acestor ani.
- Alții care cred că s-au născut din nou în copilărie, pot să descopere că acesta a fost doar un pas în direcția corectă și că nașterea din nou a avut loc mult mai târziu.

Răspunsurile vor fi clare doar în veșnicie. Până atunci să nu uităm cuvintele Domnului din Ioan 3:8: *„Vântul suflă încotro vrea , și îi auzi viuetul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge; tot așa este cu oricine este născut din Duhul.”*

SECȚIUNEA a II-a: Evanghelizarea și copilul

Întrebarea 17

De ce ar trebui să evanghelizăm copii?

Răspuns

Cred că pot să vă dau cel puțin zece răspunsuri bune la această întrebare. Nu am spațiul necesar să intru în detaliu la fiecare răspuns. Despre ele am vorbit mai mult în cartea: „De ce să evanghelizăm copiii?” Dacă nu aveți această carte, vă rog scrieți la adresa dată la începutul cărții și vă puteți comanda una.

Iată câteva răspunsuri pe scurt:

- Noi evanghelizăm copiii pentru că viitorul este în mâinile lor – viitorul bisericii și viitorul țării. De aceea evanghelizarea copiilor este o investiție pentru viitor.
- Noi evanghelizăm copiii pentru că mulți dintre ei pot răspunde Evangheliei cu o credință simplă. Faptul că mulți pot fi mântuiți dacă aud Evanghelia ne încurajează să o prezentăm.
- Noi evanghelizăm copiii pentru că ei au nevoie spirituală. Fără Hristos sunt morți din punct de vedere spiritual, afara din Împărăția lui Dumnezeu, unde pot intra numai dând un răspuns Evangheliei. Copiii au nevoie de puterea și tăria care vine doar prin Hristos pentru a birui păcatul și presiunile acestei lumi. Dacă un copil atinge vârsta responsabilității, care este, cred eu, mult mai devreme decât gândesc mulți oameni, și nu a crezut în Isus Hristos ca Mântuitor personal, dacă moare, va fi pierdut pentru totdeauna. Credința în Isus Hristos prin predicarea Evangheliei îi dă copilului posibilitatea mântuirii veșnice.
- Noi evanghelizăm copiii pentru că ei sunt deschiși pentru mesajul pe care îl prezentăm. Mai târziu, mulți nu mai primesc acest mesaj și vom avea mai puține posibilități să primim un răspuns. De ce trebuie să așteptăm când Biblia, statisticile și experiența ne arată că un copil este mult mai deschis decât un adult?
- Noi evanghelizăm copiii pentru că au în fața lor o viață întreagă. Un copil mântuit nu este doar un suflet mântuit. Un copil mântuit înseamnă o viață salvată. Este mult mai bine pentru un copil să vină la Hristos înainte ca personalitatea și obiceiurile lui să se formeze și să se fixeze. Atunci când un adult vine la Hristos, mai are relativ puțini ani să-i trăiască pentru El. Cea mai mare parte a vieții lui a trăit-o deja și personalitatea și obiceiurile lui sunt puternice.
- Noi evanghelizăm copiii pentru că Isus Hristos îi iubește și îi așteaptă să vină la El. Atunci când ucenicii au împiedicat copiii să vină la El, Domnul a spus clar:
„Lăsați copilașii să vină la Mine și nu-i opriți.” (Marcu 10:14). Domnul Isus mai spune că atunci când primim un copilaș în Numele Lui, este ca și cum L-am primi pe El (Matei 18:5). Mai mult, El accentuează faptul că Tatăl cerească nu dorește ca vreunul din acești micuți să piară sau să fie pierduți (Matei 18:14).
- Noi evanghelizăm copiii deoarece credem că prin ei putem câștiga părinții și familiile lor, la care nu putem ajunge în alt fel. De multe ori un copil este cel care influențează, atinge inima unui tată nemântuit. Prin copil, părinții pot auzi Cuvântul lui Dumnezeu și chiar pot fi mântuiți. Cu siguranță noi nu evanghelizăm copiii ca să putem ajunge la părinții lor. Noi evanghelizăm pentru că ne interesează copiii și nevoile lor. Dar în același timp, pe căi secundare, alții pot fi câștigați prin ei.
- Noi evanghelizăm copiii pentru că Duhul Sfânt ne cheamă să facem această lucrare. Învățătura și evanghelizarea sunt două din darurile Duhului Sfânt și e normal să credem că El dă unor oameni aceste daruri de a învăța și de a evangheliza copiii și noi trebuie să ne împlinim chemarea.
- Noi evanghelizăm copiii pentru că Domnul Isus ne-a poruncit. El a spus: *„Mergeți în toată lumea și vestiți Evanghelia la orice făptură.”* (Marcu 16:15).

Evangelizarea biblică este evangelizarea oricărei persoane. Aceasta include și copiii. Acesta este probabil unul din motivele cele mai importante pentru evangelizarea copiilor. Noi evangelizăm copiii pentru că El ne-a poruncit să facem lucrul acesta. Nu avem nevoie de nici un alt motiv.

- Cu toate acestea, mai este un motiv mult mai important. Noi evangelizăm copiii pentru că dorim să-L vedem Dumnezeu slăvit în viața lor. Dorința noastră cea mai mare este ca El și doar El să fie glorificat prin salvarea și sfințirea copiilor. Poate fi oare vreun motiv, scop sau țel mai înalt decât acesta?

Întrebarea 18

Ce înseamnă să evangelizăm copiii?

Răspuns

Am văzut deja că Domnul Isus poruncește ucenicilor să evangelizeze orice făptură (Marcu 16:15). Ucenicii au fost trimiși în lume pentru ca să proclame un mesaj simplu și totuși profund. Prin puterea Duhului Sfânt acest mesaj a revoluționat lumea și a dus la schimbări profunde în viața a milioane de oameni de-a lungul istoriei omenirii.

„Căci mie nu mi-e rușine de Evanghelia lui Hristos; ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: întâi a iudeului, apoi a grecului” (Romani 1:16).

Lucrarea noastră pentru cei nemântuiți, fie că sunt adulți, tineri sau copii, trebuie să aibă la bază Evanghelia lui Isus Hristos arătată în Noul Testament și predicată de apostoli. De aceea baza lucrării noastre cu copiii trebuie să fie evangelizarea.

Sunt mulți lucrători cu copiii care dintr-un motiv sau altul nu văd și nu înțeleg că li se cere în primul rând să evangelizeze copiii care li s-au încredințat.

- Unii dintre ei sunt mulțumiți atunci când pot, printr-o metodă sau alta, să țină copiii liniștiți și interesați.
- Alții își fac un țel din a antrena copiii în tot felul de activități fizice - pictură, modelaj, creare de obiecte sau chiar jocuri.
- Unii simt că o povestire bună este răspunsul și încearcă să dezvolte felul lor de a povesti folosind alte talente sau tehnici.
- Unii cred că răspunderea lor este să spună o povestire biblică într-un mod cât mai atractiv, cu aplicații practice la sfârșit.
- Alții cred că este destul să enunțe punctele de bază ale Evangheliei, fără însă a-i îndemna pe copii printr-o chemare sau invitație.
- Persoana care evangelizează copiii trebuie să fie convinsă că își cunoaște cele trei mari responsabilități:
- Trebuie să înveți pe copii adevărurile Evangheliei. Aceste adevăruri includ:
  - că Dumnezeu este sfânt și iubește pe păcătoși
  - că ei sunt păcătoși și sunt despărțiți de Dumnezeu
  - că Isus Hristos a murit și a luat pedeapsa pentru păcatele lor
  - că El a înviat din morți și este Domnul Domnilor
  - că ei trebuie să fie gata să se întoarcă din păcatele lor
  - că ei trebuie să creadă în Isus Hristos ca Domnul și Mântuitorul lor
  - că dacă ei fac astfel, toate păcatele lor vor fi iertate și Dumnezeu îi va vedea la fel de curați ca pe Isus Hristos și vor fi „făpturi noi”
- Trebuie să îndemni copiii prin mesajul tău să creadă în Domnul Isus Hristos ca Mântuitor al lor. Trebuie să li se arate în primul rând că dacă fac acest lucru păcatele lor vor fi iertate și în al doilea rând ei se vor naște din nou și vor avea o nouă natură. Trebuie să te rogi pentru

acești copii ca să răspundă acestei invitații în inima lor. Acest lucru poate avea loc în timpul întâlnirii sau după aceea.

- Trebuie să știi însă că acest răspuns nu înseamnă neapărat un gest fizic. Copiii trebuie să știe fiecare individual că ești gata să-i ajuți, să vorbești cu ei, că pot veni să vorbească cu tine după întâlnire, că pot avea ajutorul tău pentru a veni la Hristos.

Nu este bine să supuneți copiii la nici un fel de presiune. Îi puteți învăța, încuraja, ajuta - și bineînțeles vă puteți ruga; dar Duhul Sfânt este Cel care îi aduce pe copii la Hristos. Nu încerca să faci lucrarea Duhului Sfânt!

Întrebarea 19

Este corect și biblic să evanghelizăm copiii? Nu ar trebui oare să evanghelizăm părinții și apoi să-i îndemnăm pe ei să-și evanghelizeze copiii?

Răspuns

Scriptura ne arată clar că situația ideală este familia creștină în care părinții își conduc copiii la Hristos și îi cresc în teamă de Domnul.

Din nefericire, azi familia creștină este excepția și nu regula. Rușinos ar fi ca numai acei copii care au părinți creștini să fie evanghelizați. Aceasta ar însemna ca peste 95% din copiii din lumea aceasta să nu aibă niciodată ocazia să audă Evanghelia. Aș dori să răspund la această întrebare în două feluri:

- Nu cred că este corect să evanghelizăm doar părinții și să-i excludem pe copii de la evanghelizare pentru următoarele motive:
  - Aceasta nu este scriptural. Evanghelizarea scripturală este evanghelizarea totală conform versetului 15 din Marcu 16. Aici scrie ORICINE. Nici un grup nu este exclus și nu este favorizat în detrimentul altuia.
  - Statistica arată că cei mai mulți oameni s-au convertit de copii sau tineri. De aceea pot spune că nu este doar nescriptural, ci este și neînțelept să nu evanghelizăm grupul care este cel mai deschis pentru Evanghelie.
  - Copiii sunt de multe ori unealta care conduce pe părinții lor la Hristos.
- Nu sunt de acord cu conceptul evanghelizării copiilor doar prin părinții lor. Conform acestui concept doar copiii care au părinți credincioși ar avea ocazia să asculte Evanghelia și să creadă în Isus Hristos ca Mântuitor. Nu este numai nescriptural, dar este și nedrept ca posibilitatea unei persoane să audă despre Hristos să depindă de mântuirea altei persoane.

Este esențial să înțelegem importanța familiei în Scriptură și ori de câte ori este posibil, este important ca părinții să evanghelizeze copiii. Dar atunci când acest lucru nu este posibil (și de multe ori aceasta este situația reală), noi trebuie să evanghelizăm copiii conform Marcu 16:15, chiar dacă aceasta mai târziu va duce la o despărțire de familie (Matei 10:34-39).

În același timp, noi trebuie să-i ajutăm pe copii să aibă o relație bună cu părinții, dacă lucrul acesta este posibil. Este bine să fim deschiși cu copiii și cu părinții și ei să cunoască lucrarea noastră.

Mie mi se pare că în spatele acestei întrebări se ascunde multă îndoială că Dumnezeu Duhul Sfânt poate să salveze, poate să păstreze un copil dacă părinții lui sunt necredincioși. Oare nu putem să avem încredere că El va face lucrul acesta?

Întrebarea 20

Este corect să evanghelizăm un copil dacă nu-l putem ajuta după aceea? Mă gândesc în mod deosebit la copilul ai cărui părinți nu sunt creștini, sau la copilul care vine dintr-o cultură păgână. În ambele situații, el nu primește ajutor spiritual acasă și poate chiar să sufere, să fie persecutat.

Răspuns

Cred că orice motiv care ar duce la concluzia că un copil nu trebuie evanghelizat este greșit. Cred că noi trebuie să evanghelizăm copiii și dacă avem posibilități să-i conducem la Hristos, chiar dacă după aceea din anumite motive nu mai avem posibilitatea să-i ajutăm.

- Motivele invocate în această întrebare sunt în neconcordanță cu Marcu 16:15 și porunca Domnului Isus să vestim Evanghelia la orice făptură. La această poruncă nu sunt condiții sau excepții.
- Aceste motive pun la îndoială puterea Duhului Sfânt de a mântui și de a păstra un copil ce vine dintr-o casă păgână sau o cultură anticreștină - chiar dacă nu mai este posibilitatea să se lucreze cu acel copil.
- Aceste motive sunt împotriva mărturiilor acelor persoane din Biblie care au crescut în condiții similare și au rămas credincioase lui Dumnezeu, cum ar fi Moise și roaba lui Naaman. Astăzi sunt mulți care provin dintr-un astfel de mediu și în ciuda lipsei posibilităților de ajutor pentru creștere spirituală, au rămas fermi în credință.
- Aceste motive pun la îndoială credința simplă și răspunsul unui copil, indiferent de familia din care vine.

Cu siguranță este mult mai bine pentru un copil să trăiască într-o familie creștină sau într-un mediu cultural în care Evanghelia este respectată. Dar marea majoritate a copiilor lumii n-au acest privilegiu și noi trebuie să-i câștigăm pentru Evanghelie. Dumnezeu iubește toți copiii, chiar dacă vin din familii creștine sau ateiste și El nu dorește ca vreunul din ei să piară (Matei 18:14).

Apostolos Bliates, pastor cunoscut și lider creștin în Grecia, s-a născut într-o familie greco-ortodoxă. Mi-a povestit cum un vecin i-a vorbit despre Evanghelie când era copil și mi-a spus cum la vârsta de șase ani a crezut în Isus Hristos ca Mântuitor personal. A spus părinților ce a făcut și s-a confruntat cu mânia și opoziția lor. Acest lucru însă nu l-a făcut să se îndoiască de noua lui credință și a avut bucuria mai târziu să-și vadă ambii părinți crezând în Isus Hristos primindu-L ca Mântuitor.

Byang Kato a fost secretarul Alianței Evanghelice Africane și a fost timp de mulți ani unul dintre liderii spirituali ai Africii. Mi-a povestit cum s-a întors la Domnul la vârsta de 12 ani prin mărturia unui misionar din Sudan. Părinții lui erau adoratori înfocați ai idolilor și l-au persecutat; dar și el a avut bucuria mai târziu să-și vadă părinții și întreaga familie venind la Hristos.

Recunoaștem importanța muncii de educare a copiilor. Nu este destul doar să-i conducem la Hristos. Trebuie să căutăm să-i învățăm să se hrănească pentru ca ei să poată crește în credință. Este la fel de important să-i ajutăm să crească pe cât este de important să-i evanghelizăm și nu trebuie niciodată să neglijăm această parte a lucrării.

Ce facem însă dacă știm de la început că munca noastră de educare a lor este imposibilă?

Aș vrea să vă dau un exemplu. Un om se plimbă pe malul unui râu și deodată vede un copil care e gata să se înece. Copilul strigă după ajutor. Oare se oprește omul și își pune următoarele întrebări:

- „Am destule haine uscate acasă pentru acest copil?”
- „Am mâncare pentru el?”
- „Este cald în casă?”

Dacă răspunsul la aceste întrebări este „Nu”, atunci se decide el oare să nu salveze acel copil și merge trist mai departe, lăsând copilul să se înece?

Sunt convins că un astfel de lucru nu se va întâmpla niciodată. Când un copil este în pericol, primul nostru gând este să-l salvăm. Dacă avem haine uscate, o casă caldă și mâncare - cu atât mai bine. Îl vom ajuta cât putem de mult DUPĂ ce îl salvăm, dar nu îl vom lăsa să se înece pentru că ne gândim că nu avem cu ce să-l ajutăm mai departe.

În mod asemănător, dacă munca aceasta de educare a copilului este imposibilă, nu vom ezita să evanghelizăm și să conducem acest copil la Hristos. Ținta noastră trebuie să fie să vedem acest copil mântuit și apoi să-l ajutăm să crească, dacă lucrul acesta este posibil.

Mai sunt două lucruri pe care nu trebuie să le uităm:

- Duhul Sfânt poate nu numai să mântuiască, ci să păstreze chiar în condițiile cele mai dificile un creștin. Crezi lucrul acesta? Putem să ne încredem în El?
- Una din cele mai importante lucrări după mântuirea unui copil este rugăciunea. Pentru că rugăciunea este un lucru atât de important nu putem afirma niciodată că munca de educare a copilului după ce L-a primit pe Hristos este imposibilă.

Întrebarea 21

Ce tip de evanghelizare este cel mai important și ar trebui să îi dăm prioritate, ținând cont de timp, finanțe și personal? Evanghelizarea adulților, a adolescenților sau a copiilor?

Răspuns

Cred că toate cele trei tipuri de evanghelizare sunt la fel de importante în ochii lui Dumnezeu și ar trebui să fie la fel în ochii noștri.

Nu trebuie să uităm niciodată că evanghelizarea biblică este evanghelizarea oricărei făpturi - și aceasta include adulții, tinerii și copiii.

Domnul Isus a spus:

„Mergeți în toată lumea și vestiți Evanghelia la orice făptură” (Marcu 16:15).

Apostolul Pavel a spus:

„Am mărturisit înaintea celor mici și celor mari ” (Fapte 26:22).

Evanghelizarea adulților are avantaje și dezavantaje. Unul din avantaje este faptul că adulții sunt cei care iau hotărâri și au cele mai mari abilități pentru a-și exercita influența. Unul din dezavantaje este faptul că de cele mai multe ori ei se opun Evangheliei.

Evanghelizarea adolescenților are avantaje și dezavantaje. Unul dintre avantaje este că dacă îi comparăm cu adulții ei sunt mult mai deschiși pentru Evanghelie. Un dezavantaj este faptul că presiunea de grup va fi de multe ori unul din motivele care-i opresc să ia o hotărâre pentru Hristos.

Evanghelizarea copiilor are avantaje și dezavantaje. Unul din avantaje este că sunt foarte deschiși Evangheliei. Unul din dezavantaje este că în multe feluri ei sunt încă sub controlul altora.

Cred că trebuie **să-L rugăm** pe Dumnezeu să ne arate tipul de lucrare, de misiune în care El dorește ca noi să lucrăm. Mie și ție ne-ar place să evanghelizăm pe oricine și orice, dar nu putem. De aceea trebuie să ne concentrăm atenția asupra a ceea ce Dumnezeu dorește ca noi să facem și să vedem pentru ce lucrare ne-a dat Dumnezeu darul să lucrăm.

În același timp trebuie să evităm orice atitudine care ne-ar face să privim de sus sau să desconsiderăm în orice fel alți oameni și ceea ce i-a pus Dumnezeu să facă.

Eu nu cred că fiecare trebuie să fie evanghelist pentru copii, în ciuda tuturor avantajelor pe care le putem vedea în evanghelizarea copiilor. Aceasta nu ar fi biblic. Orice făptură are nevoie să fie evanghelizată, nu numai copiii.

Dar aș pleda pentru cinste și egalitate. Copiii constituie o treime din populația lumii. În lumea a treia copiii constituie 50 % din populație - mai ales în Africa. De aceea nu este normal ca măcar o

treime din eforturile de evanghelizare din lumea aceasta să fie antrenate în lucrarea cu copiii dacă ei sunt o treime din populație?

- O treime din timp
- O treime din finanțe
- O treime din personal

Cred că lucrul acesta e cinstit și corect și nu cer mai mult.

Cu toate acestea, am aflat că în întreaga lume, copiii nu primesc nici măcar „o treime”, treimea care ar fi dreptul lor. Am vizitat și am predat la școli biblice și am aflat, de exemplu, că foarte puțini studenți se pregăteau să vestească Evanghelia copiilor - mult mai puțin de o treime din ei. Am aflat că în multe din bisericile noastre sunt persoane care nu văd cât de important este ca evanghelizarea copiilor să-și găsească locul în lucrarea și în slujirea bisericii. Sunt și excepții, desigur, și mulțumim lui Dumnezeu pentru acestea. Dar de cele mai multe ori evanghelizarea copiilor e privită ca un lucru **lipsit** de importanță și nu primește investiție de timp, investiție financiară, personal.

În același timp se pare că tot mai mulți oameni, pastori, biserici și societăți misionare încep să devină conștiente de importanța evanghelizării copiilor și sunt gata să-i acorde o importanță mult mare, biblică în lucrarea lor. Lăudăm pe Domnul pentru aceștia.

Întrebarea 22

Cine ar trebui să evanghelizeze copiii?

Răspuns

Cred că această întrebare are trei răspunsuri posibile.

- **Fiecare** ar trebui să fie gata să evanghelizeze copiii cu care intră în legătură în modul cel mai simplu spus. Copiii sunt peste tot și oricine dorește poate să intre în legătură cu ei.

Pentru o astfel de lucrare nu este nevoie de daruri sau talente deosebite. De multe ori este suficient să dai unui copil un tractat să-l citească. Sunt multe tractate care au fost scrise pentru copii și pot fi obținute de la Biroul Național AMEC. Poți să dai unui copil o invitație la un Grup Vestea Bună sau la o altă activitate pentru copii.

Este mare nevoie ca noi creștinii să ne rugăm pentru mântuirea sufletelor copiilor din vecini. Din nou, aici sunt multe lucruri pe care poate să le facă oricine.

- Persoanele care dețin poziții de autoritate și răspundere asupra copiilor ar trebuie să facă tot ce pot pentru evanghelizarea lor.
  - ✓ Părinții ar trebui să-și evanghelizeze copiii.
  - ✓ Bunicii ar trebuie să se bucure de privilegiul deosebit de a-și evangheliza nepoții.
  - ✓ Dumnezeu a dat pastorului răspunderea pentru copiii din biserică și pentru copiii nemântuiți care locuiesc în vecinătatea bisericii. Toți au nevoie să fie evanghelizați și pastorii trebuie să facă tot ce pot pentru a încuraja o astfel de evanghelizare.
  - ✓ Lucrătorii din Școlile Duminicale pot avea bucuria evanghelizării copiilor din grupurile de la Școala Duminicală aduși la ore, cât și prin legăturile personale din timpul săptămânii.
  - ✓ Persoanele ce au pe inimă bunul mers al vieții copiilor din vecinătatea lor pot începe Grupul Vestea Bună în casele lor sau în alte locuri potrivite și în felul acesta pot evangheliza copiii.
  - ✓ Tinerii pot evangheliza copiii prin lucrarea de vară prin Cluburile de 5 Zile. Aceste întâlniri cu copiii au loc în aer liber la aceeași oră pe parcursul unei săptămâni.

Toate aceste persoane au o răspundere deosebită și privilegiul să evanghelizeze copiii care le sunt încredințați.

- O categorie aparte o constituie persoanele pe care Dumnezeu le-a chemat la o lucrare de misiune pentru copii.

Dumnezeu Duhul Sfânt călăuzește bărbați și femei să se consacre evanghelizării copiilor și știu că **aceasta** e slujirea vieții lor.

- ✓ Unii lucrează cu biserica sau denominațiunea.
- ✓ Alții lucrează cu copiii ca specialiști și unii din ei în organizații misionare ce au ca țintă o categorie mai largă de populație.
- ✓ Alții lucrează cu organizații misionare care au ca țintă evanghelizarea copiilor. Cea mai mare din aceste organizații este Child Evangelism Fellowship, misiunea la care am lucrat 49 de ani. Scopul misiunii noastre este să câștige copiii nemântuiți ai lumii pentru Evanghelie. Child Evangelism Fellowship are acum peste 2000 de lucrători în peste 130 de țări din lume și sunt posibilități nelimitate pentru mulți alți lucrători.
- ✓ Acești lucrători au nevoie de îndemn, rugăciune și sprijin financiar. Este posibil ca mulți creștini ce au fost enumerați în primele două grupuri să se implice prin rugăciune și sprijin financiar în lucrarea celor din al treilea grup. Acest lucru face posibilă mântuirea mai multor copii.

Dumnezeu este Domnul recoltei (Matei 9:38). El este Singurul care decide. Noi trebuie să-L rugăm ca El să ne arate cum putem câștiga copiii pentru Evanghelie și apoi **să facem** ceea ce ne spune.

Întrebarea 23

Cum pot părinții să-și evanghelizeze copiii?

Răspuns

Aș vrea să dau opt răspunsuri la această întrebare și să le adresez direct părinților. Nu sunt răspunsuri alternative din care să puteți alege. Toate sunt necesare și toate alcătuiesc un răspuns complet.

- **Fii conștient** că și copiii tăi trebuie să fie mântuiți și deci trebuie să fie evanghelizați. Faptul că voi, părinții, sunteți creștini e un mare privilegiu pentru ei și au niște avantaje pe care nu le au alți copii. Dar dacă nu sunt mântuiți, sunt morți din punct de vedere spiritual, ca și copiii ai căror părinți nu sunt credincioși, și sunt cu toții afară din Împărăția lui Dumnezeu (Ioan 3:3).
- **Crede** că ei pot fi mântuiți chiar dacă sunt mici. Dumnezeu Duhul Sfânt poate să lucreze în inimile lor și poate să-i aducă la credința în Isus Hristos. Nu trebuie să aștepte până când sunt tineri sau adolescenți pentru ca să fie mântuiți. Copiii pot fi mântuiți la vârsta copilăriei (Matei 18:6).
- **Roagă-te** mereu și roagă-L pe Dumnezeu să lucreze în inimile lor. Adevărata convertire este rezultatul lucrării Duhului Sfânt în copiii tăi. El este Cel care le dă convingere și pricepere, Cel care regenerează (Ioan 5:8). De aceea trebuie să te rogi - cu credință, concret, regulat și stăruitor - pentru mântuirea copiilor tăi.
- **Fii un exemplu** pentru copiii tăi. Cel mai important lucru este că faptele tale vorbesc la fel de mult ca și vorbele. Tu ești Biblia vie pe care copiii o citesc și prin viața și mărturia ta vor fi influențați și aduși la Mântuitorul (Geneza 18:19; 1 Timotei 4:12).
- **Fii corect** în învățarea și explicarea Evangheliei. Este bine să aveți ca familie un timp în fiecare zi în care să citiți în Biblie și să vă rugați împreună. În acest moment al familiei poți din când în când să le vorbești despre Evanghelie, despre calea mântuirii, să le arăți cum pot fi mântuiți. Un timp regulat de citire a Cuvântului lui Dumnezeu este necesar și folositor. Dumnezeu vorbește despre aceasta în Deuteronom 6:7; Proverbe 22:6; Efeseni 6:4 și 2 Timotei 3:14-15.
- **Fii disponibil** pentru copiii tăi atunci când doresc să primească ajutor pentru a crede în Isus Hristos. Aceasta înseamnă că din când în când trebuie să spui copiilor tăi că ești gata să-i ajuți, că ești gata să vorbești cu ei dacă doresc să facă acest lucru, dacă doresc să știe cum pot crede în Hristos.

- **Ai grijă** să nu obligi în nici un fel copiii - fie să creadă în Hristos sau să vină și să vorbească cu tine despre acest lucru. În general copiii doresc să placă părinților și dacă nu ești înțelept și nu ai grijă, copiii tăi vor lua o hotărâre doar pentru că tu dorești acest lucru și nu ca rezultat al lucrării Duhului Sfânt.
- **Fii înțelegător** cu copiii după ce L-au primit pe Hristos. Nu aștepta prea mult de la ei. Nu vor deveni îngeri peste noapte. Maturizarea creștină este un proces lung și încet și copiii tăi vor avea nevoie de ajutor, dragoste și simpatie mai degrabă decât de critică (Efeseni 6:4a; Coloseni 3:21).

Întrebarea 24

La ce vârstă pot fi copiii evanghelizați?

Răspuns

Biblia nu ne dă un răspuns concret la această întrebare, dar menționează niște lucruri foarte clar.

- Porunca Domnului Isus Hristos din Marcu 15:16 este: „*Vestiți Evanghelia la orice făptură*”. „Orice” înseamnă „orice”. Nu sunt excepții. De aceea micuții, chiar bebelușii, pot fi evanghelizați într-un mod conform vârstei și nivelului lor de înțelegere. Poate să pară ciudat cuiva atunci când spun că trebuie să evanghelizăm bebelușii sau copiii foarte mici. În nici un caz nu le predicăm! Dar evanghelizarea înseamnă mai mult decât predica. Înseamnă crearea unei atmosfere evlavioase. Este de mare ajutor pentru micuți să-i vadă pe părinții lor rugându-se. Cei mici învață imitând. Cineva spunea: „Credința și mântuirea nu se învață. Ele se prind!”
- **În a doua scrisoare către Timotei, Pavel spune:** „*Din pruncie cunoști Sfintele Scripturi, care pot să-ți dea înțelepciunea care duce la mântuire, prin credința în Hristos Isus*” (2 Timotei 3:15). **Cuvântul „prunc” folosit aici este pentru copil mic (BREPHOS) și descrie un copil mai mic de 2 ani.**

Așa că Lois și Eunice „l-au învățat” pe Timotei de mic - într-un fel sau altul.

Nu putem ști cât de mult înțelege un copil mic, dar este mai bine să începem mai devreme decât prea târziu. Așa că este bine ca părinți să începem cât mai curând.

- În Vechiul Testament chiar și cei micuți erau prezenți în adunări unde se învăța. Numai așa puteau fi influențați de atmosfera unor astfel de adunări - chiar dacă nu înțelegeau ce se spunea, în Iosua 8:34-35 citim:

„Iosua a citit apoi toate cuvintele legii, binecuvântările și blestemele, după cum este scris în cartea legii. N-a rămas nimic din tot ce poruncise Moise, pe care să nu-l fi citit Iosua în fața întregii adunări a lui Israel, în fața femeilor, copiilor și străinilor care mergeau în mijlocul lor”.

- În Vechiul Testament sunt cel puțin două exemple de persoane care au fost influențate de Dumnezeu la o vârstă **foarte** tânără, din pruncie. Acest lucru a jucat un rol important în viețile lor. Moise a fost învățat din pruncie de mama lui, probabil până la vârsta de trei sau patru ani, conform celor mai mulți dintre comentatori. Se pare că Moise a învățat o mulțime de lucruri despre Dumnezeu, despre credință și despre poporul lui în acești ani ai prunciei și ceea ce a învățat s-a dovedit a fi o bază bună pentru deciziile vitale pe care le va lua mai târziu în viață, chiar dacă a petrecut mulți ani într-o atmosferă păgână. (Evrei 11:24-25). Samuel a fost influențat de mama lui, Ana, până când l-a înțercat. Acest timp este apreciat de mulți comentatori a fi în jurul vârstei de trei ani. După aceea Dumnezeu a vorbit acestui băiețel și el a răspuns într-un mod uimitor, cu toate că era foarte tânăr. Mai târziu, el a devenit profetul lui Dumnezeu, gura lui Dumnezeu pentru copiii lui Israel. Ana a fost cea care a pus temelia.

La ce vârstă ar trebui să evanghelizăm copiii? Niciodată nu este prea devreme. Cu cât mai devreme, cu atât mai bine.

Se spune că D. L. Moody, cunoscutul evanghelist american, a fost întrebat de o mamă: „Când pot să încep să învăț pe copilul meu Cuvântul lui Dumnezeu?”

D. L. Moody a întrebat-o: „Ce vârstă are copilul dumneavoastră?”

Când mama a spus: „Cinci ani”, Moody a răspuns: „Mergeți acasă și începeți acum. Ați pierdut deja 5 ani!”

Întrebarea 25

Au evanghelizat apostolii și biserica primară copiii? Dar ce a făcut biserica de-a lungul celor 2000 de ani de atunci?

Răspuns

La prima întrebare este ușor să răspundem. Noul Testament spune clar că apostolii au împlinit porunca Domnului Isus din Marcu 16:15:

„Mergeți în toată lumea și vestiți Evanghelia la orice făptură”.

Ei au evanghelizat pe toți cei pe care au putut să-i evanghelizeze.

Pavel accentuează acest lucru în Faptele Apostolilor 26:22 când își descrie lucrarea:

„Dar mulțumită ajutorului lui Dumnezeu am rămas în viață până în ziua aceasta; și am mărturisit înaintea celor mici și celor mari, fără să mă depărtez de nimic de la ceea ce au spus prorocii și Moise, că are să se întâmple”.

Se pare că, condițiile sociale din acele vremuri au făcut ca mare parte din misiunea de evanghelizare a apostolilor să fie pentru adulți. Cu toate acestea, nu a fost intenția lor să selecteze un anumit grup pentru a fi evanghelizați pe criteriul vârstei. Nu au făcut însă nici un fel de discriminare în evanghelizare. Au avut inimă pentru orice făptură.

Nu pot da un răspuns în detaliu pentru că nu am informații despre abordarea evanghelizării copiilor de către biserica primară. Nu este nici o evidență, din câte știu eu, că în biserica primară se țineau întâlniri speciale pentru copii. Acest lucru se aplică desigur și altor tipuri de lucrări, cum ar fi de exemplu lucrarea cu tinerii sau cu femeile.

Cu toate acestea, Ireneu, care a trăit la o generație după apostoli, a spus: „Hristos a venit să mântuiască toate persoanele prin El. Tot ce vă pot spune este că prin El sunt născuți din nou pentru Dumnezeu pruncii, copiii, tinerii și cei bătrâni”.

Biserica romano-catolică a văzut **întotdeauna** importanța câștigării și învățării copiilor. În timpul reformei din secolul al XVI-lea, iezuiții au văzut ca țintă a câștigării unei generații lucrarea cu copiii și s-au concentrat asupra ei. Ei spuneau că „au devenit maeștrii prezentului prin oamenii pe care i-au instruit și dispunând de viitor prin copiii pe care îi au în mâinile lor, au realizat un vis la care nu îndrăznise să sperie nimeni până în vremea lui Ignatius”.

Francis Xavier, misionar iezuit din India, a spus: „Dați-mi un copil mai mic de 7 ani și nimeni nu mi-l mai poate lua după aceea”; și el a dat „tinerilor și celor simplii” primul loc în evanghelizare.

Sunt mărturii de-a lungul istoriei mișcării evanghelice despre un real interes pentru copii și dorință de a-i evangheliza.

În 1727, contele Zinzendorf s-a rugat stăruitor pentru clasa lui de fete adolescente între 10 și 13 ani. Dumnezeu Duhul Sfânt a lucrat în inimile lor într-un mod minunat și binecuvântarea s-a răspândit la mulți alți copii. A fost atunci o mare trezire spirituală printre copii. Această trezire a influențat și adulții și astfel s-a născut mișcarea moraviană. Atunci s-au ținut multe întâlniri cu copii.

John Wesley a mărturisit despre această lucrare și a fost influențat de ea. Ca urmare el a pus mare accent pe lucrarea cu copiii și a spus predicatorilor lui: „Petreceți o oră pe săptămână cu copiii în orașele mari în care mergeți, chiar dacă vă place sau nu. Vorbiți cu ei ori de câte ori îi vedeți într-o familie. Rugați-vă stăruitor pentru ei”. John Wesley a spus cu altă ocazie: „Dumnezeu își începe lucrarea cu copiii... De aici flacăra se răspândește la cei maturi”.

Jonathan Edwards, mare predicator și teolog al trezirii evanghelice din Statele Unite de la mijlocul secolului al XVIII-lea, a povestit despre mai mulți copii (cei mai mulți între 9 și 14 ani), care au fost convinși de păcatul lor și au găsit pace și siguranță în Hristos. Este știut faptul că mulți copii s-au convertit datorită lucrării lui.

Robert Murray McCheyne, pastor scoțian, predicator cunoscut la începutul secolului al XIX-lea, a spus: „Mulți din cei care au venit la Hristos sunt tineri... așa a fost mereu în vremurile de trezire. Tinerețea este timpul convertirii”.

În altă carte el a scris: „Lucrătorii activi în lucrarea lui Dumnezeu în acest oraș (Dundee) cred că copiii sunt pierduți și pot fi mântuiți doar prin harul lui Dumnezeu. De aceea au vorbit copiilor la fel de liber cum vorbesc adulților și Dumnezeu a onorat lucrarea lor. Mulți copii de zece ani și mai mari s-au întors la Domnul și au dovedit prin viața lor că sunt născuți din nou.”

Unul din scriitorii care au studiat mișcările de trezire din secolul al XIX-lea spune: „Este adevărat că înaintașii noștri evanghelici din timpul trezirilor au avut întâlniri, adunări speciale pentru copii și că uneori Duhul Sfânt a binecuvântat în mod deosebit acești copii.” Aceste lucruri au avut loc atât în Țara Galilor, cât și în Irlanda de Nord în 1859. Și acest autor încheie: „Este evident că Dumnezeu este gata să binecuvânteze în mod deosebit adunările cu copii”.

Charles Haddon Spurgeon a fost pastor timp de mulți ani în Tabernacolul Metropolitan din Londra în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. El a văzut importanța lucrării cu copiii. În biserica lui veneau mulți copii. El a început și a condus multe Școli Duminicale pentru copii. A avut întâlniri periodice speciale pentru copiii din biserica lui, întâlniri conduse de un evanghelist pentru copii din Statele Unite, reverendul E. Payson Hammond. La aceste întâlniri au venit peste 8000 de copii și mulți dintre ei s-au convertit.

Datorită evanghelizărilor pentru copii organizate de Hammond în Anglia, după aproape 100 de ani Dumnezeu a vorbit la doi oameni - Josiah Spiers și T. B. Bishop - și le-a dat viziunea nevoilor și posibilității evanghelizării copiilor. Ca răspuns la această viziune, ei au fondat CSSM (Children's Special Service Mission), misiune folosită de Dumnezeu mulți ani pentru a conduce copiii la Hristos.

Dr. Torrey, cunoscut evanghelist american, a scris: „Este un fapt bine cunoscut că nici un fel de adunări nu au avut rezultate mai bune considerând numărul de convertiți, ca cele ținute cu scopul concret de a aduce pe copii la Hristos”.

La sfârșitul anilor 1930, J. Irvin Overholtzer, pastor în California, a fost chemat de Dumnezeu în lucrarea de evanghelizare a copiilor. El a fondat Child Evangelism Fellowship, misiune care va ajunge cea mai mare misiune pentru copii din lume. Acum această misiune are peste 2000 de lucrători în peste 130 de țări și multe alte mii de voluntari care lucrează pentru a câștiga milioane de copii pentru Hristos.

Soția mea și eu am avut prilejul să lucrăm cu Child Evangelism Fellowship timp de aproape 50 de ani - întâi ca lideri ai acestei misiuni în Irlanda, timp de 14 ani, apoi ca lideri ai lucrării din Europa, timp de 29 de ani. Acum ne-am întors în Irlanda și lucrăm ca scriitori de manuale.

Întrebarea 26

Ce este mesajul Evangheliei pentru copii?

Răspuns

Este important să nu uităm faptul că nu este un mesaj al Evangheliei pentru copii și un mesaj al Evangheliei pentru adulți. Mesajul Evangheliei este același pentru copii și pentru adulți. Mesajul Evangheliei este același pentru orice persoană. Metodele folosite în prezentarea lui sunt diferite, dar mesajul întotdeauna rămâne același.

- Domnul Isus a poruncit în Marcu 16:15 să vestim **Evanghelia** la **orice** făptură.
- Pavel accentuează faptul că este o singură Evanghelie.

„Dar chiar dacă noi înșine sau un înger din cer ar veni să vă propovăduiască o Evanghelie, deosebită de aceea pe care v-am propovăduit-o noi, să fie anatema! Cum am spus, o spun și acum, dacă vă propovăduiește cineva o Evanghelie deosebită de aceea pe care ați primit-o, să fie anatema!” (Galateni 1:8-9).

Ce este atunci mesajul Evangheliei?

- Esențialul mesajului Evangheliei constă în adevărurile despre Isus Hristos. Se spune despre Pavel în Fapte 9:20 că „a început să propovăduiască în sinagogi că Isus este Fiul lui Dumnezeu”.

Aceasta este evanghelizarea.

În mesajul Evangheliei este bine să fie incluse două grupe de adevăruri despre Hristos:

- ✓ În primul rând, cine este Isus Hristos.

Isus Hristos este Omul desăvârșit și de aceea El este capabil să fie înlocuitorul oamenilor păcătoși.

El este și Fiul lui Dumnezeu, așa încât să poată fi înlocuitorul și jertfa pentru toți, pentru bărbați, femei, băieți și fetițe.

- ✓ În al doilea rând, ce a făcut Isus Hristos.

El S-a născut și a trăit o viață perfectă. A murit ca jertfă de ispășire pe cruce. A primit în mod voluntar pedeapsa pentru păcatele noastre, pentru ca astfel noi cei care credem să nu mai primim această pedeapsă.

După trei zile a înviat și s-a înălțat într-un loc de domnie și de stăpânire la dreapta Tatălui.

- Vestea Bună a unui Mântuitor care ne salvează **din păcat** nu este de înțeles sau relevantă până când nu este o înțelegere și o convingere a stării de păcat.

Vestea Bună este precedată de o veste rea. Atunci când evanghelizăm copiii trebuie să îi învățăm:

- ✓ ce este păcatul (neascultare de legile lui Dumnezeu)
- ✓ ce trebuie să facă Dumnezeu (trebuie să pedepsească păcatul)
- ✓ cine a păcătuit (toți)

- Copiii nu pot înțelege ce este păcatul până când nu știu câte ceva despre Dumnezeu pentru că păcatul este neascultare față de Dumnezeu și de legile Lui. Așa că învățătura despre păcat trebuie să fie precedată de învățătura despre Dumnezeu. Copiii trebuie să fie învățați că Dumnezeu este Creatorul lor, că este sfânt și drept și trebuie să pedepsească păcatul. Abia după aceea sunt pregătiți să audă minunatul adevăr că Dumnezeu îi iubește și dorește să-i salveze din păcat.

Ce este mesajul Evangheliei pentru copii?

- ✓ Învățătura despre Dumnezeu
- ✓ Învățătura despre păcat
- ✓ Învățătura despre Isus Hristos

Aceasta este ordinea logică și biblică.

Și totuși acesta nu este mesajul complet al Evangheliei. **Este** bine pentru copii să audă și să înțeleagă aceste trei adevăruri, dar a auzi și a înțelege aceste adevăruri nu este destul. Aceste adevăruri cer un răspuns. Copilul are parte de mântuire ca individ numai atunci când răspunde la aceste adevăruri, când își dă seama că Dumnezeu Duhul Sfânt este Cel care lucrează în inima lui și îi dă această putere ca să răspundă.

- Al patrulea grup de adevăruri ale Evangheliei sunt cele care se referă la calea mântuirii. Isus Hristos invită pe copii să vină la El și să creadă în El pentru mântuire. Aceasta este o parte esențială a mesajului Evangheliei. Pentru ca un copil să fie salvat, el trebuie să fie gata să se întoarcă din păcat (să se pocăiască) și să-și pună încrederea în Isus Hristos ca Mântuitor și Domn. Nu este suficient doar ca inima lui să fie atinsă de acest adevăr. Cel mai mare act de credință este să creadă în Isus Hristos din toată inima și să-L primească ca Mântuitor.

În clipa în care copilul crede în Isus Hristos, Biblia ne învață că au loc cel puțin două lucruri. Copiii trebuie să cunoască aceste lucruri înainte și după ce cred în Hristos.

- ✓ Copilul va fi îndreptățit. **Toate** păcatele lui vor fi iertate și Dumnezeu îl va **vedea** la fel de pur și de curat ca pe Hristos.
- ✓ Copilul va fi regenerat, născut din nou. Va fi o persoană nouă cu dorințe noi și cu o nouă direcție în viața lui.

Ce este mesajul Evangheliei pentru copii?

- Învățătura despre Dumnezeu
  - ✓ El este Creatorul.
  - ✓ El este sfânt.
  - ✓ El este dragoste.
- Învățătura despre păcat
  - ✓ Păcatul este călcarea legilor lui Dumnezeu.
  - ✓ Dumnezeu trebuie să pedepsească păcatul.
  - ✓ Toți au păcătuit.
- Învățătura despre Isus Hristos
  - ✓ El este Omul desăvârșit și Dumnezeu Fiul.
  - ✓ El a trăit, a murit pentru păcat, a înviat și este Dumnezeu.
- Învățătura despre calea mântuirii
  - ✓ Isus Hristos invită copiii să vină la El și să creadă în Fiul.
  - ✓ Copiii trebuie să vină în pocăință și credință.
  - ✓ Cei care cred în Hristos vor fi îndreptățiți și născuți din nou.

Aceasta este Evanghelia. **Acesta** este mesajul Evangheliei pentru copii. Este un mesaj minunat. Este un mesaj plin de putere (Romani 1:16). Este un mesaj complet. Este imposibil să **prezinți** acest mesaj în toată complexitatea lui la o singură întâlnire cu copiii. E mai bine să faceți acest lucru porțiune cu porțiune și să faceți legătura între ceea ce știu copiii și acest mesaj. Dacă aveți o singură posibilitate să discutați cu copiii și să-i evanghelizați, ar trebui să încercați să acoperiți cât mai multe din punctele esențiale.

Întrebarea 27

Pot să vorbesc copiilor despre păcat? Pot să le vorbesc despre moartea lui Hristos pe cruce? Nu-i va înfricoșa acest lucru, în mod deosebit dacă sunt mai mici?

Răspuns

Înainte de a da un răspuns concret la aceste întrebări aș dori să spun câteva lucruri.

- **Nouă ni se poruncește** „să vestim Evanghelia la orice făptură” (Marcu 16:15).
- Am văzut că Evanghelia include învățătura despre Dumnezeu, despre păcat, despre persoana și lucrarea lui Isus Hristos și despre calea mântuirii.
- Este **doar un singur** mesaj al Evangheliei pentru oricine.
- Metodele folosite în prezentarea acestui mesaj variază în funcție de împrejurări (inclusiv vârsta celor care sunt evanghelizați), dar mesajul este mereu același.

Pot să vorbesc copiilor despre păcat?

Sigur că puteți. Învățătura despre păcat este o parte necesară a mesajului Evangheliei și a evanghelizării. Cum îl poți prezenta pe Isus Hristos ca Mântuitor al lor dacă copiii nu știu în primul rând de ce au nevoie de Mântuitor?

Multe lucruri depind, desigur, de ceea ce-i înveți despre păcat.

- Trebuie să faci acest lucru cu dragoste și compasiune.

- Nu uita să le explici cu grijă ce este păcatul și ce face păcatul.
- Nu trebuie să le prezinți aceste lucruri în mod critic și brutal.

Experiența în lucrarea cu copiii ne va ajuta să învățăm două lecții:

- Mulți copii înțeleg ce este păcatul. De obicei nu este o problemă să-i înveți pe copii să înțeleagă ce este păcatul, ci este o problemă să-i convingi pe adulți să înțeleagă ce este păcatul.
- De multe ori copiii sunt foarte sensibili când este vorba de păcat. Ei sunt mult mai sensibili decât adulții. Aceasta ne ajută în evanghelizare. Nu trebuie însă să profităm prea mult de această sensibilitate și să punem un accent prea mare asupra păcatului și consecințelor lui.

Întotdeauna trebuie să știm să păstrăm un echilibru.

Pot să vorbesc copiilor despre moartea lui Isus Hristos pe cruce?

Sigur că puteți. Acesta este adevărul central al mesajului Evangheliei. Aceasta este vestea bună și copiii trebuie să o audă. Isus Hristos a murit pentru ei și pentru păcatele lor și de aceea acum poate să-i ierte și să-i schimbe - CHIAR ACUM.

Este necesar să facem și noi ce au făcut apostolii. Atunci când îi învățați despre moartea lui Hristos să-i învățați și despre minunatul adevăr al învierii Lui.

Să nu uităm însă că vorbim copiilor, indiferent de vârstă. De aceea nu vom accentua în mod special acele aspecte cutremurătoare ale morții Domnului Isus Hristos.

Nu îi voi speria oare pe copii?

Dacă aceste lucruri sunt prezentate cu credincioșie, într-un mod corect și cu o atitudine corectă, nu-i vom speria pe copii. Cu siguranță nu-i vom speria pe copii pentru că lucrul acesta îl fac doar acele emisiuni de la televiziune sau video.

Mulți copii nu sunt chiar așa de sensibili cum credem noi și aceasta poate din cauza a ceea ce văd la televizor. Este ciudat că unii din cei care ezită să-i învețe pe copii despre păcat sau despre moartea Domnului Isus Hristos permit copiilor lor să privească programe pline de violență la televizor.

În același timp nu trebuie să uităm că noi vorbim copiilor. Și trebuie să avem grijă să fim echilibrați în prezentarea noastră și să nu îi rănim pe copii din punct de vedere emoțional.

Întrebarea 28

Trebuie să vorbesc copiilor despre judecata lui Dumnezeu?

Răspuns

Unii creștini gândesc că ar trebui să vorbim copiilor doar despre dragostea lui Dumnezeu. Pentru ei judecata lui Dumnezeu este un subiect și un adevăr interzis, chiar uitat.

Cu toate acestea, cred că trebuie să vorbim copiilor despre judecata lui Dumnezeu și doresc să prezint trei motive:

- Mesajul Evangheliei include învățătura despre păcat și include învățătura care spune că păcatul ne desparte de Dumnezeu și ne aduce sub judecata Lui (Fapte 17:31). Evanghelia trebuie prezentată fiecărei făpturi (Marcu 16:15). Aceasta include și copiii.
- Biblia spune clar în unele locuri că și copiii trebuie să fie prezenți când sunt citite promisiunile și pedepsele lui Dumnezeu. *„Iosua a citit apoi toate cuvintele legii, binecuvântările și blestemele, după cum este scris în cartea legii. N-a rămas nimic din tot ce poruncise Moise, pe care să nu-l fi citit Iosua în fața întregii adunări a lui Israel, în fața femeilor, copiilor și străinilor care mergeau în mijlocul lor”* (Iosua 8:34-35).

Aceste versete ne arată că și cei mici erau prezenți când s-au citit binecuvântările și blestemele cuprinse în lege. Împrejurări similare sunt descrise în Ieremia 6:10-13 și Ioel 2:16-17. De asemenea vedem în Noul Testament că atunci când Domnul Isus vorbește despre judecata lui Dumnezeu, în Matei 18:7-14, El ține în brațe un copil. Când Pavel a

scris bisericii din Efes, s-a adresat și copiilor (Efeseni 6:1), vorbind despre mânia lui Dumnezeu (Efeseni 2:1-3).

Când Pavel vorbește bătrânilor din biserica din Efes el spune în legătură cu lucrarea lui de acolo (și această biserică avea și copii): „*Nu m-am ferit să vă vestesc tot planul lui Dumnezeu*” (Fapte 20:27).

- Este drept și corect din punct de vedere etic să-i avertizăm pe cei care sunt în pericol. Copiii **sunt** în pericol (sau vor fi în pericol) să fie sub judecata lui Dumnezeu. Să nu-i avertizez despre acest lucru ar fi pentru mine un lucru imoral. Dacă știu că un pod se va prăbuși, cred că este moral să avertizez pe oricine are de gând să treacă peste acel pod. Să tac și să nu spun despre acest pericol ar fi greșit. Dacă văd un copil îndreptându-se cu bicicleta către acel pod, ar fi greșit să nu-i spun nimic pentru că l-aș putea înspăimâta.

Să nu uităm însă că este un mod corect și un mod greșit de a vorbi copiilor despre judecata lui Dumnezeu. Nu trebuie în mod intenționat să încerc să-i înfricoșez. Datoria mea este să-i avertizez, nu să-i înfricoșez. Așa că voi evita orice învățătură sau metodă de-ai învăța care să fie critică, dură, care să-i sperie pe copii ca să-i facă „să ia o decizie pentru Hristos”. Atunci când doresc să-i avertizez pe copii despre judecata lui Dumnezeu o voi face cu dragoste, blândețe, compasiune și mi voi alege cu grijă cuvintele și exemplele. În același timp, trebuie să pun un accent deosebit pe dragostea lui Dumnezeu și pe faptul că Dumnezeu nu dorește să ne judece.

Avem nevoie de multă înțelepciune pentru a prezenta acest lucru.

Întrebarea 29

Ce trebuie să facă un copil ca să fie mântuit?

Răspuns

În Biblie sunt folosite câteva expresii pentru a descrie răspunsul pe care îl așteaptă Dumnezeu la mesajul Evangheliei:

- **Primește** pe Domnul Isus Hristos
„*Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu*” (Ioan 1:12).
- **Vino** la Isus Hristos
„*Tot ce-Mi dă Tatăl ajunge la Mine; și pe cel ce vine la Mine, nu-l voi izgoni afară*” (Ioan 6:37).
- **Cheamă-L** pe Isus Hristos
„*Fiindcă oricine va chema Numele Domnului, va fi mântuit*” (Romani 10:13).
- **Pocăiți-vă** și întoarceți-vă
„*Pocăiți-vă dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele*” (Fapte 3:19a).

Toate aceste răspunsuri sunt biblice și poți folosi oricare din aceste versete dacă se potrivesc cu mesajul lecției biblice prezentate.

Expresia cea mai des întâlnită și cea pe care ar trebui s-o folosești cel mai des este „să crezi în Domnul Isus Hristos”.

„*Crede în Domnul Isus Hristos și vei fi mântuit*” (Fapte 16:31; Ioan 3:16).

Biblia ne învață că îndreptățirea este PRIN CREDINȚĂ (Romani 5:1; Efeseni 2:8; Galateni 2:16). De aceea copilul care dorește să fie îndreptățit trebuie să creadă în Mântuitorul. Este mai bine să folosești și să explici cuvântul „a crede în” mai degrabă decât „a crede”. Copilul trebuie să înțeleagă clar că el nu trebuie să creadă ceva sau pe cineva ca să fie mântuit. Credința mântuitoare este cea prin care el își pune nădejdea, încrederea în persoana și lucrarea lui Isus Hristos.

Biblia spune clar că păcătosul care crede în Isus Hristos pentru mântuire trebuie să se pocăiască, adică să fie gata să se întoarcă din păcatul lui (Fapte 2:38; Fapte 3:19; Fapte 17:30; Fapte 20:21; Fapte 26:20). Copilul trebuie să aibă o dorință și o voință să fie diferit. Cum poate el să creadă în Isus Hristos dacă nu vede că a greșit direcția și dacă nu dorește să fie altfel decât ceea ce este?

Pocăința nu este un act aparte de credință. Pocăința este o parte a credinței salvatoare. Pocăința și credința sunt cele două părți ale monedei convertirii. Ambele sunt aspecte ale experienței pe care Biblia o numește convertire. Convertirea este o întoarcere și are loc spre mântuirea noastră. Convertirea are două aspecte:

- de la ce ne întoarcem (pocăință)
- spre ce ne întoarcem (credință)

Un copil este mântuit prin credință și doar prin credință. O astfel de credință mântuitoare însă trebuie să includă pocăința. Fără pocăință nu este o credință mântuitoare.

Pavel accentuează importanța acestui lucru:

„Și să vestesc iudeilor și grecilor: pocăința față de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos” (Fapte 20:21).

Aceasta este ceea ce Dumnezeu așteaptă de la copii și **de aceea** ei au nevoie să fie salvați.

Întrebarea 30

Ce înțelegem prin credință mântuitoare?

Răspuns

Biblia spune clar că mântuirea este doar prin credință. Această învățătură este prezentată în tot Noul Testament (Ioan 3:16; 5:24; Fapte 10:43; Romani 5:1; Galateni 2:16; Efeseni 2:8).

Dar trebuie să înțelegem ce înseamnă credința care mântuiește. Credința are trei elemente:

- Cunoștința

Un copil nu poate să își pună încrederea în cineva dacă nu cunoaște nimic despre acea persoană. Cunoștința despre ce este Isus Hristos și ce a făcut El (Romani 10:14) este de aceea o parte necesară, premergătoare a credinței. Cunoștința în sine nu este însă destul. Demonii cred, Îl cunosc pe Hristos, știu ce a făcut El, dar nu sunt mântuiți (Iacov 2:19).

- Convingerea

În credință este și o parte emoțională. Acest lucru are loc atunci când copilul simte în inima lui că ceea ce a auzit **este** adevărat și acceptă lucrul acesta. Este convins de păcat, inima lui este mișcată de acest adevăr și crede acest adevăr. Dar nici aceasta nu este destul. Nici aceasta nu este credința mântuitoare. Iacov 2:19 ne spune că demonii se înfioară și cred, dar nu sunt mântuiți.

- Încrederea

John Calvin numește „încrederea” actul încoronator al credinței. Credința nu este doar o încredere în fapte sau ceva la nivelul emoțiilor sau acceptarea acelor fapte. Credința mântuitoare este o încredere personală în Isus Hristos ca Mântuitor. Dacă păcătosul nu își pune credința în Isus Hristos, nu este mântuit. Dacă ajunge să înțeleagă ceva despre Isus Hristos și ce a făcut pentru el, și dacă simte în inima lui că lucrul acesta este adevărat, atunci păcătosul crede și se încredințează pe sine însuși lui Isus Hristos prin credință. **Aceasta** este mântuire. Credința mântuitoare e o încredere personală și o încredințare lui Hristos pentru iertarea păcatelor și pentru o nouă direcție în viață. Cuvintele grecești pentru „a crede în”, așa cum este folosit în Ioan 3:16 și în multe alte versete, sunt: PISTEUO EIS. Am înțeles că acestea ar fi fost mai bine traduse prin „A CREDE ÎN”. Aceste două cuvinte au sensul unei încrederi direcționată către ceva, o încredere care se odihnește pe ceva, pe Domnul Isus Hristos, ca persoană. O astfel de credință este credința mântuitoare (Fapte 16:31).

Mântuirea are cel puțin două părți:

✓ Îndreptățirea

Îndreptățirea are la rândul ei două consecințe pentru păcătosul care crede în Hristos.

- Toate păcatele lui (trecute, prezente și viitoare) sunt iertate (Fapte 13:38-39).
- Dumnezeu îl vede la fel de pur și drept ca pe Isus Hristos. El este acoperit, îmbrăcat cu mantaua neprihănirii, în neprihănirea lui Hristos (Romani 3:22, 24).

✓ Regenerarea

Păcătosul este acum o nouă ființă (2 Corinteni 5:17). El nu este perfect, dar are o nouă natură, o nouă direcție în viață. Aceasta îl va conduce pas cu pas în procesul de sfințire. Biblia ne învață că doar credința mântuitoare are ca rezultat mântuirea și că această mântuire este arătată prin fapte bune. Poziția păcătosului este schimbată prin îndreptățire, dar natura și personalitatea lui sunt schimbate prin nașterea din nou.

Această schimbare va fi întotdeauna clară. Dovezile credinței mântuitoare, chiar dacă poate vor fi mici și treptate, **vor fi** întotdeauna vizibile. Acestea arată că acea persoană a avut o credință mântuitoare.

Iacov vorbește despre un alt fel de credință.

- ✓ Este o credință care laudă doar cu vorba (Iacov 2:14, 18)
- ✓ Este o credință care nu are roade, nu se arată prin fapte (Iacov 2:18)
- ✓ Este o credință moartă (Iacov 2:17, 20, 26) și care nu mântuiește (Iacov 2:14).

Întrebarea 31

**Ce este pocăința? Face parte și pocăința din mesajul Evangheliei?
Este posibil pentru un copil să se pocăiască?**

Răspuns

Convertirea este unul din numele date în Biblie acelu moment din viață în care o persoană crede în Hristos și începe o viață nouă cu El (Matei 18:3; Fapte 3:19). Cuvântul convertire înseamnă „întoarcere”. Convertirea este o întoarcere la o sută optzeci de grade, care descrie ce se întâmplă la începutul vieții creștine (1 Tesaloniceni 1:9). Această „întoarcere” are loc într-un anumit moment, dar are două aspecte sau două puncte:

- partea dinspre care ne întoarcem
- partea spre care ne întoarcem

Este imposibil să faci un pas fără celălalt. În momentul convertirii păcătosul se întoarce din păcat, din starea păcătoasă în care era, către Hristos. Numai întoarcerea către Isus Hristos este cea care mântuiește și doar aceea. O astfel de întoarcere este însă posibilă doar atunci când un copil are dorința să se lase de păcat.

Cuvântul grecesc tradus prin pocăință înseamnă „o schimbare a minții”, iar în gândirea grecească „o schimbare a minții” era validă doar dacă ducea la o schimbare a direcției.

Contextul în care este folosit acest cuvânt explică ce înseamnă această schimbare și consecințele ei. Poate să fie o schimbare a minții despre Dumnezeu sau Isus Hristos sau o schimbare a gândurilor despre păcat. Toate sunt în legătură una cu alta. Cuvântul acesta este cel mai des folosit atât în Biblie cât și în conversația zilnică în legătură cu schimbarea gândurilor despre păcat (Matei 11:20-24; Luca 15:2, 7, 10, 18-21; Iona 3:4-10; Matei 12:40-41).

A te pocăi nu înseamnă să plângi sau să nu poți mânca sau dormi. A te pocăi nu înseamnă doar să-ți pară rău pentru păcat, cu toate că și acest lucru are loc în timpul pocăinței. Pocăința este o schimbare a minții în legătură cu păcatul, care duce la o **dorință** de a te întoarce din păcat și la o **dorință** de a fi altfel. Ea înseamnă:

- La nivelul minții - „Știu că am păcătuit.”
- La nivelul sentimentelor - „Sunt convins de păcatul meu.”

- La nivelul voinței - „Doresc să mă întorc din păcatul meu și doresc să fiu altfel.”

Biblia arată clar că pocăința e componentă a mesajului Evangheliei.

- Vechiul Testament a poruncit acest lucru:

„Să se lase cel rău de calea lui și omul nelegiuit să se lase de gândurile lui, să se întoarcă la Domnul care va avea milă de el, la Dumnezeu nostru care nu obosește iertând” (Isaia 55:7).

- Domnul Isus Hristos a vorbit despre acest lucru:

„El zicea: «S-a împlinit vremea și împărăția lui Dumnezeu este aproape. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie»” (Marcu 1:15).

- Domnul Isus a poruncit ca noi să vestim acest lucru:

„Și să propovăduiască tuturor oamenilor Numele Lui, pocăința și iertarea păcatelor, începând din Ierusalim” (Luca 24:47).

- Petru a predicat despre acest lucru:

„Pocăiți-vă”, le-a zis Petru „și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Hristos, spre iertarea păcatelor voastre; apoi veți primi darul Sfântului Duh” (Fapte 2:38).

- Pavel a vestit acest lucru:

„Și să vestesc iudeilor și grecilor: pocăința față de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos” (Fapte 20:21).

„Ci am propovăduit întâi celor din Damasc, apoi în Ierusalim, în toată Iudeea și la neamuri, să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu și să facă fapte vrednice de pocăința lor” (Fapte 26:20).

- **Domnul Isus ne poruncește același lucru astăzi:**

„Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință, ci poruncește acum tuturor oamenilor se pretutindenii să se pocăiască” (Fapte 17:30).

- Este unul din fundamentele vieții creștine:

„De aceea să lăsăm adevărurile începătoare ale lui Hristos și să mergem spre cele desăvârșite, fără să mai punem din nou temelii pocăinței de faptele moarte și a credinței în Dumnezeu” (Evrei 6:1).

Prin urmare, noi trebuie să fim siguri că nu am omis pocăința din mesajul Evangheliei atunci când îl prezentăm copiilor.

Copilul care vine la Hristos o face în pocăință și credință - ca răspuns la mesajul Evangheliei. Este adevărat că răspunderea copilului este să se pocăiască și să creadă, dar aceste lucruri sunt posibile numai atunci când Dumnezeu Duhul Sfânt lucrează în inima copilului. Fără El, atât pocăința cât și credința sunt imposibile.

„Căci prin har ați fost mântuiți prin credință. Și aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu” (Efeseni 2:8).

„După ce au auzit aceste lucruri, s-au potolit, au slăvit pe Dumnezeu, și au zis: «Dumnezeu a dat deci și neamurilor pocăința, ca să aibă viața»” (Fapte 11:18).

„Să îndrepte cu blândețe pe potrivnici, în nădejdea că Dumnezeu le va da pocăința, ca să ajungă la cunoștința adevărului” (2 Timotei 2:25).

Întrebarea 32

Cum ar putea fi explicată pocăința copiilor?

Răspuns

Înainte de răspunsul propriu-zis, aș vrea să punctez cinci lucruri:

- Trebuie să fii tu însuși convins că Biblia învață că pocăința este o parte esențială a mesajului Evangheliei.
- Trebuie să înțelegi ce este pocăința și cât de importantă este.
- Trebuie să-L rogi pe Dumnezeu să dea pocăință copiilor (Fapte 11:18; 2 Timotei 2:25). Nu este ceva ce poți face tu. Nici copiii nu pot face lucrul acesta fără ajutorul Duhului Sfânt.
- Trebuie să predai acest adevăr simplu și cu multe exemple. Nu este nevoie să folosești foarte mult cuvântul „pocăință”. Mult mai mult decât un cuvânt contează conceptul și principiile biblice pe care le predai copiilor.
- Trebuie să predai acest concept în legătură cu alte concepte ca „sfințenia lui Dumnezeu” și „mântuirea prin credință”. Nu trebuie să înveți nici un concept biblic izolat.

Cum pot fi învățați copiii despre pocăință?

- Printr-o explicație simplă
  - ✓ Învață-i ce este păcatul.
  - ✓ Învață-i că toți suntem păcătoși și roagă-te ca Duhul Sfânt să-i convingă pe copii de păcatele lor.
  - ✓ Îndeamnă copiii. Vrei să fii diferit? Îți pare rău de păcatele tale? Vrei să te întorci din păcat la Dumnezeu? Arată copiilor că trebuie să creadă în Isus Hristos ca Mântuitor al lor.
  - ✓ Arată-le că dacă vor face acest lucru vor fi două rezultate.
    - toate păcatele lor vor fi iertate
    - vor fi schimbați
  - ✓ Învață-i că Isus Hristos îi va ajuta să fie diferiți atunci când vor crede în El.

Este foarte important să ne dăm seama că îndemnul sau invitația pe care o adresăm copiilor să creadă în Isus Hristos are două părți și că nu trebuie omisă nici una din ele.

- ✓ Dorești să ai păcatele iertate?
- ✓ Dorești să fii diferit?

Copilul care va crede în Hristos va spune „Da” în inima lui la aceste două întrebări.

- Învățându-i lecții biblice care explică în mod clar și cu ilustrații ceea ce este pocăința:
  - ✓ Povestirea despre Zacheu (Luca 19:1-10).
  - ✓ Pilda fiului risipitor (Luca 15:11-32)
  - ✓ Convertirea lui Pavel (Fapte 9:1-22).
- Folosind experiențe din povestiri misionare, exemple din istoria bisericii sau din experiența copiilor de astăzi.
- Învățându-i anumite versete biblice cum ar fi: Fapte 3:19; Luca 15:10; Isaia 55:7.

Obiecții față de predarea pocăinței

Unii se opun învățării pocăinței ca parte a mesajului Evangheliei, în ciuda faptului că acest lucru este clar din punct de vedere biblic și în ciuda faptului că aceasta a fost practica bisericilor evanghelice de-a lungul secolelor. Aceste persoane afirmă:

„Mântuirea este doar prin credință, prin credință, nu prin credință și pocăință”:

Este adevărat că mântuirea **este** doar prin credință, dar o credință mântuitoare trebuie să includă înțelegere, convingere, pocăință și, ca rezultat, fapte bune.

„Pocăința ar complica prea mult mesajul Evangheliei. ”

Aceasta nu este adevărat. Condiția este ca adevărul pocăinței să fie înțeles bine de învățători și predat într-un mod simplu și clar copiilor.

„Copilul nu poate să se pocăiască.”

Răspunderea noastră este să-l învățăm pe copil ceea ce are nevoie. Numai Dumnezeu este Cel care poate să dea *„pocăință ca să aibă viață”(Fapte 11:18).*

„Este imposibil pentru cel nemântuit să se oprească din păcat”.

Lucrul acesta este adevărat, dar copilul are nevoie să dorească să se întoarcă de la păcat. Nu uita că Dumnezeu este Cel care-i dă această dorință și la fel, după ce crede în Isus Hristos, Dumnezeu este Cel care îi dă și voința să facă lucrul acesta.

„Dacă îi înveți despre pocăință va fi prea greu pentru copii să mai vină la Hristos.”

Nu este mai dificil decât ceea ce ne învață Biblia. Sunt două extreme. Unii fac venirea aceasta la Hristos prea ușoară, alții o fac prea grea. A-i învăța pe copii despre pocăință și credință înseamnă a ține un echilibru.

„Mai puțini copii vor răspunde.”

Da, probabil este adevărat. Însă cei care vor răspunde vor ști în mod clar ce au de făcut. Unul englez puritan scria: „Noi trebuie să cântărim convertiții noștri, nu să-i măsurăm.” De multe ori apreciem cantitatea și numărul, dar calitatea este mult mai importantă.

Întrebarea 33

**Când un copil crede în Hristos ca Mântuitor al lui, Îl recunoaște și ca Domn?
Sau acesta este un pas ulterior, pe care trebuie să-l facă după convertire?**

Răspuns

Biblia ne spune clar că a veni la Isus Hristos nu înseamnă numai un pas în credință, ci este și un pas în ascultare. Cel care a crezut în Hristos a crezut în ascultare de porunca Bibliei care i-a spus să facă așa (Fapte 16:31). Copilul care vine la Hristos împlinește porunca lui Hristos (Matei 11:28). Copilul care crede în Isus Hristos ca Mântuitor vine la El, își pleacă genunchii înaintea Lui și face **primul** pas într-o viață de ascultare.

Isus Hristos este acum Domnul lui - chiar dacă acest copil nu înțelege tot ce înseamnă această domnie și chiar dacă implicațiile acestei domnii în viața lui se vor vedea pe parcursul întregii vieți creștine. În momentul mântuirii, copilul recunoaște și se supune domniei lui Hristos cât poate el mai bine în acel moment concret. Acest copil nu mai este un răzvrătit. El este acum un supus al Împăratului împăraților. Dar recunoașterea și supunerea lui față de Hristos ca Domn vor crește și se vor adânci pe măsură ce copilul vede și înțelege semnificația a ceea ce a făcut. Startul a fost însă dat!

Biblia ne învață că viața creștină este o viață de ascultare și ucenicie, chiar dacă la început ascultarea și ucenicia sunt limitate și copilul are o mare nevoie de dezvoltare. Ascultarea și ucenicia nu apar mai târziu ca un alt pas. Ele încep în momentul convertirii și trebuie să crească și să se dezvolte.

- Domnul Isus a spus clar că a veni la El și a-L urma pe El înseamnă ascultare și că cei care fac acest lucru au de plătit un preț. Acest lucru se vede clar în povestirea cu tânărul bogat (Marcu 10:17-21), femeia samariteancă (Ioan 4:15-16), cei trei oameni care au venit la El în Luca 9:57-62, mulțimea din Luca 14:25-33. Aceste îndemnuri nu sunt date creștinilor ca să devină ucenici, ci sunt adresate necredincioșilor.
- În lucrarea lor de evanghelizare, apostolii au subliniat deseori importanța botezului (Fapte 2:38, 41; 8:6, 12, 36; 9:18; 10:47; 16:15, 33; 18:8; 22:16). Scopul pentru care au făcut acest lucru a fost ca să arate ascultătorilor înainte ca ei să creadă în Hristos că atunci când vor face acest lucru se așteaptă ca ei să mărturisească public. Apostolii au accentuat în evanghelizarea lor și faptul că ascultătorii care vor veni la Hristos trebuie să nu mai păcătuiască, să se întoarcă din păcatul lor (Fapte 3:26; 14:15); și apostolii au folosit cuvântul „convertire” (Fapte 3:19; 15:3). În Faptele Apostolilor cuvântul „ucenic” este folosit intercalat cu cuvântul „creștin” (Fapte 11:26).
- Atunci când au vorbit celor necredincioși, apostolii au accentuat domnia lui Hristos. Nu au vorbit despre El doar ca Mântuitor, ci și ca Domn:

„Să știe bine dar, toată casa lui Israel, că Dumnezeu a **făcut** Domn și Hristos pe acest Isus, pe care L-ați răstignit voi” (Fapte 2:36).

„Pe acest Isus, Dumnezeu L-a înălțat cu puterea Lui și L-a **făcut** Domn și Mântuitor, ca să dea lui Israel pocăința și iertarea păcatelor” (Fapte 5:31).

„El a trimis Cuvântul Său fiilor lui Israel și le-a vestit Evanghelia păcii prin Isus Hristos, care este Domnul tuturor” (Fapte 10:36).

„Și ei au spus: «Crede în **Domnul** Isus Hristos și vei fi **mântuit** tu și casa ta»” (Fapte 16:31).

Acest adevăr este subliniat și în scrisoarea lui Pavel, în care acesta vorbește despre domnia lui Hristos și ascultarea față de El, față de Evanghelie și evanghelizare. (Romani 6:16, 17; Romani 9:10, 12, 13; 2 Corinteni 4:5; Coloseni 2:6). Un lucru interesant de reținut este că Isus Hristos este numit Domn de 747 de ori în Noul Testament. În Faptele Apostolilor este numit Domn de 92 de ori și Mântuitor de 2 ori.

- Autorii scrisorilor trimise bisericilor au accentuat faptul că viața creștină este o viață de ascultare chiar de la început:
  - ✓ Ei au scris despre „ascultarea de Evanghelie” în 2 Tesaloniceni 1:8 și 1 Petru 4:17.
  - ✓ Ei au scris despre „ascultarea credinței” în Romani 1:5; Romani 16:26.
  - ✓ Ei au scris despre „ascultarea în adevăr” în 1 Petru 1:22.

Sunt unii care spun că nu ar trebui să vorbim despre Isus Hristos ca dorind să fie Domn în viața copilului, decât **după** ce copilul a crezut în Hristos. Mie nu mi se pare corect - nici din punct de vedere biblic (după cum am văzut), nici din punct de vedere etic. Sunt convins că evanghelistul ar trebui să arate clar copilului ce înseamnă să crezi în Isus Hristos ca Mântuitor **înainte** ca micuțul să facă acest pas. Atunci când el va face acest pas, îl va face știind ce îl așteaptă. Aceasta pare să fie modul corect, cinstit și etic de a evangheliza. În felul acesta a evanghelizat Domnul Isus. În felul acesta au evanghelizat apostolii.

Este clar că răspunsul la această întrebare este strâns legat de răspunsul la întrebarea 32. A-i învăța pocăința, ca o dorință să te oprești din păcat și să placi lui Dumnezeu, este strâns legat de a-i învăța pe copii că atunci când cred în Isus Hristos ca Mântuitor Îl acceptă și ca Domnul vieții lor. Copilul nemântuit va ști că atunci când crede în Isus Hristos, Dumnezeu așteaptă să vadă o schimbare în viața lui. El știe înainte de a face acest pas că viața creștină nu este nicidecum lipsită de probleme și dificultăți. Crezând în Isus Hristos, el este conștient de ceea ce face.

Cu siguranță trebuie să fim echilibrați. Nu dorim ca pocăința să pară un lucru prea ușor pentru copii, dar în același timp nu dorim să pară un lucru atât de greu încât este imposibil pentru copii să creadă în El. Este bine să spunem copiilor ce va face Dumnezeu pentru ei dacă cred în Hristos, că Duhul Sfânt va trăi în viața lor, îi va schimba, îi va întări și îi va ajuta să se supună Domnului și Mântuitorului lor.

Întrebarea 34

Cât de mult trebuie să cunoască un copil pentru ca să fie mântuit?

Răspuns

Este greu să dăm un răspuns la această întrebare. Am văzut în răspunsul la întrebarea 26 că mesajul Evangheliei este un mesaj complex, care conține multe adevăruri în corelație. Câte din acestea ar trebui să le înțeleagă copilul înainte ca să creadă în Hristos?

Biblia nu ne spune câte ar trebui să înțeleagă sau să știe un copil sau o altă persoană înainte de mântuire. Este clar însă faptul că nu trebuie să cunoască **toate** adevărurile schițate în răspunsul la întrebarea 26. Nu trebuie să punem condiții ca acestea. De asemenea e clar din experiență că unii copii și adulți vin la Hristos având un minim de înțelegere a adevărilor Evangheliei, în timp ce alții vin la Hristos cunoscând foarte multe lucruri din Scriptură.

Biblia vorbește despre misterul nașterii din nou și lucrarea regeneratoare a Duhului Sfânt:

„Vântul suflă încotro vrea, și-i auzi vuietul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duhul” (Ioan 3:8).

Dumnezeu este suveranul, stăpânul în mântuire și uneori El mântuiește pe cei care au o înțelegere limitată. Noi, ca învățători și evangheliști, nu trebuie să profităm de acest lucru. Răspunderea noastră este să fim buni învățători și evangheliști, să învățăm pe copiii mesajul Evangheliei cât mai clar putem. Atunci când copiii vin la Hristos, ei răspund Cuvântului lui Dumnezeu (Romani 10:17; 1 Petru 1:23). Copiii care vin la Hristos datorită unui mesaj clar, prin înțelegerea Evangheliei au mai puține probleme la începutul vieții creștine și sunt mult mai stabili din punct de vedere spiritual.

Cu toate acestea, trebuie să recunoaștem că sunt copii care pot crede în Hristos și pot fi mântuiți având cunoștințe minime despre adevărurile biblice și de aceea nu trebuie să fim dogmatici asupra acestui subiect.

- Este clar faptul că toți copiii care cred în Isus Hristos au simțit într-un fel **nevoia** să facă acest lucru și au fost convingși de starea lor păcătoasă. Altfel n-ar fi dorit să fie mântuiți.
- Mai mult, ei au avut o oarecare înțelegere a ceea ce este Hristos și ce a făcut El pentru ei. Altfel nu ar fi știut că pot fi mântuiți.
- Apoi au știut că Isus Hristos dorește ca ei să vină la El să fie mântuiți și au știut cum pot face acest lucru. Altfel nu ar fi știut cum pot fi mântuiți.

Întrebarea 35

Poate un copil să creadă în Hristos de prima dată când aude Evanghelia?

Răspuns

Nu trebuie să uităm trei lucruri:

- Mântuirea este lucrarea Duhului Sfânt și, așa cum am văzut în răspunsul la întrebarea 34, Biblia spune clar că regenerarea este un mister, o lucrare a Lui și doar a Lui. El este stăpân peste mântuire. Poate El să mântuiască un copil dacă acesta aude Evanghelia prima dată? Sigur că poate! Răspunsul este „da”.
- Biblia ne dă exemple de persoane sau grupuri de persoane care au fost mântuite prima dată când au auzit Evanghelia. În ziua Rusaliilor au fost mântuite mii de persoane (Fapte 2:41) și aceasta a fost prima dată când au auzit Evanghelia. Dar nu trebuie să uităm și faptul că Petru a petrecut mult timp în ziua aceea vestind Evanghelia (Fapte 2:14-39) și explicând-o (Fapte 2:40). Famenul etiopian a fost mântuit când a auzit prima dată Evanghelia (Fapte 8:26-40). Dar nu trebuie să neglijăm faptul că Filip a petrecut, se pare, destul de mult timp cu el, dându-i multe explicații asupra evangheliilor și asupra lucrurilor descoperite de Cuvântul lui Dumnezeu (Fapte 8:35).
- În istoria Bisericii sunt exemple de persoane care s-au întors la Dumnezeu atunci când au auzit Evanghelia prima dată.

Răspunsul la această întrebare este „da”. Este posibil pentru un copil să creadă în Hristos chiar dacă aude Evanghelia pentru prima dată.

Experiența ne arată însă că astfel de convertiri sunt mult mai neobișnuite. Marea majoritate a oamenilor care au venit la Hristos au făcut-o după o perioadă în care Duhul Sfânt i-a pregătit prin învățătura din Cuvântul lui Dumnezeu. Uneori această perioadă este scurtă, alteori mai lungă, dar este normal să fie un timp de pregătire.

Biblia compară convertirea cu nașterea. Ea este numită „naștere din nou” (Ioan 3:3-8). Nașterea are loc la un moment precis, dar este precedată de o perioadă de nouă luni de pregătire. Acest principiu este valabil și pentru nașterea din nou, cu toate că lungimea acestei perioade de pregătire nu este necesar să fie aceeași ca la nașterea fizică. Puritanii numesc această perioadă „harul premergător”. Acesta este harul care lucrează în inima și viața păcătosului înainte ca el să vină la Hristos, harul care îl pregătește pentru ceea ce va veni.

Întrebarea 36

Este suficient să-i învăț adevărurile Evangheliei și să las rezultatele în mâinile Duhului Sfânt? Sau mai am ceva de făcut?

Răspuns

Este suficient pentru evangheliști să învețe adevărurile Evangheliei (vezi răspunsul la întrebarea 26) și să facă acest lucru bine. Copilul vine la Hristos pe baza a ceea ce a auzit din Cuvântul lui Dumnezeu și pe baza a ceea ce a înțeles (Romani 10:17). Adevărurile Evangheliei includ adevărul despre Dumnezeu, despre păcat și despre Hristos.

Am văzut în răspunsul la întrebarea 26 că noi ar trebui să-i învățăm pe copii calea mântuirii și ce trebuie să facă pentru a fi mântuiți. Este greșit să-i învățăm doar adevărurile Evangheliei și să ometem răspunsul pe care îl așteaptă Dumnezeu în fața acestor adevăruri:

- Isus Hristos cheamă copiii să vină la El.
- Ei trebuie să vină la El în pocăință și credință.
- Dacă fac acest lucru ei sunt îndreptățiți și regenerați.

De aceea, este răspunderea noastră să învățăm copiii calea mântuirii. Spun cu tot respectul: Duhul Sfânt nu va face treaba noastră. El este Cel care convinge pe om de păcat, Cel care ajută pe copil să înțeleagă Evanghelia, Cel care conduce pe copil la Hristos - dar El va face aceasta pe baza adevărilor pe care dumnezeavoastră i-ați învățat.

Atunci când prezentați Evanghelia copiilor trebuie să aveți grijă să le explicați trei principii de bază:

- „Tu **trebuie** să fii mântuit” - din cauza păcatului tău și din cauza sfințeniei lui Dumnezeu.
- „Tu **poți** fi mântuit” - prin moartea și învierea lui Hristos.
- „Tu **vei** fi mântuit” - dacă vii la Hristos în pocăință și credință.

Nu trebuie să ometem al treilea principiu pentru că acesta arată ce au de făcut copiii și care trebuie să fie răspunsul lor la lucrurile pe care le-au învățat.

În felul acesta au evanghelizat apostolii. După ce au vestit despre Dumnezeu, despre păcat și despre Isus Hristos, ei au prezentat ascultătorilor o aplicație clară: „Acum trebuie să faceți acest lucru”.

„Pocăiți-vă”, le-a zis Petru, „și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre; apoi veți primi darul Sfântului Duh” (Fapte 2:38).

„Pocăiți-vă dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviere” (Fapte 3:19).

„Dacă crezi din toată inima, se poate” (Fapte 8:37)

„...Oricine crede în El, capătă prin Numele Lui iertarea păcatelor” (Fapte 10:43).

„Și oricine crede, este iertat prin El de toate lucrurile de care n-ați fi putut fi iertați prin legea lui Moise” (Fapte 13:39).

„...Ca să vă întoarceți de la aceste lucruri deșarte la Dumnezeu cel viu” (Fapte 14:15).

„Crede în Domnul Isus Hristos și vei fi mântuit” (Fapte 16:31).

„Dumnezeu... poruncește acum tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască” (Fapte 17:30).

Este clar din aceste versete că apostolii nu s-au oprit doar la a explica și învăța calea mântuirii. Ei i-au îndemnat pe ascultători să răspundă și i-au invitat, chiar le-au poruncit să facă acest lucru. Care este răspunderea noastră atunci când evanghelizăm copiii?

- Trebuie să explicăm adevărurile Evangheliei.
- Trebuie să le explicăm calea mântuirii.
- Trebuie să-i îndemnăm.
- Trebuie să-i invităm să răspundă crezând în Isus Hristos.

- Trebuie să fim sinceri, cu o inimă plină de căldură în prezentarea noastră - așa cum au făcut-o și apostolii.
- Nu trebuie să exercităm presiune asupra copiilor să răspundă.

Atunci când ți-ai împlinit răspunderea, poți și trebuie să lași mai departe rezultatele lucrării în mâinile Duhului Sfânt.

Uneori este foarte greu să păstrăm un echilibru corect între ceea ce ne așteptăm să facem în evanghelizare și ceea ce putem cere și crede că va face Duhul Sfânt. Sunt unii care se situează la extremă, încercând să facă ei totul și supunând copiii la presiune ca să răspundă. Alții se situează la extrema cealaltă și nu fac nimic altceva decât să-i învețe adevărurile Evangheliei. Poziția cea mai corectă și cea mai echilibrată este între cele două. Cu toate că este greu să găsim această poziție, trebuie să ne străduim s-o găsim.

Întrebarea 37

Ce înseamnă „să inviți” pe copii?

Răspuns

În legătură cu invitația copiilor sunt două puncte de vedere și dumneavoastră sunteți cei care puteți alege care din el îl puneți în practică atunci când evanghelizați copiii.

- Primul punct de vedere spune că invitația trebuie făcută sau copiii trebuie chemați **după** ce am prezentat mesajul Evangheliei. Este o parte a metodologiei noastre. Copiii sunt rugați să închidă ochii și apoi sunt invitați nu doar să creadă în Isus Hristos, ci să arate lucrul acesta într-un anumit fel - ridicând mâna, venind în față sau privind la învățător. Atunci când este folosită această metodă de a invita pe copii, putem afirma că este o legătură strânsă între venirea la Hristos și un anumit răspuns fizic care se cere copilului, uneori urmat chiar de o sfătuire.
- Al doilea punct de vedere este cel care spune că invitația este o parte, o componentă a mesajului Evangheliei și nu ceva care încheie mesajul Evangheliei. Invitația nu este invitația noastră, ci invitația la Hristos pentru mântuire. Copilul răspunde la această invitație în inima lui și nu este nevoie să ridice mâna sau să arate aceasta printr-un anumit gest fizic.

Al doilea punct de vedere este metoda în care cred și pe care o folosesc. Nu vreau să critic pe cei care folosesc prima metodă. Dumnezeu i-a binecuvântat pe acești lucrători cu copiii și a binecuvântat mulți copii prin ei. Fiecare lucrător cu copiii trebuie să ia o hotărâre personală în legătură cu metoda de evanghelizare.

Sunt două motive pentru care am adoptat al doilea punct de vedere:

- Cred că este un punct de vedere biblic. Când apostolii au vestit Evanghelia, așa cum este arătat în Faptele Apostolilor, ei au îndemnat și au invitat pe ascultători să se pocăiască și să creadă în Hristos. Această invitație a fost o parte a mesajului lor. Ei au văzut că nu este destul să le explice Evanghelia. Au invitat pe cei care ascultau să răspundă într-un mod sincer și direct. Invitația lor a fost adresată inimilor și voinței ascultătorilor. Nu au cerut niciodată un anumit răspuns fizic. Cu toate acestea, mulți au crezut în Hristos.
- Am spus că atunci când evanghelizăm copiii, există de multe ori pericolul ca noi să-i influențăm să răspundă. Și această influență uneori poate să ia chiar forma unei presiuni asupra copiilor. Copiii sunt deschiși față de noi și gata să răspundă. Este adevărat că acest lucru e un ajutor și un mare avantaj pentru noi în lucrare, dar poate să devină o problemă, pentru că este posibil ca un copil să răspundă invitației fără ca acest răspuns să fie lucrarea Duhului Sfânt. Prin urmare, eu cred că a cere copiilor să arate printr-un semn că au răspuns invitației de a veni la Hristos, îi poate influența. Totodată poate constitui o anumită presiune, mai ales dacă, așa cum se întâmplă deseori, invitația este însoțită de o pledoarie foarte emoțională. De asemenea, a cere copilului să facă un anumit gest, să ridice mâna, să vină în față, poate să-l influențeze în „a-și urma liderul”. Există posibilitatea ca atunci când un copil vede alți copii că ridică mâna, să facă și el același lucru.

Din câte înțeleg eu, este invitația lui Hristos pentru copii ca ei să vină **la El** pentru mântuire. Eu sunt doar persoana care aduce această invitație copiilor, persoana care încurajează copiii să vină la Hristos. Dacă cineva mă roagă să invit un prieten la nunta lui, voi face acest lucru. Voi spune persoanei: „Prietenul tău dorește ca să vii la nunta lui”, și dacă este necesar îi voi spune cum să ajungă acolo. Dacă persoana respectivă ezită, îl voi îndemna să meargă - dar asta-i tot. Răspunsul lui și ceea ce face el este o problemă între el și prietenul lui. Nu este problema mea decât atunci când persoana care primește această informație îmi cere ajutorul, îmi cere instrucțiuni ca să afle cum poate ajunge la nunta prietenului lui. Atunci trebuie să-i ofer acel ajutor. Trebuie să-i dau ajutorul pe care mi-l cere.

Cred că atunci când evanghelizez copiii, răspunderea mea este să le prezint această invitație să vină și să creadă în Isus Hristos. Este o parte esențială a mesajului meu. Nu pot spune că am evanghelizat copiii dacă nu le-am prezentat invitația lui Hristos.

Prin urmare, voi explica copiilor adevărul Evangheliei într-un mod clar, spunând cam așa:

„Isus Hristos dorește să veniți la El ca să fiți mântuiți. Nu-L puteți vedea, dar dacă veniți la El și spuneți că doriți să credeți în El, să-L primiți ca Domn și Mântuitor, El vă va mântui. Biblia spune: «Crede în Domnul Isus Hristos și vei fi mântuit» (Fapte 16:31). Aceasta este promisiunea Lui. Ai încredere în El. Chiar astăzi poți veni la El. Poți crede în El chiar acum, acolo unde stai, la sfârșitul orei cu copiii sau acasă. Important este ca tu să crezi în El și dacă vei face lucrul acesta vei fi mântuit chiar astăzi. Nu aștepta. De ce să nu crezi în Isus Hristos chiar astăzi?”

Cu aceste cuvinte **am prezentat** invitația copiilor. Cred că **aceasta** este invitația lui Hristos și eu am adus-o înaintea copiilor. Nu i-am rugat să-mi indice printr-un răspuns fizic că au primit invitația și nu cred că acest lucru este necesar.

Această invitație este o parte esențială a mesajului Evangheliei. Mă rog ca acești copii să răspundă invitației în inima lor. Problema este între ei și El.

Cred că aceasta este calea biblică și cea mai înțeleaptă de a prezenta invitația copiilor.

(Este important să citiți cu grijă răspunsurile la întrebările 40 și 41).

Întrebarea 38

Trebuie să prezint întotdeauna invitația atunci când evanghelizez copiii?

Răspuns

Dacă ești de acord cu ceea ce am răspuns la întrebarea 37, atunci răspunsul este „Da”. Nu putem spune că i-am evanghelizat pe copii și i-am învățat adevărul Evangheliei dacă nu prezentăm invitația.

De ce? Invitația lui Hristos este o parte esențială a mesajului Evangheliei și nu trebuie să fie omisă niciodată.

Faptele Apostolilor ne arată că aceștia, apostolii, nu au fost niciodată mulțumiți doar prezentând adevărurile Evangheliei. Întotdeauna ei și-au îndemnat ascultătorii să răspundă pe baza a ceea ce au auzit și **acest** îndemn este invitația.

Așa cum am spus, cea mai mare nevoie a noastră, ca lucrători cu copiii, și probabil cea mai mare problemă cu care ne confruntăm este să fim oameni ai echilibrului și să evităm extremele.

În legătură cu invitația, cred că sunt două extreme de care trebuie să ne ferim:

- Sunt unii care nu invită niciodată pe copii la Hristos. Ei prezintă faptele și adevărurile Evangheliei și nu fac nimic mai mult de atât. Nu este îndemn și nici invitație. Câteva din motivele care ar putea duce la o astfel de atitudine sunt:
  - ✓ Lipsa înțelegerii și lipsa cunoștinței a ceea ce au de făcut.
  - ✓ Au îndoieli asupra mântuirii copiilor.
  - ✓ Se tem de reacții emoționale și atunci cad în extrema cealaltă.
- Sunt alții atât de entuziasmați și atât de doritori să-i vadă pe copii răspunzând mesajului, încât pun prea mult accent asupra acestei invitații și exercită presiuni asupra copiilor să

răspundă. Rezultatele cele mai frecvente sunt un mare număr de copii și un procent mare de „decizii”. O persoană care procedează astfel mi-a spus: „Nu-i rău pentru copii să se hotărască. Până la urmă să te hotărăști să răspunzi este un pas în direcția corectă”. Însă cred că este rău pentru copii. Copilul poate crede că e mântuit când nu este. Și aici este un pericol mare. Mai târziu va fi mult mai greu să-i câștigi pe acești copii pentru Hristos.

Întrebarea 39

Cum poți să-i îndemni pe copii să creadă în Hristos fără să exerciți presiuni asupra lor?

Răspuns

În privința evanghelizării, apostolii sunt un model demn de urmat. Faptele Apostolilor ne prezintă clar mesajele pe care le-au prezentat și metodele pe care le-au folosit în evanghelizare.

Vestirea Evangheliei a fost caracterizată prin:

- conținutul ei biblic
- simplitate și claritate
- sinceritate și căldură
- logică și putere de convingere
- aplicabilitate
- un anumit sens de urgență

Prin urmare, ar trebui și noi în evanghelizarea cu copiii să le urmăm exemplul:

- Prezentarea mesajului Evangheliei să fie conform Cuvântului lui Dumnezeu.
- Ceea ce spunem să fie simplu, clar și ușor de urmărit.
- Copiii trebuie să simtă căldură și sinceritate în ceea ce spunem.
- Trebuie să prezentăm mesajul Evangheliei în mod logic, pas cu pas, căutând să-i „convingem” pe copii să-și dea seama cât de bine este pentru ei să creadă în Hristos.
- Trebuie să fim direcți în aplicația la adevărurile biblice. Invitația la Hristos trebuie să fie clară, adresată celor nemântuiți.
- Copiii trebuie să simtă în prezentarea noastră că lucrul acesta este urgent.
- Trebuie să își dea seama de importanța răspunsului, că trebuie să creadă în Hristos astăzi și nu mâine.

Dacă urmărim acest exemplu al apostolilor și ne rugăm la fel de stăruitor ca ei ca Dumnezeu să lucreze în inimile copiilor, atunci putem lăsa liniștiți rezultatele în mâna Duhului Sfânt. Ce mare încurajare este să vedem că Duhul Sfânt lucrează și astăzi așa cum a lucrat atunci când au trăit apostolii!

Este important să înțelegem și ce nu au făcut apostolii atunci când au evanghelizat:

- Nu au constrâns ascultătorii să creadă în Hristos. Ei i-au încurajat să creadă în El, dar în nici un fel nu au încercat să îi oblige. Acest principiu este și mai important atunci când evanghelizăm copiii, pentru că ei sunt așa de deschiși și de încrezători la orice fel de influență sau presiune.
- Nu au cerut niciodată un răspuns fizic la mesajul lor. Este important să nu uităm acest lucru când evanghelizăm copiii. Se poate să fie mai ușor pentru un evanghelist să primească un răspuns fizic din partea copiilor. Cu toate acestea s-ar putea ca aceasta să nu fie lucrarea Duhului Sfânt.

- În același timp, este clar că ascultătorii au simțit că ucenicii erau gata și doreau oricând să stea de vorbă cu ei, să le arate mai clar cum pot fi mântuiți. Cei care l-au ascultat pe Petru l-au întrebat ce trebuie să facă (Fapte 2:37), famenul etiopean i-a cerut ajutorul lui Filip (Fapte 8:31) și temnicerul din Filipi a rugat pe Pavel și Sila să-i arate cum poate să fie mântuit (Fapte 16:30).
- Nu au prezentat doar jumătate de adevăr, ci au fost sinceri cu cei care se predau. Ascultătorii au fost informați că dacă vor crede în Isus Hristos, vor trebui să se boteze în mod public. Și noi trebuie să fim sinceri cu copiii. Nu trebuie să accentuăm beneficiile mântuirii. Dumnezeu așteaptă să le vadă în viețile lor după aceea.

Claritatea, căldura, sinceritatea și sentimentul urgenței sunt ingredientele unui mesaj pregătit și nicidecum presiunea fizică sau emoțională.

Întrebarea 40

Sfătuirea copiilor în mod individual și conducerea lor la Hristos este o parte a misiunii mele? Când și unde pot să fac acest lucru?

Răspuns

Evangelistul pentru copii are două mari responsabilități:

- Să prezinte și să vestească Evanghelia copiilor atunci când are ocazia: la biserică, Școala Duminicală, întâlniri cu copiii, grupurile Vestea Bună, întâlniri în aer liber sau oriunde altundeva.
- Să fie la dispoziția copiilor, să vorbească cu ei, să sfătuiască orice copil care dorește să fie mântuit și care nu știe cum să facă lucrul acesta.

Mulți oameni, și cred că și mulți copii, sunt mântuiți fără ajutorul cuiva.

Au auzit Evanghelia, au crezut în Hristos în timpul unei întâlniri, acasă sau în drum spre casă. Dar unii copii simt că din anumite motive nu pot face lucrul acesta. Nu înțeleg ce ar trebui să facă sau au anumite întrebări. Ei au nevoie de ajutor. Este răspunderea evangelistului, a lucrătorului cu copiii să se ofere să-l ajute. În același timp este bine să fie clar că un copil **nu trebuie** să vorbească cu lucrătorul ca să fie mântuit. Lucrătorul cu copiii nu este mediator sau preot. El este doar un ajutor pentru cei ce doresc acest ajutor.

S-ar putea ca în întâlnirea cu copiii, la ora de copii sau chiar în familia ta să fie un copil din această categorie. El ar dori să fie salvat, dar nu știe cum și poate e prea rușinos ca să vorbească cu tine sau cu oricine altcineva despre acest subiect. A vorbi cu acest copil în mod personal pornind de la o anumită temă și a răspunde la întrebările lui, îl va ajuta foarte mult să cunoască cum poate veni la Hristos.

De aceea tu ai răspunderea de a spune copiilor că ești la dispoziția lor și ești gata să-i ajuți dacă ei doresc acest lucru. Trebuie să spui foarte clar când ești liber pentru ei, unde vei face lucrul acesta și ce trebuie să facă dacă vor să primească acest ajutor.

În consecință, într-un anumit moment al prezentării tale poți spune: „Dacă este aici vreun băiat sau vreo fetiță care nu sunt mântuiți și ar dori să fie, dar nu știu cum, aș fi bucuros să vă ajut să știți cum puteți crede în Hristos. Dacă este vreun copil în situația aceasta și dorește să vorbească cu mine, la sfârșitul întâlnirii vino și stai într-unul din scaunele din primul rând. Dacă voi vedea că ești acolo, voi ști că ai nevoie de ajutorul meu.”

Copilul știe exact ce are de făcut dacă dorește ajutor și sfătuire. Știe că ești gata să-l ajuți, știe unde trebuie să meargă și când. Decizia este în mâinile lui. Nu trebuie să fie presiune sau influență de grup. Tu ai transmis în mod simplu aceste informații copilului și l-ai lăsat pe el să facă următorul pas.

În Noul Testament apostolii și vestitorii au fost întotdeauna la dispoziția celor care ascultau și gata să-i ajute atunci când aceștia au cerut acest ajutor.

- Mulți din cei care au fost în ziua Cincizecimii i-au rugat pe Petru și pe ucenici să-i ajute să vină la Hristos (Fapte 2:37).
- Famenul etiopean l-a rugat pe Filip să-l ajute să înțeleagă Evanghelia și calea mântuirii (Fapte 8:31).
- Temnicerul din Filipi l-a rugat pe Pavel să-i explice ce trebuie să facă pentru a fi mântuit (Fapte 16:30).
- Este cunoscut și faptul că unii oameni simt că trebuie să vină la Isus Hristos în mod personal, să-l pună întrebări și să-l ceară ajutorul (Matei 19:16; Luca 13:23; Ioan 3:2; Ioan 6:28). Acest lucru este bun și nimeni nu are ceva împotriva unei astfel de abordări.

Cu alte cuvinte, ucenicii și apostolii au fost oameni care s-au pus la dispoziție, au oferit ajutor și despre lucrul acesta vorbim aici. Cu atât mai mult, copiilor trebuie să li se spună clar că suntem la dispoziția lor, să le ascultăm nevoile și că ei trebuie să-și recunoască aceste nevoi.

Aș putea sintetiza răspunsul meu în cuvintele: „PUNE-TE LA DISPOZIȚIE!” Am dorit întotdeauna ca micuții să știe că sunt la dispoziția lor. Dacă conduc o întâlnire în aer liber sau întâlniri cu copiii la care nu participă mereu aceiași copii, este necesar să-i învăț că sunt la dispoziția lor și este bine **de fiecare dată** să vestesc mesajul Evangheliei copiilor nemântuiți. Dacă am în grupa mea în fiecare zi sau în fiecare săptămână **același** grup de copii, le voi aduce aminte din când în când că sunt la dispoziția lor, dar nu neapărat la fiecare lecție. Este necesar însă ca ei să știe că întotdeauna eu sunt gata să-i ajut.

Întrebarea 41

Răspunsul la întrebarea 40 (pune-te la dispoziția lor) nu este același cu răspunsul de la întrebarea 37 (prezentarea invitației)?

Răspuns

Cu siguranță nu. Vorbim aici despre două subiecte diferite.

A prezenta invitația este o parte esențială a **mesajului** Evangheliei, o parte care trebuie făcută întotdeauna. Este invitația de a veni la **Hristos**. Este răspunsul pe care copilul îl dă în inimă, în orice moment și nu necesită un răspuns fizic. Invitația este prezentată cu căldură și seriozitate, spre sfârșitul mesajului Evangheliei, înainte de a încheia cu rugăciune.

A fi la dispoziția lor (sau a le da ocazia să facă acest lucru, așa cum se spune uneori) este acea parte a metodologiei în care spui clar copiilor că ești gata să vorbești cu ei în mod personal dacă doresc ajutor, dacă vor să vină la Hristos și nu știu cum. Trebuie să le spui clar că ești la dispoziția lor. Trebuie să fii la dispoziția lor **ori de câte ori** vorbești cu copiii sau la întâlnirile în care grupul de copii nu este același de fiecare dată. La întâlnirile în care în mod regulat vine același grup de copii, aceștia trebuie de asemenea să știe că ești la dispoziția lor. A fi la dispoziția lor înseamnă a oferi ajutorul și nu a invita. Înseamnă „a răspunde” atunci când copilul vine într-un loc stabilit dinainte pentru a vorbi cu tine. Înseamnă a-i oferi cu căldură informațiile de care are nevoie și acest lucru poate fi făcut în oricare parte a programului cu copiii. Este necesar ca acești copii să știe că ești la dispoziția lor, să știe unde vei fi la sfârșitul întâlnirii dacă doresc să vorbească cu tine.

Cred că este esențial să sesizăm diferența dintre aceste două subiecte.

- Ele ar trebui să fie tratate separat în înțelegerea ta.

Trebuie să știi ce înseamnă amândouă și când ar trebui incluse în prezentare. Cu alte cuvinte, trebuie să faci două lucruri:

- ✓ Trebuie să-i inviți pe copii să vină la Hristos,
- ✓ Trebuie să te pui la dispoziția copiilor care au nevoie de ajutor pentru a veni la Hristos.
- Trebuie să fie separate în prezentarea ta.

Este bine să faci o prezentare separată a acestor două lucruri, astfel încât să nu existe pericolul de a induce pe copii în eroare, de a crea confuzii. Invitația se face de obicei la

sfârșitul lecției biblice. De aceea ar trebui să te pui la dispoziția lor mai devreme, poate pe la jumătatea lecției biblice sau poate la începutul lecției biblice sau în oricare altă parte a programului. Singura condiție este ca acești copii să știe când și unde vei fi la dispoziția lor, dacă doresc să stea de vorbă cu tine.

- Ele ar trebui să fie separate în înțelegerea copiilor. Copiii trebuie să înțeleagă clar că atunci când răspund la una din aceste probleme nu înseamnă în mod automat că răspund și la cealaltă. Există pericolul să prezint aceste două probleme una după alta, astfel încât ele par un singur lucru. Atunci copilul poate să simtă că, dacă răspunde la ceea ce spui, ridicând mâna sau venind în față, în același timp el răspunde în mod spiritual la chemarea lui Hristos. Lucrul acesta nu este neapărat necesar.

Rezumat: Eu privesc răspunderea mea de a evangheliza pe copii ca o dublă răspundere: să-i invit să vină la Hristos (și trebuie să le explic cum pot face lucrul acesta) **și de asemenea** să le spun faptul că sunt la dispoziția lor, că pot să-i ajut să cunoască cum pot veni la Domnul Isus Hristos dacă vor acest lucru (trebuie să-i informez când și unde voi face acest lucru).

SECȚIUNEA a III-a: Ajută copiii mântuiți să crească

Întrebarea 42

Care este răspunderea mea pentru copiii care au crezut în Isus Hristos? Cum îi pot ajuta să crească? Ce înseamnă lucrarea de creștere a copiilor? Trebuie să conduc un copil la Hristos dacă nu am nici o posibilitate să-l ajut după aceea să crească spiritual?

Răspuns

Unul din adevărurile de bază în lucrarea cu copiii, care a fost repetat mereu pe parcursul acestor răspunsuri, este faptul că sunt două categorii de copii - cei care au crezut în Isus Hristos ca Mântuitor al lor și cei care nu au crezut. Copiii nemântuiți sunt morți din punct de vedere spiritual; copiii mântuiți sunt vii din punct de vedere spiritual. Copiii nemântuiți au nevoie de viață; cei mântuiți au nevoie de hrană. De aceea este clar că lucrătorul cu copiii are două responsabilități:

- Să evanghelizeze copiii nemântuiți, rugându-se ca ei să creadă în Isus Hristos ca Mântuitor al lor.
- Să hrănească copiii mântuiți, rugându-se ca ei să crească spiritual.

Dacă ai copii mântuiți în grupul de copii, responsabilitatea ta este să-i hrănești spiritual cu „laptele duhovnicesc și curat, pentru ca prin el să creșteți (în aceste caz, să crească) spre mântuire” (1 Petru 2:2). Petru a scris aceste cuvinte, el căruia Domnul Isus îi poruncise: „Paște mielusei mele” (Ioan 21:15). Așa că, dacă ai condus un copil la Hristos, este răspunderea ta să faci tot ce poți pentru a-l ajuta să crească spiritual după aceea.

A ajuta un copil să crească spiritual înseamnă a-l ajuta să crească în învățătura Cuvântului lui Dumnezeu.

În lucrarea aceasta ai patru mari responsabilități:

- Tu ești cel care trebuie să predai Cuvântul lui Dumnezeu copiilor mântuiți din grupul Vestea Bună sau de la Școala Duminicală. Trebuie să găsești și să predai un adevăr central în fiecare lecție biblică, astfel încât copiii mântuiți să-l înțeleagă și apoi acest adevăr trebuie să fie aplicat în viața lor într-un mod relevant. În același timp, trebuie să te rogi ca acești copii să aplice adevărul, și prin învățătura și aplicația acelui adevăr să crească spiritual. De exemplu, dacă ai predat lecția din Faptele Apostolilor 2 (ziua Cincizecimii), adevărul central ar putea să fie „Duhul Sfânt locuiește în fiecare credincios”. Aplicația pentru copiii mântuiți ar putea fi: „Cel care locuiește în tine îți dă puterea să biruiești ispita”.
- Trebuie să te pui la dispoziția copiilor mântuiți, să vorbești cu ei în mod individual, să-i ajuți dacă e nevoie, să răspunzi întrebărilor și problemelor lor.
- Trebuie să te rogi pentru fiecare din copiii mântuiți în mod regulat, în mod personal și în mod concret.
- Trebuie să fii o mărturie bună, un exemplu de viață creștină în vorbire și în trăire.

Unii lucrători cu copiii ezită să conducă un copil la Hristos atunci când își dau seama că nu au posibilitatea să mai aibă legătură cu el după aceea și că nu-l mai pot ajuta să crească spiritual. Eu cred că lucrarea aceasta de creștere spirituală este esențială dacă este posibil. Cu toții ar trebui să menținem legătura cu copiii pe care i-am condus la Hristos și să-i ajutăm să crească. Dar dacă nu este posibil să facem acest lucru, cred că următorul exemplu va da un răspuns potrivit.

Un om mergea pe malul unui râu. Deodată a văzut un copil gata să se înece. Ce va face omul acesta? Își va pune el următoarele întrebări:

- „Am haine uscate cu care să-l schimb?”
- „Am mâncare caldă să-i dau după aceea?”
- „Pot să-l iau acasă și să-l țin la mine până când își revine?”

Dacă răspunsul la toate aceste întrebări este „Nu”, va merge mai departe și va lăsa copilul să se înece?

Sau se va arunca în râu, va salva copilul de la înec, chiar dacă nu are posibilitatea să îl ajute după aceea?

Ce avem de făcut? Acesta este răspunsul la întrebare.

Întrebarea 43

Ce schimbări ar trebui să văd în viața copilului care a crezut în Isus Hristos ca Domn și Mântuitor? Ce aş putea să fac dacă nu se văd în viața lui nici un fel de dovezi că este mântuit?

Răspuns

În primul rând, Biblia spune clar că **va fi** o schimbare în viața oricărei persoane care crede în Isus Hristos. Biblia vorbește despre o naștere din nou (Ioan 3:3-8), despre o făptură nouă (2 Corinteni 5:17) și despre un nou mod de a gândi (Romani 8:5-8). De asemenea Biblia spune clar că credința nu este reală sau vie dacă nu este demonstrată prin fapte sau roade (Iacov 2:17-26).

În al doilea rând, scala, adâncimea sau viteza unor astfel de schimbări variază de obicei de la copil la copil. La unii copii se observă schimbări rapide și marcante, dar la cei mai mulți dintre copii schimbările sunt ușoare, cu pași aproape imperceptibili. A doua variantă este valabilă în mod deosebit pentru copiii care s-au născut într-o familie creștină.

În al treilea rând, cel mai mare pericol este să așteptăm prea mult de la copiii care au crezut în Hristos, și drept urmare să fim dezamăgiți și descurajați atunci când mai vedem în viața lor păcat și neascultare. Să nu uităm că sfințenia este un proces și că trebuie să învățăm să avem mai multă răbdare. Copiii care cred în Hristos nu devin îngeri peste noapte. Creșterea spirituală cere timp.

Care sunt totuși dovezile pe care ar trebui să le vedem în viața unui copil convertit - chiar dacă unele din ele le vom observa doar parțial sau mai încet?

- Dragostea pentru Hristos ar trebui să apară (și ar trebui să crească) în special la copilul care este expus tot mai mult învățaturii despre Hristos și lucrării Duhului Sfânt care îi încălzește inima.
- Dragoste pentru Biblie, Cuvântul lui Dumnezeu. Copilul născut din nou **va** avea dorință să citească și să asculte ceea ce i se spune din Biblie. Dar spun din nou, fii atent. Nu aștepta prea mult, prea curând!
- Grijă pentru mântuirea altora. Aceștia pot fi prietenii lui sau chiar familia lui. Dacă prezentați copiilor judecata lui Dumnezeu pentru cei nemântuiți, rugați-vă și credeți că Dumnezeu le va pune pe inimă grija pentru mântuirea altora. Copilul s-ar putea chiar să înceapă să mărturisească și altora și are nevoie de ajutor și îndrumări pentru a ști cum poate să facă lucrul acesta.
- Dorința de a fi bun, de a place lui Dumnezeu și dorința de a termina cu păcatul. Spun din nou că nu este bine să așteptăm prea mult și prea repede de la acești copii.

Cu toate acestea, aş dori să subliniez un lucru foarte important. Un copil crește foarte greu dacă nu are hrană. Nu puteți arunca toată răspunderea pentru creșterea spirituală asupra copilului, ci și voi, ca lucrători cu copiii, aveți un rol:

- Trebuie să-i înveți pe acești copii despre schimbările care au loc și trebuie să le arăți ce așteaptă Dumnezeu să vadă în viața lor.
- Trebuie să-i înveți pe copii cum pot avea loc aceste schimbări prin puterea Duhului Sfânt care trăiește în ei.
- Trebuie să-i înveți pe copii ce au de făcut atunci când păcătuiesc pentru ca să nu descurajeze.

Dacă după ce l-ai urmărit pe copil un timp nu vezi dovezi ale mântuirii în viața lui, trebuie să vorbești în mod personal cu el. Ar fi bine să-l întrebi dacă e sigur că este mântuit și de ce. Trebuie să ai o discuție despre convertirea lui, când a făcut-o și de ce și să-i explici că a crede în Hristos înseamnă schimbări în viață. Întreabă-l dacă este conștient de unele din aceste schimbări. Poți să-i spui în mod sincer că tu nu ai văzut schimbări în viața lui. În urma acestei discuții ar trebui să-ți dai

seama dacă a fost sincer când L-a primit pe Hristos sau nu. Dacă nu a fost sincer, sfătuiește-l și ajută-l să vină la Hristos. Dacă este un copil care s-a hotărât pentru Hristos și are probleme spirituale, oferă-i ajutor, oricare ar fi această problemă prin care trece.

Întrebarea 44

Ce trebuie să fac sau ce concluzii trebuie să trag atunci când un copil mântuit se mânie sau înjură, spune minciuni sau fură? Arată acestea că el nu este mântuit?

Răspuns

Înainte de toate nu trebuie să tragi o concluzie pripită. De multe ori așteptăm prea mult de la copiii mântuiți și atunci când nu împlinesc așteptările noastre tragem foarte repede concluzia că nu sunt mântuiți.

Tragem o astfel de concluzie la fel de repede atunci când un creștin adult își pierde controlul sau spune o minciună?

Probabil acestea **sunt** dovezi că acel copil nu este mântuit. Sau sunt doar rezultatul și dovada că mai are încă multe din firea lui veche.

Nu trebuie să uităm că adulții sunt diferiți de copii în câteva feluri:

- Copiii sunt mai puțini experimentați în a-și controla emoțiile decât adulții. Adulții pot să se stăpânească mai bine și pot să-și ascundă mai bine emoțiile și părțile rele. Un copil spune ceea ce gândește, arată ceea ce simte. Ceea ce este înăuntru poți să vezi foarte ușor la suprafață. Un copil își dezvăluie foarte repede emoțiile și nu și le ascunde.
- Copiii sunt sub influența familiilor și a părinților lor. Copiii din familii de oameni neevlavioși fac de multe ori ceea ce văd acasă și spun ceea ce aud în familie.
- Copiii sunt sub controlul părinților și uneori fac lucruri ce le-au fost indicate de părinți să le facă.

Ar trebui să vorbești cu copilul despre păcatul pe care îl vezi în viața lui și să-l întrebi dacă el vede vreo schimbare în viața lui. Adu-i aminte ce l-ai învățat la ora de copii, că „*cine este în Hristos este o făptură nouă*” (2 Corinteni 5:17). Povestește-i despre lucrurile noi din viața lui. Dacă el spune că nu vede lucruri noi în viața lui, că în viața lui nu este nici o schimbare, atunci ai dreptul (pe baza Cuvântului lui Dumnezeu) să-i spui că ți se pare sau că simți că el nu este mântuit, că trebuie să creadă în mod real în Hristos și că doar atunci va fi schimbat.

Dacă vede schimbări în viața lui și este sigur că este mântuit, atunci trebuie să vorbești cu el despre lucrurile rele, păcatele pe care le face și să-i arăți că Dumnezeu dorește ca el să biruiască aceste păcate.

Este foarte important să-ți dai seama ce mare răspundere ai pentru copiii mântuiți. În lucrarea cu copiii ar trebui să-i înveți pe copiii mântuiți aceste trei adevăruri vitale:

- Cum să deosebească binele de rău
- Ce să facă atunci când păcătuiesc
- Cum pot să biruiască păcatul în viața lor

În încheiere, pot spune că un mod de a-i învăța simplu și practic lucrurile de mai sus le va fi de mare ajutor și s-ar putea să nu mai fie necesar să punem o întrebare ca întrebarea 44.

Întrebarea 45

Copiii mântuiți vor crește și se vor dezvolta spiritual la fel, mai bine sau mai puțin ca un adult?

Răspuns

Nu pot să dau un răspuns bazându-mă pe o anumită statistică la această întrebare de vreme ce nu cunosc nici un fel de cercetări în domeniul acesta și nu am procentaje dovedite.

Este interesant să citez câteva din afirmațiile despre acest subiect făcute de Ch. Spurgeon, cunoscutul pastor englez al secolului al XIX-lea:

„Convingerea mea este că cei mai buni convertiți pe care îi avem sunt cei care s-au convertit de copii.”

„Am mai multă încredere în viața spirituală a copiilor pe care i-am primit în biserică, decât am în viața spirituală a adulților primiți.”

„Am întâlnit uneori experiențe spirituale mai adânci la copiii de zece sau doisprezece ani decât la anumite persoane de cincizeci sau șaiszeci de ani.”

„Cei mai roditori și mai spirituali convertiți pe care i-am întâlnit vreodată au fost dintre tineri.”

Una dintre cele mai dese critici aduse evanghelizării copiilor este faptul că sunt copii care pretind că sunt mântuiți, dar nu cresc spiritual și după un timp se întorc înapoi în lume. Cu siguranță, motivul pentru această situație nu sunt copiii, ci o evanghelizare decadentă. Dacă acești copii „se hotărăsc” datorită unei evanghelizări care aduce asupra lor o presiune fizică sau emoțională, atunci nu pot spune că ei s-au hotărât cu adevărat și cu siguranță acești copii nu pot să crească spiritual. De aceea este vital să fim întotdeauna siguri că felul nostru de a evangheliza este biblic și complet. Pe de altă parte, nu trebuie să uităm că oricât de bine și oricât de completă ar fi Evanghelia, vor fi întotdeauna persoane care vor pretinde că sunt mântuiți, dar acest lucru nu este real. Știm aceasta din pilda semănătorului, pildă în care sunt arătate patru feluri de pământ (Matei 13:18-23). Nu dorim însă să încurajăm acest lucru.

O altă problemă în creșterea spirituală și dezvoltarea multor copii creștini este lipsa de hrană, lipsa de educație, lipsa de ajutor pentru creșterea spirituală. Dacă o mamă nu-și hrănește și nu are grijă de copilașul nou-născut, acesta va avea probleme și creșterea lui va fi în pericol. Nu trebuie să uităm faptul că acești copii mântuiți au mai puțină îndemânare, mai puține posibilități să-și găsească hrana spirituală decât adulții.

Luând în considerare aceste două posibile probleme, putem spune că dacă acești copii s-au întors la Domnul cu adevărat, dacă au primit hrană și au fost ajutați, se pot dezvolta spiritual la fel de bine ca adulții. Într-un fel, ei au mai puține probleme decât adulții pentru că sunt mai tineri și sunt mai puțin sub controlul unor obiceiuri rele și al păcatului. De asemenea, ei sunt în decursul unui proces de formare a personalității și sunt mai ușor de modelat decât adulții.

Aș dori să mai adaug un gând în concluzie. Este recunoscut faptul că mulți adulți care pretind că au primit mântuirea nu cresc spiritual și se întorc înapoi în lume. Nu știm câți adulți sunt cu adevărat mântuiți. Ezităm însă să-i evanghelizăm din pricina acestor exemple? De aceea să nu descurajăm nici în problema evanghelizării copiilor, doar pentru faptul că unii copii nu ajung la maturitate spirituală.

Întrebarea 46

Care este cea mai mare problemă cu care se confruntă copiii și despre care ar trebui să le vorbesc în învățătura mea?

Răspuns

Problema păcatului în viața lor este cea mai mare problemă cu care se confruntă copiii. Uneori copilul gândește că dacă este creștin nu va mai păcătuși și această idee apare în mintea copilului datorită unei învățături neînțelepte. Așa că atunci când păcătuiește, copilul crede că nu mai este creștin.

Este bine ca orice copil creștin să înțeleagă cel puțin patru adevăruri despre păcat și de aceea nu uitați să-i învățați aceste adevăruri des și cu grijă.

➤ **Realitatea păcatului**

Învăța copiii creștini că, chiar dacă au crezut în Isus Hristos, păcatul este o realitate în viața lor. Dumnezeu îi vede desăvârșiți, curați pentru că sunt îndreptățiți (Romani 5:1), dar ei nu sunt perfecți (1 Ioan 1:8, 10). Ca noi creaturi în Hristos (2 Corinteni 5:17) ei nu doresc să păcătuiască, dar din pricina firii vechi pe care o mai au încă, ei păcătuiesc și vor mai păcătuși.

➤ **Consecințele păcatului**

Copiii trebuie să știe că orice păcat **are** consecințe. Pierderea mântuirii nu este o consecință. Acest lucru nu este posibil (vezi răspunsul la întrebarea 49). Copilul care a fost cu adevărat îndreptățit nu poate pierde acea îndreptățire. Dar păcatul, mai ales starea de persistență în păcat, poate duce la pierderea bucuriei, pierderea păcii, pierderea legăturii cu Dumnezeu. Există chiar posibilitatea ca Dumnezeu să-l pedepsească pentru a-l corecta (Evrei 5:11).

➤ **Mărturisirea păcatelor**

Copilul trebuie învățat că atunci când păcătuiește, trebuie cât mai repede posibil să mărturisească înaintea lui Dumnezeu, Tatăl Ceresc, păcatul și Biblia spune clar că el va fi iertat (1 Ioan 1:9). Tot atunci el trebuie să ceară lui Dumnezeu putere să nu mai păcătuiască din nou.

➤ **Biruință asupra păcatului**

Trebuie să-i înveți pe copii mereu că Dumnezeu dorește ca ei să biruiască păcatul din viața lor. Este bine ca toți copiii credincioși să înțeleagă și să pună în practică două principii.

- ✓ Copilul trebuie să știe că Dumnezeu este gata să-l ajute. El poate să se roage ca Dumnezeu să-l ajute să biruiască păcatul care a dus la ruperea legăturii cu El. David s-a rugat în Psalmul 141:3:

„Pune, Doamne, o strajă înaintea gurii mele, și păzește ușa buzelor mele!”

El a rugat pe Domnul să-l ajute să se stăpânească în vorbire. Același păcat este de multe ori o problemă a copiilor creștini.

- ✓ Copilul trebuie nu numai să dorească să biruiască păcatul, ci să și fie gata să se stăpânească și să facă tot ce poate pentru a birui acel păcat din viața lui. Dumnezeu este Cel care ne dă puterea, dar noi trebuie să avem dorința și voința. Acest principiu poate fi văzut în viața lui David în Psalmul 39:1:

„Ziceam: «Voi veghea asupra căilor mele, ca să nu păcătuiesc cu limba; îmi voi pune frâu gurii, cât va sta cel rău înaintea mea.»”

Puterea Lui plus dorința noastră de a ne disciplina = biruință

Acest adevăr poate fi exemplificat pentru copii folosind imaginea unei mașini pe care șoferul dorește s-o oprească. Cum poate șoferul să oprească mașina?

- **Puterea** vine de la frânele mașinii. Acestea vor opri mașina. Dar frânele nu lucrează singure.

- **Dorința și decizia** vin de la piciorul șoferului. Acesta apasă ferm cu piciorul pe frâne și le pune în funcțiune. Nici piciorul lui nu poate de unul singur să oprească mașina.

Frânele plus piciorul șoferului = succesul.

Întrebarea 47

Sunt și alte probleme majore în viața copilului creștin despre care ar trebui să le vorbesc?

Răspuns

Da, sunt cel puțin două care pot fi pentru copilul creștin o sursă de încercări și dificultăți. Multe din aceste dificultăți apar pentru că acestui copil credincios nu i s-au arătat răspunsurile la aceste probleme din Cuvântul lui Dumnezeu.

- În primul rând, este problema siguranței mântuirii, care e strâns legată de problema tratată în capitolul anterior. Sunt atât de mulți copii credincioși care nu au avut niciodată siguranța mântuirii. Sunt alții care și-au pierdut siguranța mântuirii. Este un lucru valabil pentru mulți copii și duce de cele mai multe ori la dorința lor de a fi mântuiți din nou - și din nou - și din nou. Biblia ne învață că siguranța mântuirii este dată de Duhul Sfânt (Romani 8:16; Galateni 4:6). Noi nu putem da copilului această siguranță a mântuirii. Numai Duhul Sfânt poate. Noi trebuie să îl învățăm pe copil cum poate să știe că este mântuit. Duhul Sfânt folosește două metode de a mărturisi copiilor și de a-i face să știe că sunt copiii lui Dumnezeu:

- ✓ Folosește Cuvântul lui Dumnezeu pentru a le da siguranță.

Dumnezeu a spus foarte clar că acel copil care crede în Isus Hristos are viața veșnică (Ioan 3:16), și acel copil care a chemat pe Domnul Isus Hristos și L-a rugat pentru mântuire este mântuit cu adevărat (Romani 10:13). Când Dumnezeu face o promisiune avem deplina încredere că El își va ține promisiunea. Copilul care a crezut în Hristos poate să fie sigur că este mântuit pentru că așa spune Dumnezeu în Cuvântul Lui (Ioan 20:31; 1 Ioan 5:13).

- ✓ El ajută copiii mântuiți să cunoască faptul că ei sunt salvați prin schimbările pe care le văd în viețile lor. Întâia epistolă a lui Ioan vorbește mult despre acest aspect al siguranței mântuirii. De exemplu, Ioan explică faptul că una din dovezile vieții spirituale este faptul că acea persoană iubește pe ceilalți credincioși (1 Ioan 3:14) și acest lucru îi arată că este viu. Tot Ioan spune că putem fi siguri că-L cunoaștem pe Isus Hristos dacă avem dorința și abilitatea să-i păzim poruncile (1 Ioan 2:3). Persoana care este în Hristos este o făptură nouă (2 Corinteni 5:17). Lucrurile noi pe care le observă în viața lui îl ajută să cunoască că el este în Hristos. Copilul nu este atât de bun cum ar trebui să fie. El nu este atât de bun cum i-ar place să fie. Dar nu este nici atât de rău cum a fost înainte și acesta este un îndemn și o dovadă a siguranței pentru el.

- O altă problemă majoră pe care am întâlnit-o în viețile unora dintre copiii credincioși, în special la cei mai mari, este tensiunea în relațiile cu familia, în relațiile cu părinții, mai ales dacă aceștia din urmă nu sunt mântuiți. Copiii trebuie învățați ce ne poruncește Biblia în legătură cu părinții. Când Pavel a scris Bisericilor din Efes și Colose, s-a adresat copiilor în mod direct. Deoarece aceste epistole sunt adresate sfinților din cele două biserici, este clar că în aceste biserici erau și copii ce erau sfinți, adică creștini. În ambele scrisori Pavel le dă aceeași poruncă: „*Copii, ascultați în Domnul de părinții voștri, căci este drept*”(Efeseni 6:1)

„*Copii, ascultați de părinții voștri în toate lucrurile, căci lucrul acesta place Domnului*” (Coloseni 3:20).

Cred că Pavel a dat această poruncă copiilor pentru două motive:

- ✓ Ascultarea de părinți este o bază bună pentru o relație de familie corectă și o mărturie bună înaintea Domnului.
- ✓ Copilul care a învățat să asculte de părinți este mai capabil și mai bine pregătit să asculte de Dumnezeu.

Oricum, trebuie să înveți pe copiii credincioși ca dacă Biblia le spune să asculte de părinți, ascultarea lor trebuie să fie „în Domnul”. Dacă părinții le spun să facă ceva, un lucru despre care Biblia spune în mod clar că este rău (de exemplu, să spui o minciună sau să furi) atunci el ar trebui să asculte mai degrabă de Dumnezeu decât de oameni, și să explice părinților lui cu dragoste de ce nu poate să facă lucrul acesta.

În celelalte probleme, chiar dacă este de acord sau nu cu părinții lui, indiferent de cost, răspunderea lui este să asculte de părinți. Ascultarea trebuie să fie o ascultare plăcută înaintea lui Dumnezeu, nu mormăind, nu comentând, ci după cum Dumnezeu îi dă putere, cu un duh mulțumitor.

Întrebarea 48

Pot să îndemn copiii creștini să aibă un timp zilnic de părtășie? Cum pot face lucrul acesta?

Răspuns

Da, cu siguranță poți îndemna fiecare copil creștin să aibă un timp scurt, zilnic în care să fie singur cu Dumnezeu. Trebuie să le arăți de ce trebuie să facă acest lucru și trebuie să îți faci timp în lucrarea cu copiii să-i înveți când, unde și cum pot face acest lucru.

➤ **De ce ar trebui să aibă un timp de părtășie?**

Fiecare copil creștin ar trebui să fie îndemnat să aibă un timp de părtășie în fiecare zi.

➤ **De ce să îl aibă?**

- ✓ Atunci când își va face timp să fie singur cu Dumnezeu, va primi ajutor să trăiască pentru Dumnezeu de-a lungul zilei, va primi putere să biruiască ispitele cu care se va confrunta.
- ✓ Neglijarea timpului de părtășie va avea deseori drept rezultat descurajarea și păcatul.

Timpul de părtășie nu este un fel de formulă magică, ci un timp de mare ajutor pentru copilul creștin.

➤ **Când ar trebui să aibă timpul de părtășie?**

- ✓ Ar trebui să-l plănuiască în fiecare zi.
- ✓ Cel mai bine este dimineața, când mintea este proaspătă și când în față ne stă o zi întreagă. Dar nu trebuie să fim legalști în această problemă. Pentru unii copii, dimineața s-ar putea să nu fie un timp potrivit. Lucrul cel mai important este ca orice copil să aibă un timp de părtășie și dacă el poate face acest lucru doar după-amiaza sau seara, este bine și așa.

➤ **Cât de lung ar trebui să fie acest timp?**

Trebuie să îndemni copiii să înceapă un timp de părtășie scurt - să spunem 5 minute. Apoi, în funcție de necesități, pot crește treptat acest timp de părtășie. Dacă le fixăm un timp mai lung, nerealistic, acesta va deveni din ce în ce mai scurt și se vor simți vinovați și descurajați.

➤ **Unde ar trebui să avem timpul de părtășie?**

Răspunsul diferă de la copil la copil. Trebuie să găsească un loc unde este liniște și unde poate fi singur. În multe familii astăzi lucrul acesta este dificil, aproape imposibil, mai ales dimineața! Iată de ce este mai bine poate pentru unii dintre copii să aibă timpul de părtășie mai târziu, când este mai ușor să găsească un loc liniștit. De exemplu, un copil poate avea timp de părtășie în bibliotecă, în drum spre casă de la școală în fiecare după-masă.

➤ **Cum poate un copil să-și planifice timpul de părtășie?**

Poți să-l înveți să-și împartă timpul de părtășie în trei părți:

- ✓ În primul rând, trebuie să citească din Cuvântul lui Dumnezeu. Aici sunt două posibilități.

- Poate citi Biblia având un ghid de citire a Bibliei. Există mai multe ghiduri de citire a Bibliei pentru copii și poți să-i faci rost de unul dacă este destul de matur să citească singur.
- Poate citi Biblia verset cu verset, cerând lui Dumnezeu să îi arate ceva despre El ori/și ce dorește El să facă. Dacă acest copil nu are un plan de citire a Bibliei, cel mai bine este să înceapă cu Evanghelia după Marcu, continuând apoi cu Faptele Apostolilor.
- ✓ Trebuie să-l înveți că în a doua parte a timpului de părtășie poate să petreacă câteva momente să-L laude pe Dumnezeu, să-l mulțumească pentru ceea ce este și ceea ce a făcut pentru el. Acest lucru poate fi făcut în mod eficient dacă este bazat pe ceea ce copilul a citit mai înainte.
- ✓ În al treilea rând, poți îndemna copilul să se roage pentru alții, pentru nevoile lor, pentru el și pentru nevoile lui. Copilul se poate ruga pentru membrii familiei, pentru prietenii de la școală, pentru profesori, pentru învățători, pentru pastori, pentru conducătorii țării. Este bine să-i arăți cum poate să țină o „listă” cu numelor celor pentru care se roagă în fiecare zi și cu cei pentru care se roagă o dată pe săptămână.

Întrebarea 49

Trebuie să sfătuiesc copilul creștin în problemele lui personale? De ce? Cum? Când?

Răspuns

Răspunsul clar este „Da”.

DE CE?

În învățătura pe care o dai copiilor ar trebui să cauți întotdeauna să împlinești nevoile spirituale ale copiilor credincioși în întâlnirile periodice, la Școala Duminicală sau la Grupul Vestea Bună. Sfătuirea nu trebuie să fie însă înlocuitorul unei predări bune. Prin urmare, este bine să îți faci un țel din a trata problemele copiilor creștini.

Dar oricât de bine ai preda, vor fi întotdeauna copii care au nevoie de ajutor personal și sfătuire pentru un lucru sau altul. În sfătuirea copiilor credincioși cât și a copiilor necredincioși se aplică aceleași principii. Unii copii au nevoie de sfătuire, de consiliere, alți copii nu au nevoie. Și este bine să fii pregătit să ajuți pe cei care au nevoie.

CUM?

Copiii credincioși care au nevoie de ajutor și de sfătuire în general **nu** vor veni la tine să ceară acest lucru. Trebuie să urmezi aceleași principii schițate în răspunsul la întrebarea 40, în legătură cu copiii nemântuiți. Copiii credincioși trebuie să cunoască următoarele lucruri:

- că ești gata să-i ajuți, să te rogi cu ei și să răspunzi întrebărilor lor
- unde te pot întâlni dacă vor să discute cu tine
- când poate avea loc această întâlnire

De exemplu, poți spune:

„Dacă este un băiețel sau o fetiță aici, și ai crezut în Domnul Isus Hristos ca Mântuitor - și ai o întrebare sau o problemă - te voi ajuta cu mare plăcere. Sunt gata să vorbesc cu tine, să ne rugăm împreună la încheiere. Vrei să fac lucrul acesta? Atunci când ceilalți copii vor pleca, vino și stai în scaunul acesta. Dacă te văd aici, știu că vrei să vorbești cu mine și te voi ajuta cu bucurie”.

CÂND?

Este bine să te pui la dispoziția copiilor credincioși în același timp în care te pui la dispoziția copiilor necredincioși. Spune-le clar că ești la dispoziția celor două grupe de copii pentru a evita confuziile. Nu este necesar să oferi ajutorul copiilor creștini în fiecare săptămână.

Este bine să o faci din când în când și în mod deosebit atunci când este potrivit în timpul lecției. Este important însă ca acești copii creștini să știe întotdeauna că ești la dispoziția lor, să știe și să simtă că ești o persoană care poate fi abordată. Mulți din acești copii nu au pe cineva cu care să

vorbească, să-i ajute. Așa că este un mare privilegiu și o mare responsabilitate pentru tine să faci lucrul acesta.

Întrebarea 50

Este posibil pentru un copil creștin să cadă și să meargă înapoi în lume? Este mai ușor pentru el să facă lucrul acesta decât pentru un adult?

Răspuns

Desigur că este posibil pentru un copil creștin să cadă. Este posibil pentru un creștin de orice vârstă să meargă înapoi în lume, așa cum știm cu toții din experiența personală. Firea veche este încă acolo și se luptă mereu cu firea nouă. Diavolul nu dorește ca cei creștini să crească spiritual sau să fie eficienți în slujirea lui Hristos. De aceea suntem mereu într-un război în care sunt și bătălii ce vor fi pierdute.

Pare mai ușor pentru un copil credincios să cadă decât pentru un adult, pentru că în general el nu are aceleași posibilități de a învăța, de a primi ajutor, de a crește ca un adult și depinde foarte mult de ceea ce i se spune. Un copil este mult mai limitat în ceea ce citește sau în serviciile, conferințele la care poate să meargă. Din nefericire mulți creștini nu văd necesitatea educării eficiente a copilului.

Pe de altă parte, s-ar putea să fie mai ușor pentru un creștin adult să cadă decât pentru un copil, pentru că adultul a petrecut mai mulți ani în păcat și s-a adaptat așa de mult la unele obiceiuri în acei ani încât continuă să fie o sursă de neazuri. În lume sunt mult mai multe lucruri care atrag un adult decât un copil.

Cred că nu e posibil să comparăm adulții cu copiii în problema căderii. Căderile au loc în ambele grupuri și nu este o evidență care să dovedească că mai mulți copii decât adulți cad și merg înapoi în lume.

Lucrul important pentru noi este că trebuie să facem tot ce putem să învățăm, să hrănim, să ajutăm, să creștem, să încurajăm copilul credincios astfel încât să fie mai puține posibilități de cădere.

Întrebarea 51

Și-a pierdut mântuirea un copil care a căzut?

Răspuns

Lumina învățăturii clare a Cuvântului lui Dumnezeu este - Nu!

Copilul își pierde pacea, bucuria, părtășia cu Dumnezeu, dar dacă a crezut în adevăr în Hristos și a fost **cu adevărat** îndreptățit și regenerat, nu poate pierde rezultatul acestor două lucrări ale lui Dumnezeu.

- Justificarea este iertarea tuturor păcatelor - trecute prezente și viitoare (Fapte 13:39; Romani 5:1; Romani 8:33). Cum ar putea să le piardă? Dacă **toate** păcatele lui au fost iertate (din punct de vedere veșnic) și el „a pierdut” acea iertare, atunci **toate** păcatele lui nu au fost iertate. Aceasta ar fi o nerecunoaștere a promisiunii lui Dumnezeu.
- Regenerarea sau nașterea din nou este schimbarea radicală efectuată în el prin Duhul Sfânt (Ioan 3:3-8; 1 Petru 1:22-23)? Cum ar putea să piardă aceasta? Oare Duhul Sfânt face pe cel care s-a născut din nou să moară și are loc un revers al acestei schimbări radicale? Cu siguranță nu.

De asemenea, dacă el a crezut **cu adevărat** în Domnul Isus Hristos, el a primit viața veșnică (Ioan 3:16; 3:36). Cum ar putea să o piardă? Apoi, dacă ar pierde-o, atunci viața pe care a primit-o nu a fost veșnică și promisiunea lui Dumnezeu ar fi nulă. Domnul Isus Hristos spune clar că cel care a primit viața veșnică nu o va pierde:

„Eu le dau viața veșnică; nicidecum nu vor pieri și nimeni nu le va smulge din mâna Mea. Tatăl Meu, care Mi le-a dat este mai mare decât toți; și nimeni nu le poate smulge din mâna Tatălui Meu” (Ioan 10:28-29).

Observați accentul care este pus pe cuvântul **„cu adevărat”**. Nu vorbesc aici despre copiii care s-au hotărât pentru Hristos. Sunt mulți cei care ridică mâna, iau hotărâri, dar timul și împrejurările arată că acestea au fost hotărâri emoționale, omenești, făcute uneori sub presiune. Astfel de hotărâri nu fac față timpului și nu vor face. Atunci când copilul care doar „ia o hotărâre” pentru Hristos merge înapoi în lume, nu-și pierde mântuirea. El nu a avut-o niciodată.

Copilul care a crezut cu adevărat în Hristos și a fost regenerat de Duhul Sfânt este o creatură nouă în Isus Hristos (2 Corinteni 5:17). El are o natură nouă, și chiar dacă pentru un timp va merge înapoi în lume, el nu poate să fie în mod deplin fericit sau mulțumit acolo, pentru că natura lui nouă și faptul că în el locuiește Duhul Sfânt îi vor spune mereu că este într-un loc greșit. Este ca „un pește afară din apă”. Nu este în habitatul lui natural.

Dacă este fericit cu adevărat în lume, și dacă în mod deplin și deliberat întoarce spatele Domnului Isus Hristos, atunci eu cred că aceasta este cea mai bună dovadă că el nu a fost mântuit vreodată

SECȚIUNEA a IV-a: Biserica locală și copiii

Întrebarea 52

Programele de evanghelizare din biserica locală ar trebui să includă misiuni separate pentru adulți, tineri și copii? Cine ar trebui să primească prioritate?

Răspuns

Înainte de toate ar trebui să înțelegem trei principii:

- Lucrarea bisericii locale nu ar trebui să fie doar pentru adulți, ci pentru întreaga comunitate (din care mai mult de 1/3 sunt copii).
- Lucrarea bisericii locale nu ar trebui să fie doar pentru copiii ai căror părinți sunt membri, ci și pentru cei din afara bisericii.
- Lucrarea bisericii locale pentru copii nu are doar scopul de a crea un program de divertisment, recreativ, nici doar de a le spune povestiri biblice. Biserica locală are răspunderea să **evanghelizeze** pe cei care nu sunt mântuiți, să **zidească** pe cei care sunt mântuiți și să-i cuprindă ori de câte ori este posibil în viața bisericii locale.

Scopul primar al lucrării din biserica locală este să slujească nevoilor spirituale ale **tuturor** locuitorilor din acea localitate. De aceea este biserica locală acolo. Și acești oameni sunt compuși din adulți, tineri sau copii. Biserica locală are răspunderea de a sluji **tuturor** membrilor acestor grupuri.

În multe biserici este tendința de a sluji doar celor care vin la biserică și de multe ori aceștia vin de la distanță. Mulți din cei care vin la biserică nu locuiesc în vecinătatea bisericii și lucrul acesta duce la neglijarea vieților celor care sunt în vecinătatea bisericii.

În multe Școli Duminicale există tendința de a sluji doar „copiilor bisericii” - copiilor care vin regulat la biserică. Această slujire este bună și de valoare. Dar copiii care beneficiază de ea sunt cei care au nevoie de această slujire cel mai puțin, pentru că cei mai mulți dintre părinții lor sunt credincioși. Copiii care au nevoie cel mai mult de ajutorul și de slujirea bisericii sunt cei care sunt în afara ei, copiii nemântuiți, copii de care nu s-a ocupat nimeni.

Sunt două întrebări importante la care ar trebui să răspundă fiecare biserică locală:

- Am încercat noi să vestim Evanghelia vecinilor noștri? Doar vecinilor bisericii noastre?
- Slujim noi nevoilor copiilor nemântuiți din jurul nostru sau ajutăm doar „copiii bisericii”?

Porunca biblică dată bisericii locale și tuturor credincioșilor este cea din Marcu 16:15:

„Mergeți în toată lumea și vestiți Evanghelia la orice făptură”.

Nouă credincioșilor, membrilor bisericii locale, ni se poruncește să mergem și să vestim Evanghelia la toată lumea. Aceasta înseamnă adulți, tineri **și copii**.

Porunca dată este foarte clară și este dificil să stabilim în ea priorități. Este corect oare să acordăm prioritate adulților pentru că ei sunt cei care vor avea abilitatea, experiența și finanțele să întărească și să zidească biserica? Este bine oare să acordăm prioritate tinerilor pentru că viitorul nostru depinde de ei și pentru că sunt așa de mulți alții care încearcă să-i câștige? Este bine oare să acordăm prioritate copiilor pentru că sunt așa deschiși Evangheliei și pentru că majoritatea celor care au venit la Hristos au făcut acest lucru înainte de 14 ani?

Poate că în loc să ne gândim așa de mult cui să dăm prioritate, ar fi bine ca bisericile locale să caute să evanghelizeze într-un mod eficient **toate** aceste grupuri. Este esențial ca niciun grup să nu fie exclus sau neglijat pentru că s-a acordat o atenție deosebită altui grup.

Întrebarea 53

Cum poate biserica locală împlini nevoile spirituale ale copiilor?

Răspuns

Primul pas pe care îl poate face biserica locală și în mod deosebit liderii bisericii locale este să înțeleagă faptul că atât copiii membrilor bisericii cât și copiii din afara bisericii au nevoi spirituale. Dacă ei nu au crezut în Isus Hristos ca Mântuitor al lor, sunt morți din punct de vedere spiritual, afară din Împărăția lui Dumnezeu, și dacă au ajuns la o vârstă a înțelegerii și a răspunderii și în inimile lor au spus „Nu” lui Dumnezeu, vor fi pierduți pentru veșnicie dacă mor.

Conducătorii și biserica trebuie să înțeleagă și faptul că mulți din acești copii pot să creadă în Isus Hristos ca Mântuitor al lor dacă aud Evanghelia și dacă Duhul Sfânt lucrează în inimile lor. Nu trebuie să așteptăm până când ei ajung tineri sau adulți.

Biserica și liderii ei mai trebuie să-și dea seama că acești copii sunt foarte deschiși Evangheliei și că dacă vor veni la Hristos au în față o viață întregă în care pot să-l slujească.

Primul pas este deci înțelegerea. Al doilea este acțiunea. Ce poate face biserica pentru a câștiga copiii?

Cred că această întrebare are două răspunsuri:

- Biserica ar trebui să aibă o Școală Duminicală pentru copii. Dacă există deja o Școală Duminicală, lucrarea acesteia ar trebui să se dezvolte și să meargă mai departe. Școala Duminicală poate avea loc înaintea serviciului de dimineață sau duminica după-amiază. Unele biserici au Școala Duminicală în timpul serviciului de dimineață. Aceasta înseamnă că atât copiii cât și lucrătorii lipsesc de la acest serviciu care este cel mai important serviciu al săptămânii.

Deoarece mulți dintre copiii care vin la Școala Duminicală sunt „copii ai bisericii” (copii ai membrilor bisericii) este bine să îndemnăm și alți copii să vină la Școala Duminicală. Aceasta înseamnă mai multă muncă din partea membrilor bisericii - vizite la familiile din jurul bisericii și, unde este necesar, transportul copiilor la Școala Duminicală cu mașinile.

- Biserica ar trebui să organizeze activități cu copiii pe parcursul săptămânii. Aceste activități pot fi:
  - ✓ O întâlnire săptămânală într-o după-amiază sau seara, în care să fie invitați copii din biserică și „copii din afară”. Aceste întâlniri pot fi întâlniri de evanghelizare sau întâlniri cu un anumit scop. În situația din urmă este bine ca la aceste întâlniri să nu se ofere doar jocuri și momente recreative copiilor, ci să se pună accent pe evanghelizare și învățătura Bibliei.
  - ✓ Întâlniri ce au loc în casele membrilor bisericii, o dată pe săptămână, la o oră stabilită pentru copiii ce locuiesc în vecinătate. Acestea sunt numite Grupul Vestea Bună și pot fi ținute după-amiază sau seara. Copiii care nu pot merge la o biserică sau la Școala Duminicală, vor veni de multe ori într-o casă dacă sunt invitați, și pot fi învățați Cuvântul lui Dumnezeu.
  - ✓ Întâlniri ce se țin în aer liber în timpul vacanței de vară în diferite zone și sunt conduse de membrii bisericii. Aceste întâlniri oferă o ocazie deosebită tinerilor din biserică să se implice în misiune.
  - ✓ Clubul de vacanță poate fi organizat săptămânal în biserică pentru copiii din biserică și din afara ei.
  - ✓ Campanii de evanghelizare pot fi organizate în biserica locală pentru toți copiii ce doresc să vină.

Întrebarea 54

Care credeți că este scopul principal pentru funcționarea Școlii Duminicale?

Răspuns

Cred că Școala Duminicală are două funcții principale:

- Prima funcție este să predea Cuvântul lui Dumnezeu în mod sistematic copiilor membrilor bisericii. Această funcție este ușor de pus în practică, deoarece părinții sunt cei care aduc copiii la Școala Duminicală și lucrarea cu copiii constă în predare. Cu toate acestea, trebuie să accentuez faptul că Școala Duminicală ar trebui să fie un complement la învățătura pe care copiii o primesc acasă și nu să devină un înlocuitor al răspunderii părinților în familie.
- A doua funcție a ei este să contacteze copiii din localitate, din jurul bisericii, care nu merg nici la biserică, nici la Școala Duminicală și să-i invite să vină la cursurile Școlii Duminicale. Această funcție înseamnă însă mult mai multă muncă și răspundere în comparație cu prima. Înainte de toate, lucrătorii trebuie să se implice într-un program de vizite în vecini, să îndemne pe părinți să-și trimită copiii și să distribuie invitații pentru copii. În al doilea rând, va fi necesar de multe ori ca anumite persoane să meargă și să aducă copiii la Școala Duminicală pe jos sau chiar cu mașina. În al treilea rând, va fi nevoie de mai multe persoane care să lucreze la Școala Duminicală și aceasta nu va fi ușor. S-ar putea să apară și probleme de disciplină. În al patrulea rând, copiii trebuie duși acasă după sfârșitul întâlnirii. Toate acestea cer mult timp, multă muncă și multă responsabilitate.

Dar este o lucrare vrednică de tot sacrificiul. Tabernacolul Metropolitan din Londra și-a dezvoltat lucrarea Școlii Duminicale prin evanghelizarea plină de succes a copiilor care locuiau în vecini. În fiecare duminică mulți lucrători aduceau la biserică sute de copii de care nu se ocupa nimeni, pentru citirea Bibliei și evanghelizare. Dumnezeu a binecuvântat din plin lucrarea lor.

Trebuie să spunem și faptul că folosirea Școlii Duminicale ca o unealtă evanghelică pentru copiii din localitate poate crea probleme. Cei doritori să facă lucrul acesta trebuie să-și dea seama că acești copii care vor veni au foarte puține cunoștințe biblice, că s-ar putea să nu fie îmbrăcați conform standardelor bisericilor noastre, că s-ar putea să nu fie obișnuiți cu disciplina și cu programele Școlii Duminicale. Așa că s-ar putea ivi probleme. Dar este o lucrare vrednică de sacrificiu, cu rezultate eterne.

Întrebarea 55

Ce alte lucrări cu copiii poate organiza biserica locală în afară de Școala Duminicală?

Răspuns

Sunt multe alte posibilități și unele au fost arătate în răspunsul la întrebarea 53.

- Pot fi organizate întâlniri săptămânale cu copiii în biserică sau în alte locuri. În aceste întâlniri, copiii pot cânta, pot învăța versete biblice, pot asculta lecții biblice. Aceste întâlniri pot fi organizate și de anumite misiuni. E bine să se acorde un timp adecvat învățaturii biblice. Pentru organizarea unor astfel de întâlniri este necesară participarea unui număr de membri ai bisericii.
- Grupurile Vestea Bună se pot ține într-o zi din săptămână, de obicei după-amiaza, în familiile membrilor bisericii. În situația unui Grup Vestea Bună, cel care predă e un membru al bisericii care are ajutoare din biserică și folosește mijloace vizuale atractive pentru a învăța Scriptura și pentru a evangheliza copiii. În Statele Unite și în multe țări europene este un grup mic (între 6 și 15 copii), „ușor de manevrat”. În alte părți ale lumii, de exemplu în Africa, vin mult mai mulți copii la Grupul Vestea Bună.

Cei mai mulți dintre copiii care vin la Grupul Vestea Bună au puține cunoștințe biblice. În această lucrare familiile membrilor bisericii pot deveni misiuni pentru câștigarea copiilor din zona în care locuiesc.

- Vara oferă numeroase posibilități pentru câștigarea copiilor din afara bisericii. Membrii bisericii pot fi încurajați, îndemnați să participe la întâlniri în aer liber în echipe de 2, 3 sau 4

și să vestească Evanghelia copiilor în mijlocul cărora locuiesc. Aceasta este o misiune deosebită pentru tineri, în mod special pentru cei care sunt la universitate sau la colegiu, pentru că au mai mult timp liber în timpul verii.

Sunt două posibilități:

- ✓ Să se meargă în același loc, în aceeași zi a săptămânii, în fiecare săptămână toată vara și să aibă o întâlnire în aer liber.
- ✓ Să meargă în același loc timp de 5 zile la o oră stabilită și să țină o întâlnire timp de o săptămână.
- Tot mai multe biserici preferă Clubul Biblic de Vacanță. Acestea au apărut în Statele Unite sub numele de „Școală Biblică de Vacanță”. Copiii sunt invitați să vină la o biserică sau la una din clădirile bisericii timp de două ore, două ore și jumătate sau trei ore în fiecare dimineață, timp de o săptămână, în perioada vacanței. Copiii participă la un program interesant care include lucru manual, elemente recreative, lecții biblice. Aceasta poate să fie o lucrare foarte eficientă.
- În mod periodic (probabil o dată pe an) este bine să se țină o serie de întâlniri sau campanii de evanghelizare pentru copii. Acestea pot fi ținute în fiecare seară sau după-amiază, timp de o săptămână. Un lucrător cu copiii experimentat poate fi invitat să conducă și să vorbească la aceste întâlniri. Eu am avut ocazia și privilegiul să conduc astfel de campanii în bisericile locale și Dumnezeu a binecuvântat această lucrare.

Cu toate acestea, este bine să spun clar că pentru o bună pregătire este necesar un număr mare de ajutoare, persoane care să stea cu copiii, să-i ajute, să asigure disciplina, să sfătuiască copiii ce doresc ajutor spiritual și să fie gata să poarte de grijă pentru multe răspunderi.

O alternativă la o campanie de evanghelizare de o săptămână poate fi o zi de evanghelizare pentru copii, ce poate să aibă loc din când în când.

- O altă lucrare posibilă pentru orice biserică locală, ce are pe inimă copiii, este organizarea sistematică a distribuirii de tractate de evanghelizare, tractate atractive, scrise corect și de calitate foarte bună. Distribuția tractatelor poate fi o formă de evanghelizare foarte eficientă și unul din avantajele este că fiecare copil poate să participe.

Fiecare tractat trebuie să aibă o porțiune pe care copilul să o decupeze și să o trimită bisericii dacă dorește mai multe informații despre Biblie și Evanghelie.

Dacă doriți mai multe informații sau tractate bune pentru evanghelizare, luați legătura cu biroul AMEC.

Cred că fiecare biserică locală ar trebui să aibă un anumit tip de lucrare de câștigare a copiilor.

Lucrătorii AMEC sunt gata oricând să ajute biserica locală în toate aceste tipuri de evanghelizări și să instruiască lucrătorii care doresc să participe.

Întrebarea 56

Misiunea pentru copii ar trebui să fie o lucrare a bisericii locale sau ar trebui să fie sub controlul unei organizații interdenominaționale ca Asociația Misionară pentru Evanghelizarea Copiilor?

Răspuns

Sunt convins că biserica locală este centrul planului lui Dumnezeu și al evanghelizării în Noul Testament. Misiunea pentru copii ar trebui să fie în mod ideal misiunea bisericii locale. Lucrătorii implicați ar trebui să fie membri ai acelei biserici locale și întregul program o parte a programului bisericii. Evanghelizarea copiilor ar trebui să fie sub controlul și sub supravegherea bisericii locale și a conducătorilor ei.

Cred că o organizație de tipul Asociației Misionare Pentru Educarea Copiilor (în engleză Child Evangelism Fellowship) poate acorda ajutor bisericii locale în misiunea cu copiii. Lucrătorii AMEC

au experiență în acest domeniu, au materiale produse special pentru acest lucru și pot asigura instruirea învățătorilor, lucruri mai greu de realizat de către biserică.

De aceea, cred că răspunsul **ideal** la această întrebare ar fi o cooperare între biserica locală și AMEC.

Biserica locală ar putea avea următoarele responsabilități:

- Să asigure locuințe și lucrători pentru Grupurile Vestea Bună.
- Să asigure tineri pentru Grupurile de 5 zile.
- Să finanțeze aceste două misiuni.
- Să se roage pentru aceste misiuni.
- Să primească copiii în lucrările periodice ale bisericii conform posibilităților.
- Să privească evanghelizarea copiilor ca o parte a misiunii bisericii supusă controlului și supravegherii conducerii bisericii.

AMEC ar avea următoarele responsabilități:

- Să instruiască învățătorii în mod periodic.
- Să furnizeze materiale pentru copii.
- Să viziteze învățătorii periodic, să-i încurajeze și să-i ajute.
- Să strângă informații despre ce se întâmplă pentru informarea misiunii și să prezinte aceste informații bisericii locale.

O misiune interdenomenațională ca AMEC poate sluji bisericilor locale și poate ajuta bisericile să câștige copiii, să-i aducă eventual în biserică printr-un program de cooperare ca cel schițat mai sus.

Acolo unde sunt mai multe biserici locale, AMEC va căuta să coopereze cu fiecare și își va stabili ca scop să ajute fiecare biserică să-și dezvolte o lucrare de evanghelizare a copiilor. În această situație este posibilă combinarea programelor de instruire, astfel încât lucrătorii din toate bisericile să participe la **un** program AMEC.

În zonele în care nu sunt biserici evanghelice sau unde bisericile nu doresc să lucreze cu o misiune interdenomenațională ca Asociația Misionară pentru Evanghelizarea Copiilor, misiunea își va organiza programele proprii de evanghelizare a copiilor.

Modul de a lucra în colaborare cu bisericile locale este ideal pentru evanghelizarea copiilor și ar trebui căutat și dezvoltat cât mai mult.

Întrebarea 57

**Cum poate începe o biserică un Grup Vestea Bună? Cine ar trebui să lucreze?
Ce se întâmplă acolo?**

Răspuns

- Un grup Vestea Bună este o întâlnire pentru copii:
  - ✓ într-o familie (sau în alt loc)
  - ✓ dată pe săptămână
  - ✓ de obicei după-amiaza (sau seara)
  - ✓ pentru copiii din localitate.
- Un Grup Vestea Bună are trei scopuri:
  - ✓ să evanghelizeze copiii
  - ✓ să-i ajute pe cei care au crezut în Hristos să crească

- ✓ să călăuzească copiii ori de câte ori este posibil într-o biserică evanghelică locală.
- Pentru o bună organizare sunt necesare câteva persoane:
  - ✓ o persoană care își oferă casa (gazda)
  - ✓ o persoană care predă copiilor (învățătoarea)
  - ✓ o persoană care ajută (ajutorul)
  - ✓ o persoană care se roagă (partenerul de rugăciune)
 Este posibil ca o persoană să facă mai multe din activitățile de mai sus.
- Programul Grupului Vestea Bună durează de obicei 60 de minute și poate include următoarele activități:
  - ✓ Cântece
  - ✓ Învățarea și repetarea unui verset biblic
  - ✓ Un joc biblic
  - ✓ Rugăciune
  - ✓ Trezirea interesului pentru lucrarea misionară
  - ✓ Studiul unor doctrine biblice de bază
  - ✓ Predarea unei lecții biblice

Învățătorul (și ajutorul) vor căuta să desfășoare toate aceste activități într-un mod atractiv și folosind mijloace vizuale. Este bine ca învățătorul să participe la cursurile organizate de misiunea locală AMEC, pentru că aici vor primi ajutor pentru lucrarea din Grupurile Vestea Bună.

- Pașii pentru a începe un Grup Vestea Bună sunt următorii:
  - ✓ Se caută locuințe și se găsește personalul necesar pentru fiecare locuință. Nevoia de personal poate fi prezentată de pastor (sau de directorul local AMEC, dacă e invitat) la serviciul din biserică.
  - ✓ Se alege o zi și o oră potrivită atât pentru cel care conduce lucrarea cât și pentru copiii care vor veni.
  - ✓ Se va face publicitate în zonă și vor fi invitați copiii. Aceasta include în primul rând vizitarea personală a familiilor din jur pentru a explica părinților ce se va face la acest Grup Vestea Bună și pentru a-i îndemna să lase copiii să vină. După aceea se vor distribui invitații personale copiilor.
  - ✓ Se va începe Grupul Vestea Bună și apoi se va căuta menținerea lui. Este adevărat că se vor face greșeli, dar din ele se vor învăța lecții, iar copiii nemântuiți trebuie să fie câștigați pentru Hristos. Grupul Vestea Bună este una din cele mai bune căi de evanghelizare.

Aceste Grupuri Vestea Bună pot deveni mici misiuni în localitate și vor fi nu numai o cale de evanghelizare a copiilor, dar și de aducere a lor în câmpul de lucru al bisericii locale.

Întrebarea 58

**Ce este un Club de 5 Zile? Cine poate să lucreze? Cum poate fi început?
Ce se întâmplă în el?**

Răspuns

Sunt mulți copii la care biserica nu va ajunge niciodată doar prin lucrarea cu copiii din biserică sau chiar prin Grupurile Vestea Bună. Pentru a ajunge la acești copii este necesar să mergi afară, în aer liber, acolo unde sunt copiii.

- **Sunt două tipuri de lucrări în aer liber cu copiii:**
  - ✓ **Întâlnirile săptămânale în aer liber.**

Aceste întâlniri sunt ținute în același timp, la aceeași oră și în aceeași zi a fiecărei săptămâni, în același loc, pe tot parcursul verii. Sunt de fapt Grupuri Vestea Bună în aer liber. Ele pot fi foarte eficiente și puteți îndemna să participe chiar și oamenii mai ocupați din biserică, deoarece vor trebui să vină doar o dată pe săptămână.
  - ✓ **Cluburi de 5 Zile în aer liber.**

Aceste cluburi au loc zilnic timp de o săptămână în aceeași locație. Și ele pot să fie foarte eficiente. Cu toate acestea, uneori este foarte greu să găsești lucrători care să fie disponibili o săptămână întreagă. Poți organiza aceste întâlniri seara, când mai mulți oameni au timp liber. Aceasta poate fi o misiune minunată pentru tinerii din biserică, pentru că ei au de obicei mai mult timp liber în cursul zilei, mai ales vara.
- **Scopul** Clubului de 5 Zile este evanghelizarea copiilor. Accentul se pune pe evanghelizare și Clubul de 5 Zile este o încercare de a câștiga copiii pentru Evanghelie, copii care pot fi câștigați greu în alt fel.
- **Persoanele** necesare pentru buna funcționare a unui Club de 5 Zile, pot fi recrutate din biserica locală.

Numărul minim de lucrători este doi, astfel încât atunci când unul predă, celălalt urmărește copiii și rezolvă problemele care se ivesc. Ei se sfătuiesc și își împart responsabilitatea pentru diferite părți ale programului Clubului de 5 Zile.
- **Programul** unui Club de 5 Zile e simplu și are un anumit scop:
  - ✓ Cântările vor atrage atenția și sunt un mod interesant de a învăța adevăruri biblice.
  - ✓ Memorarea unui verset e o parte importantă a programului.
  - ✓ Un joc biblic prin care se recapitulează noțiunile din ziua respectivă poate să fie atractiv și eficient.
  - ✓ Lecția biblică cu flanelograf e punctul culminant al programului.
- **Procesul** începerii Clubului de 5 Zile necesită următoarele etape:
  - ✓ Alegerea locului (locurilor) unde se va ține Clubul de 5 Zile. Se poate ține în anumite locuri de joacă, parcuri sau locuri din vecinătatea ștrandurilor (dacă se obține permisiunea) sau în locuri publice, în grădini sau în case particulare. Unul din avantajele alegerii unei case particulare este faptul că nu este nevoie de nici o permisiune din partea autorităților.
  - ✓ Recrutarea lucrătorilor. Acest lucru poate fi făcut cu ajutorul pastorului sau al directorului local AMEC la serviciul din biserică sau la serviciile periodice ținute în biserică cu tinerii.
  - ✓ Tinerii care doresc să participe trebuie să fie pregătiți, instruiți și acest lucru poate fi făcut de către directorul local al Asociației Misionare pentru Educarea Copiilor.
  - ✓ Întâlnirile trebuie anunțate din timp în zona unde se vor ține. Aceasta înseamnă vizitarea familiilor, discuții cu părinții și distribuirea de invitații tipărite copiilor.
  - ✓ Apoi - PORNEȘTE!

Întrebarea 59

Ce este un Club Biblic de Vacanță? Cine poate să lucreze? Ce se întâmplă acolo? Cum poate fi început?

Răspuns

- **Ce este un Club Biblic de Vacanță?**

Un Club Biblic de Vacanță sau Școala Biblică de Vacanță este o serie de întâlniri pentru copii în timpul vacanței (de obicei în timpul vacanței de vară). Aceasta durează timp de o săptămână, 5 zile, cu toate că ocazional poate fi extins și la două săptămâni. Este ținut zilnic, de obicei dimineața, dar uneori și după-amiaza sau seara și durează între 1-3 ore. Este cel mai bine pentru Școala Biblică de Vacanță să aibă loc cu sprijinul bisericii și să fie sub controlul și supravegherea bisericii locale, cea care va purta de grijă și pentru resursele necesare unei acțiuni eficiente.

➤ **Unde** poate fi ținut?

Cea mai bună locație pentru un Club Vestea Bună este biserica, dacă este posibil. Unul din scopurile primare ale Clubului Biblic de Vacanță este să aducă copiii nemântuiți la Școala Duminicală sau la altă misiune din biserică. Așa că este logic ca acest grup să apară cât mai strâns corelat cu biserica. Biserica poate furniza facilități ideale pentru Clubul Biblic.

➤ **Cine** poate să lucreze în el?

Pentru buna funcționare a Clubului Biblic este necesar un număr de învățători - cel puțin unul pentru fiecare 8-10 copii și câteva ajutoare în plus. Toți ar trebui să fie membri din biserică. Sunt necesare fonduri pentru finanțarea lucrului de mână și a băuturilor răcoritoare pentru copii. Biserica ar trebui să furnizeze aceste fonduri. Posibilități de program și idei pentru lucrul de mână pot fi obținute de la o misiune, de exemplu AMEC. Misionarii AMEC pot oferi și instruirea învățătorilor.

➤ **Care** este programul Clubului Biblic de Vacanță?

Lungimea programului poate varia. El poate consta în:

- ✓ 10:00-10:45. Toți copiii sunt împreună (cu excepția preșcolărilor care sunt într-o cameră separată împreună cu învățătorii lor) sub conducerea unuia sau a mai multor învățători care au darul de a lucra cu un grup mai mare.

În timpul acestor 45 de minute se cântă, se învață un verset biblic prin repetiție și se predă lecția biblică. Uneori se prezintă și o povestire misionară.

- ✓ 10:45-11:00. Pauză scurtă, timp în care se servesc copiilor dulciuri, suc și copiii pot merge la WC.
- ✓ 11:00-12:00. Copiii sunt împărțiți după vârstă în grupuri mici de 8 sau 10. Fiecare grupă are învățătorul lui. În timpul acestei ore se desfășoară trei activități:
  - O lecție biblică scurtă sau o lecție aplicativă ce are aceeași temă cu lecția biblică de bază.
  - Un joc biblic pentru a testa cât știu copiii din lecția biblică din ziua precedentă.
  - Un timp de lucru de mână, în care copiii au posibilitatea să facă ceva. Tema lucrului de mână trebuie să fie în legătură cu tema principală a dimineții învățată în lecțiile biblice.

➤ **Care** sunt pașii necesari?

- ✓ Recrutează lucrători și stabilește datele.
- ✓ Planifică programul cu grijă înainte.
- ✓ Invită un misionar AMEC pentru instruire.
- ✓ Stabilește o serie de întâlniri de rugăciune.
- ✓ Publicitate a Clubului Biblic prin vizitarea familiilor și distribuirea de invitații.
- ✓ Ai încredere în Dumnezeu și urmărește atingerea celor trei scopuri ale Clubului Biblic:
  - mântuirea copiilor
  - creșterea spirituală a copiilor mântuiți
  - aducerea copiilor la Școala Duminicală și la alte activități ale bisericii.
- ✓ Nu uita faptul că un Club Biblic poate fi și un mijloc de a-i câștiga pe părinți, iar în încheierea clubului poate fi planificată o zi specială în care să fie invitați și părinții.

Întrebarea 60

Sunt campaniile de evanghelizare sau serbările pentru copii o cale posibilă de a-i câștiga pentru Hristos?

Răspuns

Răspunsul este „Da”. Pot fi căi foarte eficiente pentru a ajunge la copiii nemântuiți.

Campania de evanghelizare pentru copii durează de obicei o săptămână și constă într-o întâlnire în fiecare după-amiază (sau seara devreme), organizată de un evanghelist pentru copii. De obicei e invitat cineva din afara bisericii. Evanghelistul pentru copii este de multe ori un misionar. Copiii sunt invitați să vină la întâlniri în fiecare seară. Cei din zonă vin pe jos, iar cei care stau mai departe sunt aduși cu mașinile. Întâlnirile trebuie să fie organizate într-un mod atractiv, fără a deveni un mijloc de divertisment, și ar trebui să aiba o bază biblică și să constituie o evanghelizare conform Bibliei.

O serbare pentru copii este ceva similar cu o campanie de evanghelizare, dar este ținută doar o singură dată.

Cred că răspunsul la întrebarea pusă este „Da”. Aceste evanghelizări și serbări pot fi un mod eficient de a câștiga copii nemântuiți. Dar nu trebuie să uităm că trebuie îndeplinite câteva condiții:

Biserica trebuie să vadă acest lucru ca o parte vitală a lucrării ei, iar membrii ei trebuie să se implice în această lucrare într-un anumit fel.

- Trebuie să fie invitat un evanghelist pentru copii și acesta trebuie să-și primească toți banii pentru cheltuielile făcute, plus un dar substanțial.
- Trebuie organizată o serie de întâlniri de rugăciune timp de câteva săptămâni înainte de campanie/serbare.
- Trebuie organizat un program sistematic de vizitare a părinților din zonă pentru a acoperi întreaga zonă, ca mulți copii să fie invitați să vină.
- Membrii bisericii, și în mod deosebit învățătorii Școlii Duminicale trebuie să participe la aceste întâlniri cât mai des posibil. Unii dintre ei se vor pregăti pentru a ajuta. De exemplu, un grup de învățători de la Școala Duminicală trebuie să fie gata pentru a sfătui copiii care doresc să fie mântuiți. Acești învățători trebuie să vină la ore de pregătire pentru a fi instruiți în acest scop. Mai sunt ajutoarele care trebuie să stea între copii, să-i urmărească și să rezolve problemele de disciplină care se pot ivi.
- După evanghelizare, biserica este cea care trebuie să urmărească rezultatele campaniei:
  - ✓ continuând lucrarea de zidire, de creștere și întâlnirile periodice cu copiii în biserică.
  - ✓ încurajând copiii să vină la Școala Duminicală și dorind să-i ajute să facă acest lucru.
  - ✓ vizitând familiile copiilor care s-au întors de curând pentru a le cunoaște părinții și îndemnându-i pe copii să țină legătura cu biserica.
  - ✓ menținând o legătură personală cu copiii care au crezut în Isus Hristos. Persoana ideală ar fi învățătorul biblic de Școală Duminicală care a sfătuit acel copil, dar poate fi și un alt membru al bisericii.

Sunt convins că munca depusă în această campanie de evanghelizare va fi o bună investiție pentru biserică și viitorul ei.

SECȚIUNEA a V-a: Părinți și copii

Întrebarea 61

Care este răspunderea părinților creștini pentru copiii lor și cum pot fi aceste responsabilități împlinite?

Răspuns

Înainte de toate, Biblia ne spune clar că părinții creștini au răspundere față de copiii lor și că nu este drept ca ei să aștepte ca biserica locală sau o organizație ca AMEC să facă partea lor. Biblia ne vorbește despre părinți și răspunderile lor:

- Dumnezeu îl descrie pe Avraam ca un tată bun și responsabil în Geneza 18:19 și acesta e un exemplu pentru toți părinții.
- Dumnezeu poruncește părinților în Deuteronom 4:9, 10; 6:3-9; 11:18-21 și aceștia trebuie să împlinească porunca Lui.
- Dumnezeu poruncește părinților în Proverbe 22:6 să învețe, să pedepsească cu dragoste (13:24), să călăuzească (17:2) pe fiii lor, iar nevoile lor să fie înțelese și să fie rezolvate.
- Dumnezeu poruncește părinților în Noul Testament (1 Timotei 3:4; Efeseni 6:4; Coloseni 3:21) și aceștia trebuie să asculte de El.
- Copiii ai căror părinți sunt credincioși au un mare privilegiu, dar părinții trebuie să împlinească acest privilegiu (Iosua 24:15; Fapte 11:14; Fapte 16:31; 1 Corinteni 7:14).

În multe din aceste versete se vede că o mare răspundere revine tatălui (Geneza 18:19; Efeseni 6:4; Coloseni 3:21). Aceasta nu micșorează influența și învățătura mamelor ca Eunice și chiar a bunicelor ca Lois (2 Timotei 1:5).

Mai presus de toate, părinții creștini ar trebui să înțeleagă și să împlinească cele trei responsabilități de bază pe care le au față de copiii lor așa cum sunt arătate în 2 Timotei 3:14-17.

- Ar trebui să învețe pe copiii lor Scriptura.
Versetul 15 spune că Timotei a știut Scriptura încă de când a fost copil (sau copil mic, așa cum spune clar cuvântul grecesc), și în versetul 14 el este îndemnat să continue în lucrurile pe care le-a învățat (multe din acestea pe genunchii mamei lui). Această răspundere a părinților de a învăța pe copii Cuvântul lui Dumnezeu este accentuată și în Deuteronom 6:7 și 11:19.
- Trebuie să-și evanghelizeze copiii pe baza a ceea ce i-au învățat. Versetul 15 spune clar că primul scop al Scripturii este să-i facă pe cei ce o aud „să vină la mântuire prin credința în Hristos”. De aceea, părinții trebuie să creadă că este posibil pentru copiii lor să fie mântuiți, să le explice cu dragoste și sistematic calea mântuirii și să le arate ce trebuie să facă pentru a fi mântuiți. Copiii trebuie să știe că dacă au nevoie de ajutor, călăuzire și sfătuire în legătură cu mântuirea pot veni la părinții lor oricând. Cu toate acestea, părinții nu trebuie să oblige în nici un fel copiii să creadă în Isus Hristos. Convingerea și regenerarea sunt lucrarea Duhului Sfânt și părinții nu trebuie să treacă pe teritoriul Duhului Sfânt.
- Trebuie să învețe Scripturile ca să-și ajute copiii care au crezut în Hristos ca Domn și Mântuitor să crească spiritual. Adevărurile sau doctrinele pe care le-au învățat copiii ar trebui folosite să corecteze, să instruiască (versetul 16), să echipeze (versetul 17).

Aceleași gânduri sunt exprimate, dar mult mai pe scurt în Efeseni 6:4 și Coloseni 3:21. Ambele versete spun că părinții nu trebuie să întărâte la mânia pe copiii lor. Cu alte cuvinte, nu trebuie să fie prea aspri, cerând prea mult de la ei. Apoi în Efeseni 6:4 se poruncește părinților să-i crească pe copii în mustrarea și învățătura Domnului.

- „Mustrare” înseamnă instruire și disciplinare și se aplică în mod deosebit în ceea ce se face copiilor.
- „Învățătură” înseamnă avertizare și învățare și se aplică în mod deosebit în ceea ce se spune copiilor.

Ambele concepte sunt însoțite de cuvintele Domnului pentru a arăta atât calitatea cât și scopul a ceea ce se face și se învață. Cineva spunea: „Esențialul muștrării creștine e să aducă inima copilului la inima Mântuitorului”.

„Înainte de a merge la școală, este bine să învețe Calea către Cer. Copilul va percepe Adevărul, chiar dacă nu a împlinit încă cinci ani. Bindecuvântați sunt micuții care pe genunchii celor mari învață Calea și nu au împlinit trei ani!”

Încă un lucru foarte important! Ceea ce părinții învață pe copii este fără folos dacă nu este dovedit printr-o viață sfântă și un exemplu bun. Răspunderea de bază a părinților creștini este să mărturisească în fața copiilor prin viețile lor și să facă aceasta fără a crea o contradicție între ceea ce-i învață și ceea ce fac.

Întrebarea 62

Cât de important este pentru o familie să aibă un timp de închinare împreună zilnic? Ce formă ar trebui să aibă această închinare?

Răspuns

Este bine și de folos pentru un creștin să aibă un timp de părtășie cu Dumnezeu singur, zilnic. Este bine și de folos pentru o familie să aibă un timp de părtășie cu Dumnezeu **împreună** în fiecare zi. Cineva spunea: „O familie care se roagă împreună, rămâne împreună”. Și aceasta este adevărat. Altcineva spunea: „O familie fără rugăciune este ca o casă fără acoperiș. Ea e deschisă și expusă furtunii și ploii.”

Este esențial pentru orice tată creștin să planifice un timp în fiecare zi când să-și conducă familia în citirea Bibliei, în rugăciune și închinare. Aceasta este o parte a responsabilității lui. Dacă tatăl nu este creștin sau nu mai este în viață sau nu este în familie, atunci este răspunderea mamei să facă lucrul acesta.

Momentele cele mai bune pentru acest timp de închinare variază de la familie la familie. Este bine să fie un moment în care familia este de obicei împreună și când familia are timp, pentru a se evita graba.

În general, dimineața nu este timpul cel mai potrivit din anumite motive (cu toate că **este** timpul cel mai potrivit pentru timpul de părtășie individuală). Multe familii au văzut că timpul cel mai potrivit pentru închinarea în familie este seara, la masă sau la încheierea mesei de seară.

Timpul de părtășie nu trebuie să fie prea scurt, dar nici prea lung, mai ales când copiii sunt prea mici. Lungimea și conținutul timpului de părtășie în familie ar trebui să fie raportat la cel mai tânăr membru care participă: 15 minute este un interval foarte bun. Închinarea în familie constă în câteva lucruri:

- Tatăl citește câteva versete biblice și le comentează **pe scurt**.
Tatăl poate citi și un fragment dintr-o carte cu povestiri biblice, cum ar fi de exemplu „Biblia pe înțelesul celor mici” de Marion Schoolland. Copiii pot răspunde la întrebări.
- Un timp de rugăciune la care pot să răspundă toți cei care doresc, înainte de rugăciune toți cei prezenți pot fi întrebați dacă au probleme sau cereri pentru rugăciune.
- Acest timp ar trebuie să fie urmat de o rugăciune pentru misionarii cunoscuți de familie. Este de folos să aveți o fotografie, un card de rugăciune sau un extras din cea mai recentă scrisoare. Pentru misionari vă puteți ruga sistematic în fiecare zi.
- Tatăl va încheia timpul de părtășie exprimând pe scurt lauda, mulțumirile și dragostea față de Dumnezeu, pentru tot ceea ce este și pentru tot ceea ce a făcut pentru ei.

Este vital ca acest timp petrecut să fie un timp de părtășie în **familie** și nu un „timp de închinare al **tatălui**”, unde tata face aproape totul și copiii devin tot mai plictisiți și tot mai neliniștiți. Este esențial pentru tată să asigure și participarea copiilor. Aceștia pot participa în toate cele trei secțiuni arătate mai sus:

- Cere copiilor să pună întrebări și să comenteze ceea ce s-a citit. Apoi răspunde acestor întrebări cât de scurt poți. Nu critica niciodată și nu te amuza de comentariile sau de întrebările lor, pentru că după aceea nu vor mai dori să participe.
- Îndeamnă copiii să-și spună nevoile lor și să se roage.
- Îndeamnă copiii să se roage pentru misionari, dar nu exercita presiuni asupra lor să facă lucrul acesta.

Întrebarea 63

Care este rolul și răspunderea spirituală a bunicilor pentru nepoți?

Răspuns

Să fii bunic este un mare privilegiu, dar cu acest privilegiu vin și multe răspunderi.

- **Binecuvântările și avantajele de a fi bunic sunt multe:**
  - ✓ De multe ori ai mai mult timp pentru nepoți decât ai avut pentru copiii tăi pentru că atunci când erai tânăr erai mai ocupat.
  - ✓ Ai mai multă experiență ca atunci când erai părinte. Ai învățat lecția cu copiii tăi. Acum poți pune în practică ce ai învățat.
  - ✓ Ai (sau ar trebui să ai) mai multă răbdare acum decât înainte.
  - ✓ Ai mai puțină răspundere. Poți să-i ajuți, poți să fii cu ei, poți să te bucuri de ei și apoi poți să-i lași în mâinile părinților lor.
  - ✓ Poți vedea cum cu timpul, între bunici și nepoți se pot stabili legături deosebite.

- **Un exemplu biblic al unei bunici**

În 2 Timotei 1:5 citim despre mama lui Timotei, Eunice, dar și despre bunica lui, Lois, și influența ei asupra lui:

- ✓ Ea a fost o bunică evlavioasă.
- ✓ Ea l-a învățat Cuvântul lui Dumnezeu din fragedă copilărie.
- ✓ Ea l-a influențat foarte mult pe Timotei și l-a ajutat să fie pregătit pentru convertire cât și pentru lucrarea lui viitoare.

Eu am avut o bunică sfântă și am fost influențat de ea, chiar dacă mi-am dat seama doar după aceea. Lăudați pe Domnul pentru bunicii credincioși.

- **Răspunderile bunicilor**

- ✓ Trebuie să înțelegi nevoile nepoților
  - nevoile lor spirituale (mântuirea și creșterea în viața creștină)
  - nevoile lor sociale (presiuni din partea lumii)
  - nevoile lor fizice (probleme de sănătate) sau mentale (probleme cu învățatul).
- ✓ Trebuie să vezi răspunderea ta, să faci ceva să-i ajuți.
- ✓ Trebuie să te rogi pentru fiecare din ei pe nume, cel puțin o dată sau de două ori pe zi, în mod concret
- ✓ Trebuie să te bucuri de ei și să le slujești:
  - construind o bună relație cu ei
  - ascultându-i
  - vorbindu-le
  - jucând jocuri
  - spunându-le povestiri din Biblie

- învățându-i adevăruri biblice
  - evanghelizându-i în mod subtil, fără presiune
  - ajutându-i să crească spiritual.
- **Pericole pe care ar trebui să le evite bunicii:**
- ✓ Nu e bine să fii prea autoritar sau împotriva hotărârilor pe care le-au luat părinții lor. Vorbește cu ei dacă nu ești de acord cu deciziile lor. Încearcă s-o faci într-un fel pozitiv. Explică-ți punctul de vedere. Nu fi negativ sau critic.
  - ✓ E bine să fii apropiat de nepoți, dar să nu te amesteci în problemele lor. Sunt copiii părinților lor și nu ai voștri.
  - ✓ Nu critica părinții dacă fac lucrurile altfel decât ai gândit tu.
  - ✓ Trebuie să menții permanent o relație bună cu părinții și în felul acesta vei avea acces liber și deplin la nepoții tăi.

SECȚIUNEA a VI.a: Lucrarea cu copiii

Întrebarea 64

Care ar fi calitățile necesare unei persoane care dorește să lucreze și să evanghelizeze copiii?

Răspuns

Lucrarea cu copiii și evanghelizarea lor este o misiune foarte importantă și este un mare privilegiu pentru cei activi în această lucrare. Este clar că cei care doresc să se implice în această lucrare vor avea nevoie de anumite calificări și voi enumera cinci din ele. Nu trebuie însă să uităm faptul că nimeni nu este perfect și că unele din aceste calificări, abilități se dezvoltă prin rugăciune, ascultare și experiență.

➤ **Învățătorul trebuie să fie o persoană convertită.**

Trebuie să-L cunoști pe Isus Hristos ca Domnul și Mântuitoru tău personal. Nu poți prezenta copiilor pe cineva pe care nu-l cunoști. Învățătorul trebuie să poată spune cu toată siguranța:

„Știu în cine am crezut” (2 Timotei 1:12).

Tragic este că sunt învățători care încearcă să-i învețe pe copii despre Domnul Isus Hristos, dar ei înșiși nu-L cunosc.

➤ **Învățătorul trebuie să fie o persoană consacrată.**

Trebuie să cauți să-I dai Domnului Isus Hristos primul loc în viața ta, să lupti, să mergi în părtășie cu El și să ai ca țintă o viață despărțită de păcat și de lume.

➤ Înainte ca să-i ceară lui Petru să hrăneasca mieluseii Lui, Domnul Isus l-a întrebat: „Simone, Fiul lui Iona, Mă iubești?” „Da, Doamne”, i-a răspuns Petru, „știi că Te iubesc”. După ce a avut această mărturisire a dragostei lui față de Hristos Domnul Isus a spus lui Petru: „Paște mieluseii Mei” (Ioan 21:15).

➤ **Învățătorul trebuie să aibă o convingere întreită.**

✓ Convingere asupra Cuvântului lui Dumnezeu.

Trebuie să ai convingerea că Biblia este inspirată și fără greșeli. În consecință, trebuie să fii un cititor sărguincios al Cuvântului lui Dumnezeu căci doar așa poți învăța copiii acest Cuvânt (2 Timotei 2:15).

✓ Convingere asupra lucrării lui Dumnezeu.

Trebuie să înțelegi că Dumnezeu este Stăpân și poți să-ți pui încrederea în El, să crezi că va lucra în inimile copiilor atunci când îi înveți Cuvântul lui Dumnezeu (Isaia 55:11).

✓ Convingere asupra voii lui Dumnezeu.

Trebuie să știi că Dumnezeu dorește ca acești copii să cunoască Cuvântul Lui, să fie evanghelizați, să știe că sunt importanți în ochii Lui și că El dorește ca nici unul să nu piară sau să fie pierdut (Matei 18:14).

➤ **Învățătorul trebuie să aibă compasiune.**

S-ar putea să nu fii un vorbitor foarte bun, dar dacă ai dragoste, compasiune pentru sufletele copiilor, aceste lucruri vor acoperi multe căderi. Ele te vor încuraja să te rogi pentru copii în mod periodic și personal. Acesta e tipul de compasiune pe care L-a avut Domnul Isus pentru copii (Matei 9:36).

➤ **Învățătorul trebuie să știe că este chemat.**

Motivul pentru care predai copiilor este faptul că Dumnezeu, Duhul Sfânt, a pus această lucrare pe inima ta și te-a chemat la această lucrare. Este o mare diferență atunci când știi că aceasta este lucrarea lui Dumnezeu și nu a ta. Acest lucru te ajută să mergi mai departe, chiar în împrejurări dificile (Fapte 26:19-22). Deci cele cinci calificări sunt:

CONVERTIRE – ȘTIU
CONSACRARE – IUBESC
CONVINGERE – SUNT SIGUR
COMPASIUNE – ÎMI PASĂ
CHEMARE – ASCULT

Întrebarea 65

Cum să câștig copiii pentru Evanghelie? Ce pot să fac? Cum trebuie să încep?

Răspuns

Sunt bucuros să știu că ai pe inimă copiii și ai dorința să-i câștigi pentru Evanghelie. Ți-aș sugera următoarele:

- Petrece timp în rugăciune și roagă-L pe Dumnezeu să te călăuzească, să-ți arate ce trebuie să faci.
- Vorbește cu pastorul și directorul Școlii Duminicale dacă este posibil ca și tu să predai unui grup de copii în cadrul Școlii Duminicale. S-ar putea ca acești copii să nu aibă nevoi deosebite, să fie copii care au mai auzit Cuvântul lui Dumnezeu dar lucrând cu ei vei câștiga experiență și aceasta îți va fi de ajutor atunci când vei merge la cei „din afara” bisericii. În același timp sunt sigur că și între copiii de la Școala Duminicală sunt mulți care au nevoie de ajutor spiritual.
- Caută o posibilitate să predai la un Grup Vestea Bună. Aceasta este o întâlnire săptămânală cu copiii într-o familie sau într-un alt loc disponibil (de exemplu, școală, spital sau sală de orice fel). Citește răspunsul la întrebarea 57 pentru mai multe detalii. Acest Grup Vestea Bună poate fi ținut chiar în casa ta.
- În timpul verii caută posibilități de a evangeliza în locurile în care se joacă copiii. Unii copii vor veni și te vor asculta. Aceasta este cea mai dificilă formă de lucru cu copiii și s-ar putea să fii emoționat. Ar fi bine să mai găsești pe cineva și să lucrezi în doi în această misiune. Aceste întâlniri în aer liber pot fi ținute săptămânal în același loc în perioada vacanței de vară sau zilnic, timp de o săptămână.
- Poți distribui tractate de evangelizare pentru copii. AMEC are câteva tipuri de tractate de evangelizare pentru copii. Misiunea nu este dificilă, dar poate fi foarte roditoare.
- Dacă îți faci timp vei găsi și alte posibilități de lucru cu copiii.
  - ✓ poți sluji Domnului ca sfătuitor într-o tabără de copii
  - ✓ poți preda într-un Club Biblic de Vacanță
  - ✓ poți lucra ca ajutor într-o evangelizare/serbare pentru copii

Iată patru sfaturi care îți vor fi de ajutor:

- Este bine să participi la un curs de instruire pentru învățători, cum sunt cele organizate de AMEC, și să mergi la conferințe și cluburi pentru lucrătorii cu copiii, astfel încât să înveți cât mai multe. Te sfătuiesc să citești cărți pentru lucrătorii cu copii cum sunt și cărțile din această serie. Dacă nu ai toate cărțile prezentate în lista de la pagina 2, le poți comanda la AMEC.
- Fă-ți timp pentru rugăciune, ca Dumnezeu să te folosească în viețile copiilor.
- Caută, pe cât este posibil, să lucrezi împreună cu alții care au aceeași dorință și viziune ca și tine. Lucrul în grup este mai bun decât lucrul de unul singur.
- Caută să predai copiilor într-un mod cât mai atractiv, fără a face din aceasta un divertisment. Dumnezeu te-a chemat să evangelizezi copiii; și trebuie să faci lucrul acesta și să-i înveți Evanghelia folosind principiile biblice.

Întrebarea 66

Ce aş putea privi drept scopuri primare în lucrarea mea cu copiii?

Răspuns

➤ **Trebuie să înțelegi că sunt două grupuri de copii:**

- ✓ În primul rând, sunt copiii care nu au crezut în Isus Hristos ca Domnul și Mântuitorul lor. Biblia e foarte clară în legătură cu situația copiilor fără Hristos. Ei sunt născuți cu o natură păcătoasă (Psalmul 51:5). Ei sunt departe de Dumnezeu (Isaia 53:6; Matei 18:12-13) și sunt pierduți din punct de vedere al poziției lor (Matei 18:11). Păcatul lor îi desparte de Dumnezeu. Acești copii sunt morți din punct de vedere spiritual (Efeseni 2:1), orbi din punct de vedere spiritual (2 Corinteni 4:4) și sub dominația și puterea păcatului (Romani 6:17). Dacă au ajuns la vârsta responsabilității, a înțelegerii și nu au crezut în Hristos, sunt vinovați înaintea lui Dumnezeu (Romani 3:19), și dacă mor în această condiție vor fi pierduți pentru veșnicie (Ioan 3:36).

Acești copii au nevoie de Isus Hristos ca Mântuitor al lor.

- ✓ Un alt grup sunt copiii care au crezut în Isus Hristos ca Domnul și Mântuitorul lor. Biblia ne învață că și copiii, chiar dacă sunt mici, pot crede în Domnul Isus Hristos ca Mântuitor (Matei 18:6). Atunci când fac acest lucru, El le dă viață spirituală (Ioan 6:47), vedere spirituală (Fapte 26:18), iertarea tuturor păcatelor (Efeseni 1:7), locuirea de către Duhul Sfânt (Fapte 2:38) și viața veșnică (Luca 19:10; Ioan 3:16); și același timp El rupe legăturile păcatului din viețile lor (Romani 6:18) și îi schimbă (2 Corinteni 5:17).

Acești copii nu au nevoie de viață spirituală; ei o au deja. Nu au nevoie să fie evanghelizați. Ei au nevoie de hrană spirituală astfel încât să poată crește din punct de vedere spiritual (1 Petru 2:2). Dumnezeu le poruncește „să crească în harul și cunoștința Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos” (2 Petru 3:18).

➤ **De aceea, ca lucrător cu copiii trebuie să ai două obiective:**

- ✓ Trebuie să te rogi pentru copiii nemântuiți ca și ei să creadă în Isus Hristos ca Domnul și Mântuitorul lor.
- ✓ Trebuie să te rogi pentru creșterea spirituală a copiilor mântuiți.

De aceea, ca lucrător cu copiii ai două lucrări:

- ✓ În primul rând ești pescar.

În timp ce predai copiilor **pescuiești** de obicei copii care nu sunt mântuiți. Rolul tău este acela al unui evanghelist și dorești ca învățătura ta să aibă aplicație în viața copiilor nemântuiți, să-i îndemne și să-i încurajeze să creadă în Isus Hristos ca Domnul și Mântuitorul lor.

Domnul Isus a chemat pe Simon Petru să fie un astfel de pescar: “Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni.” (Matei 4:19).

- ✓ În al doilea rând tu ești un păstor.

În timp ce predai, **hrănești** acei copii care sunt mântuiți. Învățătura trebuie să aibă aplicație în viața copiilor mântuiți să-i ajute să crească spiritual.

Domnul Isus i-a spus lui Petru la trei ani după prima lui chemare să fie un păstor:

„Paște mieluşei Mei ... paște oițele Mele ... paște oile Mele” (Ioan 21:15-17).

Fiecare învățător și lucrător cu copiii are două misiuni și două responsabilități:

- să pescuiască
- să hrănească

Ești chemat să lucrezi cu copiii chiar dacă ai de plătit un preț.

Întrebarea 67

Cum pot să evanghelizez copiii nemântuiți și cum pot să hrănesc copiii mântuiți în același timp, în aceeași oră?

Răspuns

Este clar că ar fi mult mai ușor și mult mai simplu să-i învățăm pe copii dacă toți ar fi din același grup, dacă toți ar fi, fie mântuiți, fie nemântuiți. Aceasta este o situație de excepție. Copiii pe care îi aveți în grupa de copii se împart în general în două grupe, cu nevoi diferite și de aceea aveți două lucrări (vezi răspunsul la întrebarea 66).

Cu toate acestea, nu este chiar așa de complicat să slujești ambelor grupe de copii, cum pare la prima vedere.

Primul tău obiectiv în predarea unei lecții biblice este învățarea adevărului central al acelei lecții. Povestirea biblică nu este doar o povestire cu o narațiune interesantă. Povestirea biblică învață pe copii un adevăr relevant. Povestirea este doar vehicolul sau canalul care ne ajută să învățăm acel adevăr. Povestirea nu este sfârșitul, ci este calea către sfârșit.

Adevărul central trebuie învățat pe parcursul lecției biblice de către **toți** copiii - mântuiți și nemântuiți.

Dar, pentru că nevoile celor două grupe sunt diferite, un adevăr central poate fi aplicat în două căi:

- Poate fi aplicat copiilor nemântuiți pentru a le arăta că și ei trebuie să fie mântuiți și cum pot să fie mântuiți.
- Poate fi aplicat copiilor mântuiți pentru a-i ajuta să crească.

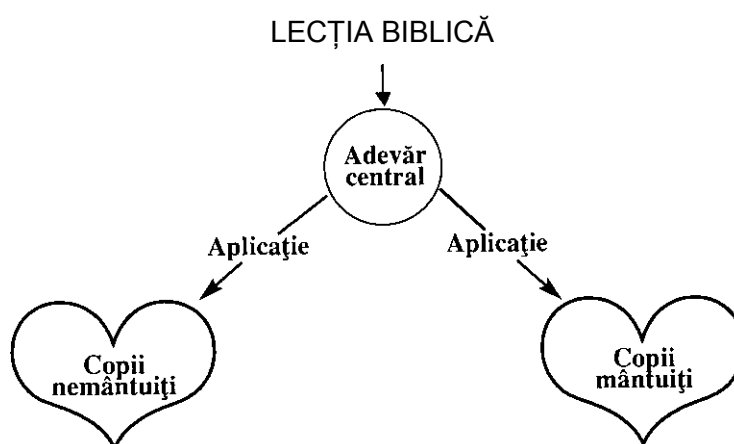
Ambele aplicații vor fi făcute spre sfârșitul lecției, după ce a fost predat adevărul central. Este bine ca cele două aplicații să fie făcute separat. De asemenea este bine ca învățătorul să pună clar cui se adresează și cui se aplică adevărul:

„Dacă nu ai crezut în Isus Hristos ca Mântuitorul tău...”

„Dacă ai crezut în Isus Hristos ca Mântuitorul tău...”

Fiecare aplicație ar trebui să se încheie cu un îndemn adresat copiilor din acel grup - fie să răspundă adevărului, fie să creadă în Isus Hristos ca Mântuitor, fie să facă un pas înainte în viața creștină.

De exemplu:

Același principiu este valabil și în alte părți ale programului nostru cu copiii. Atunci când îi învățăm versetul pe de rost, povestirea misionară, lecții de doctrină și cântări, învățăm pe **toți** copiii, dar din când în când e bine să facem aplicații pentru cele două grupe de copii.

Cele mai multe lecții biblice pot fi predate așa cum am arătat mai sus, cu un adevăr central și două aplicații. Cu toate acestea, dacă nu este posibil să aplici adevărul central fiecărei grupe de copii (și lucrul acesta nu se întâmplă foarte des), atunci există învățatură și aplicație pentru celălalt grup în celelalte părți ale programului cu copiii.

Întrebarea 68

Puteți să îmi dați câțiva pași simpli de pregătire a unei lecții biblice și îmi puteți explica mai bine răspunsul la întrebarea 67?

Răspuns

În introducere aș dori să nu uităm două lucruri:

- Răspunderea ta nu este să spui o povestire biblică, ci să-i înveți o lecție biblică. Le vei spune o povestire biblică, dar vei folosi această povestire biblică pentru a învăța **toți** copiii un adevăr.
- Răspunderea ta este să expui pasajul lecției biblice. **Trebuie** să înveți adevărul sau adevărurile care sunt în pasaj și nu să încerci să-i înveți adevăruri care nu sunt în pasaj. Trebuie să aduci la lumină adevărurile conținute în acel pasaj biblic. Aceasta înseamnă exegeză. Să nu crezi că trebuie să introduci adevăruri în pasajul biblic pe care după aceea să le explici.

Iată șapte pași de bază ce-i poți urma în pregătirea unei lecții biblice:

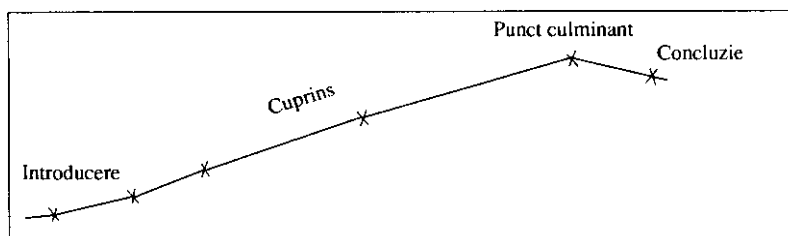
- **Trebuie să găsești adevărul central în pasajul ce îl predai.**

- Ce ne învață Dumnezeu prin acest pasaj?
- De ce este acest text în Biblie?
- Care este adevărul pe care Duhul Sfânt ți-l descoperă în mod personal?

S-ar putea să fie mai multe adevăruri, dar alege unul care crezi că este adevărul principal, un adevăr care va fi de mare ajutor pentru copii. Scrie-l într-o propoziție scurtă și simplă. *De exemplu, adevărul central din povestirea despre creație din Geneza 1, 2 poate fi: „Dumnezeu este mare și poate face totul”.*

- **Trebuie să faci un plan al lecției compus din introducere, cuprins, punct culminant și încheiere.**

Scrie schița acestui plan, urmărind cele patru componente. Sub primul, al treilea și al patrulea titlu vei scrie un paragraf mai scurt, câteva propoziții, care să-ți aducă aminte ce ai de spus la cele patru puncte. Sub al doilea titlu vei scrie un număr de propoziții una sub alta, care îți vor aduce aminte ce s-a întâmplat pas cu pas în povestire.

- **Trebuie să decizi unde în acest plan poți preda copiilor în modul ușor și firesc adevărul central.**

Ar fi bine dacă poți învăța acest adevăr de cel puțin patru sau cinci ori în diferite locuri în lecția biblică. De asemenea ar fi bine ca ori de câte ori predai adevărul central să explici noțiunii în mod progresiv, astfel încât să nu fie doar o repetiție verbală. Aceasta înseamnă că repeți adevărul central și-i ajuți pe copii să-l înțeleagă, fără a fi plictisitor. Adevărul central poate fi prezentat și în alte părți ale programului (de exemplu la cântări). Planul

lecției arată cam ca diagrama de la pagina 141, iar X indică locul unde poți preda adevărul central. *De exemplu, atunci când predai creația, poți vorbi despre diferite aspecte ale adevărului central, despre măreția lui Dumnezeu și puterea Lui de șase ori în timpul lecției biblice – o dată pentru fiecare zi a creației.*

➤ **Trebuie să decizi care va fi aplicația pentru copiii mântuiți.**

Atunci când scrii planul lecției este bine să știi și unde, pe parcursul lecției, vei face aplicația adevărului central pentru copiii mântuiți. Aplicația trebuie să fie în strânsă legătură cu adevărul central. Trebuie să includă cuvintele „tu” și „de aceea”. Este clar că nu poți să aplici adevărul central înainte de a-l preda, așa că această aplicație va fi spre sfârșitul lecției, după ce s-a explicat adevărul central a treia sau a patra oară.

*De exemplu, aplicația adevărului central din lecția creației (Dumnezeu este mare și poate face totul), pentru copiii mântuiți poate fi: (De aceea) **El te poate ajuta să-ți stăpânești limba.***

➤ **Trebuie să decizi care va fi aplicația pentru copiii nemântuiți.** Aplicația trebuie să fie întotdeauna legată în mod logic de adevărul central și să fie o concluzie logică care se poate trage din acesta. Ea poate fi scoasă din învățarea adevărului central și poate fi inclusă mai târziu în lecție. Este bine ca cele două aplicații să fie prezentate separat, în momente diferite ale lecției. Dacă cei mai mulți dintre copii sunt nemântuiți, atunci ar fi bine să fie prezentată această aplicație o dată cu ultima repetare a adevărului central.

*De exemplu, aplicarea adevărului central al creației (Dumnezeu este mare și poate face totul), copiilor nemântuiți ar putea fi: (De aceea) **El te poate salva oricât de mari îți sunt păcatele.***

➤ **Trebuie să te simți liber să prezinți copiilor și alte adevăruri.**

În timp ce faci această aplicație copiilor nemântuiți, trebuie să te simți liber să le vorbești și despre alte adevăruri ce te pot ajuta să faci adevărul central și aplicația mai clare. Nu e nevoie să găsești aceste adevăruri în pasajul biblic. Nu le vei preda, ci le vei prezenta pe scurt copiilor și-i vei ajuta să aplice adevărul central.

De exemplu, atunci când îi înveți despre Dumnezeu care este mare și poate să mântuiască, poți menționa că mântuirea copilului e valabilă doar pentru că Domnul Isus Hristos a murit pentru el și că trebuie să creadă în Isus Hristos pentru a fi mântuit.

➤ **Trebuie să îndemni copiii să răspundă adevărului și aplicației.** Dacă ai predat adevărul tuturor copiilor prezenți și ai făcut aplicație pentru ambele grupe de copii, trebuie să îndemni ambele grupe de copii să răspundă invitației care tocmai a fost dată. Îndemnul trebuie să fie clar, cu căldură și entuziasm, dar fără presiune. Atunci copiii nu vor da înapoi.

De exemplu:

- ✓ *„Dumnezeu este mare și poate face totul Ești tu gata să îl lași pe Dumnezeu să fie în control asupra limbii tale? Ești tu gata să-l spui astăzi: «Da, Doamne» și să crezi că El poate să te ajute?” (îndemn pentru copiii mântuiți).*
- ✓ *„Și tu poți crede în Isus Hristos chiar astăzi. El a promis că te va salva indiferent ce ai făcut. Dumnezeu este mare și poate să facă totul. Vrei să-L rogi să te mântuiască chiar acum?”(invitație pentru copiii nemântuiți).*

Întrebarea 69

Cum pot să prezint lecția biblică într-un mod interesant astfel încât copiii să asculte și să fie liniștiți?

Răspuns

Iată câteva reguli simple pentru a face lecția biblică interesantă pentru copii.

➤ **Fii clar.**

Fii sigur că ai ales o lecție biblică ce este prin conținutul ei relevantă și clară copilului și problemelor lui. Evită repetarea continuă a acelorași fraze, în același moment, în fiecare

lecție. Exegeza este arta descoperirii a ceea ce înseamnă un pasaj din Scriptură și a ceea ce ne învață. Dacă faci exegeză și expunerea corespunzătoare a pasajului biblic și dacă o aplici la momentul potrivit, atunci de la o săptămână la alta va fi varietate.

➤ **Pregătește-te.**

Trebuie să pregătești lecția conștiincios și să știi exact ceea ce ai de spus și când, adevărurile pe care le vei învăța, aplicațiile pe care le vei face, exemplele pe care le vei folosi. Învățătorul care este bine pregătit este relaxat pentru că știe ce are de făcut și lecția lui decurge frumos.

➤ **Fii viu.**

Tu însuși ești cel mai bun mijloc vizual. Fă ca povestirea și lecția biblică să fie vii. Nu îngheța și nu fi opac. Folosește-ți mâinile, fața, vocea, chiar și picioarele pentru a avea o prezentare interesantă și atractivă. Dar nu exagera în aceasta. Folosește mijloace vizuale. Mijloacele vizuale pot fi un mijloc extraordinar pentru a menține atenția copiilor și a le explica anumite incidente sau adevăruri mai greu de înțeles pentru vârsta lor. Flanelograful e unul din cele mai bune mijloace vizuale. Este atractiv și imaginile de pe flanelograf se schimbă în mod continuu. Planșele sunt foarte folositoare, în mod deosebit în aer liber. Ceea ce spui copiilor și ceea ce-i înveți contează cu adevărat. „*Credința vine în urma auzirii, iar auzirea prin Cuvântul lui Dumnezeu*” (Romani 10:17).

Nu uita că ești acolo să-i evanghelizezi pe copii, să-i înveți Cuvântul lui Dumnezeu și nu să-i distrezi.

➤ **Folosește exemple.**

Un exemplu este o istorisire sau un eveniment care îi va ajuta pe copii să înțeleagă ceea ce-i înveți. Domnul Isus a folosit deseori parabole pentru a face acest lucru. Un copil a spus despre Charles Spurgeon, pastorul și învățătorul evanghelist de la mijlocul secolului XIX: „Îmi place acel predicator pentru că el are așa de multe «ilustrații»”. Exemplele sunt ca niște ferestre care lasă lumina să pătrundă în clădire. Dacă ai o lecție care are doar cărămidă fără ferestre, nu va fi prea multă lumină și va fi multă neliniște. În același timp, nu trebuie să avem o clădire care are ferestre și nu are cărămizi. O astfel de clădire nu este de folos. Vă îndemn să folosiți cel puțin două exemple scurte și relevante în fiecare lecție biblică.

➤ **Fii simplu.**

Fii sigur că acești copii înțeleg ce ai spus. Evită cuvintele lungi sau complicate (fără explicație). Evită terminologiile teologice (fără explicație). Încearcă să fii cât mai simplu, mai ales pentru că sunt așa de mulți copii care au foarte puține cunoștințe biblice. Nu trebuie să aștepți ascultare de la copii dacă ei nu știu despre ce le vorbești.

O soră mai în vârstă i-a spus unei surori tinere care începuse lucrarea cu copiii:

„Fii simplă, soră, fii simplă!”

Și este bine să amintim și sfatul unui frate mai bătrân:

„Fii scurt, frate, fii scurt!”

Întrebarea 70

Copiii sunt atenți când le spun povestirea biblică, dar când ajung la sfârșit și încerc să le spun ce înseamnă, sunt foarte neliniștiți. Ce aș putea să fac?

Răspuns

Mă tem că problema ta este una foarte comună. Ne-am confruntat cu toții cu ea și am avut și eu de a face cu ea.

În general, copiii ascultă liniștiți când li se spune o povestire și când narațiunea este interesantă și captivantă. Din nefericire, nu mai ascultă așa de liniștiți „ce înseamnă” și, în mod deosebit, aplicațiile.

Voi folosi un exemplu ca să răspund la această întrebare.

O mamă dorea să dea o pastilă băiețelului. L-a rugat să deschidă gura, i-a pus pastila pe limbă, dar imediat băiețelul a scuipat-o. Nu-i plăceau pastilele.

Așa că a încercat încă o dată. Ea știa că băiețelului îi place gemul de zmeură. Așa că luă o linguriță de gem, puse pastila în linguriță și dădu gem copilului. Copilul a gustat, a mâncat gemul, dar când a ajuns la pastilă, a scuipat-o din nou.

Dar și mamele sunt foarte deștepte. Această mamă a făcut o nouă încercare. A zdrobit pastila până a făcut-o un praf fin, apoi a amestecat acest praf cu o linguriță de gem de zmeură și l-a dat copilului. Copilul a mâncat cu bucurie. Nu a știut că împreună cu gemul, a înghițit și pastila pentru că era foarte bine amestecată.

Aceasta nu este exemplul cel mai fericit. Evanghelia și adevărurile Cuvântului lui Dumnezeu nu sunt tablete. Cu siguranță nu! Dar cred că înțelegi ce vreau să spun.

Când predai lecția, copilul poate să gândească, să privească adevărurile și aplicația la fel cum privește o tabletă. Poate să privească povestirea și narațiunea la fel de bune precum gemul. Dacă spui o povestire și după aceea la sfârșit încerci să înveți și să aplici adevărul, s-ar putea să pierzi atenția copiilor. Dar dacă zdrobești adevărul, îl împărți în bucățele și le amesteci împreună cu lecția biblică, copiii vor asculta cu plăcere povestirea și adevărul biblic. Aceasta se numește „a împleni adevărul în lecție”, o metodă despre care am vorbit în răspunsul la întrebarea 68.

Două sfaturi pentru a menține atenția copiilor chiar și când ajungi la aplicația finală:

- Folosește exemplul unui copil care a răspuns adevărului și arată ce s-a întâmplat în viața lui. Aceasta te va ajuta să explici aplicația și să îndemni pe copii să asculte cu mai mare atenție.
- Nu folosi aplicații și concluzii prea lungi. Dacă i-ai învățat acest adevăr pe parcursul lecției biblice și le-ai dat o aplicație clară, nu trebuie să mai predai din nou acel adevăr. O lecție bună are întotdeauna o concluzie scurtă și se termină atunci când copiii mai au voința și dorința să asculte mai departe.

Întrebarea 71

De ce ați accentuat faptul că trebuie să învățăm un adevăr central într-o lecție biblică? Nu ar trebui să încercăm să-i învățăm câteva adevăruri - patru, șase sau chiar mai multe - ținând cont că mulți copii știu așa de puțin și au nevoie să învețe așa de mult?

Răspuns

Unul din principiile de bază ale predării este principiul concentrării. Cu alte cuvinte, predarea este cu atât mai eficientă cu cât îi învățăm mai puțin, dar mai temeinic. Dorim ca acești copii să învețe bine un adevăr și să-l aplice în viețile lor.

În lucrarea mea de predare, m-am confruntat cu două probleme:

- Ca învățător nu am timpul necesar, nici abilitatea să-i învăț pe copii mai multe adevăruri (într-o lecție biblică de 15 sau 20 de minute). A-i învăța ceva înseamnă a explica, a simplifica, a exemplifica, a repeta și a aplica și este imposibil pentru mine să-i învăț mai multe adevăruri în mod eficient într-un timp scurt. Menționarea unui adevăr, enumerarea unui adevăr, referirea la un adevăr nu înseamnă predarea lui. Este bine să evităm filozofia conform căreia tot ce avem de făcut este să spunem ceva și să credem că aceasta înseamnă să-i învățăm pe copii. Cred că este mai bine să-i învăț un singur adevăr în timpul pus la dispoziție astfel încât toți copiii să-l înțeleagă și să am încrederea că-l vor aplica în viețile lor.
- Cei mai mulți dintre copii nu au abilitatea de a înțelege și a aplica mai multe adevăruri atunci când acestea sunt prezentate doar în 20 de minute. Acest lucru este valabil mai ales când predăm copiilor care au cunoștințe foarte puține despre Biblie și pentru care cea mai mare parte a învățaturii este complet nouă. Numărul copiilor cu puține cunoștințe biblice este destul de mare și nu trebuie să-i uităm pe acești copii.

Doresc ca toți copiii din grupul meu să înțeleagă ce vreau să le spun și să învețe să aplice acel adevăr pe care l-au înțeles în viețile lor. Atât eu cât și copiii avem nevoie de timp ca să împlinim aceasta. Dacă eu încerc să-i învăț mai multe adevăruri într-o lecție biblică, s-ar putea să nu-i învăț nimic și ei să plece cu nimic acasă.

Este important să ne aducem aminte că **a învăța** un adevăr central nu înseamnă să eliminăm celelalte adevăruri. Este bine să menționați și să vorbiți copiilor despre oricare alt adevăr care vă ajută să predați și să aplicați adevărul central. Mai mult, nu este necesar ca toate aceste adevăruri să fie în pasajul din care predați copiilor.

Atunci când predați copiilor este bine să nu uitați formula PMO:

Predă un singur adevăr.

Menționează alte adevăruri care te ajută să predai acel adevăr.

Omite celelalte adevăruri.

Cu mulți ani în urmă, când predam o lecție biblică, îmi stabileam drept obiectiv, și încercam să-i învăț pe copii, șapte sau opt adevăruri în fiecare lecție. Primele șase adevăruri erau adevăruri ale Evangheliei pentru copiii nemântuiți și scopul meu era să găsesc toate cele șase adevăruri în pasajul din care predam și să le includ în fiecare lecție. Apoi aveam un adevăr pentru copilul mântuit (care era separat și distins de cele șase adevăruri ale Evangheliei) și din când în când încercam să includ câteva învățături despre atributele lui Dumnezeu. Am învățat și studenții mei să urmeze același model.

Această metodă a avut câteva avantaje. Sistemul era ușor de înțeles și relativ ușor de urmat. Și Dumnezeu s-a folosit de aceasta în lucrarea și în misiunea mea pentru alții.

Dar cu timpul am început să simt că această metodă de prezentare a lecției e tot mai greoaie. Întâi, pentru că o exegeză bună a fiecărui pasaj biblic nu îmi permitea să găsesc toate cele șase adevăruri și îmi era dificil să le prezint în mod natural. În al doilea rând, am simțit că a încerca să-i înveți așa de multe adevăruri într-o lecție biblică era dificil, dacă nu chiar imposibil, atât pentru mine cât și pentru copii.

Așa că am început să caut un mod mai bun de a prezenta lecția biblică astfel încât să-i ÎNVĂȚ în mod real adevăruri. În cele din urmă am ajuns la metoda pe care v-am prezentat-o mai înainte. Metoda constă în a preda un adevăr central tuturor copiilor și apoi a aplica **acel** adevăr central atât copiilor mântuiți și cât și copiilor nemântuiți. Cred că aceasta este o metodă eficientă de a-i învăța lecția biblică și am descoperit că este relativ simplă și ușor de pus în practică. Această metodă dă și unitate lecției biblice. Lecția devine un tot unitar în jurul adevărului central. Mi s-a părut mai bine așa decât să avem două teme separate sau două învățături separate într-o lecție, una pentru copiii mântuiți și alta pentru copiii nemântuiți, de multe ori fără nicio legătură una cu alta.

Întrebarea 72

Dar nu este necesar să fim siguri că adevărurile de bază ale Evangheliei sunt prezentate în fiecare lecție biblică?

Răspuns

Înainte de toate, aș dori să spun ceva foarte clar. Eu lucrez pentru Child Evangelism Fellowship și Dumnezeu m-a chemat să fiu un evanghelist pentru copii. De aceea, ori de câte ori învăț un grup de copii în care unii nu sunt mântuiți, încerc să-i evanghelizez. Aceasta este o parte importantă a lucrării și nu trebuie s-o omit.

Dar aceasta **nu** înseamnă că eu trebuie să inserez un anumit număr de adevăruri ale Evangheliei în fiecare lecție biblică și aceasta nu înseamnă că eu am un număr fix de adevăruri în fiecare pasaj.

În Faptele Apostolilor Evanghelia a fost predicată de către apostoli de câteva ori celor nemântuiți. Un studiu al mesajelor lor de evanghelizare arată că **ei** nu au avut de fiecare dată un număr fix de adevăruri ale Evangheliei. Au vorbit și au adus în fața oamenilor adevărurile Evangheliei pe care le-au simțit că sunt bune pentru cei care îi ascultau. De exemplu, Pavel în Fapte 17:22-31, și apoi când vorbește neamurilor, pune accentul asupra lui Dumnezeu ca și Creatorul, asupra

responsabilității omului față de Dumnezeu și asupra învierii Domnului Isus Hristos. Petru, când vorbește iudeilor în Fapte 2:14-40, pune accentul pe umanitatea lui Isus Hristos, pe moartea Lui ca parte a planului lui Dumnezeu și în mod deosebit pe învierea Lui ca o împlinire a profețiilor din Vechiul Testament.

Detaliile diferă în aceste mesaje, dar ceea ce au în comun este:

- Moartea, învierea și înălțarea Domnului Isus Hristos
- Îndemnul la pocăință sau la credință în Isus Hristos.

Fiecare evanghelist pentru copii ar trebui să fie un bun exeget al Scripturilor și ar trebui să-i învețe ceea ce este conținut în pasajul biblic pe care se bazează lecția lui. Exegeza este scoaterea din text a adevărilor biblice pe care le conține textul. Exegeza nu înseamnă să pui în text adevăruri care nu sunt acolo. Noi suntem chemați să facem exegeză și nu să introducem în Biblie adevăruri. Suntem chemați să învățăm din Biblie și nu să adăugăm.

Câțiva pași de urmat pentru evanghelizarea în timpul lecției biblice:

- Înțelege în mod clar mesajul mântuirii și adevărurile Evangheliei conținute în acest pasaj. AMEC are un crez declarat care conține aceste lucruri.
- Studiază pasajul pe care îl ai de predat, cu grijă și vezi dacă adevărul central este unul din adevărurile Evangheliei.
- Învață acel adevăr pe parcursul lecției biblice.
- Menționează și enumeră și alte adevăruri care te ajută să predai și să clarifici acel adevăr central. Acesta nu trebuie să fie neapărat un mesaj.
- Aplică adevărul central copiilor nemântuiți pentru a le arăta ce trebuie să facă pentru a fi mântuiți și cum pot fi mântuiți. Din nou, poți menționa și alte adevăruri dacă te ajută în aplicație.
- Îndeamnă copiii să răspundă la ceea ce au auzit.

Atunci când se practică metoda de predare care cere învățătorilor să încerce să găsească un anumit număr de adevăruri ale Evangheliei în predarea unui pasaj biblic, se pot ivi cel puțin patru probleme:

- Exegeza pasajului, în special dacă este din Vechiul Testament, nu permite să se facă acest lucru în mod normal și natural. Pericolul este că se poate ajunge la adevăruri introduse artificial în pasaj, adevăruri care nu sunt acolo. De aceea cred că o exegeză bună are importanță primară în pregătirea lecției biblice. Statutul organizației Asociația Misionară Pentru Educarea Copiilor asupra acestui subiect al evanghelizării spune: „Învață adevărurile mântuirii găsite în pasajul din Scriptură fără a forța interpretarea pentru a include adevăruri care nu sunt acolo.”
- Inserarea acelorași adevăruri ale Evangheliei în fiecare lecție biblică poate duce la o anumită repetare în fiecare lecție. Ceea ce am spus mai înainte că mai multă flexibilitate și poate face lecțiile mult mai interesante.
- Este dificil să decizi care din cele peste 30 de adevăruri ale Evangheliei incluse în crezul AMEC pot fi inserate în fiecare lecție.
- Este dovedit faptul că, cu cât includem mai multe adevăruri într-o lecție, cu atât le predăm mai puțin. Nu poți spune că ai predat un adevăr biblic copiilor atunci când doar l-ai menționat.

În legătură cu această întrebare, conducerea AMEC a arătat clar că **nu** este absolut necesar să incluzi adevărurile Evangheliei în fiecare lecție biblică dacă textul biblic al lecției nu îți permite să faci lucrul acesta în mod natural.

Statutul AMEC include următorul citat despre evanghelizare:

„Prezintă mesajul mântuirii (nevoia mântuirii, calea mântuirii și beneficiile mântuirii) într-un mod cât mai deplin, dar și cât mai simplu posibil, de fiecare dată când ai ocazia să evanghelizezi copilul sau un grup de copii. Chiar dacă lecția biblică este locul cel mai potrivit să faci acest lucru, **dacă este necesar poți folosi și alte părți din programul cu copiii pentru a prezenta acest mesaj.**”

Aceasta spune clar trei lucruri:

- Este răspunderea noastră să-i învățăm pe copii esențialul mesajului mântuirii de fiecare dată când avem ocazia.
- Lecția biblică este cel mai potrivit moment să facem acest lucru.
- Dacă o bună exegeză a pasajului biblic (pe care e bazat textul lecției) nu ne permite să-i învățăm nici un adevăr al Evangheliei, trebuie să facem acest lucru în alte părți ale programului.

Întrebarea 73

Este o singură metodă de predare a lecției biblice potrivită pentru fiecare ocazie când suntem cu copiii?

Răspuns

Sunt principii de bază ce trebuie urmărite în fiecare lecție biblică, dar în același timp este clar că nu există o prezentare și o metodă unică.

Am văzut că în Faptele Apostolilor există flexibilitate în structura în conținutul mesajului evanghelic predicat de apostoli. De exemplu, mesajul Evangheliei predicat de Petru în ziua Cincizecimii din Fapte 2 este diferit de mesajul Evangheliei predicat de Pavel în Atena, în Fapte 17. De ce? Pentru că oamenii cărora li se adresau cei doi erau așa de diferiți. Petru vorbea iudeilor care știau Vechiul Testament și care înțelegeau multe adevăruri despre Dumnezeu. Aceste adevăruri le erau deja cunoscute. Așa că el a început să le vorbească despre viața, moartea și învierea Domnului Isus Hristos. Atenienii din capitolul 17 nu aveau cunoștințe biblice, nu știau nimic despre Dumnezeu. Așa că Pavel a trebuit să meargă înapoi „la începuturi” să le vorbească în primul rând despre Dumnezeu Creatorul. După aceea a început să le vorbească despre Domnul Isus Hristos și învierea Lui, înainte ca să fie întrerupt prin reacția lor negativă.

Mesajul evanghelic trebuie să se concentreze asupra persoanei și lucrării Domnului Isus Hristos și trebuie să îndemne ascultătorii să răspundă acestui mesaj cu pocăință și credință. Mesajul este unic, dar metodele folosite pentru a prezenta aceste adevăruri și structura prezentării variază în funcție de anumite împrejurări.

➤ Înțelesul pasajului biblic

Noi trebuie să învățăm, în timp ce evanghelizăm, ce este în **acel** pasaj biblic. Chiar din diversitatea pasajelor biblice vor rezulta diferențe și varietate de la lecție la lecție.

➤ Timpul disponibil

Cât de mult îi învățăm pe copii și cât de multe adevăruri îi învățăm depind de timpul disponibil și acesta va fi o sursă de variație. Trebuie să ne adaptăm lecția timpului disponibil.

➤ Structura socială și nevoile copiilor

Conținutul și structura unei lecții pot varia de la un grup de copii la altul. De exemplu, lecția pe care o predăm copiilor dintr-o Școală Duminicală, dintr-o biserică evanghelică, nu este aceeași cu cea pe care o predăm unui grup de copii din familii musulmane la o întâlnire în aer liber.

➤ Împrejurările

Sunt trei seturi de împrejurări care ar trebui să influențeze învățătura noastră:

- ✓ O lucrare periodică cu copiii.

Aceasta este o lucrare în care vestim Cuvântul aceluiași copii, săptămână de săptămână. Aceasta este situația ideală pentru folosirea metodei adevărului central al lecției explicată în răspunsurile anterioare. Această metodă ne permite să învățăm pe copii adevărurile Evangheliei într-un mod mai adânc și unul câte unul. Această metodă permite și înlănțuirea acestor adevăruri săptămână de săptămână.

- ✓ Săptămâna de evanghelizare unică.

Sunt situații în care avem doar ocazia să vorbim unui grup de copii. În situații ca acestea este bine să alegem o lecție de evanghelizare care să ne permită să predăm

copiilor cât mai bine posibil câteva adevăruri ale Evangheliei, în mod deosebit cele legate de nevoia mântuirii, calea mântuirii și beneficiile mântuirii. Este clar că aceasta nu este situația de **predare** ideală pentru că nu mai putem **să învățăm** pe copii aceste adevăruri așa de temeinic cum am dori. Mai mult, sunt doar câteva texte biblice/lecții pe care le putem folosi în astfel de situații și este necesar ca să ne adaptăm unei astfel de situații.

- ✓ O serie de întâlniri de evanghelizare.

Sunt situații în care ai mai mult sau mai puțin același grup de copii, timp de 5 zile consecutive într-un Club de 5 Zile plus alți copii care vin pe măsură ce aud despre întâlniri. Unii copii vin și renunță, dar sunt copii care vin zi de zi. Această situație se înscrie undeva între prima și a doua situație. Cele cinci lecții folosite trebuie să fie alese cu mare grijă pentru a ne permite să-i învățăm în fiecare lecție câteva adevăruri cheie ale Evangheliei. În același timp ar fi bine să punem accent în fiecare zi în mod deosebit pe unul din aceste adevăruri pentru copiii ce vin zi de zi.

Statutul AMEC în legătură cu mesajul mântuirii și principiile predării acestui mesaj este de acord cu acest răspuns, incluzând două articole separate - articolele 5 și 6.

Articolul 5: „Într-o întâlnire unică cu un grup de copii, alege o lecție biblică cu temă de evanghelizare”.

Articolul 6: „În situația unui grup de copii ce frecventează periodic, adevărurile mântuirii pot fi predate cu mai multe detalii”.

Întrebarea 74

Îmi puteți da câteva idei cum pot să caut un adevăr central și cum pot să-l găsesc?

Răspuns

Sunt câțiva pași de urmat:

➤ **Roagă-te pentru călăuzire**

Roagă-te ca Duhul Sfânt să-ți dea puterea să vezi și să înțelegi adevărurile din pasajul din Scriptură și să știi care adevăr central dorește ca să-l predai în acea lecție.

➤ **Înțelege ce înseamnă adevăr central**

Adevărul central se înscrie în una din următoarele cinci categorii.

- ✓ O doctrină de crezut

Este un adevăr în pasaj pe care ai dori ca acești copii să îl înțeleagă, să-l învețe și să creadă în el? Acesta este unul din cele mai întâlnite adevăruri centrale: Exemplu: „Dumnezeu este pretutindeni” sau „Isus Hristos va veni din nou”.

- ✓ O avertizare

În anumite lecții ni se vorbește despre păcate pe care Dumnezeu ne poruncește să le evităm. Poate să fie o avertizare pentru copilul creștin. Exemplu: Anania și Safira din Faptele Apostolilor 5 - „Nu minți pe Dumnezeu!”

Poate să fie o avertizare pentru copilul nemântuit.

Exemplu: Acan din Iosua 7 - „Fii sigur că păcatul tău va fi descoperit.”

- ✓ O poruncă de împlinit

Poate să fie o poruncă ce este împlinită în acea narațiune. Exemplu: bunul samaritean din Luca 10 - „Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși.”

Poate să fie o poruncă ce este neascultată în narațiune: Exemplu: tânărul bogat din Matei 19 - „Domnul Isus spune: «Urmează-Mă oricât te-ar costa!»” Pot fi ambele situații de mai sus.

Exemplu: cele zece fecioare din Matei 25 - „Fii gata pentru venirea Domnului!”

- ✓ O promisiune de revendicat

Poate fi o promisiune pentru copiii mântuiți. Exemplu: „Dumnezeu promite că va fi întotdeauna cu copiii Lui” (Iosua 1, în special versetele 8 și 9). Poate fi o promisiune pentru copiii nemântuiți. Exemplu: „Crede în Domnul Isus și vei fi mântuit” (Fapte 16 și în special versetul 31).

- ✓ Un exemplu

Lecția poate fi exemplul unui personaj biblic și ai dori ca acești copii să îl imite și să îl urmeze. Poate fi un exemplu pentru copiii mântuiți. Exemplu: „Creștinii trebuie să fie gata să dea totul pentru Domnul Isus - așa cum a făcut Ștefan” (Fapte 7). Poate fi un exemplu pentru copiii nemântuiți. „Tu trebuie să te întorci din păcat la Dumnezeu - ca fiul risipitor” (Luca 15).

➤ **Studiază pasajul biblic cu grijă**

Pune-ți întrebări ca acestea:

- ✓ Ce adevăruri descopăr în pasaj dacă îl citesc verset cu verset?
- ✓ Este un adevăr care apare de câteva ori?
- ✓ De ce a inclus Dumnezeu acest pasaj în Cuvântul Lui?
- ✓ Ce mă învață Dumnezeu pe mine prin acest pasaj?
- ✓ Este aici un adevăr de care au nevoie copiii?

➤ **Scrie adevărul central sub forma unei propoziții, simplă, concisă, completă.** Poți prefața adevărul cu: „Biblia spune...” sau „Dumnezeu dorește ca tu să...” sau „Dumnezeu nu dorește ca tu să...”

➤ **Acum ești gata să pregătești o lecție ce te va ajuta să înveți și să aplici acest adevăr copiilor.**

Întrebarea 75

Cum ați încheia o lecție de evanghelizare? Cum ați formula invitația? Trebuie întotdeauna să prezentăm invitația în lecția biblică?

Răspuns

Nu trebuie să uităm două principii importante și să le punem în practică atunci când evanghelizăm copiii:

- ✓ **Ar trebui** să inviți copiii să creadă în Isus Hristos ca Domnul și Mântuitorul lor și ar trebui să faci lucrul acesta cu căldură și compasiune.
- ✓ **Nu ar trebui** să obligi copiii în nici un fel să creadă în Hristos. Nu încerca în nici un fel să faci lucrarea Duhului Sfânt.

Înainte de a răspunde celor trei întrebări date, este bine să ne gândim din nou ce înțelegem prin invitație.

Cred că invitația este o parte esențială a mesajului Evangheliei. Invitația este acel moment în care facem trei lucruri:

- Spunem copiilor că Domnul Isus dorește ca ei să creadă în El.
- Le spunem cum să facă acest lucru.
- Îi îndemnăm să facă acest lucru.

Atunci când urmărim acești trei pași, am prezentat invitația copiilor. Cu toate acestea, răspunsul la această invitație are loc în inima copilului atunci când el crede în Isus Hristos ca Mântuitorul lui. Invitația, așa cum am explicat aici, nu trebuie să aibă un răspuns fizic din partea copilului, cum ar fi de exemplu ridicarea unei mâini sau să aștepte la urmă.

Pe lângă invitație (care este o parte esențială a mesajului Evangheliei) ar trebui să fim disponibili pentru copiii care doresc consiliere personală și care au nevoie de ajutor pentru a veni la Hristos. Putem face aceasta rugându-i pe copiii care doresc ajutor să aștepte după încheierea întâlnirii. Aceasta este o parte din metodologie și trebuie să fie separată de invitație, atât în gândirea cât și în predarea noastră.

Eu aș încheia întotdeauna o lecție biblică de evanghelizare cu o invitație. Acesta este îndemnul final pentru copii să creadă, să răspundă, să facă ceea ce Domnul Isus Hristos așteaptă de la ei.

„Și astfel temnicerul a crezut în Isus Hristos ca Domnul și Mântuitorul lui. Ce seară minunată a fost aceea! Și pentru tine poate fi astăzi o zi frumoasă. Pentru tine, cel care nu ești mântuit, Biblia spune: «Crede în Domnul Isus și vei fi mântuit». Isus Hristos dorește ca tu să crezi în El. Dacă vei face lucrul acesta vei fi mântuit. Nu vrei să faci lucrul acesta chiar astăzi? El este singurul care poate să te mântuiască, dar tu trebuie să-i ceri să facă lucrul acesta. În felul acesta îți pui încrederea în el astăzi. Poți vorbi cu El în inima ta și poți spune: «Doamne Isuse, sunt un păcătos. Doresc să mă ierți și să mă schimbi. Doresc să cred în Tine ca Mântuitorul meu. Amin.» De ce să nu-l ceri să te mântuiască astăzi? Să ne rugăm:

«Tată Ceresc, mă rog ca unii dintre băieții sau fetițele de aici din această clasă să creadă astăzi în Isus Cristos ca Mântuitorul lor. Amin.»»

Cu aceste cuvinte am predat invitația.

Nu-i voi conduce pe copii în rugăciunea conținută în această invitație. Scopul rugăciunii este să-i ajut să cunoască cum pot să se roage. Îi pot lăsa după aceea să se roage, dacă doresc sau nu, atunci sau mai târziu. Cred că dacă i-aș ruga în momentul acela să repete o astfel de rugăciune după mine, aș risca să-i oblig și i-aș încuraja să facă un lucru pentru care nu sunt încă pregătiți.

De fiecare dată când prezint Evanghelia copiilor nemântuiți trebuie să includ invitația în mesaj. Invitația este o parte esențială a mesajului. Cum aș fi eu credincios în evanghelizarea copiilor dacă nu le-aș spune ce dorește Domnul Isus, ce au de făcut și cum pot fi mântuiți?

Mai devreme, în prezentarea mea, am informat pe cei care doresc ajutor personal să aștepte după sfârșitul întâlnirii. Cu toate acestea, nu este necesar **să fiu la dispoziția lor** la fiecare lecție. Depinde de împrejurări. Dacă este o întâlnire de tipul Clubului de 5 Zile unde unii copii vin, alții pleacă și nu sunt aceiași copii care să vină în mod periodic, m-aș pune la dispoziția lor de fiecare dată. Dacă predau aceluiși grup de copii în fiecare săptămână, m-aș pune la dispoziția lor din când în când. Dar doresc ca toți copiii să știe că sunt **întotdeauna** la dispoziția lor, amintindu-le aceasta frecvent și regulat.

Întrebarea 76

Vorbiți deseori despre lucrarea Duhului Sfânt în evanghelizare. Care este răspunderea mea în evanghelizare? Cum aș putea ajunge la un echilibru între ceea ce face El și ceea ce am eu de făcut?

Răspuns

În evanghelizarea copiilor ai câteva responsabilități:

- Trebuie să-ți pregătești lecția conștiincios și bine.
- Trebuie să o prezinți cât mai eficient și efectiv posibil.
- Trebuie să prezinți mesajul Evangheliei într-un mod foarte clar și ușor de înțeles.
- Trebuie să încurajezi și să inviți copiii să-și pună încrederea în Isus Hristos.
- Trebuie să fii la dispoziția copiilor care doresc să primească ajutor personal și sfătuire.
- Mai presus de toate, trebuie să te rogi ca Dumnezeu Duhul Sfânt să lucreze în inimile copiilor.

Duhul Sfânt **nu** va face nici unul din aceste lucruri. Acestea sunt responsabilitățile **tale**.

Trebuie apoi să te rogi și să ai încredere că Duhul Sfânt va lucra în următoarele feluri:

- Că El te va ajuta să știi ce ai de predat.

- Că El îți va da ajutor și putere în timp ce predai.
- Că El va da copiilor o înțelegere spirituală a lucrurilor pe care îi înveți.
- Că El va convinge copiii de păcatele lor și de nevoia lor de mântuire.
- Că El le va da o dorință să fie diferiți și să creadă în Hristos.
- Că El îi va ajuta să creadă în Hristos și să fie născuți din nou.

Este important să vedem echilibrul ce trebuie să existe între aceste două domenii de responsabilitate. Trebuie să mărturisesc că această întrebare a fost întotdeauna marea mea problemă în evanghelizarea copiilor. Cu siguranță, cu toții trebuie să avem grijă să facem lucrul pe care ni-l cere Dumnezeu într-un mod deplin și complet.

Două extreme pe care este bine să le eviți:

- De o parte sunt cei care „lasă totul” pe seama Duhului Sfânt. Ei predau o lecție biblică și chiar au un mesaj al Evangheliei, dar nu prezintă nici o invitație, nici un îndemn pentru copii să creadă în Hristos, nu se pun la dispoziția copiilor și nu arată copiilor că ei pot crede în Hristos chiar **acum**.
- De altă parte sunt cei care cred că ar trebui „să facă ei totul”. Aceasta duce la „hotărâri la comandă”, la presiuni asupra copiilor să creadă în Isus Hristos, nu pentru că ar dori sau ar fi momentul, ci pentru că cel care lucrează cu ei nu are răbdarea să lase „rezultatele” în mâinile Duhului Sfânt.

Poziția corectă este între aceste două extreme. Această poziție de echilibru combină credința și încrederea primului grup cu urgența, căldura și entuziasmul celor din al doilea grup, dar întotdeauna trebuie să fie acest echilibru.

Întrebarea 77

Ce este Cartea fără Cuvinte? Cum o putem folosi în evanghelizarea copiilor?

Răspuns

Cartea fără Cuvinte este o carte nescrisă, cu patru pagini de diferite culori, cu coperta verde. Cele patru culori sunt negru, roșu, alb și auriu și fiecare culoare (inclusiv coperta) poate fi folosită pentru a învăța copiii adevăruri biblice. S-a dovedit a fi o unealtă eficientă, atractivă și un mod excelent de a prezenta mesajul Evangheliei.

- Pagina aurie vorbește despre Dumnezeu (Isaia 6:3):
  - ✓ El a creat și ține lumea (aurul vorbește despre bogăție).
  - ✓ El e împăratul împăraților (aurul vorbește despre tron și coroană).
  - ✓ El este curat și sfânt (aurul este un metal din care au fost îndepărtate impuritățile).
  - ✓ El locuiește în Ceruri (străzile Cerului sunt arătate în Biblie ca fiind străzi de aur).
- Pagina întunecată vorbește despre păcat (Romani 3:23):

(Nu folosi cuvântul „negru”. Biblia vorbește despre păcat ca fiind întunecat; ea nu folosește cuvântul „negru”. De asemenea, dacă folosești acest cuvânt poți jigni pe cei ce te ascultă și au pielea neagră.)
- Pagina roșie ne vorbește despre sângele scump al lui Isus Hristos (Romani 5:8-9).
  - ✓ El a murit ca să ne salveze din păcat.
  - ✓ El a luat pedeapsa lui Dumnezeu pentru toate lucrurile rele pe care le-am făcut.
- Pagina albă ne vorbește despre îndreptățire și neprihănirea lui Hristos care a fost pusă asupra noastră (2 Corinteni 5:21). Este corect și biblic să se folosească cuvântul „alb” în legătură cu mântuirea și neprihănirea lui Hristos (Psalm 51:7; Isaia 1:18; Daniel 12:10; Apocalipsa 3:4; Apocalipsa 7:14).
  - ✓ Când credem în Isus Hristos ca Mântuitor, Dumnezeu ne iartă toate păcatele.

- ✓ El ne vede la fel de puri și de curați ca pe Isus Hristos.
- Pagina verde vorbește despre creștere (2 Petru 3:18).
  - ✓ Iarba, florile și copacii cresc. La fel, Dumnezeu așteaptă și dorește ca un copil care a crezut în Hristos să crească spiritual.
  - ✓ Toți acei copii care citesc, studiază și împlinesc Cuvântul lui Dumnezeu vor crește.

Eu folosesc Cartea fără Cuvinte în trei moduri:

- Folosesc Cartea fără Cuvinte pentru a prezenta în mod scurt, simplu și logic Evanghelia. Dacă sunt invitat să vorbesc copiilor în timpul unui serviciu în biserică sau dacă sunt invitat să țin o predică scurtă, de zece minute, pentru copii, de cele mai multe ori folosesc Cartea fără Cuvinte.
- Cartea fără Cuvinte îmi este un mare ajutor atunci când sfătuiesc un copil și îl conduc la Hristos. Dacă aș fi un lucrător cu copiii începător, aș folosi cartea să explic Evanghelia copilului și să mă asigur că înțelege ceea ce îi spun. Când conduc un copil la Hristos, folosesc Evanghelia și în mod deosebit un verset biblic.
- Cartea fără Cuvinte e foarte utilă și în predarea unei lecții biblice. Dacă doresc să explic mai simplu și clar mesajul Evangheliei, scot Cartea fără Cuvinte din buzunar sau din Biblie și prezint pagină cu pagină câteva minute pentru a clarifica mesajul Evangheliei. Apoi pun Cartea fără Cuvinte la locul ei și continui cu lecția biblică.

Întrebarea 78

Ce este doctrina? Este important pentru copii să înțeleagă și să învețe doctrina?

Răspuns

Doctrina este ceea ce **credem**. Doctrina nu este ceea ce facem. Ceea ce facem este rezultatul a ceea ce credem (sau doctrina). De exemplu:

Doctrină	Aplicație
Isus Hristos va veni din nou ...	Veghează și roagă-te.
Dumnezeu este sfânt ...	Dumnezeu dorește ca tu să fii sfânt.
Mântuirea este doar prin credință ...	Crede în Domnul Isus și vei fi mântuit.

Motive pentru care este **foarte** important să predăm doctrina copiilor:

- Doctrina este baza a ceea ce copiii sunt și fac.

Copiii trebuie să înțeleagă și să creadă doctrinele principale ale Bibliei dacă dorim ca ei să fie ceea ce Dumnezeu așteaptă. Ceea ce cred copiii are ca rezultat:

  - ✓ Ceea ce sunt. Caracterul este bazat pe doctrină (1 Petru 1:16).
  - ✓ Ceea ce fac. Doctrina este temelia acțiunii lor (1 Corinteni 6:15 și 19).

2 Timotei 3:16 arată că doctrina ar trebui să aibă primul loc în înțelegerea și predarea Scripturilor și ar trebui să ducă la cel puțin trei aplicații: mustrare, corectare și instruire. „*Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire*” (2 Timotei 3:16).
- Copii cunosc și știu în general foarte puțin despre doctrină. Pentru copii este mare nevoie de înțelegere doctrinară. Mulți nu au fost niciodată învățați doctrina și sunt iliterați din punct de vedere biblic. Mulți au fost învățați doctrine false și aceasta a creat un rău și mai mare. Chiar în unele biserici evanghelice, copiilor li se spun povestiri biblice, dar sunt învățați foarte puține adevăruri biblice. Sunt foarte mulți copii în lumea de astăzi care cunosc și înțeleg foarte puțin doctrina (Osea 4:6).
- Biblia ne arată clar că predarea doctrinei trebuie să fie fundamentul lucrării.

- ✓ Domnul Isus a învățat doctrina (Matei 7:28).
- ✓ El a poruncit ca și noi să predăm doctrina (Matei 28:19-20).
- ✓ Apostolii au învățat doctrina (Fapte 5:21, 25, 28 și 42).
- ✓ Apostolii ne-au poruncit să învățăm pe alții doctrina (1 Timotei 3:2; 1 Timotei 4:13; 1 Timotei 4:16; 2 Timotei 4:2; Tit 1:9).
- ✓ Biserica primară s-a bazat pe doctrină (Fapte 2:41-42).
- ✓ Epistolele sunt combinația ideală de doctrină și aplicație. Primele unsprezece capitole din Romani, de exemplu, sunt doctrină și ultimele cinci sunt aplicație.

De aceea noi ar trebui să predăm doctrina copiilor:

- ✓ Pentru a ajuta copiii mântuiți să crească spiritual (1 Petru 2:2) și pentru eliminarea confuziilor (Efeseni 4:14).
- ✓ Ca bază a evanghelizării pentru copiii nemântuiți (Ioan 8:32). Mesajul Evangheliei constă într-o serie de doctrine de bază.

Întrebarea 79

Este corect să învățăm doctrina pe copiii nemântuiți? Mi s-a spus că nu e bine să fac acest lucru pentru că este imposibil pentru copiii nemântuiți să o înțeleagă.

Răspuns

Într-adevăr **sunt** persoane care spun că pe copiii nemântuiți ar trebui să-i învățăm numai mesajul Evangheliei și nu doctrina. De asemenea spun că ar trebui să predăm doar copiilor mântuiți. Nu sunt de acord cu aceste lucruri pentru următoarele motive:

- Mesajul Evangheliei în sine este doctrină.
  - ✓ Dumnezeu este Creatorul universului.
  - ✓ Dumnezeu este sfânt și drept și trebuie să pedepsească păcatul.
  - ✓ Toți au păcătuit și au călcat legea lui Dumnezeu
  - ✓ Dumnezeu iubește lumea și a trimis pe Fiul Său, Isus Hristos.
  - ✓ Isus Hristos a luat asupra Lui pedeapsa pentru păcat.
  - ✓ Isus Hristos a înviat și este viu.
  - ✓ Isus Hristos este Domnul și dorește să ascultăm de porunca Lui și să credem în El.
  - ✓ Salvarea este doar prin credința în Isus Hristos.
  - ✓ Salvarea are ca rezultat iertarea păcatelor și o nouă natură. Aceste propoziții sunt părți esențiale ale mesajului mântuirii. Este foarte clar însă că toate acestea sunt propoziții doctrinare și dorim ca un copil nemântuit să le înțeleagă și să le creadă.
- Dumnezeu Duhul Sfânt poate vorbi inimilor copiilor nemântuiți prin doctrină și orice doctrină poate fi aplicată ca doctrină de evanghelizare pentru acești copii.
  - ✓ Dumnezeu este atotputernic. De aceea El te poate mântui.
  - ✓ Dumnezeu e sfânt. De aceea nu poți merge în Cer așa cum ești.
  - ✓ Dumnezeu este credincios. De aceea El își va ține promisiunea și te va salva dacă tu crezi în Isus Hristos.
  - ✓ Isus Hristos este omul desăvârșit. De aceea El a putut să ia locul unor oameni păcătoși ca tine pe cruce.
  - ✓ Isus Hristos va veni din nou. De aceea trebuie să fii mântuit astăzi.
  - ✓ Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu. De aceea trebuie să o citești și să afli cum poți fi mântuit.

- ✓ Duhul Sfânt locuiește în credincioși și îi ajută. De aceea dacă tu crezi în Hristos El va veni și va locui în tine și te va ajuta să trăiești pentru El.
- **Nimic** nu poate fi înțeles din punct de vedere spiritual de către copiii nemântuiți dacă Duhul Sfânt nu îi luminează. Acest lucru este spus clar în 1 Corinteni 2:10-14. Dar acest principiu se referă atât la doctrinele de bază ale Evangheliei cât și la celelalte doctrine. Dacă ar fi să folosesc motivele pe care le-ați spus în întrebare, nu i-aș învăța Evanghelia pe copiii nemântuiți pentru că nu o pot înțelege. Dar le vestesc Evanghelia cât de bine pot și mă rog și cred că Duhul Sfânt îi va ajuta pe acești copii nemântuiți să înțeleagă adevărurile Evangheliei (spiritual și în inimile lor) și că El îi va ajuta să răspundă.
- În general în grupurile de copii avem atât copii mântuiți, cât și copii nemântuiți. De aceea nu este logic și nici posibil să predăm unui grup un lucru și celuilalt grup alt lucru. Vestim adevărul central al lecției (și acesta de multe ori este doctrina) tuturor copiilor. Aplicația o facem însă în două feluri. Aplicăm acel adevăr pentru copiii mântuiți (spunând clar că le vorbim **lor**) pentru a-i ajuta să crească. De asemenea aplicăm acel adevăr pentru copiii nemântuiți (spunând clar căru grup de copii ne adresăm) pentru a le arăta cum pot fi mântuiți. Pentru ultimul grup folosim de obicei și alte adevăruri care ne vor ajuta să explicăm adevărul central mai bine copilului nemântuit și să-i arătăm cum îl poate aplica la nevoia lui spirituală.

Întrebarea 80

Când și unde aș putea să predau doctrina copiilor?

Răspuns

Pentru că doctrina este așa de importantă ar trebui să cauți în mod logic oportunități pe parcursul celor 60 de minute să predai doctrină.

Sunt trei mari posibilități pentru a preda doctrina:

➤ **Doctrina poate fi predată în fiecare lecție biblică**

Cel mai bun loc și cea mai bună cale de a preda doctrina este prin expunerea sistematică a Cuvântului lui Dumnezeu, învățând copiii adevărurile care sunt în textul lecției biblice.

În multe lecții biblice adevărul central este o doctrină, de aceea este bine să-ți pui trei întrebări:

- ✓ Care din adevărurile prezentate în lecția biblică este folositor pentru copii?
- ✓ Care este aplicația acestui adevăr?
  - pentru copiii mântuiți
  - pentru copiii nemântuiți
- ✓ Ce alte adevăruri aș putea menționa pentru a-i ajuta pe copii să înțeleagă mai bine adevărul central?

Când predai o serie de lecții biblice poți avea două posibilități:

- ✓ Lecțiile biblice pot fi predate în ordine cronologică dar atunci doctrinele predate nu sunt într-o ordine sistematică
- ✓ Doctrinele pot fi predate în ordine sistematică și logică dar atunci lecțiile biblice nu vor fi în ordine cronologică.
- **Doctrinele pot fi predate prin lecții cu planșe, fiecare lecție tratând o anumită doctrină.**

Fiecare lecție va consta din 8 sau 9 foi, fiecare având o propoziție și o ilustrație pentru a exemplifica acea propoziție. Prin folosirea acestor planșe în timp ce vorbești, poți avea o prezentare bună, sistematică a unei doctrine. Acest tip de lecție nu e doar eficient, ci și ușor și ieftin de tipărit. Dacă dorești astfel de lecții scrie la adresa AMEC, dată la începutul acestei cărți.

➤ **Doctrina poate fi predată și în alte momente ale programului.**

Această metodă de predare a doctrinei poate fi eficientă atunci când doctrina este legată de adevărul central al lecției.

- ✓ Prin explicarea cântărilor ca:
  - Dumnezeu e dragoste (doctrina - Dumnezeu este dragoste)
  - Născut din nou (doctrina regenerării)
- ✓ Prin învățarea unor versete biblice ca:
  - Isaia 53:6 (doctrina - universalitatea păcatului)
  - Efesenii 2:8 (doctrină - mântuirea este doar prin credință)
- ✓ Prin predarea doctrinelor rugăciunii în timpul de pregătire al rugăciunii.
- ✓ Prin povestiri misionare cu exemple de doctrină ce ilustrează evenimente din viața misionarilor.
- ✓ Prin jocuri recapitulative foarte bine pregătite din lecțiile anterioare care împrăștează în mintea copiilor adevărurile deja predate.

Întrebarea 81

Cum aș putea să predau doctrină copiilor?

Răspuns

Șapte principii de bază pentru predarea doctrinei:

- Doctrina trebuie predată **simplic**.

Este bine să predai doctrina într-un limbaj accesibil copiilor, ușor de înțeles și să folosești concepte și idei care nu sunt prea complicate. Mulți dintre copiii de astăzi nu au cunoștințe biblice și limbajul teologic este o limbă străină pentru ei.
- Doctrina trebuie predată într-un mod **atractiv**.

Este important pentru copii să dorească să asculte ceea ce li se spune și de aceea este nevoie de o prezentare atraktivă. Este foarte bine atunci când pot fi folosite mijloace vizuale și exemple simple și foarte potrivite.
- Doctrina trebuie predată **logic și sistematic**.

Doctrinile biblice sunt logice și se împletesc într-un mod logic și sistematic. De aceea ar trebui să fie predate în același fel. Este mult mai ușor atunci când predai doctrina în mod logic; și de asemenea este mult mai ușor pentru copii să urmărească fiecare pas al lecției pentru că este înălțuit logic de pasul anterior.
- Doctrina trebuie predată **concret**.

Una dintre greșelile de care ne facem toți vinovați este faptul că încercăm să predăm prea mult deodată. Este mult mai bine să încerci să te concentrezi asupra **unui** adevăr și să fii sigur că toți copiii l-au înțeles. Poți menționa și alte adevăruri dacă te ajută să explici adevărul central, mai ales dacă ai predat aceste adevăruri de curând.
- Doctrina trebuie să fie predată **practic**.

Doctrina trebuie să fie predată **tuturor** copiilor prezenți, dar trebuie să fie și aplicată. Pentru că ai în față două grupe de copii (mântuiți și nemântuiți) ai nevoie de **două** aplicații (dacă este posibil să găsești aceste două aplicații). Trebuie să aplici doctrina pentru a ajuta și îndemna copiii nemântuiți să creadă în Isus Hristos, să-L primească pe Mântuitorul lor. De asemenea trebuie să aplici doctrina și copiilor mântuiți pentru a-i ajuta să se hrănească și să crească.
- Doctrina trebuie să fie predată **eficient**.

În timp ce predai doctrina, mai ales adolescenților, s-ar putea să te confrunți cu întrebări incomode. Este foarte important ca să răspunzi întrebărilor și atitudinilor lor într-un fel care să-i ajute. Să nu le spui niciodată: „Nu mai puneți întrebări” sau „Ascultați” sau „Nu-mi place să pui întrebări ca acestea”. Încearcă să-i ajuți răspunzând întrebărilor și făcând lucrul acesta într-un mod care să-i ajute.

➤ **Doctrina trebuie să fie predată cu rugăciune.**

Când predai doctrina ești întotdeauna dependent de lucrarea de iluminare a Duhului Sfânt (Ioan 16:13). Copiii nemântuiți sunt orbi din punct de vedere spiritual (2 Corinteni 4:4) și înțelegerea copiilor mântuiți, prin puterea lor, este foarte limitată (Efeseni 1:17-18). Chiar dacă ești un învățător foarte bun, numai Duhul Sfânt este Cel care poate să dea adevărul și înțelegerea spirituală ambelor grupe de copii.

Dacă dorești să fii un învățător eficient al doctrinei, mai este un principiu de bază pe care nu trebuie să-l uiți. Poți preda doar ceea ce ai înțeles tu însuși. „Dacă învățătorul este în ceață, copiii vor fi în întuneric.” De aceea este esențial pentru fiecare învățător să fie el înainte de toate un cercetător conștiincios al Cuvântului lui Dumnezeu și al doctrinei conținut în el.

Întrebarea 82

Credeți că este de folos să folosim mijloace vizuale, cum ar fi flanelograful, atunci când predăm o lecție biblică?

Răspuns

Sunt învățători care nu folosesc mijloace vizuale pentru a capta atenția copiilor. Oricum, aceștia sunt foarte puțini. Cei mai mulți dintre noi avem nevoie de mijloace vizuale atunci când predăm și cred că folosirea mijloacelor vizuale ne va ajuta și ne va face învățători mai eficienți.

➤ **Mijloacele vizuale ajută învățătorul în câteva moduri:**

✓ Asigură concentrarea atenției.

Fără mijloace vizuale atenția copilului contemporan (care este orientată spre vizual) poate să fie la alte lucruri.

✓ Asigură concizie.

O imagine valorează mai mult decât o mie de cuvinte, ceea ce copiii văd îi ajută să înțeleagă ceea ce spui.

✓ Asigură reținere.

Un mijloc vizual clarifică adevărul care este predat și îl păstrează proaspăt și clar în memoria copiilor. Copiii își aduc aminte mult mai bine ceea ce văd decât ceea ce aud.

✓ Mai puține probleme cu disciplina.

Atunci când lecția este interesantă și atractivă, copiii vor asculta și vor fi mai puține probleme cu disciplina. Una din cele mai bune metode de a face lecția interesantă și atractivă este folosirea mijloacelor vizuale;

✓ Previn idei greșite.

Copiii pot foarte ușor să dobândească o imagine greșită a lucrurilor despre care li s-a spus, mai ales atunci când nu sunt familiarizați cu aceste lucruri. Mijloacele vizuale pot explica acele cuvinte și concepte noi, cum ar fi făcliile ținute de oamenii lui Ghedeon, coșulețul în care a fost ascuns pruncul Moise, acoperișul prin care a fost coborât omul olog.

➤ **Marea diversitate a mijloacelor vizuale.**

Flanelograful este unul dintre cele mai bune mijloace vizuale la dispoziția noastră. Este atractiv, permite schimbări și flexibilitate în ceea ce văd copiii. Singurul dezavantaj este că trebuie să fie transportat, depozitat, trebuie folosit pe o tablă de flanelograf și aceasta nu este întotdeauna ușor.

Planșele sunt foarte bune, mai ales în aer liber. Imaginile sunt mai statice decât la flanelograf, dar sunt ușor de mânuit și nu necesită un alt echipament.

În ultimul timp crește interesul pentru videoproiector și acesta poate fi foarte bun, mai ales cu un grup mai mare de copii. Alte mijloace vizuale includ lecțiile cu obiecte și discuția pe marginea desenelor cu cretă.

➤ **Pericole în folosirea mijloacelor vizuale.**

Prin folosirea mijloacelor vizuale pot apărea următoarele pericole:

- ✓ Nu trebuie să devii prea dependent de ele. Nu uita că sunt doar un ajutor.
- ✓ Nu poți vizualiza totul.
- ✓ Atât în gândire cât și în prezentare mijloacele vizuale trebuie să aibă locul doi. Cuvântul are primul loc.
- ✓ Nu permite ca mijloacele vizuale să devină mijloace distractive. Uneori mijloacele vizuale sunt atât de complicate și de frumoase încât distrag atenția copiilor de la ceea ce se predă.

➤ **Cel mai bun mijloc vizual ești tu însuși.**

- ✓ În predare fii activ și plin de viață. Evită monotonia în voce și rigiditatea în expresie.
- ✓ În viață fii o mărturie bună pentru copii tot timpul și viața ta în familie să fie un exemplu bun pentru copii.

➤ **O avertizare**

Este de mare ajutor și este necesar să încerci să realizezi cele mai bune mijloace vizuale, dar trebuie să fii atent să nu mergi prea departe. Astăzi este așa de ușor să ajungi să faci divertisment în loc de evanghelizare și să te trezești că ai încercat să faci totul atât de atractiv încât ai ajuns să nu te mai concentrezi asupra Cuvântului lui Dumnezeu. Nu uita aceste două versete:

„Tot așa și Cuvântul Meu, care iese din gura Mea, nu se întoarce la Mine fără rod, ci va face voia Mea și va împlini planurile Mele” (Isaia 55:11).

„Astfel credința vine în urma auzirii, iar auzirea vine prin Cuvântul lui Hristos” (Romani 10:17).

Întrebarea 83

Este corect să folosim imagini cu Domnul Isus atunci când predăm o lecție biblică?

Răspuns

Înțeleg ezitarea celor care cred că este într-un fel greșit să folosim imagini cu Domnul Isus. Și această ezitare este și mai ușor de înțeles în țări cu o religie romano-catolică sau ortodoxă unde se pune mult accent pe statui, pe imagini, pe icoane ce se presupune că reprezintă pe Domnul Isus. Unii vor cita chiar a doua poruncă ce interzice să îți faci chip cioplit. Cei care au astfel de convingeri trebuie să lucreze în concordanță cu convingerile lor și să nu folosească imagini ale Domnului Isus.

Personal, nu am probleme în a folosi imagini ale Domnului Isus într-o lecție cu flanelograf, într-o povestire cu planșe sau într-o carte pentru copii, cu condiția ca imaginile să fie realizate cu bun simț și respect. Nu voi folosi și sunt împotriva folosirii imaginii Domnului Isus care este caricaturizată, asemănătoare desenelor animate. Cred că aceste figuri arată și încurajează lipsa de respect.

Domnul Isus a fost o ființă umană și o ființă divină. El a avut o înfățișare omenească la fel ca oricare altă persoană. Mi se pare normal să folosim un mijloc vizual ca să-L prezentăm, chiar dacă nu știm cum a arătat El. Dacă nu folosim aceste imagini, ci folosim altceva care să-L reprezinte (un simbol sau chiar numele Lui tipărit) în lecțiile de flanelograf, în lecțiile biblice sau în cartea de povestiri biblice pentru copii, cred că vom crea și mai multe probleme copiilor. Vor începe să pună întrebări ca: „El nu a avut un trup? Nu a fost El ca noi?”

Răspunsul meu la această întrebare este „Da”, cu condiția ca imaginile acestea să fie făcute într-un mod plin de respect și să fie tipul potrivit de mijloace vizuale.

Întrebarea 84

Ce credeți despre folosirea păpușilor în evanghelizarea copiilor?

Răspuns

Atunci când în evanghelizările cu copiii observ folosirea păpușilor mă gândesc la două lucruri și cred că și copiii ar avea aceeași reacție:

- Păpușile sunt amuzante. Toți se bucură și le plac păpușile.
- Păpușile nu sunt reale. Chiar copiii cu multă imaginație nu privesc păpușile ca pe niște oameni. Păpușile sunt ficțiune. Ele sunt jucării.

Personal, nu am folosit niciodată păpuși în lucrarea mea cu copiii, în primul rând, pentru că nu le-am dus niciodată lipsa; în al doilea rând, pentru că am ezitat să le folosesc și am fost îngrijorat de modul în care sunt folosite de multe ori.

Păpușile sunt amuzante. Nu văd o problemă atunci când sunt folosite pentru amuzament și sunt folosite foarte puțin. Pot fi folosite la începutul întâlnirii sau în timpul cântărilor și apoi pot fi puse deoparte.

Sunt îngrijorat însă când păpușile sunt folosite în una din următoarele situații:

- Pretinzând că ele sunt oameni reali, care de exemplu se roagă și cer Domnului Isus Hristos să vină în inima lor.
- Pretinzând că ele sunt personaje din povestirile biblice, că vorbesc și acționează ca acele personaje.

În ambele situații problema e că li se sugerează copiilor (probabil inconștient) că acestea nu au fost lucruri **reale**. V-am spus despre a doua reacție pe care o am când folosesc păpuși. Sunt ficțiune și nu reale. Cel mai mare pericol în ambele situații (și în mod deosebit când sunt folosite într-o povestire biblică) este faptul că prin această asociație de idei copiii ajung la concluzia că ceea ce ascultă este ficțiune și nu realitate. De aceea am rezerve serioase în a folosi teatru de păpuși pentru a prezenta povestirile biblice. Mă tem că toate acestea dau copilului impresia de fantezie și este ultimul lucru pe care l-am dori.

Folosirea flanelografului nu duce la același pericol. Figurile de flanelograf, dacă sunt desenate bine, **sunt** realiste și nu dau impresia de fantezie. Ele seamănă mai mult cu fotografiile din viața reală. Nu putem asocia figurile de flanelograf cu amuzamentul și fantezia cu care putem asocia păpușile.

Aș dori în încheiere să vă prezint trei principii care au fost întotdeauna principii călăuzitoare în lucrarea noastră cu copiii:

- În legătură cu această întrebare și cu multe alte întrebări, nu trebuie să uităm că metoda pe care o folosim în predarea Cuvântului lui Dumnezeu trebuie să fie întotdeauna conform cu mesajul conținut. Unele tipuri de prezentare sunt lipsite de respectul și seriozitatea pe care le cere Biblia (în mod deosebit atunci când vorbim despre adevăruri spirituale); și noi trebuie să evităm aceste metode de prezentare.
- Există pericolul în lucrarea cu copiii (în special în lumea contemporană) să folosim din ce în ce mai mult divertismentul. Unii gândesc că pentru a atrage cât mai mulți copii ar trebui să transforme întâlnirile cu copiii într-un „show”. Cred că aceasta este o filozofie periculoasă, care va duce la tot mai multe extreme. Cred că trebuie să ne prezentăm lecția biblică într-un mod cât mai atractiv, dar să nu devenim actori de divertisment.
- Dumnezeu a promis să binecuvânteze și să folosească Cuvântul Lui (Isaia 55:11). Unul din motivele pentru care unii învățători aplică tot mai multe diferite metode și tehnici este faptul că ei nu doresc să își rezerve timp destul să pregătească și să prezinte o lecție biblică atractivă și interesantă, o lecție biblică bazată pe un program de predare a Bibliei. Dumnezeu a promis că va binecuvânta Cuvântul Lui și doar Cuvântul Lui. Nimic altceva!

Întrebarea 85

Ce credeți despre folosirea pantomimei și a dramei în evanghelizare?

Răspuns

Eu personal nu am folosit niciodată pantomima sau drama ca metodă de evanghelizare. Cred că biblic, modul cel mai eficient de a evangheliza este prin a-i ÎNVĂȚA Evanghelia, vorbindu-le într-un mod cât mai interesant și mai atractiv posibil.

Cred că sunt două posibilități în care pantomima și drama pot fi folosite în evanghelizarea copiilor:

- Pot fi folosite de către copii atunci când este destul timp, astfel încât să fie acordată copiilor posibilitatea să spună „ceea ce au auzit”. Prin urmare aceasta poate fi un joc recapitulativ pentru lecția biblică pentru copii. Nu recomand ca pantomima sau drama să fie un înlocuitor al lecției biblice.
- Pot fi folosite de către adulți ca mijloc de atragere al copiilor la întâlnirile în aer liber. În această situație ar trebui să fie foarte scurtă și să nu uităm că cere mult talent și mult respect.

Nu consider drama sau pantomima mijloc primar de evanghelizare:

- Pantomima constă în acțiune fără cuvinte. Biblia ne învață clar că noi trebuie să vestim Evanghelia vorbind, învățând și prin cuvinte. Dumnezeu vorbește în Cuvântul Lui (Isaia 55:11). „*Credința vine în urma auzirii; iar auzirea vine prin Cuvântul lui Dumnezeu*” (Romani 10:17). Accentul în aceste versete este pus pe AUZIRE. În situația pantomimei nu avem ce auzi.

Am urmărit folosirea pantomimei în evanghelizare și trebuie să mărturisesc că uneori mi-a fost dificil să înțeleg. Cu atât mai mult este dificil pentru un copil care nu are cunoștințe biblice să înțeleagă ce vrei să spui.

- Drama folosește cuvântul vorbit și este posibil să fie util în evanghelizare. Cred însă că drama poate fi folosită ca un mijloc secundar și nicidecum ca mijloc primar în evanghelizare. Folosind piesa de teatru în evanghelizare sunt două pericole:
  - ✓ Copiii pot fi interesați mai mult de acțiune și pierd mesajul.
  - ✓ Copiii pot privi piesa ca ceva jucat și care nu este „real” și de aceea ceea ce prezintă nu este de asemenea „real”.

Pregătirea unei piese cere multă pregătire, talent și dăruire. Cred că toată această muncă ar putea fi folosită mai bine în alt mod. Cred că o lecție biblică bine pregătită și atractivă este un mod mult mai eficient pentru a evangheliza - în orice situație. Este și un mod biblic. Conform Faptelor Apostolilor, care este cartea de bază în evanghelizare, predicatorii din Biserica Primară nu au folosit niciodată pantomima sau piesa în evanghelizare, cu toate că ambele forme erau foarte cunoscute și populare în societatea și cultura acelor zile. Ei AU VESTIT CUVÂNTUL; mulți oameni au ascultat și multe suflete au fost salvate. **Aceasta** este evanghelizarea biblică.

Întrebarea 86

Am văzut povestiri biblice prezentate sub forma unor desene animate la video, în filme, la televizor sau în cărți (și tractate). Care este punctul dumneavoastră de vedere?

Răspuns

Nu sunt împotriva vreuneia din cele arătate mai sus, cu condiția să corespundă narațiunii biblice și să nu aibă personaje și situații imaginare. În al doilea rând, lucrarea de artă să fie făcută cu respect și realist. Acestea au multe asemănări cu folosirea flanelografului sau planșelor.

Cu toate acestea, consider că apar probleme atunci când sunt introduse în lecția biblică personaje și împrejurări care nu sunt menționate în Scriptură. Am întâlnit multe desene animate care fură din realitatea Scripturii și duc copiii într-un tărâm al fanteziei.

De asemenea nu consider potrivite desenele animate folosite pentru personaje biblice. Acestea pot avea două rezultate.

- În primul rând dau copiilor impresia că ceea ce văd nu a avut loc cu adevărat. Suntem o „generație a desenelor animate” și copiii văd desene animate ca un tărâm al fanteziei și al imaginației. Nu vrem ca să aibă această părere despre povestirile biblice.
- Al doilea rezultat este că astfel de desene animate îi fac de multe ori pe copii să râdă și să se distreze. Prezentarea Cuvântului lui Dumnezeu ar trebui să conducă la respect și nu la râs.

Întrebarea 87

Ce fel de cântece/îmnuri/coruri ar trebui să învăț pe copii? Cum aş putea să-i învăț?

Răspuns

Aș dori înainte de toate să accentuez importanța cântecului ca parte esențială a lucrării cu copiii. Copiii le place să cânte! De aceea cântecul ar trebui să ocupe un loc important în fiecare Grup Vestea Bună sau la Școala Duminicală, în legătură cu cântările trebuie să vă puneți două întrebări:

- De ce îi încurajez pe copii să cânte?
- Care este scopul cântărilor?

Sper că scopul cântărilor nu este doar să umple timpul; sau (așa cum îmi spunea un lucrător cu copiii) un mijloc de a-i obosi pe copii, astfel încât să stea liniștiți la lecția biblică.

Cred că timpul de cântări are două funcțiuni:

- Este o cale de instruire. Dacă versurile cântecului sunt explicate cu grijă, copiii pot învăța și nu vor uita adevărurile din cântec.
- Este o cale de închinare. Copiii creștini trebuie învățați cum să se închine lui Dumnezeu. Ei se pot închina prin felul lor inteligent și plin de reverență de a cânta cântecele de închinare.

În ambele situații trebuie să alegi cu grijă cântecele/îmnurile/corurile.

Fiecare cântec ales ar trebui să îndeplinească cinci condiții:

- ✓ Ar trebui să-i învețe adevărul.
- ✓ Ar trebui să folosească cuvinte pe care copiii le înțeleg sau care pot fi ușor explicate
- ✓ Ar trebui să aibă o muzică frumoasă, ușor de cântat.
- ✓ Ar trebui să ajute la învățarea temei principale a lecției.
- ✓ Ar trebui să fie în concordanță cu adevărurile ce au fost predate.

Am ascultat multe cântece pentru copii, care nu respectă cele mai multe din cele 5 principii enunțate mai sus - în special principiile 1, 2 și 5; și trebuie să fiți atenți ce cântări îndemnați copiii să cânte. Dorim ca aceste cântări să fie un ajutor spiritual pentru copii, să ajute la crearea unei atmosfere de închinare în Grupurile Vestea Bună sau Școala Duminicală și să fie o binecuvântare și pentru alții. Cântările cu mișcări pot să aibă și ele un rol în program, dacă sunt în concordanță cu ceea ce predai copiilor și dacă învață adevărul. Copiii vor cânta ceea ce învață atunci când vor merge acasă, la joacă sau chiar când sunt la școală. Conțin aceste cântări adevăruri ce vor fi un ajutor și o binecuvântare pentru cei care le aud?

Acum câțiva ani am început un Grup Vestea Bună la noi acasă. O vecină a venit la mine mai târziu și mi-a spus că și ea a crezut în Isus Hristos ca Mântuitor. Mi-a spus că Dumnezeu îi vorbise prin cântările pe care le cânta fetița ei de patru ani, cântări pe care le învățase la Grupul Vestea Bună. Ce bucuros am fost că i-am învățat pe copii cântări care vesteau adevărul!

Atunci când predai cântări copiilor nu trebuie să uiți câteva lucruri:

- Fii sigur că tu însuși știi cântarea, atât cuvintele cât și muzica.
- Este un mare ajutor să ai acompaniament muzical.
- Cântările vizualizate sunt foarte atractive. Planșele sunt ușor de mânuit; copiii pot ține aceste planșe din când în când.

- Înainte de-ai învăța cântarea, este necesar să le explici ce înseamnă cuvintele și este bine să le mai explici în timpul cântării.
- Condu cântarea cu entuziasm și atunci când este o cântare cu gesturi, fă gesturile clar și simplu.

Întrebarea 88

Ar trebui să îi îndemnăm pe copii să învețe versete biblice pe de rost? Cum?

Răspuns

Este clar că trebuie să-i învățăm pe copii să învețe versete biblice pe de rost. Memorarea Scripturii este una din activitățile cele mai roditoare din lucrarea cu copiii.

Trei versete din Psalmul 119 ne spun valoarea Cuvântului lui Dumnezeu atunci când este învățat și păstrat în inima noastră:

„Cum își va ținea tânărul curată cărarea? Îndreptându-se după Cuvântul Tău” (versetul 9).

„Strâng Cuvântul Tău în inima mea, ca să nu păcătuiesc împotriva Ta” (versetul 11).

„Cuvântul Tău este o candelă pentru picioarele mele și o lumină pe cărarea mea” (versetul 105).

Pavel spune și el clar că Dumnezeu dorește Cuvântul Lui în inimile noastre și în inimile copiilor.

„Cuvântul lui Hristos să locuiască din belșug în voi în toată înțelepciunea” (Coloseni 3:16a).

Duhul Sfânt folosește Cuvântul lui Dumnezeu pentru a da viață (1 Petru 1:23), creștere (1 Petru 2:2), direcție (Psalmul 119:105) și pentru a da biruință asupra diavolului (Matei 4:1-10). Reguli de urmat când îndemnăm copiii să memoreze Scriptura:

- Învăță versetul și referința tu însuși (bine). Ar fi bine să repeți trimiterea la începutul și la sfârșitul versetului.
- Nu cere prea mult. Este mai bine pentru copii să învețe pe de rost mai puțin (și să-și aducă aminte) decât să încerce să învețe prea mult (și să uite). Prin urmare este mai bine să alegi un verset scurt, sau dacă versetul este mai lung să înveți pe de rost o parte din el.
- Învăță pe de rost un verset potrivit cu tema lecției și cu adevărul central al lecției biblice.
- Ilustrează versetul pentru flanelograf sau folosește planșe.
- Explică versetul și aplicația cu grijă.
- Repetă versetul împreună de câteva ori, explicând de fiecare dată mai mult din el.

Poți varia această repetiție în câteva feluri:

- ✓ la câte un cuvânt din versetul vizualizat de fiecare dată când este repetat.
- ✓ Amestecă cuvintele versetului și roagă pe cineva să le pună în ordinea corectă.
- ✓ Împarte copiii în două grupe și pune-i să spună versetul pe rând.
- ✓ Pune o grupă de copii să spună prima parte a versetului și ceilalți să-l completeze.
- ✓ Învățătorul și copiii pot spune cuvintele versetului alternativ.
- ✓ Roagă fiecare copil să spună pe rând câte un cuvânt.
- ✓ Variaza volumul sau viteza.
- ✓ Accentuează de fiecare dată un cuvânt, rostindu-l mai tare.
- ✓ Folosește gesturi care să ilustreze versetul.
- Pregătește versetul scris pentru ca să-l poată lua acasă.
- Repetă versetul de câte ori este posibil:
  - ✓ la sfârșitul întâlnirii Grupului Vestea Bună
  - ✓ săptămâna viitoare cu copiii care ajung înainte și/sau în timpul orei
  - ✓ la sfârșitul unei serii de lecții.

Întrebarea 89

Sunteți de acord cu jocurile biblice? Ce fel de jocuri și cum se joacă? Ce m-ați îndemna să includ în ora cu copiii?

Răspuns

Sunt de acord cu jocurile biblice și vă îndemn să le includeți în ora pentru copii.

➤ **Scopul unui joc biblic**

Jocurile biblice au câteva scopuri:

- ✓ Să repete și să îmbogățească adevărurile deja predate.
- ✓ Să ajute învățătorul să descopere nivelul de înțelegere al copiilor.
- ✓ Să dea copiilor posibilitatea să participe la Grupul Vestea Bună.
- ✓ Să facă orele mai interesante și mai atractive pentru copii.

➤ **Pregătirea unui joc biblic**

Un joc biblic trebuie să fie foarte bine pregătit.

- ✓ Pregătește întrebările (aproximativ 10) cu grijă înainte de ora cu copiii.
  - Este bine ca întrebările să fie din lecția biblică și din versetul de învățat de săptămâna anterioară.
  - Întrebările trebuie să îndemne la gândire
- ✓ Este bine să pregătești un mijloc vizual pentru jocul recapitulativ. Acesta poate fi pe flanelograf sau un joc, o prezentare folosind creta.

➤ **Prezentarea unui joc biblic**

Reguli pentru creșterea eficienței jocului biblic:

- ✓ Stabilește regulile jocului foarte clar - două grupe, se ridică mâna, nu se strigă, cei care au un scor mai mare câștigă jocul.
- ✓ Nu întreba imediat primul copil care vre să răspundă. Așteaptă să vezi câți copii ridică mâna.
- ✓ Nu lăsa ca unul sau doi copii mai deștepți să monopolizeze răspunsurile.
- ✓ Fii pregătit să vorbești și să completezi răspunsurile unde este necesar.
- ✓ Fii sigur că fiecare a auzit întrebarea.
- ✓ Fii atent cum reacționezi la răspunsurile bine intenționate, dar care sunt greșite. Corectează-le cu tact.
- ✓ Păstrează controlul asupra grupului.
- ✓ Nu lăsa ca jocul să dureze prea mult.
- ✓ Încheie jocul cu un cuvânt de laudă pentru ambele echipe și continuă imediat cu cealaltă parte a programului.

Întrebarea 90

Pot să citesc din Biblie în timpul orei cu copiii? Pot să mă rog chiar eu? Cât timp? De ce?

Răspuns

Nu este necesar să citești un pasaj din Biblie în timpul orei, mai ales dacă este un grup mare de copii și dacă sunt neliniștiți. Este suficient când ceea ce predai se referă mereu la textul biblic sau

versetul de aur și e bine din când în când să citezi sau să citești versete biblice sau porțiuni de versete. Este bine să ai însă Biblia în mână cât mai mult posibil.

Cred că este bine pentru un învățător să se roage în timpul orei cu copiii, dar ar trebui să fie foarte scurt. Poți ruga pe Dumnezeu să binecuvânteze ora de copii și învățătura din Cuvântul Lui. Folosește un limbaj simplu în rugăciune.

Este bine pentru copii să audă ceea ce te rogi. Timpul de rugăciune pentru tine este însă înainte de oră, după oră și nu în timpul orei.

Întrebarea 91

Cum aș putea să-i ajut pe copii să se roage?

Răspuns

Noi ca învățători cunoaștem importanța rugăciunii. Rugăciunea este o răspundere dată nouă de către Dumnezeu, dar și un privilegiu, de care noi creștinii ar trebui să ne bucurăm.

„Să ne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului, ca să căpătăm îndurare, să găsim har, pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie” (Evrei 4:16).

„Nu vă îngrijorați de nimic; ci în orice lucru aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri cu mulțumiri” (Filipeni 4:6).

Dorim să îndemnăm și să ajutăm copiii să se roage. Dorim ca ei:

- să învețe principiile rugăciunii
- să își poată dezvolta o viață personală de rugăciune
- să ia parte la rugăciunea comună

E necesar să înveți copiii principiile rugăciunii și apoi să le arăți cum se pot ruga în „odăiță” și în public și să-i îndemni să facă lucrul acesta.

➤ **Care sunt principiile rugăciunii?**

Aspectele sau principiile rugăciunii pe care trebuie să le prezinți copiilor sunt răspunsuri la următoarele șase întrebări.

✓ Ce este rugăciunea?

Rugăciunea este comunicarea și legătura cu Dumnezeu care ne iubește și este atotputernic.

✓ Când ne putem ruga?

- În orice timp (Efeseni 6:18)
- În anumite momente (Psalm 55:7)

Îndeamnă copiii să aibă un timp de părtășie în fiecare zi și să mulțumească lui Dumnezeu înainte de mese.

✓ Cine se poate ruga?

Rugăciunea este un act al celor care au crezut în Domnul Isus Hristos ca Mântuitor și care prin urmare Îl au pe Dumnezeu drept Tată ceresc (Ioan 15:7; Matei 6:9). Rugăciunea pe care Dumnezeu vrea să o audă de la copilul nemântuit este rugăciunea păcătosului, rugăciunea prin care copilul cere mântuire și iertare (Romani 10:13).

✓ Cum ne rugăm?

Ne rugăm lui Dumnezeu Tatăl, în Numele lui Dumnezeu Fiul și călăuziți de Duhul lui Sfânt.

✓ Cum răspunde Dumnezeu rugăciunii?

Dumnezeu răspunde în trei feluri; da, nu sau așteaptă. Păcatul este o piedică în calea rugăciunii.

- ✓ Care sunt principalele elemente ale rugăciunii?

Adorarea - Te iubesc

Mărturisirea - Îmi pare rău

Mulțumirea - Mulțumesc

Mijlocirea - Te rog

➤ **Cum să predăm aceste principii ale rugăciunii?**

Iată câteva sugestii pentru predarea principiilor de mai sus:

- ✓ Predă lecții biblice despre rugăciune (de exemplu Petru în închisoare în Fapte 12).
- ✓ Predă versete biblice despre rugăciune (de exemplu Matei 7:7; Ioan 14:13).
- ✓ Folosește o mână ce ilustrează cele patru elemente ale rugăciunii, scris fiecare pe patru degete, iar degetul mare îndreptat către tine, arătând că tu ești cel care trebuie să te rogi.
- ✓ Folosește o mână care să ilustreze cele cinci lucruri pentru care putem mijloci: familia, învățătorul, țara, prietenii bolnavi și eu însumi.
- ✓ Folosește povestiri scurte, cărți poștale pentru rugăciune care să ilustreze pentru cine și pentru ce putem să ne rugăm.
- ✓ Scrie o cerere de rugăciune și trece-o de la un copil la altul. Dăruiește fiecărui copil un carnețel pentru timpul de părtășie, pentru uz personal.
- ✓ Dăruiește un calendar de rugăciune pentru a-l folosi la întâlnirea cu copiii sau acasă.

➤ **Rugăciunea în comun**

Trebuie să îndemnăm copiii mântuiți să se roage în timpul întâlnirii cu copiii. V-aș sugera următorii pași:

- ✓ Condu-i în timpul de rugăciune, învățându-i despre rugăciune și cântând un cântec despre rugăciune.
- ✓ Îndeamnă-i să se roage scurt și cu cuvintele lor.
- ✓ Dă copiilor care doresc să se roage, o imagine sau o carte poștală pentru rugăciune pentru a le aduce aminte pentru ce trebuie să se roage.
- ✓ Nu forța copiii să se roage.
- ✓ Evită timpii lungi de tăcere. Dacă copiii nu doresc să se roage, nu prelungi prea mult timpul de rugăciune.

Nu cred că ar trebui în nici un fel să încurajăm copiii nemântuiți să se roage în timpul de rugăciune, cu toate că nu putem opri pe cineva care se roagă. Nu putem să ne luăm acest risc. Cu toate acestea, cred că este bine să explicăm copiilor din nou și din nou că rugăciunea este un privilegiu și o responsabilitate pentru cei care sunt mântuiți și că, singura rugăciune pe care dorește Dumnezeu să o audă din partea copiilor nemântuiți este rugăciunea pentru mântuire.

Cred însă că ar trebui să predăm principiile rugăciunii tuturor copiilor. Aceasta va ajuta pe copilul mântuit și nu va răni pe cel nemântuit.

Întrebarea 92

**Ar trebui să-i învăț pe copii despre misiune? Cum?
Ar trebui să-i îndemn să dăruiască pentru misiune? Cum?**

Răspuns

Ca învățător trebuie să ai o viziune mondială. Dacă nu o ai, va fi dificil să-i înveți pe copii despre misiune. Predându-le despre misiune împlinești porunca lui Hristos, exprimată în Marcu 16:15; îi ajuți să împlinească acea poruncă și pregătești viitori misionari.

- De ce să învățăm copiii despre misiune?
  - ✓ Pentru ca să înțeleagă ce ne învață Biblia despre acest subiect.
  - ✓ Să le trezească interesul pentru lucrarea misionarilor și câmpul lor de misiune.
  - ✓ Pentru ca să se poată ruga și să dăruiască pentru lucrarea misionarilor.
  - ✓ Pentru ca să devină misionari acum prin rugăciune, mărturisire și dăruire.
  - ✓ Pentru că unii dintre ei s-ar putea să meargă în alte țări ca misionari atunci când vor fi mari.
- Cum să-i învățăm pe copii despre misiune?
  - ✓ Prin lecții biblice ca:

Iona, slujitoarea lui Naman, Filip și famenul etiopian, călătoriile lui Pavel, viața lui Timotei. Folosește mijloace vizuale, flanelograful.

Învață-i versete: Matei 28:19-20; Marcu 16:15; Ioan 4:35; Fapte 4:12, etc.
  - ✓ Prin povestiri misionare

Există serii de biografii misionare ca Hudson Taylor, Amy Carmichael, C. T. Studd, sau lecții misionare ca Jim Elliott și indienii Auca. Este bine să folosiți mijloace vizuale pentru a prezenta aceste povestiri.
  - ✓ Prin prezentări despre misiune
    - Prezintă copiilor informații generale despre misiune în lume. Folosește o hartă sau un glob pământesc și imagini din reviste misionare.
    - Dă-le informații despre un misionar pe care copiii pot să îl adopte. Arată-le lista de rugăciune a misionarului, dă câte una fiecărui copil dacă este posibil și fă o schiță a țării unde lucrează acest misionar, imagini, timbre, monezi etc.
    - Pregătește un colț de misiune cu un panou pe care să fie fotografiile alte misionarilor, o hartă a țării unde lucrează și alte informații relevante.
  - ✓ Prin scrisori de știri și vizite.

Citește copiilor citate din scrisorile misionarului adoptat. Invită acest misionar la întâlnirea cu copiii atunci când este acasă sau în vizită.
  - ✓ Prin implicare personală
    - Încurajează-i să fie ei înșiși misionari pentru prietenii lor și familia lor. Arată-le cum să folosească tractatele și Cartea fără Cuvinte.
    - Îndeamnă-i să se gândească la posibilitatea de a deveni misionari atunci când vor fi mari. Îndeamnă-i să se roage pentru alte țări, pentru alți copii și în mod deosebit pentru misionarul pe care l-au adoptat. Îndeamnă-i să dăruiască din banii lor pentru misiune, în mod deosebit pentru misionarul pe care l-au adoptat.
- **Cum să îndemni pe copii să dăruiască?**

Este bine să îi îndemnăm pe copii să dăruiască. Dărnicia va fi un ajutor pentru viața lor spirituală, îi va implica mai mult în misiune și va fi o încurajare pentru misionarul pe care-l sprijină.

  - ✓ Învață-i principiile biblice ale dăruirii, în mod deosebit practica zecuielii.
  - ✓ Îndeamnă-i să dăruiască din banii lor și nu din banii de la părinții lor.
  - ✓ Trimite o scrisoare cu explicații părinților astfel încât aceștia să știe unde vor merge acești bani, să înțeleagă care va fi beneficiul pentru copiii lor și îndeamnă-i să nu dea copiilor bani ca aceștia să-i dea la întâlnirea cu copiii.
  - ✓ Arată copiilor modul de folosire al banilor dăruți de ei.
  - ✓ Fă o hartă a dărnicii astfel încât copii să vadă cum evoluează proiectul lor.
  - ✓ Accentuează faptul că copiii nu sunt obligați să aducă bani pentru sprijinul misionarilor. Nu-i obliga să facă lucrul acesta.

Întrebarea 93

Cum pot să păstrez disciplina la întâlnirea cu copiii?

Răspuns

Disciplina este un lucru foarte important.

Disciplina depinde în primul rând de învățător, de calitatea predării și de autoritatea lui.

➤ **Soluția principală pentru probleme legate de disciplină**

Multe probleme de disciplină pot fi evitate dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- ✓ Petrece mai mult timp în **rugăciune**.
- ✓ Petrece mai mult timp pentru **pregătirea** lecției.
- ✓ **Prezentarea** ei trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
  - să fie o prezentare entuziastă și plină de viață
  - programul să fie interesant și variat
  - să fie plănuțit cu grijă pentru a evita monotonia
  - să arate interes personal pentru fiecare copil

Mulți copii vor asculta și vor fi atenți dacă prezentarea este interesantă și relevantă. Prevenirea este mai bună decât cura! E mai bine ca lecția să fie atât de interesantă încât să nu apară probleme de disciplină decât să trebuiască să rezolvi aceste probleme.

➤ **Primii pași pentru o disciplină bună**

- ✓ Începe întâlnirea la fel cum dorești să o continui.
  - Stabilește reguli astfel încât copiii să știe ce aștepti de la ei.
  - Fii drept în disciplină. Avertizează-i, spune-le pedepsele.
  - Fii ferm și clar în predare și-n instrucțiuni.
- ✓ Așteaptă ca acești copii să se poarte frumos. Ei vor simți atitudinea pe care o ai față de ei, apoi vor încerca să vadă cât de departe „îi lași să meargă”. Nu-i lăsa să meargă prea departe.
- ✓ Nu fi prea familiar sau blând cu copiii. Fii ferm, dar cu dragoste.
- ✓ Nu-i scăpa din ochi mai ales pe cei care sunt mai gălăgioși.
- ✓ Nu încerca să faci liniște strigând. Creează interes!
- ✓ Nu lovi niciodată pe cineva, nici cu mâna, nici cu cuvintele.
- ✓ Cunoaște fiecare copil și nevoile lui individuale. Cunoașterea familiei lor îți va fi de mare ajutor.

➤ **Sugestii practice**

- ✓ Salută pe fiecare copil cu căldură când vine la întâlnire.
- ✓ Asigură-te că fiecare stă confortabil și că este cald în cameră.
- ✓ Dă-le instrucțiuni precise la începutul și la sfârșitul întâlnirii și spune-le ce aștepti de la ei.
- ✓ Include în sistemul de notare și „purtarea bună”. Folosește ideea „locului liniștit”. Acesta este un loc necunoscut de copii, iar la sfârșitul întâlnirii, cel care l-a ocupat primește un premiu (dacă el sau ea au fost liniștiți).
- ✓ Cu cât este mai mare grupul, cu atât trebuie să fie mai clare regulile de disciplină și cu atât mai mare este răspunderea ta.

- ✓ Ceilalți adulți care ajută la întâlnirea cu copiii răspund de disciplină la fel ca învățătorul. Deseori ei stau lângă unul dintre copiii mai neastâmpărați sau între doi sau trei copii care sunt mai gălăgioși de obicei.
  - ✓ Dacă grupul de copii este format din copii foarte mici, întâlnirea cu copiii trebuie să fie împărțită în porțiuni foarte scurte pentru că ei au un timp de atenție foarte limitat. Este mai bine să ai o întâlnire separată cu acești copii decât să-i incluzi împreună cu grupul de copii mai mari.
- **Câteva avertismente**
- ✓ Evită pauzele lungi între diferitele părți ale programului.
  - ✓ Nu da recomandări formulate ca o întrebare: „Să ne rugăm?” Copiii pot răspunde „Da”, dar pot răspunde și „Nu!”
  - ✓ Nu lăsa un copil să participe atât de mult la o lecție încât să pierzi interesul celorlalți.
  - ✓ Nu este bine să ai un timp de rugăciune prea lung. Nu-i ține cu ochii închiși prea mult timp.
  - ✓ Ai grijă cu jocurile recapitulative. De obicei este mare încântare atunci când una dintre echipe câștigă. Mergi repede la următorul punct din program.
- **Restabilește controlul atunci când este o problemă**
- ✓ Roagă-te și caută înțelepciune de la Domnul.
  - ✓ Fii calm. Nu te enerva.
  - ✓ Folosește un ton al vocii care să îndemne la seriozitate.
  - ✓ Dă instrucțiuni scurte când este necesar.
  - ✓ Folosește partea următoare a programului pentru a distrage atenția sau cântă o cântare care să-i liniștească pe copii.
  - ✓ Dacă este necesar, discută personal cu cei care fac probleme.
- **Motive pentru o purtare rea**
- Încearcă să înțelegi nevoile copiilor pentru că s-ar putea ca acestea să fie motivele pentru purtarea lor rea. Este bine să te gândești mereu la tensiunile familiale, la dificultățile de înțelegere, la problemele fizice, etc.
- Sunt câteva probleme care pot duce la probleme de disciplină.
- ✓ Probleme fizice – hiperactivitate, probleme de vedere, oboseală.
  - ✓ Probleme mentale – copii cu tulburări emoționale, cu un nivel de dezvoltare redus, analfabeți.
  - ✓ Probleme spirituale – convingerea de păcat, influențe satanice.

Întrebarea 94

Pot să cer unui copil obraznic să părăsească ora și să-i spun să nu se întoarcă decât atunci când se va purta mai bine?

Răspuns

Cei mai mulți copii vor fi atenți și se vor purta frumos atunci când învățătorul are o lecție interesantă și atractivă. Sunt unii copii însă pentru care pare imposibil să asculte sau să stea liniștiți și care prin urmare în mod continuu crează probleme și distrag atenția. Cred că acești copii sunt foarte puțini. Purtarea lor rea poate să aibă drept cauze probleme din familie, din mediul lor, probleme psihologice sau poate chiar dorința de a atrage atenția.

Ce ar trebui să faci cu un copil problemă?

Câțiva pași:

- Roagă-te pentru el personal și frecvent și roagă-i și pe alții să se roage pentru el.

- Vorbește cu el personal, doar cu el și explică-i cât de rău este ce face. S-ar putea ca acest copil să fie mult mai deschis să te accepte să-l corectezi atunci când vorbești cu el și când nu este în centrul atenției.
- Dă-i câteva responsabilități. Pune-l să te ajute. Poate sublinia numele celor ce au venit, să pună hainele în cuier, să țină o planșă.
- Vorbește cu părinții lui și spune-le ce s-a întâmplat. S-ar putea ca ei să te ajute. În cele din urmă, ca ultimă metodă (și numai după ce toate celelalte soluții au fost încercate) spune-i cu dragoste și ferm că nu mai dorești să mai vină la ora de copii dacă nu e hotărât să se poarte frumos. Lucrul acesta este corect pentru ceilalți copii al căror timp și atenție sunt afectate de purtarea rea a copilului. Spune lucrul acesta clar copilului (și părinților când vorbești cu ei) și spune-i că este oricând bine venit dacă dorește să se poarte frumos.

Întrebarea 95

Ar trebui să învăț copiii despre botez – însemnătatea și felul lui?

Răspuns

Fără îndoială, botezul a ocupat un loc important în învățătura apostolilor. Biblia spune clar că botezul este unul din cele două sacramente ce au fost practicate de Biserica primară.

Cei care au crezut în Isus Hristos ca Mântuitorul lor sunt botezați ca un act de mărturisire și ca un semn al credinței pe care o au acum în Hristos. Botezul nu înlocuiește nașterea din nou. Niciun copil și nicio altă persoană nu poate să fie născută din nou prin botez.

Le putem explica copiilor faptul că botezul **nu** mântuiește, și că dacă ei au fost botezați când au fost mici, aceasta nu înseamnă că ei sunt mântuiți.

Cred că **ar trebui** predate principiile botezului, și anume că botezul este un semn sau o mărturisire exterioară a credinței. Unul din motivele pentru care apostolii au învățat despre botez când au evanghelizat a fost ca să-i ajute pe ascultătorii păgâni să înțeleagă că atunci când ei vor crede în Hristos vor trebui să accepte curând după aceea să fie botezați în mod public. Cu alte cuvinte, aceștia trebuiau să știe ce înseamnă să devii creștin și să fie gata să facă lucrul acesta. Acest principiu ar trebui să fie cuprins și în evanghelizarea noastră, cu toate că nu ne vom referi în mod concret la botez.

Dacă predați unui grup de copii ce face parte dintr-o anumită biserică (la Școala Duminicală), cu siguranță vă puteți simți liberi să le predați despre botez și să-i învățați însemnătatea și practicarea botezului. Este totuși de dorit să știți și care este opinia bisericii respective cu privire la botez, și să o luați în considerare.

Întrebarea 96

Pot să-i îndemn pe copiii care participă la Grupul Vestea Bună, care este un grup interdenominațional, să vină la biserica mea și la Școala Duminicală și să nu mai meargă la biserica lor?

Răspuns

În legătură cu acest subiect, nu trebuie să uiți anumite principii:

- Trebuie să dorești ca toți copiii să participe și să devină parte a unei biserici locale bune.
- Dacă un copil nu merge la o biserică sau la o Școală Duminicală, este bine să ceri permisiunea părinților să-l inviți la Școala Duminicală și dacă este posibil la biserica ta.
- Dacă un copil participă deja la o biserică sau la o Școală Duminicală, nu trebuie să încerci să îl iei de acolo și să îl aduci la biserica ta, chiar dacă biserica la care merge el nu este evanghelică.

- Dacă vei încerca să faci lucrul acesta, te vei confrunta cu un risc foarte mare, acela de a pierde copilul de la Grupul Vestea Bună, de a nu a mai avea ocazia să-l înveți Cuvântul lui Dumnezeu.
- În situația aceasta, Grupul Vestea Bună devine pentru copil un substitut al bisericii, un loc unde copilul poate să primească ajutorul spiritual și învățătura de care are nevoie.
- Poți să te rogi ca atunci când copilul acesta va deveni adult și va ajunge în situația în care să ia decizii pentru el însuși, să se hotărască să găsească și să meargă la o biserică evanghelică bună.

Întrebarea 97

Ce pași ar trebui să urmez în consilierea unui copil nemântuit și în conducerea lui la Hristos?

Răspuns

Un răspuns complet la această întrebare găsiți în cartea mea „Cum să conduci un copil la Hristos”. Dacă nu aveți această carte, scrieți la adresa dată la începutul acestei cărți și o puteți comanda.

Aș dori să vă dau pe scurt zece pași pe care ar trebui să-i urmați atunci când conduceți un copil la Hristos.

- la copilul cu ușurelul.
- Găsește care este problema lui, punându-i întrebări.
  - ✓ De ce ai venit să vorbești cu mine? Aceasta te va ajuta să vezi dacă el este sincer.
  - ✓ Ai păcătuit vreodată? Aceasta te ajută să vezi dacă a înțeles.
  - ✓ Ai crezut în Domnul Isus Hristos? Aceasta te va ajuta să vezi dacă el este deja mântuit.

Dacă acest copil este sincer, pare să înțeleagă și nu este un copil mântuit, mergi mai departe.
- Vezi dacă el înțelege Evanghelia.

Poți folosi Cartea fără Cuvinte, îi poți pune întrebări despre fiecare din cele patru subiecte:

  - ✓ Pagina aurie. Cum crezi tu că este Dumnezeu?
  - ✓ Pagina întunecată. De ce trebuie să fii mântuit? Vrei să fii altfel?
  - ✓ Pagina roșie. Cine este singurul care te poate mântui? De ce poate El face acest lucru?
  - ✓ Pagina albă. Ce se întâmplă dacă ai credința că Isus Hristos te poate mântui?
- Alege un verset biblic prin care să-i arăți copilului calea mântuirii (de exemplu Romani 10:13).

Acest verset are două părți:

  - ✓ Arată copilului ce trebuie să facă (să cheme pe Domnul).
  - ✓ Arată copilului ce va face Domnul atunci când el va face primul lucru (te va mântui).
- Întreabă copilul dacă dorește cu adevărat să cheme pe Domnul pentru a fi mântuit sau preferă să meargă acasă să se mai gândească asupra acestui lucru.

Explică-i că Domnul Isus dorește să fie Stăpânul lui, că El așteaptă ca viața lui să fie diferită și că alții s-ar putea să râdă de el dacă el crede în Hristos.
- Copilul se roagă și cere Domnului Isus să fie mântuit.
- Arată copilului cum poate fi sigur că a fost mântuit:
  - ✓ Pentru că Cuvântul lui Dumnezeu spune așa (mergi înapoi la versetul folosit la pasul 4)
  - ✓ Pentru că va vedea o schimbare oricât de mică în viața lui (2 Corinteni 5:17).
- Îndeamnă copilul să spună „mulțumesc” Domnului Isus.

- ✓ Dacă ai timp, mai discută puțin cu el.
- Poți folosi degetele mâinii pentru a ilustra cele 5 puncte.
- ✓ Citește Biblia în fiecare zi și caută să o împlinești.
  - ✓ Vorbește cu Dumnezeu oricând.
  - ✓ Spune altora ce ai făcut.
  - ✓ Dacă ai păcătuit, mărturisește. Nu trebuie să fii mântuit din nou.
  - ✓ Întâlnește-te cu alți creștini la Școala Duminicală și la Grupul Vestea Bună.
  - ✓ Arată copilului o promisiune din Cuvântul lui Dumnezeu (Evrei13:5), folosind cele cinci degete ale unei mâini: „Nicidecum n-am să te las”.

Întrebarea 98

Cum ați sfătui câțiva copii care vin deodată să vorbească despre cum să-L primească pe Hristos?

Răspuns

Atunci când un grup de copii dorește sfătuire este mai bine să folosești câțiva consilieri. Aceștia trebuie să fie instruiți, să știe cum să lucreze cu copiii. Cel mai bine este să fie un consilier pentru fiecare copil, dacă este posibil. Chiar dacă nu ai pe cineva priceput în a conduce pe copii la Hristos, este foarte bine ca unul sau doi lucrători să-i urmărească pe copii și să te ajute în situațiile neașteptate ce se pot ivi.

Oricum, dacă nu ai pe cineva care să te ajute, îți dau câteva îndrumări, cu toate că spun de la început că aceasta nu este situația ideală.

Înainte de toate, grupează copiii și fii sigur că fiecare este liniștit și atent.

- Pune fiecărui copil întrebarea: „De ce ai venit să vorbești cu mine?” Ascultă cu atenție răspunsurile copiilor.
  - ✓ Aceasta te va ajuta să știi dacă este vreun copil care nu este sincer, care este curios sau care a venit doar pentru că a făcut-o și altcineva. Dacă ești sigur că ei nu sunt gata să-L primească pe Hristos, sfătuiește-i sau roagă pe altcineva să te ajute și lasă-i să plece, sau pot să stea liniștiți și să asculte în timp ce vorbești cu ceilalți. Lucrul acesta nu este ideal pentru că poate să distragă atenția celorlalți copii cu care discuți. Ei nu se pot simți liberi în ceea ce au să-ți spună pentru că nu este o întâlnire în particular.
  - ✓ Aceasta te va ajuta să afli dacă este vreun copil creștin care are vreo problemă. Dacă este o astfel de situație, sfătuiește-l în mod corespunzător. Îl poți ruga să aștepte mai târziu și să vorbești cu el în mod personal despre problema lui. (Poți afla și răspunsul la a treia întrebare, care va urma, dacă sunt alți copii care sunt copii credincioși, dar au pierdut siguranța mântuirii.) O altă alternativă este să sfătuiești pe copil pe scurt, să te rogi cu el înainte de a merge mai departe sau să rogi unul din colaboratori să ia acest copil deoparte pentru sfătuire.
- Pune a doua întrebare fiecărui copil: „Ai păcătuit vreodată?” Dacă sunt mai mulți copii, întreabă-i ca grup și roagă-i să arate acest lucru printr-un semn al capului. Adu-i împreună pe cei care au spus că nu au păcătuit niciodată și vorbește cu ei cu grijă, ca unor copii care nu au înțeles. Roagă-te cu ei, fie că îi lași să plece, fie că îi lași să vină împreună cu alți copii să stea și să aștepte în liniște.
- Întreabă pe copii a treia întrebare: „L-ai primit pe Domnul Isus Hristos?” Așteaptă să-ți răspundă fiecare. Discută cu cei care au spus „da” și roagă-i să-ți povestească mai mult despre acest lucru. Apoi, dacă îți dai seama că L-au primit pe Hristos, îi poți ruga fie să asculte în liniște în timp ce vorbești cu ceilalți ce doresc să-L primească pe Hristos, fie le spui că ei nu au nevoie să fie mântuiți din nou și trebuie să le explici pe scurt despre siguranța mântuirii. Roagă-te cu ei scurt și lasă-i să plece.

Sfătuiește pe cei care au rămas nemântuiți. Nu este dificil atunci când toți copiii din grup au aceeași problemă. Roagă-i pe fiecare să se roage personal lui Hristos. Dacă sunt mai mulți copiii, îi poți conduce în rugăciune și poți pune copiii să repete după tine. În acest moment poți discuta din nou cu cei care și-au pierdut siguranța mântuirii dacă mai sunt acolo și poți vorbi întregului grup despre siguranță, iertarea păcatelor și apoi poți lăsa ambele grupuri de copii să plece.

Mai multe detalii despre lucrarea de sfătuire a copiilor găsești în cartea mea „Cum să conduci un copil la Hristos”.

Întrebarea 99

Îmi puteți arăta câțiva pași în sfătuirea unui copil credincios care a rămas la urmă să fie sfătuit?

Răspuns

Atunci când sfătuiești un copil credincios este bine să înțelegi și să urmezi câteva principii de bază.

➤ **Folosește-te de ceea ce ți-a dat Dumnezeu, pentru a ajuta acest copil**

Sfătuirea unui copil este de fapt mărturisirea a ceea ce Dumnezeu te-a învățat. Sfătuiește-l pe copil cu ajutorul a ceea ce Dumnezeu ți-a pus la dispoziție.

✓ Înțelepciunea și călăuzirea pe care ți-a dat-o Dumnezeu.

Orice creștin născut din nou are înțelepciune și putere de la Dumnezeu în lucrarea aceasta de sfătuire. Atunci când sfătuiești un copil trebuie să depinzi de Domnul și să ceri de la El cuvintele de care ai nevoie și să recunoști înțelepciunea de care ai nevoie.

✓ Cuvântul lui Dumnezeu

Dumnezeu ți-a dat răspunsurile la problemele copilului în Cuvântul Lui. Ajută-l să vadă răspunsurile lui Dumnezeu folosind Biblia și alegând versetele corespunzătoare.

✓ Experiența ta din trecut

Sfătuind copilul, poți să mărturisești din experiența ta, cum te-a ajutat Dumnezeu în situații similare celei prin care trece copilul cu care vorbești.

✓ Locuirea Duhului Sfânt

Duhul lui Dumnezeu este **Mângâietorul**, Sfătuitoarea și El trăiește atât în tine cât și în copilul creștin cu care vorbești. El te va întări pentru această lucrare importantă. El va ajuta copilul să înțeleagă și să asculte poruncile lui Dumnezeu. În tăcere și cu încredere, trebuie să depinzi de Duhul lui Dumnezeu în timp ce sfătuiești copilul.

➤ **Înainte de a-i da sfătuire și ajutor, identifică nevoia copilului**

Nu poți ajuta un copil creștin care are o problemă dacă nu cunoști care este acea problemă. Întreabă-l de ce dorește să vorbească cu tine și apoi ascultă cu atenție ceea ce spune. Înainte de a-i arăta soluția, află care este problema copilului.

➤ **Caută să afli dacă acel copil este născut din nou cu adevărat**

Una din cele mai mari probleme cu care ne confruntăm atunci când sfătuim copiii, sunt copiii care pretind că sunt mântuiți, cei cărora li se pare că s-au hotărât sub influența și presiunea unui evanghelist neînțelept. Așa că înainte de a te aventura în sfătuirea copilului, este înțelept să fii precaut și să afli dacă acest copil este născut din nou. Roagă-l să-ți povestească despre momentul în care a crezut în Hristos. Roagă-l să îți spună cât de sigur este că e mântuit.

S-ar putea ca problema reală a copilului să fie faptul că el nu este mântuit. La această întrebare trebuie să se răspundă întâi.

➤ **Privește fiecare întrebare ca una importantă**

Ascultă cu atenție ce spune copilul. Dă-i întreaga atenție. Nu privi problema lui ca una lipsită de importanță, ci fă-ți timp și vorbește cu copilul.

- **Ajută-l să se gândească la problema lui prin răspunsul la întrebarea pe care i-o pui**
De cele mai multe ori, întrebările **tale** îl vor ajuta să găsească răspunsul corect la problemele lui. Este mai bine să stabilești principiile biblice decât să-i spui direct ceea ce are de făcut, astfel încât el să vadă singur care este lucrul corect, drept.
- **Copilul trebuie să răspundă la ceea ce Dumnezeu îi spune în Cuvântul Lui**
Ajută-l să vadă că pentru a birui necazurile sau pentru a rezolva problemele se cere un răspuns din partea lui. Arată-i ce dorește Dumnezeu de la el. Decizia finală de a face ceva în legătură cu problema respectivă, depinde de copil ca individ. Așa că, discută cu copilul ce ar putea să facă. Apoi încurajează-l să se roage și să-i spună lui Dumnezeu. Roagă-te cu el și pentru el, rugându-l pe Dumnezeu să îl ajute și să îl binecuvânteze în acea situație.
- **Ajută copilul după aceea printr-o muncă de educare**
  - ✓ Subliniază versetul sau versetele pe care le-ai folosit din Biblie atunci când l-ai sfătuit.
  - ✓ Dă-i atunci sau mai târziu literatură care l-ar putea ajuta.
  - ✓ Vorbește mai mult despre acest subiect la Grupul Vestea Bună sau la Școala Duminicală unde merge copilul.
  - ✓ Vorbește cu el din când în când să vezi cum a progresat.
  - ✓ Dacă locuiește la o anumită distanță, scrie-i.
  - ✓ Mai presus de toate, roagă-te pentru el în mod personal, regulat și concret.

Întrebarea 100

Pot să fac referire la teoria evoluției atunci când vorbesc copiilor? Ce ar trebui să spun?

Răspuns

Cred că teoria evoluției este greșită și extrem de dăunătoare din următoarele motive:

- Evoluția ne învață că nu suntem răspunzători față de nimic. Omul este stăpânul soartei lui. Pe de altă parte, creația ne învață că suntem răspunzători față de Creatorul nostru și suntem sub autoritatea Lui (Eclesiastul 12:1; Fapte 17:24-31).
- Evoluția nu acceptă învățătura clară a Cuvântului lui Dumnezeu, că lumea a fost creată în șase zile.
- Evoluția nu acceptă faptul că omul a fost creat în mod instantaneu din praful pământului, după imaginea lui Dumnezeu (Geneza capitolele 1 și 2).
- Evoluția învață că toate lucrurile sunt din întâmplare. Aceasta contrazice faptul că Dumnezeu a planificat creația (Geneza 1:3; Apocalipsa 4:11), conform motivelor și scopurilor sale.
- Evoluția distruge armonia care există între adevărata știință și credința în Dumnezeu. Știința și credința nu se contrazic și nu ar trebui să se contrazică una pe alta.
- Evoluția este doar o teorie și de fapt este o teorie foarte slabă ce nu a fost dovedită și nu poate fi dovedită.

Rezultatul teoriei evoluției este faptul că ei nu își văd responsabilitatea lor față de Dumnezeu, Creatorul lor. Copiii au fost expuși unei filozofii și unui fel de viață concentrată asupra omului și care nu recunoaște autoritatea divină.

Prin urmare, în predare și în evanghelizarea copiilor e necesar să înveți atât partea negativă (arată-le că teoria evoluției nu e adevărată), cât și partea pozitivă (arată-le că teoria biblică a creației este adevărată). Cum poți face lucrul acesta?

- Predându-le în mod clar istorisirea creației așa cum este ea în primele două capitole din Geneza. Când predai aceste capitole nu uita că sunt câteva lucruri pe care trebuie să le accentuezi:

- ✓ că Dumnezeu a creat lumea din nimic în 6 zile. Eu cred că acestea au fost șase zile în mod literal, de 24 de ore o zi.
- ✓ că Dumnezeu a făcut pe primul om din țărâna pământului. Întâi a făcut trupul și apoi Dumnezeu i-a dat viață. Evoluția inversează această ordine.
- ✓ că Dumnezeu a făcut prima femeie din primul om.
- ✓ că primul om și prima femeie erau desăvârșiți și fără păcat. Mai târziu omul a căzut în păcat și nu a evoluat așa cum afirmă evoluționiștii.

În timp ce îi înveți aceste lucruri este bine să te referi în mod concret la teoria evoluției și să le spui că ea este opusă Cuvântului lui Dumnezeu. Faceți lucrul în mod înțelept, cu grijă. Tu trebuie să fii o persoană constructivă în orice moment și nu o persoană distructivă.

- Ar trebui să spui frecvent copiilor că Biblia este o carte absolut adevărată.
- Ar trebui să spui că sunt mulți oameni de știință, intelectuali care nu acceptă teoria evoluției, ci cred în creația biblică.
- Ar trebui să accentuezi faptul că evoluția a fost doar o teorie și nu a fost dovedită vreodată ca fapt.
- Ar trebui să recomanzi copiilor mai mari și adolescenților cărți despre subiect.

Probabil este mai bine să nu intri într-o **mulțime** de detalii asupra evoluției, în dorința de a îți arăta dezaprobarea față de această teorie, dacă nu ești foarte bine pregătit și nu ai o cunoaștere bună asupra acestui subiect.

S-ar putea ca atunci când vorbești despre acest subiect și despre inspirația verbală a Bibliei unii copiii mai mari sau adolescenți să te privească ca pe o persoană de modă veche și nu prea intelectuală, pentru că prin această învățătură vei fi împotriva gândirii moderne, a învățaturii moderne și a influenței moderne.

Nu te îngrijora de acest lucru. Trebuie să rămâi ferm în Cuvântul lui Dumnezeu, trebuie să rămâi ferm pentru adevăr chiar dacă nu poți înțelege totul și chiar dacă nu poți să explici toate detaliile.

S-ar putea ca unii copii mai mari și adolescenți să te critice sau să râdă, dar în inimile lor vor respecta faptul că ești sigur de ceea ce crezi și ești gata să stai ferm pentru adevăr. Aceasta va fi un contrast cu multele generalități, lucruri vagi și abundența criticismului cu care se confruntă ei zi de zi. Mulți adolescenți și tineri au în ei respect și dorință pentru ADEVĂR.

Zece întrebări pentru tine

M-am bucurat pentru această ocazie de-a vă dăruii răspunsurile mele la aceste 100 de întrebări.

Pot să **vă** rog acum ceva? Pot să **vă** rog să răspundeți pe scurt doar la zece întrebări? Cred că dacă veți răspunde la aceste zece întrebări, aceasta va fi îndemn și încurajare și va fi cea mai bună concluzie la această carte:

Întrebarea 1: Dorești să împlinești ultima poruncă a Domnului Isus Hristos, așa cum este ea scrisă în Marcu 16:15, să evanghelizezi pe cei care nu sunt mântuiți?

Răspuns: _____

Întrebarea 2: Crezi că și copiii au nevoie de Isus Hristos ca Mântuitorul lor, că și ei pot crede în El, că sunt deschiși Evangheliei și dacă sunt mântuiți au în față o întregă viață de trăit pentru Hristos?

Răspuns: _____

Întrebarea 3: Dacă nu ești implicat într-o anumită formă de evanghelizare a copiilor, ai fi de acord dacă Dumnezeu te călăuzește să-ți dedici timp pentru evanghelizarea copiilor? Dacă ești deja

implicat în această lucrare, ești gata să îți consacri mai mult timp pentru acest lucru dacă Dumnezeu te conduce la aceasta?

Răspuns: _____

Întrebarea 4: Sunt mulți copii în vecinătatea ta care nu au auzit Evanghelia și care au nevoie de Isus Hristos ca Mântuitor?

Răspuns: _____

Întrebarea 5: Te vezi implicat (sau implicat și mai mult) în una din următoarele lucrări pentru copii?

- Predarea unei ore la Școala Duminicală?
- Oferirea locuinței pentru un Grup Vestea Bună?
- Predarea într-un Grup Vestea Bună în casa altcuiva?
- Conducerea unor întâlniri în aer liber cu copiii zilnice, săptămânale sau vara?
- Ajutor într-o tabără, un club biblic sau evanghelizare pentru copii în timpul vacanței?
- Distribuire de tractate?

Răspuns: _____

Întrebarea 6: Înțelegi nevoia muncii de educare a copiilor după ce au crezut în Hristos și predarea unor lucruri în mod periodic astfel încât ei să crească spiritual?

Răspuns: _____

Întrebarea 7: Ești gata să dăruiești ceva din timpul tău (și mai mult timp în fiecare săptămână) pentru a preda, pentru a hrăni, pentru a investi în viața unui copil mântuit sau a unui grup de copii mântuiți din biserica ta, din casa ta sau din altă parte?

Răspuns: _____

Întrebarea 8: Crezi că lucrarea cu copiii, atât mântuiți cât și nemântuiți, ar trebui să se bazeze întotdeauna pe predarea clară, logică, sistematică și însoțită de rugăciune a Cuvântului lui Dumnezeu?

Răspuns: _____

Întrebarea 9: Crezi că mai multă instruire pentru lucrarea cu copiii, în mod deosebit legată de predarea Cuvântului lui Dumnezeu, ți-ar fi necesară și ești gata să participi la o instruire organizată de AMEC în zona în care locuiești?

Răspuns: _____

Întrebarea 10: Ți-a fost această carte de ajutor și cunoști pe cineva care crezi că s-ar bucura de ea și i-ar fi de ajutor?

Răspuns: _____

Rugăciunea mea este ca Dumnezeu să te ajute în lucrarea cu copiii, să te încurajeze să mergi mai departe și să nu te dai bătut. Dumnezeu este credincios (1 Tesaloniceni 5:24) și te va ajuta să fii credincios în această misiune (2 Tesaloniceni 3:3). Apoi va veni ziua în care vei auzi aceste cuvinte ale Domnului Isus: „*Bine, rob bun și credincios!*” (Matei 25:21).